

رومان W. پیپر (ٹامپرکا)

پوزیشنیں ہم تمنی یہ لکلمہ دیو!

ئاپتورنىڭ تەرجىمىھالى

پېيىر: «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېۋىدى،
نۇرغۇن ئادەم غەلبە قىلدى.
پېيىر يەنە: «مۇۋەپپەقىيەت بىرخىل پوزىتسىيە!» دېۋىدى
تېخىمۇ نۇرغۇن كىشىلەر مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.
رومان . W . پېيىر ئامېرىكىلىق مەشھۇر پەيلاسوپ، ناتىق،
كىشىلەر قەلبىگە تەسەللى بېرىشتە شۆھرەت قازانغان يازغۇچى.
ئۇ ئامېرىكىنىڭ ئوھىھو شتاتىدا تۇغۇلغان، سىراكۇس
ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئىلاھىيەت ئىلمىي دوكتورى. ئۇ ئىنسان
تەبىئىتىدىكى غورۇرنى تەرغىپ قىلىش بىلەن جاھانغا تونۇلغان.
ئامېرىكا، كانادا ۋە ياۋروپادا ناھايىتى يۇقىرى ئىززەتكە ئىگە.
«كىشىلىك ھايات تەلىم - تەربىيىسىدىكى بۈيۈك ئۇستاز»
ۋە «قەلبىنىڭ مۇھاپىزەتچىسى» دەپ ئاتالغان پېيىر 20 - ئەسىردە
ئەڭ زور ئالقىشقا ئېرىشكۈچى ۋە قەلبىگە تەسەللى بەرگۈچى
شۆھرەتلىك ئۇستاز. ئۇنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ قۇدرىتى»
دېگەن ئەسىرى 41 خىل تىلغا تەرجىمە قىلىنىپ، پۈتۈن دۇنيادا
كەڭ بازار تاپقان. قوللىنىدىكى «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!»
دېگەن بۇ كىتاب ئۇنىڭ كىشىلەرنى تاڭ قالدۇرغان يەنە بىر
نادىر ئەسىرى. بۇ كىتاب ئامېرىكىدا ئۇدا 10 يىل ئەڭ بازارلىق
كىتابلار قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ، «پوزىتسىيە ھەممىنى
بەلگىلەيدۇ!» دېگەن بۇ سۆز ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ قۇدرىتىنى
ئىپادىلىيەلەيدىغان مەشھۇر سۆزگە ئايلىنىپ، پۈتۈن دۇنياغا

تارقالغان. پېپىر ئەسەرلىرىنىڭ پۈتۈن دۇنيادا ئومۇمىي سېتىلىش مىقدارى ئىككى يۈز مىليون نۇسخىدىن ئېشىپ كەتكەن. پېپىر تاكى بۈگۈنگە قەدەر «ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ بوۋىسى»، «غۇرۇرنى تەرغىپ قىلغۇچى» ۋە «دىنىي ئاۋاملاشتۇرغۇچى بۈيۈك ناتىق» دەپ تەرىپلىنىپ كەلمەكتە. ئۇنىڭ: «مۇۋەپپەقىيەت بىرخىل پوزىتسىيە!»، «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزى سانسىزلىغان كىشىلەرگە چەكسىز كۈچ - قۇۋۋەت ئاتا قىلغان. پېپىر «ئاكتىپ تەسۋىر ھاسىل قىلىش» قارىشىنىڭ ئاساسلىق تەرغىباتچىسى، ئۇنىڭ كېيىنكى ئۆمرى شىركەتتىكى كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن نۇتۇق سۆزلەش بىلەن ئۆتكەن.

ھەر قېتىم سۆزلىگەن نۇتۇقنىڭ باھاسى ئەينى ۋاقىتتا نەچچە ئون مىڭ دوللار بولغان. پېپىر «ئاكتىپ تەپەككۈر» ۋە «ئاكتىپ پۇشايمان» قىلىش ئۇسۇلى بىلەن شىركەتكە غايەت زور پايدا ئەكەلگەن. تولۇق بولمىغان سانلىق مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا ھەر يىلى پۈتۈن دۇنيادا بىر مىليوندىن ئارتۇق كارخانا، ئاپپارات، مەكتەپ ۋە ئىجتىمائىي كولىپكتىپ رومان. W. پېپىرنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۈر»ى بويىچە خادىملارنى تەربىيلىگەن.

پېپىر marble ئىنستىتۇتىدا خىزمەت قىلغان مەزگىلدە، كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ھايانغا سالىدىغان نۇتۇقلىرى بىلەن زور دەرىجىدە قارشى ئېلىشقا مۇيەسسەر بولغان. ئۇ چاغدا marble ئىنستىتۇتىنىڭ ئالدى ئۇنىڭ نۇتۇقىنى ئاڭلاشقا كەلگەنلەر بىلەن ئۇزۇن ئۆچرەت بولۇپ كېتەتتى. پېپىرنىڭ «تۇرمۇشتىكى سەنئەت» دېگەن ھەپتىلىك رادىئو پروگراممىسى NCB دا 54 يىل ۋاقىت ئۇلاپ ئاڭلىتىلغان. ئۇ ھەر ئايدا تەخمىنەن 750 مىڭ

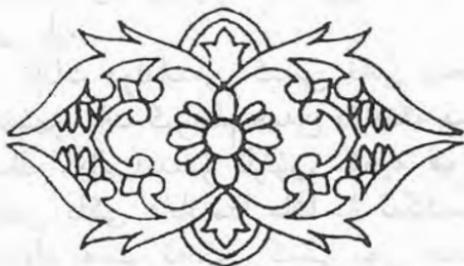
ئادەمگە نۇتۇق سۆزلىگەن. ئۇنىڭ مەسئۇل مۇھەررىرلىكىدە نەشر قىلىنغان «يول كۆرسەتكۈچ» دېگەن نەشرى ئەپكارنىڭ تىراژى 4 مىليون 500 مىڭ نۇسخىدىن ئېشىپ كەتكەن. ئۇنىڭ ھاياتى «ھايات» دېگەن نام بىلەن كىنو قىلىپ ئىشلەنگەن.

پېيىر ئادەم ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم نەرسە غۇرۇر دەپ قارايدۇ. ئۇ پىسخولوگىيە بىلەن ئېتىقادنى بىرلەشتۈرۈپ، زامانىۋى مەدەنىيەت نۇقتىسىدىن كەڭ تەبىئەتتىكى، «غۇرۇر ئەقىدىلىرى» نى تونۇشنى ئىجاد قىلغان. ئۇ پىسخولوگ سېمىللىي بىلەن marble ئىنستىتۇتىدا پىسخولوگىيىدىن مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلغان. كېيىن بۇ جاي ئامېرىكا بويىچە روھىي كېسىلەلەرنى داۋالايدىغان داڭلىق فوندى جەمئىيەتكە ئايلانغان. 1972 - يىلى بۇ فوندى جەمئىيەت روھىي ساغلاملىق ئىنستىتۇتىغا قوشۇۋېتىلىپ، ساغلاملىق تەتقىقات ئورنىغا ئايلانغان. پېيىرنىڭ «غۇرۇرنىڭ ئاتىسى» دېگەن چىرايلىق نامى بار.

پېيىر ۋاپات بولغاندىن كېيىن نامى تېخىمۇ تارالغان. ئامېرىكىلىق مەشھۇر زات گىراخام «مەن دۆلەتكە پېيىر ۋە لويىس پېيىر (پېيىرنىڭ ئايالى) دىنمۇ ئارتۇق تۆھپە قوشقان ئادەمنى دەپ بېرەلمەيمەن ياكى ھاياتىدا ماڭا ئۇ ئىككىسىدىن ئېشىپ چۈشكۈدەك ئىلھام بەخش ئەتكەن كىشى يوق دېسەممۇ بولىدۇ» دېگەن.

پېيىرنىڭ ھاياتى توغرىسىدا يېزىلغان بىر ئەسلىمىدە بۇ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچىغا مۇنداق باھا بېرىلگەن: «رومان W. پېيىر بىر ئىخلاسەن مۇرىت، ئۇ ئامېرىكىدىكى ھاياتىي كۈچىنى يوقاتقان دىنىي سورۇنلارغا رىئال ھاياتىي كۈچ بېغىشلىدى، مەيلى مال ساتقۇچى، ئۆي ئايالى ياكى

مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى بولسۇن... ھەممىسى پېيىرنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان، پېيىرنىڭ ئېيتقانلىرى ئادەتتىكى ئادەملەرنىڭ سۆزى، ئەمما ئۇ ئادەتتىكى كىشىلەر بىلەن ئورتاقلىشىش ئۈچۈن تولىمۇ يۇقىرى بەدەل تۆلىگەن». پېيىرنىڭ ئوقۇرمەنلىرى ئۇنى قالتىس ھۆرمەت قىلىدۇ. خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بىر پەلسەپە پروفېسسورى: «پېيىرنىڭ ئېيتقانلىرى كىشىلىك قىممەت نەزەرىيىسى، ئۇ دىن ئەمەس، پەلسەپەمۇ ئەمەس، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئىلىمىمۇ ئەمەس، ئۇنىڭ ئېيتقانلىرى كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ ھەقىقىي قىياپىتى، ھازىرقى زامان كىشىلىرىگە جىددىي زۆرۈر بولغان مۇھىم مەزمۇنلار» دېگەن.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب نىشان بەلگىلەش ھەر دائىم كىشىنى روھلاندۇرىدىغان نىشان بىلەن ھازىرلىنىش

- 3 ..... ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلەش دېمەكتۇر
- 6 ..... ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلالايدىغان كىشىگە ئايلىنىش
- 9 ..... ئىشەنچكە ئىگە بولۇش ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم
- 12 ..... نىشان بىلەن تەييارلانغان ھامبۇرگ
- 14 ..... مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىشتىكى توققۇز مۇھىم ئامىل
- 17 ..... نىشاننى «يۈرىكىڭىز» نىڭ ئۈستىگە قويۇڭ
- 21 ..... نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇددىتىنى بېكىتىش
- 25 ..... «تۆت ئامىل» ئارقىلىق ئوڭۇشسىزلىقنى يېڭىش
- 29 ..... «72 كىلوگراملىق» ئىشەنچ

ئىككىنچى باب ئىشەنچنىڭ قۇدرىتى «ئۆزۈم قىلالايمەن» دېگەنگە قەتئىي ئىشەنچ قىلىش كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ زور بايلىق

- 37 ..... ئىشەنچ غەلبىگە يول ئاچالايدۇ
- «14ئال مۇسكۇل» سىزنى كىشىلىك ھاياتتا شاد - خۇراملىققا
- 41 ..... ئىگە قىلىدۇ
- 45 ..... ئىشەنچ سىزنى قىيىن شارائىتتىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقىدۇ
- 48 ..... ئالاننى يېتىلدۈرگىلى بولىدۇ
- كىشىلىك ھايات «كۆۈرۈك ئاستىدىن ئاتقان بېقىن سۇغا
- 52 ..... ئوخشايدۇ»

- 55 ..... بىر سېكۇنتنىڭ ئالدىدىكى ئۆزىڭىزگە يەتمەيسىز
- 58 ..... دۇنياغا يېڭىۋاشتىن تۇغۇلۇڭ

ئۈچىنچى باب نىشان بەلگىلەش ئۈمىدۋارلىق — كۈلپەت ئىچىگە يوشۇرۇنغان ئەڭ ئېسىل پۇرسەت

- 65 ..... «ئازاب — ئوقۇبەت» بىلەن كەشتىلەنگەن سىرلىق سوۋغا
- 69 ..... روھىي جەھەتتە ساغلام كىشى بولۇڭ
- 71 ..... قىنچىلقى «ئىقىل — پاراسەت» نىڭ رېتىمىغا ئايلاندۇرۇڭ
- 74 ..... ئۆز — ئۆزىڭىزنى كەمسىتىش تۇيغۇڭىزنى چۆرۈپ تاشلاڭ
- 78 ..... مۈشكۈل ئەھۋالدا قالغاندا يېڭى يول تېپىپ ئىلگىرىلەڭ
- 82 ..... بېسىمنى يېنىكلىتىش «قەلب» تىكى رېتىمى
- 86 ..... ھاياتتا كۈچلۈكلەر ئۆزگىرىشى قارشى ئالىدۇ
- 89 ..... يېشىڭىز چوڭ بولغان تەقدىردىمۇ ئارزۇلارغا باي بولۇڭ

تۆتىنچى باب ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى — ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشنىڭ ئاجايىپ ئېسىل ئۇسۇلى

- 93 ..... «ئىشەنچ» ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىدۇ
- 96 ..... «قىيىس قاندىسى» قولىدىن ئىش كەلمەيدىغانلارنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ
- 101 ..... «ئۇچۇشنى بىلگەن ئىكەنسىز، نېمىشقا ئېگىز ئۇچمايسىز؟»
- 103 ..... «مۈمكىن ئەمەس» دېگەن يالغان — ياۋىداق گەپنىڭ تېگىگە يېتىش
- 106 ..... «ئارزۇ» — «مۈمكىن ئەمەس» دېگەن پولات ئىستېھكامنىمۇ بۆسۈپ ئۆتۈپ كېتەلەيدۇ
- كەشلىك ھايات خۇددى ئانىنىڭ «يارايسەن!» دەپ ئىلھام بېرىشىگە

- 108 ..... ئوخشايدۇ.
 111 ..... مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى «تۆت پەلەمپەي»
 115 ..... مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون مۇھىم نۇقتا

بەشىنچى باب تەقدىرنىڭ قانۇنىيىتى

— تەسەۋۋۇر — تەقدىرىڭىزنى

ئۆزگەرتەلەيدۇ

- باشقىلارنىڭ سىزنى باھالىشى ئەمەلىيەتتە ئۆز — ئۆزىڭىزنى
 119 ..... باھالىشىڭىز بولىدۇ
 123 ..... «خىيال» نى «ئەمەلىيەت» كە ئايلاندۇرۇشنىڭ ئىلمىي قانۇندىسى
 «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» — مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى
 126 ..... ئەڭ چوڭ سىر
 ئوڭۇشسىزلىقنى ئوڭۇشلۇققا ئايلاندۇرۇشتا «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە
 129 ..... ئىگە بولۇش»
 132 ..... «ھەممە غايىۋى نىشانغا قاراپ تەرەققىي قىلماقتا»
 «ئىشلار قانچە ئوڭ كەلمىگەن» سېرى، شۇنچە ئاس-
 134 ..... ان پاكىتقا ئايلىنىپ قالدۇ
 «روھ» نىڭ بېلىنى رۇسلاڭ 137 .....

ئالتىنچى باب بۈگۈننى چىڭ تۇتۇڭ

— «بۈگۈن» دىن تولۇق پايدىلىنىڭ

- 143 ..... بۈگۈنكى ئىشلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ياخشى
 «بازغان ئەينەكنى ئۇۋۇتۇۋەتكەن بىلەن، پولاتنى
 146 ..... تىۋلاپ چىقىدۇ»
 149 ..... «بۈگۈن» كى مەخپىي سىردىن چىۋەرلىك بىلەن پايدىلىنىڭ
 152 ..... ئىلگىرى يېتىپ قالغان ھالەتتىمۇ، قىزغىنلىق ئوتىنى يالقۇنلىتىڭ
 157 ..... شېرىن ئۇيقۇدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارىڭىزنى ئويغىتىڭ

- 159 ..... ئوڭۇشسىزلىق ئىچىدىكى مۇۋەپپەقىيەت ھەقىقىي مۇۋەپپەقىيەت .....
 پۇرسەت ھامان «قىيىنچىلىق» يېتىپ كەلگەندەك قىيا-
 163 ..... پەتكە كىرىۋالدىۇ .....
 166 ..... بىر نەچچە مىنۇت بىر ياشنى تامامەن ئۆزگەرتىۋېتەلەيدۇ .....

يەتتىنچى باب مەغلۇبىيەتنى يېڭىش
 — «ئۈمىدسىزلىنىشتەك قورقۇنچلۇق كېسەل» نى
 داۋالاشنىڭ مەخپىي رېتسىپى

- 173 ..... «ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىش» نىڭ سىرى .....
 175 ..... ئرادىسىزلىك نىيىتىدىن ۋاز كېچىڭ .....
 چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدۇ-
 179 ..... خان بۆشۈك .....
 181 ..... بلىش قېتىلچىڭزنى ئىزھار قىلىڭ .....
 «ئاكتىپ ھەرىكەتكە» كېلىش ئوڭۇشسىزلىققا تاقابىل تۇرۇشنىڭ
 185 ..... ياخشى رېتسىپى .....
 جاپا - مۇشەققەت، قىيىنچىلىق، نامراتلىق — «ئۈچ
 189 ..... بۈيۈك ئۇستاز» دۇر .....
 ئۇستازى

سەككىزىنچى باب تىلنىڭ قۇدرىتى
 — «ئاكتىپ تىل» خاراكتېرى ۋە ھاياتىڭىزنى
 مۇكەممەللەشتۈرىدۇ

- 195 ..... ھەرگىز «سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆز» نى قىلماڭ .....
 198 ..... «كېيىنكى قېتىم» بىزگە يەنە يول ئېچىپ بېرىڭ .....
 قارا قۇيۇن «ئۇلۇغۋار غايە - جەسۇرانە ئىرادە» نى ھېچ-
 200 ..... نېمە قىلالمايدۇ .....
 203 ..... كالتەك توپ ماھىرى مودىكاى .....
 206 ..... «ئىشەنچ» مۆجىزە تۇغدۇ .....
 ئۇستازى

- قانداق قىلغاندا ئۆزىڭىزنىڭ بەش يىلدىن كېيى-
 211 ..... ىنى ئەھۋالىڭىزنى بىلەلەيسىز
 213 ..... بارلىق «پاسسىپ پەرەزلەر» نى يۇلۇپ تاشلاڭ
 «ئۆزىڭىزنى ئۆزگەرتىشنى باشلىغان كۈندە» قەتئىي نىيەتكە
 215 ..... كېلىڭ
 219 ..... ساختا «راھەتپەرەسلىك» نى قەتئىي ئىككىلەنمەي تاشلىۋېتىڭ
 ئارزۇلارنى ناھايىتى كىچىك كۆرسىتىش — «مەغلۇبىيەتچىلەرنىڭ پىسخىكى-
 222 ..... سى» دۇر

توققۇزىنچى باب تەپەككۈر ۋە ساغلاملىق
 — «ساغلام تەپەككۈر» ھاياتتا مۆجىزە
 يارىتىدۇ

- 227 ..... ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تىببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرۈڭ
 230 ..... «تەڭرى مېنىڭ ساغلام بولۇشۇمنى ئۈمىد قىلىدۇ»
 235 ..... تەن، مەنئۇيەت ۋە روھنىڭ ماسلىشىشىنى قوغلىشىڭ
 238 ..... پەقەت تاللاشلا غالبىيەتچى بىلەن مەغلۇبىيەتچىنى ئايرىيدۇ
 ئالدى بىلەن كىشىلىك ھاياتتىكى جىنايەت تۇيغۇسىنى چۆ-
 241 ..... رۇپ تاشلاڭ
 244 ..... «ئېتىقاد» نىڭ كۈچى بىلەن كېسەل داۋالىغىلى بولىدۇ
 247 ..... خۇشاللىق زەھەر قايتۇرۇش دورىسى
 249 ..... ئۈمىدىنى ھەمىشە ئۆزىڭىزگە يار قىلىڭ
 252 ..... «ساغلام تەپەككۈر» بىلەن قۇتقۇزۇۋېلىنغان ئۆسمۈر

ئونىنچى باب ئۆز - ئۆزىنى ئۆزگەرتىش
 — قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان
 كىشىگە ئايلانغىلى بولىدۇ

- 257 ..... مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا يۈز بەرگەن مۆجىزە

- 261 «ھەققانىيەتكە نىسبەتەن ئېچىرغۇچى كەتكەن تۇيغۇدا» بولۇڭ .....
 265 كۆڭلىڭىزدە ئۆزىڭىزنى مۇئەييەنلەشتۈرۈڭ .....
 268 «ئىنسان تەبىئىتى» مانا مۇشۇنداق يارىتىلدى .....
 «نېرۋىسى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن» كىشى ئۈچۈن تىلاۋەت
 272 قىلىڭ .....
 بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ» ئاجا-
 275 يىپ ئۆزگىرىشى .....

ئون بىرىنچى باب ئۆزلۈكنى ئىشقا ئاشۇرۇش — مۇۋەپپەقىيەت ۋە بەخت يارىتىدىغان كىشىلىك ھايات

- 40 مىڭ دوللارلىق ئوقۇش پۇلى .....
 281 ئۇنىڭ ۋۇجۇدۇ .....
 285 سىزنى ئالغا باستۇرىدىغان ئىككى مۇھىم قائىدە .....
 288 ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتىش .....
 290 باشقىلارنى سۆيۈش — ناتىقلارنىڭ مەخپىيىتى .....
 294 ھاياتتا بەختنى ئەڭ كۈچلۈك ھېس قىلغان ۋاقىتلار .....
 298 ئېرىق ئىچىدىن تېرىۋالغان بەخت .....
 301 «بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر» .....
 304 ئادەم ئۆزىنى بەختلىك قىلىشى كېرەك .....
 307

پۈزۈكسىز بەلگىلەرنىڭ

بىرىنچى باب نىشان بەلگىلەش

ھەر دائىم كىشىنى روھلاندۇرىدىغان
نىشان بىلەن ھازىرلىنىڭ

حکومت پنجاب

رشد و ترقی کے لیے

نوجوانوں کو تعلیم دینا
مطلوبہ ہے

بەخت - ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلەش دېمەكتۇر

ھەقىقىي خوشاللىق ۋە چەكسىز بەختىيارلىق تۇيغۇسىغا
نشانغا يېتىپ بولغاندىن كېيىن ئەمەس، بەلكى نشانغا قاراپ
ئىلگىرىلىگەندىلا چۆمگىلى بولىدۇ.

مەن ھاياتىمدىكى بارلىق نشانلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ
بولدۇم دەپ قارىمايمەن. ئەزەلدىن بۇنداق ئويلايمۇ باقمىدىم.
تاكى بۈگۈنگە قەدەر، كۆڭلۈمدە يەنىلا ناھايىتى نۇرغۇن
ئارزۇلىرىم بار. داۋاملىق پىلان تۈزۈپ، يېڭى - يېڭى نشانلارنى
سناق قىلىپ، ھەممىگە يۈكسەك قىزىقىش ئىچىدە يۈرىمەن.
بەزىلەرنىڭ «نشانىنى ئاخىرى ئەمەلگە ئاشۇرغان» لىقى
ئۈچۈن، ھاياجانلىنىپ ھېچ ھالى قالمايدۇ. ئادەتتە كىشىلەر
مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارنى ماختاپ: «ئاۋۋ كىشى كۆزلىگەن
نشانغا يېتىپ بولدى» ياكى «ئۇ ھەممىدە مۇۋەپپەقىيەت
قازاندى، ئۇنىڭ ئەمدى ھېچنېمىسى كەم ئەمەس» دەيدۇ.

ئەمەلىيەتتە، «مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار» خۇددى ئىنتايىن
قىممەتلىك نەرسىسىنى يىتتۈرۈپ قويغاندەك، دائىم تىتىلداپ
يۈرۈيدۇ.

بۇنداق بولۇشى ئۇلارنى ئېگىز چوققىلاردىن ھالقىتقان
ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ — مۇددىئا، زېھنى كۈچ ۋە رىغبەت
ئاللىقاچان سۇسلاشقان. نشانغا يېتىش ئىلگىرىكىدەك لەززەت
بېغىشلىيالمايدۇ. ئاخىرقى نشاننىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا
ئەگىشىپ، كۈرەش نشانى يەنە ئايدىڭلاشمايدىكەن، غەلبە

قىلىشتا شەك يوق بولغان تەقدىردىمۇ شادلىق تۇيغۇسىدىن سۆز
ئېچىش ئەسلا مۇمكىن ئەمەس.

بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى مۇنداق دەيدۇ:

«ھاياتىمدىن ھەممە خۇشاللىق تېپىلىدۇ، ئەمدى
ئىلگىرىكىدەك چاپاللىق ئىشلىمىسەممۇ بولىدۇ، ئەمدى يەنە
يەگىمىسەم بولمايدىغان مەسىلىلەرمۇ قالمىدى».

ئامېرىكىدا بىر مەشھۇر كارخانىچى بولۇپ، ئۇ بىر قانچە
چوڭ شىركەتنىڭ لىدىرى. ئۇنىڭ كەسپىي ئىشلىرىنىڭ
تەرەققىيات سۈرئىتى ئىنتايىن تېز بولۇپ، كىشىنى تاڭ قالدۇرىدۇ.
35 ياشتا كەسكىن رىقابەتكە تولغان سودا دۇنياسىدا ئىنتايىن
يۇقىرى ئورۇنغا ئېرىشكەن. 40 ياشقا كىرگەندە ھەممىدىن بىزار
بولغان. 45 ياشقا كىرگەن يىلى ئۆزىنىڭ ھەممە ئىشلىرىنى
تاماملاپ بولغانلىقىنى جاكارلىغان ۋە ئۇنىڭ تازا روناق تاپقان
دەۋرى ئاخىرلاشقان.

ئۇ خۇرسىنغان ھالدا مۇنداق دەيدۇ:

بۇنىڭدىن كېيىن قىلىدىغان ئىشىم ئامال قىلىپ ئورنۇمنى
باشقىلارغا تارتتۇرۇپ قويماي، ساقلاپ قېلىش. ھازىر ئويلىسام،
تىرىشىپ كۈرەش قىلىپ تەرەققىي قىلىشنى ئىستىگەن دەۋرلەر
تولىمۇ كۆڭۈللۈك ئۆتۈپتىكەن. ئۇ مېنىڭ ھاياتىمدىكى ئالتۇن
دەۋر. ھازىر ھەر قانچە قىلساممۇ ئۇ خىل خۇشاللىقلاردىن بەھرە
ئالالمايمەن.

ئەمما تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە ئىدىيىسى پۈتۈنلەي ئۇنىڭغا
ئوخشىمايدىغان كىشىلەرمۇ بار. ئۇلار مەلۇم بىر نىشانغا
يەتكەندىن كېيىن ئۇنىڭغا ئۇلاپلا يەنە بىر يېڭى نىشاننى
بەلگىلەيدۇ - دە، خىرىسىنى كۈتۈۋېلىپ بۇ نىشاننى ئەمەلگە
ئاشۇرىدۇ. ئىلگىرىكى ئارزۇلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولۇپ، يەنە

يېڭى ئارزۇلارنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، تېخىمۇ يىراق مۇساپىلەرگە قاراپ ئاتلىنىدۇ.

ئۇلار تۇرمۇش، خىزمەت ۋە ئېرىشكەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئۈچۈن ئوخشاشلا شادلىنالايدۇ، باشتىن - ئاخىر جۇشقۇن ھالىتىنى ساقلىيالايدۇ، كۈچ - قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرغان بولىدۇ، كۈن ساناپ مەردانلىق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيدۇ، ھەرقانداق ۋاقىتتا قىزغىنلىقىنى ۋە ئىجادكارلىقىنى يوقىتىپ قويمىدۇ.

ئۇلارنىڭ تۇرمۇش لۇغىتىدىن «ھەممە نىشانىغا يەتتىم» دېگەن ئىبارىنى تاپقىلى بولمايدۇ. ئۇلار ھەر ۋاقىت ئۆزىنىڭ يېڭى نىشانى ئۈچۈن ھارماي - تالماي كۈرەش قىلىدۇ.

ھەقىقىي خۇشاللىق ۋە چەكسىز بەختىيارلىق تۇيغۇسىغا نىشانغا يېتىپ بولغاندىن كېيىن ئەمەس، بەلكى نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلىگەندىلا چۆمگىلى بولىدۇ. يېڭى نىشان بەلگىلەپ، قايتىماس ئىرادە ۋە ئالغا ئىنتىلىش روھى بىلەن خىرىسقا يۈزلەنگەندىلا، ھەقىقىي خۇشاللىقنىڭ تەمىنى تېتىغىلى بولىدۇ.

ئەڭ ئاخىرىدا بەختى ھەقىقىي ھېس قىلغان كىشى، يېڭى نىشانغا تەلپۈنۈشتە قىزغىنلىقىنى ساقلاپ، مەڭگۈ يۇقىرى پەللىگە قاراپ ئىلگىرىلىگەن كىشىدۇر. نۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار ئۆز - ئۆزىدىن قانائەت ھاسىل قىلىپ، مۇۋەپپەقىيەتكە ناھايىتى تەستە ئېرىشتىم، ئەمدى خاتىرجەم بولىدۇم، دەپ قارايدۇ. بۇ خىل ئوي پەيدا بولغان ئىكەن، غەلبە شادلىقىغا قايتا مۇيەسسەر بولالمايدۇ شۇنداقلا نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلەش قىزغىنلىقىدىن مەھرۇم قالىدۇ.

ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلالايدىغان كشىگە ئايلىنىڭ

ئىشەنچكە ئىگە كىشىلەرلا، سەزگۈرلۈكىنى يوقاتماي،
كىشىنىڭ خىيالغىمۇ كىرمەيدىغان يېڭى قىياسلارنى ئوتتۇرىغا
قوياالايدۇ.

تۈرلۈك ماللار كەسپىدە ئەڭ ئۇلۇغ مال ساتقۇچى دەپ
ئاتالغان ئىموس پالشىنى ئەڭ بەختلىك كىشى دەپ ئاتاشقا
بولدۇ.

ئۇ ئادەتتە دۇدۇقلاپ گەپ قىلىدۇ، شۇنداقتىمۇ ئۇ ھەر
يىلى نيويورك مەركىزى شەھىرىدە نۇتۇق سۆزلىگەندە، كەڭ
يىغىن زالى ھەرقايسى چوڭ شىركەتلەرنىڭ دېرىكتورلىرى بىلەن
توشۇپ كېتەتتى. ئۇلار ئۇن - تىنسىز ھالدا ئىموس پالشىنىڭ
بازارنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى
تەھلىل قىلىپ سۆزلىگەن نۇتۇقىنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلايتتى.
بۇ ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئەمما
ئۇنىڭغا نىسبەتەن، بۇ ئۇنىڭ يەتمەكچى بولغان نىشانلىرى
ئىچىدىكى پەقەت بىرىلا خالاس. ئۇ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە،
سەزگۈرلۈكىنى يوقاتماي، كىشىنىڭ خىيالغىمۇ كىرمەيدىغان
يېڭى قىياسلارنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ھەر قېتىم مەن ئۇنىڭ قولغا كەلتۈرگەن
مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تەبرىكلىگەندە، ئۇ قەتئىي پەرۋا قىلماي،
پەقەت مۇنداقلا: «ھازىر ئويلاپ چىققان بۇ ئاجايىپ قىياسمنى

ئاڭلاپ بېقىڭ» دەيتتى.

ئۇ تازا زېھنىنى مەركەزلەشتۈرۈپ سۆز قىلغاندا دۇدۇقلاپ كېتەتتى. ئۇ 94 ياشقا كىرگەن يىلى، مەن ئۇنىڭ ئاز كۈنلۈكى قالغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا تېلېفون بەردىم:

— ھە! — ئۇ ئىلگىرىكىدە كىلا قىزغىن ئىدى، — مەن يەنە يېڭى بىر قىياسنى تېپىپ چىقتىم، بۇ ناھايىتى سىرلىق قىياس.

ئۇ ئۆزىنىڭ كىشىنى روھلاندۇرىدىغان يېڭى نىشانىنى ئاددىيلا چۈشەندۈردى. ئەمما ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى قەتئىي تىلغا ئالمىدى، يەنىلا ھايات خۇشاللىقلىرىدىن سۆز ئاچاتتى. شۇنىڭدىن ئىككى كۈن ئۆتۈپ، ئۇنىڭ كېسلى ئېغىرلىشىپ ئالەمدىن ئۆتتى.

ئىموس پالىشى بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغان كارخانىچى، ئەمما ئۇ ئۆزىنى ئەزەلدىن ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم، دەپ قارىمىغان. ئۇ توختىماي كېيىنكى نىشانى ئۈچۈن ئىلگىرىلەپ، بىر ئۆمۈر كېيىنكى غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا توختاۋسىز ئىزدىنىش بىلەن ئۆتكەن.

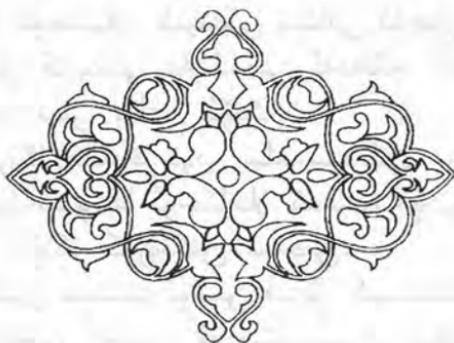
ئامېرىكا كالتەك توپ ساھەسىدىكى مەشھۇر شەخس بىلانىچ. لىچمۇ ئىمۇسقا ئوخشاشلا كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇرىدىغان كۆزگە كۆرۈنگەن شەخس.

ئۇ ئىلگىرى سېنىت لوئىس قىزىل كىيىملىكلەر ئەترىتىدە، بروكلىن داۋچى ئەترىتى ۋە پىتتسبورگ دېڭىز قاراڭغۇچىلىرى ئەترىتىدە تىرىپىر بولغان. ئۇ يازغان «ئامېرىكا ياقۇتى» دېگەن ئەسەر كالتەك توپ تەنھەرىكىتى ھەققىدە يېزىلغان كاتتا ئەسەر ھېسابلىنىدۇ.

بىلانىچ. لىچنىڭ 50 يىللىق كالتەك توپ ھاياتىنى

خاتىرىلەش كېچىلىكىدە بىر مۇخبىر ئۇنىڭدىن:
— سىزنىڭ يېرىم ئەسىردىن كۆپرەك ھاياتىڭىز
ئامېرىكىدىكى مۇھىم تەنھەرىكەت تۈرى بولغان كالتەك توپ
ساھەسىدە ئۆتتى، سىزنىڭ ئەڭ چوڭ ھاسىلاتىڭىز نېمە؟ دەپ
سورىغاندا، بىلانچ. لىچ قوشۇمىلىرىنى تۇرۇپ تۇرۇپ:
— بىلمەيمەن، چۈنكى مەن تېخى دەم ئېلىشقا چىقىمىدىم،
— دەپ جاۋاب بەرگەن.

لىچ گەرچە نۇرغۇن ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن
بولسىمۇ، ئەمما ئۇ بۇنىڭ بىلەن بارلىق نىشانلىرىغا يەتتىم دەپ
قارىمىغان. ئۇ داۋاملىق توسالغۇلارغا جەڭ ئېلان قىلىپ،
ئۈزلۈكسىز شانلىق نەتىجىلەرنى ياراتقان.

ئىشەنچكە ئىگە بولۇش ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم

ئىلگىرى ناھايىتى داغدۇغىلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىمۇ، ھەرگىز بۇلار ماڭا يېتەرلىك دېمەك. سىزگە نىسبەتەن ئەڭ ياخشى پۇرسەتلەر يەنىلا ئالدىڭىزدا.

يېقىندا، مەن كاليفورنىيە شىتاتى سېرىنگول باغچىسى خروستال سارىيىنىڭ يەكشەنبە ئەتىگەنلىك ئىبادىتىدە نۇتۇق سۆزلەشكە تەكلىپ قىلىندىم. بۇ مۇقەددەس ساراينى دوكتور روبېرت شولى تەۋرەنمەس ئېتىقادى ۋە 500 ئامېرىكا دوللىرى فوندى ئاساسىدا قۇرۇپ چىققان. ئۇ كۈنى ئەتىگەندە بۇ مۇقەددەس ساراينىڭ 30 يىللىق خاتىرە مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلگەن ئىدى. ساراى ئادەملەر بىلەن توشۇپ كەتتى. گېزىتتە 11 مىڭ ئادەم كەلدى دەپ خەۋەر بېرىلدى.

بۇ خاسىيەتلىك يەكشەنبە كۈنى، دوكتور شولى مۇخلىسلارنىڭ تەلپىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، يېڭى مەركىزنى قۇرۇش پىلانىنى ئىلان قىلدى. باشقىلارنىڭ نەزىرىدە دوكتور شولى كىشىلىك ھاياتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە يەتكەن كىشى ئىدى. كىشىلىك تۇرمۇش پوزىتسىيىسى ئاكتىپ كىشىلەر مەلۇم نىشانغا يېتىپ بولغان ھامان، يەنە يېڭى نىشاننى بەلگىلەيدۇ. مەيلى سىز قانداق بەدەللەر بىلەن نىشانىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇڭ، ھەرگىز ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم دەپ جاكارلىماڭ. ئەگەر بىر قانچە نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولسىڭىز يەنە يېڭى،

ئادەمنى تېخىمۇ قىزىقتۇرىدىغان نشان بەلگىلەڭ. مەن سىزگە شۇنى ئەسكەرتىپ قويايىكى، ئالدىڭىزدا سانسىز ئېسىل پۇرسەتلەر سىزنى كۈتۈپ تۇرماقتا.

ئىلگىرى ناھايىتى داغدۇغىلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىڭىزمۇ، ھەرگىز بۇلار ماڭا يېتەرلىك دېمەڭ. سىزگە نىسبەتەن، ئەڭ ياخشى پۇرسەتلەر يەنىلا ئالدىڭىزدا. ئۆزىڭىز ئىلگىرىكى نەتىجىلىرىڭىزنى ئەسلىگىنىڭىزدە: «ئەجەب ياخشى، يەتمەكچى بولغان نشانلىرىمنىڭ ھەممىسىگە يېتىپ بولدۇم» دېمەي، بەلكى ئىشلىرىمنى مۇشۇنداق ياخشى ئورۇنلاپ بولۇشۇم پەقەت «يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ تەققىي قىلىش مۇمكىنچىلىكىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن» دەڭ. ھەر دائىم ئالدىڭىزدا گۈزەل كېسەلچەكنىڭ قۇچاق ئېچىپ ياتقانلىقىغا ئىشىنىڭ، بۇنىڭدىن ھەرگىز دەرگومان بولماڭ. مۇشۇنداق قىلىشىڭىزلا مەلۇم دەرىجىدە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىپ، تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتكە قاراپ ئىلگىرىلەپ، ئۇلۇغۋار كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولىسىز. ئەركىن دۇنيا كىشىلىك قاراشنىڭ ئاساسى دېموكراتىزم، شۇنداقلا ئۇ ئېلىپ كەلگەن پۇرسەتنىڭ باراۋەرلىكى. ھەركىم ئۆز ئىشەنچى ۋە ئىقتىدارغا تايىنىپ يۈكسىلىشكە ئېرىشىدۇ. ھەرقانداق ئىشەنچ ۋە ئىدىيىگە ئىگە بولۇش، ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم.

مەن ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئىشەنچنىڭ مۇھىملىقىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتتىم - دە، نۇرغۇن كىشىلەرنى قايىل قىلىپ، ئۇلارغا ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيە، ئېتىقاد ۋە ئىشەنچكە تايانغاندىلا، يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى قېزىپ چىقىشقا بولىدىغانلىقىنى چۈشەندۈردۈم. ئەمەلىيەتتە نۇرغۇن ئاددىي ئادەملەرنىڭ بۇخىل ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئىشەنچكە تايىنىپ، ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى

قازانغانلىقى توغرىسىدىكى مىساللار ناھايىتى كۆپ.
مېنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن كىشىلەر قانداق قىلغاندا
مۇددىئا، مەقسەتلەرنى رىئاللىققا ئايلاندۇرغىلى بولىدىغانلىقى
ھەققىدىكى كىتابلارنى يېزىپ، كىشىلەرگە ئىلھام بەردى، ئەمما
بۇ كىتابلارغا قارىغاندا مەشھۇر شەخسلەرنى بارلىققا كەلتۈردىغىنى
يەنىلا ئەركىن جەمئىيەت ھازىرلىغان ئالاھىدىلىكلەر. مەن يەنە
سىزگە شۇنى قايتا تەكرارلاي:
ئىشەنچىگە ئىگە بولۇش ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ
مۇھىم.

پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!

نشان بىلەن تەييارلانغان ھامبۇرگ

ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەر ئۈزلۈكسىز يېڭى نشان تىكلەپ، تېخىمۇ يۈكسەك غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرقىي قىسمىدىكى مەلۇم شەھەردە، بىر قېتىم مەن ئايالىم لوس بىلەن ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىر كارخانىچىنىڭ كاتتا ھۇزۇرىغا مېھمانغا باردۇق. ئۇ مەلۇم بىر كارخانىنى قۇرغان مەشھۇر شەخس ئىكەن.

ئىلگىرى مەن پۇرسەت بولسا خىناش. يارگى مۇكاپاتىنى ئۇنىڭغا بېرىشنى ناھايىتى بەخت ھېسابلايتتىم. بۇ مۇكاپات — كېلىپ چىقىشى نامرات، ئالغا ئىلگىرىلەش ئۈچۈن تىرىشىدىغان، دەسلەپكى قەدەمدە كۆزگە كۆرۈنگەن ئادەمگە بېرىلەتتى.

— سىز قەيەردە تۇغۇلغان؟ — دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن. ئويلىمىغان يەردىن ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— ئۆزۈممۇ ئېنىق بىلمەيمەن. ئېھتىمال ئاتلانتا شەھىرىدە تۇغۇلغان بولسام كېرەك. ئانا — ئانامنى بىلمەيمەن. مەن بىر قارا يېتىم، بىر نەچچە ئامېرىكا دوللىرى بىلەنلا جەمئىيەتكە قەدەم باسقانىمەن.

ئۇ تۈرلۈك ئىشلارنى قىلغان، ئەڭ ئاخىرى ئىندىئانا ئوبلاستىدىكى فوت، ۋىن دېگەن كىشىنىڭ ئاشخانىسىدا پراكتىكانت مۇلازىمەتچى بولۇپ ئىشلىگەن. ئۇ ئەقىللىق ھەم ئىشچان بولۇپ، ئىشلارنى ناھايىتى ئەستايىدىل ئىشلەيدۇ.

ئاشخانا خوجايىنىنىڭ ئۇنىڭغا كۆزى چۈشۈپ، ئۇنىڭ قابىلىيىتىنى سىناش ئۈچۈن، ۋەيران بولۇش ئالدىدا تۇرغان كىچىك بىر ئاشخانىنى ئۇنىڭغا تىجارەت قىلىشقا بېرىدۇ.

دەسلەپتە، ئۇ ھەرقانچە ئامال قىلىپمۇ ھېلىقى كىچىك ئاشخانىنى ئاقتۇرالمىدۇ، كېيىن ئۇ كەسپى ئىشلىرىنىڭ يۈرۈشمەسلىكى — كۆكتاتنى كۆپ ئېلىۋېلىش، مال سېتىۋالغاندا ئىسراپچىلىق قىلىش، بۇنىڭ بىلەن تازا پايدا ئالالمايۋاتقانلىقىنى ھېس قىلىپ، چىقىمىنى ئازايتىش، مۇلازىمەتنى ئەلالاشتۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىدۇ. شۇنىڭ بىلەن تىجارىتىمۇ كۈنسېرى روناق تېپىپ جانلىنىپ كېتىدۇ. كېيىن ئۇ ئۆزى تاپقان پۇلغا ھامبۇرگ ئاشخانىسى ئاچىدۇ، چۈنكى ئۇ كىچىكىدىنلا ھامبۇرگ يېيىشنى ياخشى كۆرەتتى. ئۇ ئاشخانىغا «ۋەندى» دەپ قىزىنىڭ ئىسمىنى قويدۇ. ئاشخانىنىڭ نامى يىراق — يىراقلارغا تارقىلىدۇ، كۆلىمىمۇ تەدرىجىي كېڭىيىدۇ.

ئۇ كىشى دەل دىبو. تاموس بولىدۇ، ئۇ دائىم ئەڭ يېڭى كالا گۆشى ئىشلىتىشكە دىققەت قىلىپ، داۋاملىق يېڭى — يېڭى مۇلازىمەت تۈرلىرىنى تېپىپ چىقىدۇ — دە، زەنجىرسىمان ئاشخانا ئېچىشقا باشلايدۇ. ئۇنىڭ غەيرىتى ۋە ئىشەنچىسى بىلەن «ۋەندى» نامىدىكى زەنجىرسىمان ئاشخانا ھازىر 3200دىن ئاشىدۇ. بۇ تېز تاماقخانىلار ئىچىدە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ. ناۋادا بىرەر كىشى ئۇنىڭدىن سەن ئەڭ ئالىي مەقسىتىگە يەتتىڭمۇ دەپ سوراپ قالسا، دىبو چوقۇم «ياق» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.

مانا شۇنىڭدەك كىشىلەر بولغاچقىلا، ئامېرىكا ئىقتىسادى ئالەمشۇمۇل تەرەققىياتلارغا ئېرىشەلگەن. بۇنداق كىشىلەر ئۈزلۈكسىز يېڭى نىشان تىكلەپ، تېخىمۇ يۈكسەك غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىشتىكى توققۇز مۇھىم ئامىل

بىرەر نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇپلا ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم دەپ قارىماڭ، داۋاملىق تېخىمۇ يۇقىرى پەللىلەرگە چىكىڭ ئېلان قىلىڭ.

نۇتۇق سۆزلەش مېنىڭ خىزمىتىم بولغاچقا، مەملىكەت دائىرىسىدە ياكى ھەر قايسى شتاتتىكى كارخانىچىلار كوللېكتىپى، رايون كوللېكتىپىنىڭ تەكلىپى بويىچە ھەرقايسى جايلارغا بېرىپ نۇتۇق سۆزلەش پۇرسىتىم خېلىلا بار. مەن خېلى بۇرۇنلا نۇتۇق سۆزلەش خىزمىتىمنىڭ مەڭگۈ ئاخىرلىشىش نۇقتىسى يوق ئىكەنلىكىنى سەزگەن. مەيلى سىزنىڭ ئىلگىرى قانداق كەچۈرمىشلىرىڭىز بولسۇن ياكى قانداق كۆزگە كۆرۈنەرلىك ئىپادىڭىز بولسۇن، ئەڭ مۇھىمى يەنىلا بۈگۈنكى بۇ نۇتۇق. ھەر قېتىم نۇتۇق سۆزلىگەندە پۈتۈن ۋۇجۇدىڭىز بىلەن كىرىشىشىڭىز كېرەك. ئىلگىرى ھەرقانچە نامىڭىز بولغان تەقدىردىمۇ، پەقەت باشتىكى بىر قانچە مىنۇت ئىچىدىلا ئاممىنى جەلپ قىلالايسىز. ناتىقلار ھەر قېتىم نۇتۇق سۆزلىگەندە ئاممىنىڭ تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىدۇ.

بىر قېتىم مەن مەملىكەت خاراكتېرلىك كارخانىچىلار يىغىلىشىدا نۇتۇق سۆزلىدىم، يىغىلىش باشلىنىشتىن ئىلگىرى، غەيرەت - شىجائىتى ئۇرغۇپ تۇرغان بىر ياش ناتىق بىلەن ھەمسۆھبەت بولدۇم، ئۇ مەندىن:

— ناتىقلىق قىلىپ كېلىۋاتقىنىڭىزغا نەچچە يىل بولدى؟
— دەپ سورىدى.

— تەخمىنەن 50 يىل بولدى! — دەپ جاۋاب بەردىمەن.
ئۇ:

— قالتىسكەنسز، قارىغاندا سىز بۇ كەسپنىڭ ئەڭ يۇقىرى پەللىسىگە يېتىپسىز. مەنمۇ يېقىن كەلگۈسىدە سىزدەك بولمەن،
— دېدى.
مەن ئۇنىڭغا:

— ئالدىڭىزدا ناھايىتى خىجىلمەن، مەن ئۆزۈمنى ئەڭ يۇقىرى چەككە يەتتىم دەپ قارىمايمەن. بۈگۈنكى نۇتۇق سۆزلەشتىمۇ مەن ئۆزۈمنى يەنىلا يېڭى ئۆگەنگۈچى، ئاڭلىغۇچىلار ئالدىدا پۈتۈن زېھنىمنى قويۇپ سۆزلىمىسەم بولمايدۇ، دەپ قارايمەن، — دېدىم.

ئارىدىن بىر قانچە يىل ئۆتۈپ، مەن مەلۇم بىر پروگراممىدا ئۇنىڭ بىلەن يەنە ئۇچرىشىپ قالدىم. يېشىنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، ئۇ تېخىمۇ ئەقىل - پاراسەتكە تولۇپتۇ. ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:

— مەن ھازىر سىزنىڭ ھېلىقى كۈنى كەچتە چىكاگودا قىلغان سۆزىڭىزنىڭ مەنىسىنى ھەقىقىي تونۇپ يەتتىم، ناتىق بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن، بۇنىڭ ئېپى - چېپىنى ئىگىلىۋالدىم دېگەن بىلەن، نۇتۇق سۆزلىگەندە خۇددى يېڭى ئۆگەنگەن چاغدىكىگە ئوخشاش خاتالىق تۇغۇلدىكەن.

— شۇنداق، شۇنداق، — دېدىمەن تەستىقلاپ.
ئۇنداقتا، ئادەم قانداق قىلغاندا ئارزۇسىغا يېتىش شادلىقىدىن بەھرى ئالغىلى بولىدۇ:

1 - ئۆزىڭىزنىڭ قانداق كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولماقچى

كونكرېت ئويلىشنىڭ.

ئىگىزلىك تۈپ مەقسىتىنى ھەقىقىي تۈردە تۈزۈپ

3 - ئۆز مەقسىتىڭىزنى ناھايىتى ئاددىي، چۈشىنىشلىك سۆزلەر بىلەن يېزىپ چىقىڭ، ھەرقانداق مۇجەسسەملەش ساقلىنىڭ.

4 - ئىمكان بار تېگىشلىك بىلىملەرنى قوبۇل قىلىپ، ئۆز نىشانىڭىزنى ۋە ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇسۇللىرىنى تەتقىق قىلىڭ.

5 - نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش چېكىنى بېكىتىڭ.

6 - ئۆزىڭىز بېكىتكەن نىشانىڭ توغرىلىقىنى تىلەڭ، توغرا بولمىغان پاسسىپ نىشانلار ياخشى نەتىجە بەرمەيدۇ.

7 - داۋاملىق نىشانى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا تىرىشكەن، ھەرگىز يېرىم يولدا بولدى قىلماڭ.

8 - ئاكتىپ، ئوچۇق - يورۇق پوزىتسىيىدە بولۇڭ.

9 - بىرەر نىشانى ئەمەلگە ئاشۇرۇپلا ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم دەپ قارىماڭ، داۋاملىق تېخىمۇ يۇقىرى پەللىلەرگە جەڭ ئېلان قىلىڭ.

نشاننى «يۈرىكىڭىز» نىڭ ئۈستىگە قويۇڭ

سەندە پەقەت قىزىلمۇچىنىڭ ئۈرۈقىچىلىك ئىشەنچ بولىدىكەن، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىش بولمايدۇ.

«مەن يازما تۈسىنى ئالمىغان پىلان خام خىيالدىن ئىبارەت» دېگەن ئەقلىيىگە ئاساسەن تۆۋەندىكى كۆنكرېت ئۇسۇلنى تېپىپ چىقتىم:

ئۆزىڭىزنىڭ نشانىنى قەغەزگە يېزىپ، يۈرىكىڭىز جايلاشقان تەرەپتىكى چاپىنىڭىزنىڭ تۆش يانچۇقىغا سېلىپ قويۇڭ. مەن ياشلىق دەۋرىمدە بەلگىلىۋالغان نشانلىرىم ئارقىلىق كىشىلەرگە تەكلىپ بېرىپ، ئىشەنچ ۋە ئېتىقادقا، ئاكتىپ، ئوچۇق - يورۇق پوزىتسىيىگە ئىگە بولۇپ، بۇ ئارقىلىق شەخسنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كىشىلىك ھاياتىنى يۈكسەلدۈرۈشۈم كېرەك دەپ ئويلاپ ۋە بۇ نشاننى كارتىغا يېزىپ، بىر قانچە يىللارغىچە تۆش يانچۇقىمدىن ئايرىمىدىم. مەن تاسادىپىي ھەرخىل نشانلارنى كۆڭلۈمگە پۈكۈپ، ئۇلارنى كارتىغا يېزىپ، تۆش يانچۇقىمغا سېلىپ قويمىمەن. شۇنداق قىلىپ، يانچۇقۇم نشان يېزىلغان كارتىلار بىلەن توشۇپ كېتىدۇ. ھەر قېتىم مەلۇم بىر نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرغاندا، ھېلىقى كارتىنى ئالمىمەن. مەن مۇشۇ ئۇسۇلنى يولغا قويماقچى بولغان دوستلارنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان

ئارزۇسىنى كارتىغا يېزىپ، تۆش يانچۇقىغا سېلىۋېلىشنى، ئارزۇلىرىنىڭ تېزىك رېئاللىققا ئايلىنىشىنى تەلەپمەن.

مەن دائىم مال سېتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ياكى سودا كەسپى ساھەسىدىكى زاتلار بىلەن مۇشۇ نىشانغا يېتىش ئۇسۇللىرى ئۈستىدە ھەمىسۆھبەتتە بولمەن. نۇرغۇن كىشىلەر مۇشۇ ئۇسۇلنى قوللىنىپ مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

مەسىلەن: مېنىڭ سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىك يىغىلىشىدا سۆزلىگەن نۇتۇقىمىدىن مۇشۇ ئۇسۇلنى ئاڭلىغان بىر ياش، ئەنە شۇ سانسىز مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلارنىڭ بىرى بولىدۇ. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ گەرچە سۇغۇرتا خىزمىتىنى شۇنچە تىرىشىپ ئىشلىگەن بولسىمۇ، ئەمما كەسپىي نەتىجىسى ئىزچىل كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان.

مېنىڭ نۇتۇقىمنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنالماسلىقىدىكى سەۋەبلەرنىڭ بىرى، رېكورد يارىتىشنى ئەستايىدىل ئويلاپ يەتمىگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغان. شۇنىڭ بىلەن ئۇ تېخىمۇ ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن، كۆڭلىدە ئۆزى ئېرىشىدىغان ئەڭ ئېسىل نەتىجىنىڭ مەنزىرىسىنى سىزىپ چىقىپ، رېكورد يارىتىش قارارىغا كەلگەن.

ئۇ چاغدىكى نۇتۇق سۆزلەش يېڭى يىلدىن كېيىن ئۇزۇن ئۆتمەي ئېلىپ بېرىلغان. كېيىن ئۇماڭا، ئۆزىنىڭ ھېلىقى كۈنى مېھمانخانىغا بېرىپ سالماقلىق بىلەن ئويلىنىپ، شۇ يىللىق تىجارەت نىشان سوممىسىنى قارار قىلغانلىقىنى، بۇ بىر «كىشىنى چۆچۈتتىدىغان» سان بولۇپ چىققانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. بۇنى ئۇنىڭ ئىلگىرىكى نەتىجىلىرىگە سېلىشتۇرغاندا، ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەستەك قىلاتتى.

تۆۋەندە تونۇشتۇرۇلغان نىشانلارنى ئۇ قەغەز كارتىغا يېزىپ،

بىر يىلغىچە تۆش يانچۇقىدىن ئايرىمغان ئىدى. ئۇ،
 مۇۋەپپەقىيەت قازىنالىشىم پۈتۈنلەي تۆۋەندىكى سۆزلەرگە
 تايانغانلىقىدىن بولدى، دەپ چوڭقۇر ئىشەنگەن:
 بۇ يىل مەن ئۈچۈن ئەڭ ياخشى بىر يىل.
 مەن بارلىق غەيرىتىمنى ۋە زېھنىمنى خىزمەتكە قارىتىپ،
 خىزمەت خۇشاللىقىدىن بەھرىمەن بولىمەن.

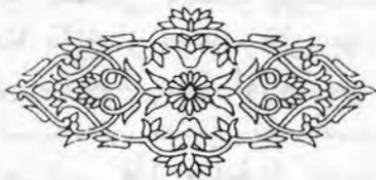
ئاكتىپ، ئوچۇق - يورۇق پوزىتسىيە بىلەن، بۇ يىل
 قىلماقچى بولغان ئىشلىرىمنى ئۆتكەن يىلدىكى
 نەتىجىلىرىمدىن %50 ئاشۇرۇۋېتىشكە ئىشىنىمەن.
 مەن چوقۇم بۇ نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرىمەن.
 — شۇنداق قىلىپ سىز ئۇ يىلى قانداق نەتىجىلەرگە
 ئېرىشتىڭىز؟ — دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن.
 ئۇ مۇنداق دېدى:

— ئىشىنەمسىز؟ ئۇ يىللىق سومما دەل %50 ئاشتى.
 ئەگەر سىز ئۆگەتكەن تۆش يانچۇققا سېلىپ قويۇش ئۇسۇلىنى
 قوللانمىغان بولسام، مەن ھېلىھەم شىركەتتىكى ئەڭ تۆۋەن
 نەتىجىلىرىم بىلەن پەرۋانە بولۇپ يۈرەتتىم. ئۇ ئۇسۇل مېنى
 ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە قىلىپ،
 مەندىكى ھەتتا ئۆزۈمۈ بىلمەيدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارنى
 ئويغاتتى. ھازىرقى نەتىجىلىرىم ئۈزلۈكسىز كۆپىيىۋاتىدۇ.
 — %50 ئېشىش دېگەن بۇ قالتىس سان، تىجارەت
 سوممىسىنى كۆپەيتىشنى قارار قىلغاندا، قانداق روھىي ھالەتتە
 بولغان ئىدىڭىز؟ — دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:
 — ئېيتىپ كەلسەم تولىمۇ قىزىق. مەن چوقۇم نىشاننى
 ئەمەلگە ئاشۇرىمەن دەپ ھېس قىلدىم. مەن بىر دىن مۇخلىسى،

دائىم دىنىي سورۇنلارغا بېرىپ تۇرىمەن، شۇڭا ھەر كۈنى دىنىي دەستۇرلاردىكى: «سەندە پەقەت قىزىل مۇچنىڭ ئۇرۇقچىلىك ئىشەنچ بولىدىكەن، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىش بولمايدۇ» دېگەنلەرنى ئەسلەپ تۇرىمەن. دىنىي دەستۇرلاردىكى ئۇ سۆزلەر ھەقىقەتەن بىباھا. ھازىر بۇلار مەندە ئۆز كۈچىنى كۆرسەتتى. بۇ پاكىت.

— سىز بۇلارنى ئىشقا ئاشۇردىڭىز شۇنداقمۇ؟ —
دېدىمەن ئۇنى ماختاپ. ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:
— نەدىكىنى دەيسىز. ئىشلار ئەمدى باشلىنىۋاتىدۇ، ئۆگىنىدىغان نەرسىلەر بەك كۆپ ئىكەن. ئازراقلا بوشاڭلىق قىلسىڭىز، ئىلگىرىكى ھالىتىڭىزگە قايتىسىز — دە، مەغلۇپ بولىسىز. مەن ھەرگىز «ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم» دېگەننى خىيال قىلمايمەن، بۇنىڭدىن قانائەت ھاسىل قىلىش ئىنتايىن خاتا. دېمەك، ئۇ زېرەكلىك بىلەن ئۆزىنىڭ تەشۋىشىنى ئىجادىيەتكە ئايلاندۇردى.

نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇددىتىنى بېكىتىش

نشاننى ۋە نشانىمىزغا يەتمەكچى بولغان ۋاقىتنى توغرا بەلگىلىۋالساقلا، ئۆزىمىزنىڭ كۈچ قۇۋۋىتىمىزنى ئارزۇيىمىزغا يېتىشكە سەرپ قىلىدىغان، نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

يۇقىرىدا مىسال كەلتۈرۈلگەن، نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ياردەم بېرىدىغان توققۇز مۇھىم ئامىلغا يەنە بىر نۆۋەت قارىۋېتىش. ئۆزىمىزنىڭ نشاننى ۋە چەك قويغان نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋاقىتى توغرا ئىگىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك. مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئېنىق نشان بەلگىلەش ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ نشاننى توغرا ئىگىلەپ ۋە نشانىمىزغا يەتمەكچى بولغان مەزگىلنى بەلگىلىۋالساقلا، ئۆزىمىزنىڭ كۈچ - قۇۋۋىتىمىزنى ئارزۇيىمىزغا يېتىشكە سەرپ قىلىدىغان، نشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

تۆۋەندىكى كىچىك ھېكايە بۇنىڭ ئەڭ ياخشى مىسالى: بىر قېتىم گولۇ توپ مەيدانىدا، توپنى چىملىق مەيدانغا ئۇرۇپ كىرگۈزۈپتېپ قالدۇم. بىر ياش دەل شۇ يەردە غازاڭ يىغىۋېتىپتەكەن، ماڭا توپ ئىزدىشىپ بەردى. ئۇ ناھايىتى ئىككىلەنگەن ھالدا مەندىن:

— پېيىر ئەپەندى، مەن بىر ۋاقىت چىقىرىپ سىزدىن

مەسلەھەت ئالاي دېگەندىم، — دېدى.

— قاچان دەيسىز، دەپ سورىدىممەن.

— ھە! قاچان بولسا بولۇپرىدۇ، — دېدى ئۇ

ئېرەڭسىزلىك بىلەن.

— سىز مۇشۇنداق قارىسىڭىز مەسلەھەت ئالدىغانغا مەڭگۈ

پۇرسەت چىقىرالمايسىز. 30 مىنۇتتىن كېيىن كۆرۈشەيلى، دېدىم.

دېگەندەك 30 مىنۇتتىن كېيىن بىز بىر دەرەخنىڭ ئاستىغا

كەلدۇق. مەن ئاۋۋال ئۇنىڭدىن ئىسمىنى سورىۋېلىپ، ئاندىن:

— ئەمدى دەڭ، مېنىڭ بىلەن مەسلەھەتلەشكۈدەك نېمە

ئىشىڭىز بار ئىدى. — دېدىم.

— ئۆزۈممۇ ئېيتىپ بېرەلمەيمەن، پەقەت ئازراق ئىش

قىلاي دەپ ئويلىغان ئىدىم.

— قىلىدىغان ئىشىڭىزنى كۆنكىرت دەپ بېرەلمەيسىز؟

دەپ — سورىدىم.

— ئۆزۈممۇ تازا ئېنىق بىلمەيمەن، مەن ھازىر قىلىۋاتقان

ئىشلىرىمغا ئوخشىمايدىغان ئىشلارنى قىلسام دەپ ئويلايمەن،

ئەمما نېمە ئىش قىلسام بولىدىغانلىقىنى بىلمەيمەن. ئۇ شۇ تاپتا

تولمۇ قېيىن ئەھۋالدا قالغاندەك كۆرۈنەتتى.

— ئۇنداقتا سىز تېخى بېكىتمىگەن ئۇ نىشانىڭىزنى قاچان

ئەمەلگە ئاشۇراي دەيسىز؟ — دەپ سورىدىممەن يەنە.

ئۇ خۇددى قىيىن ئەھۋالدا قالغاندەك ھەم

ئاچچىقلانغاندەك:

— بىلمەيمەن، ئىشقىلىپ بىر كۈنى. بىر كۈنى بولمىسا

بىر كۈنى مەلۇم ئىشنى قىلمەن، — دېدى. شۇنىڭ بىلەن مەن

ئۇنىڭدىن نېمە ئىش قىلىشنى ياخشى كۆرىسىز، دەپ سورىدىم.

ئۇ بىردەم ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ، ئالاھىدە ياخشى كۆرىدىغان

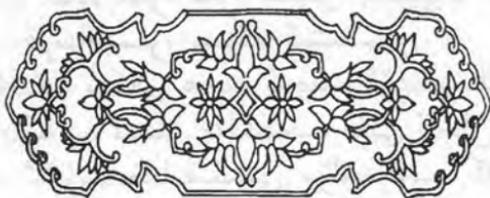
ئىشنى تاپالدى.

— ئەسلى مۇنداق ئىكەن — دە. سز مەلۇم بىر ئىشنى قىلسام دەپ ئويلايدىكەنسىز، ئەمما نېمە ئىش قىلىشنى بىلمەيدىكەنسىز، ھەم ئۇنى قاچان ئەمەلگە ئاشۇرۇشىمۇ بېكىتمەيسىز، ئۆزىڭىزنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى ياكى نېمىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىڭىزنى تېخىمۇ بىلمەيدىكەنسىز، — دېدىم. ئۇ مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلاپ، نارازى بولغان ھالدا بېشىنى لىڭشىتىپ:

— مەن ھەقىقەتەن يارىماس ئادەم ئىكەنمەن، — دېدى. ئۇنداق ئەمەس، سز ئۆزىڭىزنىڭ ئويلىرىنى رەتلەپ يېزىپ چىقىمىسىز ياكى ئومۇمىي قىياس كەم. سز ناھايىتى ئەقىللىق ئىكەنسىز، مەجەزىڭىزمۇ ياخشى، ئالغا ئىنتىلىش روھىڭىز كۈچلۈك ئىكەن، ئالغا ئىنتىلىش روھىڭىزنىڭ تۈرتكىسىدە ئازراق ئىش قىلسام دەپ ئويلايسىز. مەن سىزنى ياقىتۇرۇپ قالدىم، سز مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايسىز، سىزگە ئىشىنىمەن. مەن ئۇنىڭغا ئىككى ھەپتە ئىچىدە ئۆزىڭىزنىڭ كەلگۈسى توغرىسىدا ئويلىنىپ، نىشان بەلگىلەپ، ئۇنى قاچان ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئاشۇرىدىغانلىقىڭىزنى مۆلچەرلەپ، كارتىغا يېزىپ چىققاندىن كېيىن مەن بىلەن كۆرۈشۈڭ، دېدىم. ئىككى ھەپتىدىن كېيىن، ئۇ ناھايىتى بىتاقەت، روھىي جەھەتتىن خۇددى باشقىلا بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ قالغاندەك قىلاتتى. بۇ قېتىم ئۇ ئېنىق ھەم مۇكەممەل پىكىرلەرنى ئېلىپ كەلگەن بولۇپ، كەلگۈسىدە گۈلۈك توپ مەيدانىنىڭ دىرىكتورى بولماقچى بولغان. چۈنكى ھازىرقى دىرىكتور بەش يىلدىن كېيىن پىنسىيىگە چىقاتتى. دېمەك ئۇ ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان نىشانىنىڭ ۋاقتىنى بەش يىلغا سۈرگەن ئىدى.

ئۇ، بۇ بەش يىل ۋاقىت ئىچىدە دىرىكتورلۇق ۋەزىپىسىنى ئۆتەشتە ھازىرلاشقا تېگىشلىك نۇرغۇن بىلىملەرنى ۋە رەھبەرلىك ئىقتىدارىنى ئۆگىنىۋالدى. دىرىكتورنىڭ ئورنى بوشسىلا، ئۇنىڭ بىلەن رىقابەتلىشەلەيدىغاندىن بىرەرسىمۇ چىقمايتتى.

يەنە بىر قانچە يىلدىن كېيىن، ئۇ شىركەتتە كەم بولسا بولمايدىغان شەخسلەردىن بولۇپ قالاتتى. ئۇ ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان گولف توپ مەيدانىدىكى كادىرلار ئىشلىرىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن ئۇ كەلگۈسى نىشانىنى بەلگىلىۋالغان. ھازىر ئۇ ئىنتايىن بەختلىك ياشاۋاتىدۇ، ئۇ ھاياتىدىن ئىنتايىن رازى.

«تۆت ئامىل» ئارقىلىق ئوڭۇشسىزلىقنى يېڭىش

ھاياتتا ئادەم نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا ۋە ئوڭۇشسىزلىقلارغا
دۇچ كېلىدۇ، بەزىدە مۇنداق قارىماققا مۇۋەپپەقىيەت
قازىنىدىغانغا ئاز قالغاندەك قىلغان بىلەن، يەنە بەزىدە كۆزنى
يۇمۇپ ئاچقۇچە ھەممە نېمە ۋەيران بولۇپ كېتىدىغان ئىشلارمۇ
بولۇپ تۇرىدۇ.

ئېنىق نشان، ئاكتىپ پوزىتسىيە، قەتئىي ئىشەنچ، ئەمەلگە
ئاشۇرىدىغان نشاننى سىزىپ چىقىشتىن ئىبارەت تۆت ئامىل
تولۇق ھازىرلانسا، ھەرقانداق ئادەم ئۆزى دۇچ كەلگەن
مەسىلىلەرنى ئوڭۇشلۇق ھەل قىلالايدۇ. ناۋادا نېمىنى قىلىشنى
ئۈمىد قىلساق، مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشتىن
قەتئىينەزەر، بۇ تۆت ئامىلنى ئىشقا سالساق، ئەڭ زور كۈچنى
جارى قىلدۇرغان بولىمىز.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تۇرمۇش پوزىتسىيىسى، خاراكتېرى،
ساغلاملىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى يېتەرسىزلىكىمىزنى يەنىمۇ
ياخشىلىشىمىز كېرەك، دەپ قارىساق، پىلان تۈزۈپ چىقىشىمىز
لازم.

ھاياتتا ئادەم ناھايىتى نۇرغۇن قىيىنچىلىقلار ۋە
ئوڭۇشسىزلىقلارغا دۇچ كېلىدۇ، بەزىدە مۇنداق قارىماققا
مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدىغانغا ئاز قالغاندەك قىلغان بىلەن، يەنە
بەزىدە كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە ھەممە نېمە ۋەيران بولۇپ

كېتىدىغان ئىشلارمۇ بولۇپ تۇرىدۇ.
قارماققا كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قىيىن بولغان بۇ ئىش،
مەن كانادادىكى مەلۇم شەھەردە نۇتۇق سۆزلىگەندە يولۇقتۇرغان
بىر ئەر كىشىدە يۈز بەردى. ئۇنىڭدەك كۈچ - قوۋۋىتى ئۇرغۇپ
تۇرغان، پوزىتسىيىسى ئاكتىپ، روھىي جەھەتتە شاد - خۇرام
كىشىنى ئۇچرىتىش تولىمۇ قىيىن. ئۇ بۇ قېتىم 2000 دەك
تاماشىبىن قاتناشقان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى. مەن
ئۇنىڭ كۆكسى - قازىنىڭ كەڭلىكىگە ئاپىرىن ئوقۇدۇم.
ئەنە شۇ قىزىقىشنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئۆزۈمنى
تۇتۇۋالماي، ئۇنىڭدىن:

— سىز قالىتىس ئىكەنسىز، بۇنىڭ سىرنى دەپ
بېرەلمەيسىز؟ — دەپ سورىدىم.

ئۇ مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى:

— دەپ كەلسەم گەپ تولا، قىسقارتىپلا دېسەم، مەن بىر
مەھەل ھەممىدىن قۇرۇق قالغاندەك بولۇپ قالغان ئىدىم. نېمىلا
ئىش قىلسام يۈرۈشمەيتتى. كېيىن مەن سەۋەبىنىڭ ئۆزۈمدە
ئىكەنلىكىنى بىلدىم. بۇلارنى ئۆزۈمنىڭ مەغلۇبىيەت تۇيغۇسى
كەلتۈرۈپ چىقارغان ئىكەن. نېمىلا ئىش قىلماي تازا
كىرىشەلمەيتتىم. ئايالىم مەندىن ئەنسىرەپ، ماڭا داۋاملىق ئىلھام
بېرىپ، ئوڭۇشسىزلىق ئىچىدىن قۇتقۇزۇپ چىقسام دەيتتى. بۇ
چاغدا ئۇ سىزنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن
كىتابىڭىزنى ئېسىگە ئېلىپ، مېنى كۆرۈپ بېقىشقا دەۋەت قىلدى.
كىتاب قولۇمدا، كىتابنىڭ ئىسمى مېنى خېلى جەلپ قىلغان
بولسىمۇ، مەزمۇنى پۈتۈنلەي دىن بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن.
ئېتىقاد، دىنىي جەمئىيەت بىلەن مۇناسىۋىتى بولمىغان مېنىڭدەك
بىر ئادەمگە بۇ كىتابنى ئوقۇش دەسلەپتە خېلىلا تەس كەلدى.

ئەمما ئايالىمنىڭ نەسەت قىلىپ تۇرۇۋېلىشى بىلەن، دىنغا دائىر قىسمىدىن ئاتلاپ ئۆتۈپ، ئادەتتىكى بايانلارنى كۆرۈشنى قارار قىلدىم - دە، ئاخىر بېسىپ ئولتۇرۇپ ئوقۇپ چىقتىم. كېيىن دىنغا دائىر قىسىملارنىمۇ ئالا قويماي تەپسىلىي بىر كۆرۈپ چىقتىم.

ئايالى يانى ئۇنىڭ گېپىنى تولۇقلاپ مۇنداق دېدى: — بۇ ئەپەندى ئىلگىرى ناھايىتى زور ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىغان، ئۇ سىزنىڭ كىتابىڭىز بىلەن ئورنىدىن دەس تۇردى، — دېدى.

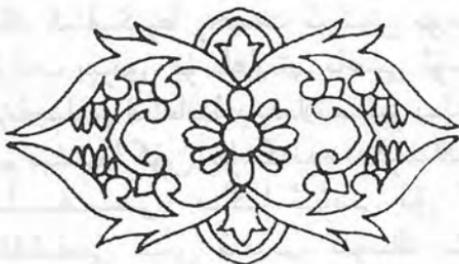
ئۇ يەنە مۇنداق دېدى:

— توغرا، سىزنىڭ كىتابىڭىزدىنمۇ ئۈنۈملۈك نەرسىنى تاپتىم. سىزنىڭ كىتابىڭىزغا رەھمەت ئېيتىش يۈزىسىدىن سىزگە بۇ ئىشنى سۆزلەپ بېرەي. بۇ ناھايىتى ياخشى ئۇسۇل. كېيىنكى قېتىم سىز يېزىقچىلىق قىلغاندا پايدىلانسىڭىز بولىدۇ. بىر كۈنى مەن ھەر قېتىم بېشىمغا كۈن چۈشكەندە تەڭرىنىڭ مېنى قوغداپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ماڭا ئۇنى ئۆز كۈچۈم بىلەن يەڭگۈزۈۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. شۇنىڭ بىلەن مەن بىر دەستۇرغا ئىگە بولدۇم، ئۇ بولسىمۇ قەدىمكى كۆتۈرۈپ تۇرۇپ: « مەن ئوڭۇشسىزلىقنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇرغۇمەن » دېيىشتىن ئىبارەت. مېنىڭ ئىنكار قىلىدىغىنىم ئوڭۇشسىزلىقنىڭ ئۆزى ئەمەس، بەلكى ئوڭۇشسىزلىقنىڭ ھەيۋىسى.

— ناھايىتى روشەنكى، بارلىق مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش، سىزمۇ ئۆز رىئالىڭىزغا تاقابىل تۇرالايسىز، — دېدىمەن.

— مەن سىزگە قايسى چاغدىن باشلاپ ئاشۇنداق ئىشەنچكە ئىگە بولغانلىقىمنى ئېيتىپ بېرەي، سىزنىڭ ھېلىقى

كىتابىڭىزدىكى دىنغا دائىر قىسمىدىن ئەخمەقلەرچە ئاتلاپ ئۆتۈپ كېتىپ، قايتا ئوقۇغاندىن كېيىن ئەنە شۇنداق ئىشەنچكە ئىگە بولدۇم. مەن ھازىر ئەۋلىيا ھېسابلانمىساممۇ، ئەمما ئىخلاسمەن بىر قەلبكە ئىگە بولدۇم. گەرچە ئالدىمىزدىكى يوللار يەنىلا ناھايىتى ئۇزۇن بولسىمۇ، ئەمما ئۆزۈمنىڭ ئاخىرقى نۇقتىغا قاراپ كېتىۋاتقانلىقىمغا ئىشەنچىم كامىل.

«72 كىلوگراملىق» ئىشەنچ

ساغلام تۇرمۇشتىن بەھرە ئېلىش، ھاياتتىكى ئەڭ زور خۇشاللىق. ساغلاملىق بارلىق كىشىلەرنى تەلپۈندۈرگەن يۈكسەك نىشانى.

مەن ساغلاملىققا دائىر بىر باش قېتىنچىلىقنى مەسلىھەت بېرىشكە سۆزلەپ بەردىم.

ئىشخاناغا كەلگەن خەت - چەكلەر ئىچىدە، ساغلاملىققا دائىر خەت - چەكلەر نەچچە مىڭ پارچىغا يېتىدۇ. بۇ مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەرنىڭ باش قېتىنچىلىقى.

ساغلاملىق جەھەتتىكى مەسلىھەتنى ھەل قىلىپ، ساغلام تۇرمۇشتىن بەھرە ئېلىش، ھاياتتىكى ئەڭ زور خۇشاللىق. ساغلاملىق مانا مۇشۇنداق قىممەتلىك. ساغلاملىق بارلىق كىشىلەرنىڭ تەلپۈندۈرگەن بىرىنچى نىشانى.

مېنىڭ جۈمىي ئىسىملىك بىر دوستۇم بار ئىدى. ئۇ تاماقنى ھەددىدىن ئارتۇق يېگەچكە، تاماكنىمۇ نورمىدىن ئارتۇق چەككەچكە، ئۇنىڭ ئۈستىگە روھىي بېسىمى ئېغىر بولغاچقا، سالامەتلىكىنى كېرەكتىن چىقىرىۋالدى. ئۇ ناھايىتى سەمىرىپ كېتىپ يۇقىرى قان بېسىمى كېسىلىگە گىرىپتار بولدى. پەلەمپەيدىن چىقىدىغان بولسا پوكاندەك قىزىرىپ، دەم ئالماي قالىدۇ. ئاخىرى ئۇنىڭ مەسئۇل دوختۇرى ئۇنىڭغا، تاماكا، ھاراق، يېمەكلىك ۋە روھىي بېسىمنى ئازلاتىشىڭىز سالامەتلىكىڭىزنى قەتئىي ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولمايدۇ، دېدى. ئاندىن يەنە

مۇنداق بىر گەپنى تولۇقلاپ قويدى:
— سالامەتلىكىڭىزنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە تايىنىڭىز
يېتەمدۇ؟

دوختۇر جوئى ئىسىملىك بۇ كىشىنىڭ غۇرۇرى ناھايىتى
كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ قىلالايمەن دېگەن ئىشىنىڭ يوق
ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلەتتى. دوختۇرنىڭ گېپى ئۇنىڭغا تەسىر
قىلدى ۋە ئۇنىڭغا غەيرەت ئاتا قىلدى.

جوئى دەۋرۋەقە ھاراق، تاماكا ۋە روھىي بېسىمنى ناھايىتى
ياخشى تىزگىنلىدى. ئەمما يېمەك - ئىچمەككە كەلگەندە بېشى
قاتتى. ئۇ ھەرقانچە قىلىپمۇ مەزىلىك تاماقلاردىن مېھرىنى
ئۈزلەلمىدى. خېلى كۆپ قېتىم تاماقنى ئازلىتىشقا ئۇرۇنغان
بولسىمۇ، ئەمما ئۈنۈم بەرمىدى. بۇنىڭ سەۋەبى تولىمۇ ئاددىي،
ئىرادىسى ئاجىز كەلدى. ئۇ، تاماكا، ھاراقنى تاشلىۋەتكەندىن
كېيىن، كۆپرەك يېسەم نېمە بوپتۇ، دەپ قارىدى.
دوختۇر ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ:

— سىزگە ھازىر ئەڭ زۆرۈرى ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن
روھىي جەھەتتىن داۋالنىش، كەم دېگەندە 18 كىلوگرام
ئورۇقلىشىڭىز كېرەك. ھازىر دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلاردىن
باشقا، بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالىسىڭىز قان بېسىمىڭىز چوقۇم
چۈشىدۇ، — دېدى.

مەن، ھېلىقى دوختۇر، جوئى يېقىن دوستلاردىن ئىدۇق.
دوختۇر جوئىغا مېنى ئىزدەشنى تاپىلغانىدى. جوئى سۆھبەتتە
ئىزچىل پاسسىپ قاراشتا بولدى.
ئۇ ماڭا غودۇڭشىپ:

— يېمەك - ئىچمەك ئادىتىمنى ھەرقانداق قىلىپمۇ
ئۆزگەرتەلمەيمەن، نەدىمۇ 18 كىلوگرام ئورۇقلايدىغان ئىش

بولسۇن؟ — دېدى.

— ياق، چوقۇم ئورۇقلايسىز. مەنمۇ 16 كىلوگرام ئورۇقلىغان، دەسلەپتە سىزگە ئوخشاش بۇ مۇمكىن ئەمەس دەپ قارىغان. ئەمما قارىشىمنى ئۆزگەرتىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللانغاندىن كېيىن، ناھايىتى تېزلا ئورۇقلىدىم، قان بېسىمىمۇ چۈشتى، ھازىر سالامەتلىكىم ئىلگىرىكى ھەرقانداق چاغدىكىدىن ياخشى، سىزمۇ چوقۇم بۇنى ئىشقا ئاشۇرالايسىز، — دېدىم. سىزمۇ دوختۇرغا بولۇشۇپ مېنى قىستاۋاتىسىز، ئەلۋەتتە مەن چېكىنىدىغان يەرمۇ قالمدى، — دېدى ئۇ ئاغرىنىپ. سىزنى كۆزدە تۇتۇۋاتىمىز — دە! ئۇنداق بولسا، جوئى، مەن سىزگە ياردەم قىلاي، ئالدى بىلەن قانچە كىلوگرام ئورۇقلاشنى نىشان قىلىۋېلىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللىنىپ، ئورۇقلاپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش دېگەنلەرنى كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈپ، قەتئىي ئىشەنچكە كېلىڭ!

شۇنىڭ بىلەن ئۇ ھازىرقى 90 كىلوگرامدىن 18 كىلوگرام ئورۇقلاپ، 72 كىلوگرامنى سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ ئۆلچىمى قىلدى.

— ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن بۇيان، بۇنداق ئورۇقلاپ باقمىغان، — دېدى ئۇ قوشۇمىلىرىنى تۈرۈپ. ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىپ:

— بۇنىڭغا نېمە بولاتتى؟ 18 ياشلىق دەۋرىڭىزدىكى سۇمباتلىق ھالىتىڭىزگە قايتىسىڭىز ياخشى ئەمەسمۇ؟ — دېدىم. ئارقىدىن بىز ئورۇقلاش نىشانىنىڭ مۇددىتىنى توققۇز ئاي قىلىپ بېكىتتۇق. ئىككىمىز ئۇنىڭ 72 كىلوگرامغا چۈشكەن ھالىتىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈردۇق. ئۇنىڭ تەسەۋۋۇرىدا قورساقلىرى ئىچىگە كىرىپ كەتكەن، ئىلگىرىكىدەك قامەتلىك،

185 سائىمبىتىرلىق بويغا كاستيومۇم - بۇرۇلكا خوپ ياراشقان ئىدى. ئۆز تەسراتىدا تاماقنى جىق يېيىشتىن كېلىپ چىققان نەپرەت تۇيغۇسى ئۇنى قىينايتتى.

بىز ئاخىرى پىكىردە بىرلىككە كەلدۇق. ئۇ مېنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن كىتابىمنى قايتا بىر نۆۋەت كۆرۈپ چىقتى. ئۇ بۇ ئىشقا سەل نارازىدەكمۇ قىلاتتى. مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— ئەگەر ئورۇقلايمەن دەيدىكەنسىز، بۇنىڭغا چوقۇم ئىشەنچ قىلىڭ. بەدەن ئېغىرلىقىمنى 72 كىلوگرامغا چۈشۈرۈمەن، بۇنى ئۆزگەرتىمەي ساقلاپ قالمەن، دەيدىكەنسىز، تولۇق ئىشەنچكە كېلىشىڭىز كېرەك. قان بېسىمىڭىزنىڭ نۇرمال ھالەتكە كەلگەندىكى ئەھۋاللارنى كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ. ئاندىن ھەر كۈنى ئىلاھنىڭ: «ياردەم قولىنى سۇنۇپ، بەدەن ئېغىرلىقىڭىز ۋە قان بېسىمىڭىزنى چۈرۈش» نى تىلەڭ.

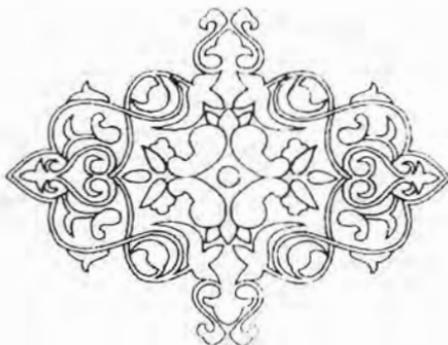
مەن ئۇنى ئەنە شۇنداق يېتەكلەش ئارقىلىق ئاخىرى ئۇ ئورۇقلاش پىلانىنى ئىجرا قىلىش قارارىغا كەلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ياش ۋاقتىدىكى ھالىتىگە قايتىدىغانلىقىنى ئويلاپ ئىنتايىن تېتىكىلىشىپ كەتتى. ئۇنىڭ يۈرىكىمۇ ياشىرىپ كەتتى. ئۇ دەرۋەقە، ئۇ مۆلچەرلىگەن مۇددەتتە ئورۇقلاش ئۆلچىمىگە يەتتى — دە، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان ئىگە بولالماي كەلگەن ساغلاملىقتىن بەھرى ئالدى. كېيىن ئۇ قايسىلا بىر دوستىنى ئۇچراتسا قان بېسىمىنىڭ چۈشۈپ، 21 ياشلىق يىگىتلەرنىڭكىدەك بولۇپ كەتكەنلىكىدىن ماختىنىپ سۆزلەپ يۈردى.

بىر قېتىم ئۇ مەن بىلەن چۈشلۈك تاماقتا بىرگە بولدى. بىز سۇيۇق — سەلەڭ تاماق، قايمىقى ئېلىۋېتىلگەن سۈت ۋە

مېۋە مۇرابباسى يېدۇق. ئۇ:
— ئىلاھنىڭ ھىممىتى، سىز ۋە دوختۇرنىڭ ياردىمى
ئاستىدا، ئورۇقلىشىم ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، —
دېدى.

ئۇنىڭ دېگەن گەپلىرىدىن مەن ناھايىتى ئەجەبلەندىم، ئۇ
ئۆزىمۇ خىجىل بولۇپ، قىزىرىپ كەتتى. چۈنكى ئۇ ئىلگىرى
ئېتىقاد توغرىسىدا گەپ بولسا رەت قىلىپ، ئېغىز ئاچمايتتى. ئۇ
ئەمدى گوپا ئىلگىرىكى توسالغۇلارنى بۆسۈپ چىققانداك ھالەتتە
يەنە مۇنداق دېدى:

— بەدەن ئېغىرلىقىم 72 كىلوگرامغا چۈشۈشتىن ئىلگىرى،
مەن ئىلاھقا: «ئى! ھەممىگە قانداق تەڭرى، مېنىڭ جىسمىمنىڭ
ئورۇقلىشىغا، روھىمنىڭ پاكلىنىشىغا ياردەم بەرگىن» دەپ
تېۋىندىم، ئىلاھ مەندىن ھىممىتىنى ئايمىدى، — دېدى.

پۈتۈنلەپ ۹۵-نومۇرلۇق پەلەنگەلەپتۇر!

ئىككىنچى باب ئىشەنچنىڭ قۇدرىتى

«ئۆزۈم قىلالايمەن» دېگەنگە قەتئىي ئىشەنچ قىلىش
كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ زور بايلىق

ئىشەنچ غەلبىگە يول ئاچالايدۇ

مەن ئۆزۈمگە، مېنى ياراتقان ئىلاھقا ئىشىنىمەن، مەن ھەر-
گىز كېرەكسىز ئادەم ئەمەس.

بىر كۈنى مەن شياڭگاڭنىڭ توققۇز ئەجدىھا دەپ ئاتىل-
دىغان ئەگرى - بۈگرى كوچىسىدا كېتىۋېتىپ، «باشپاناھسىز
ھالدا سەرگەردان بولۇپ يۈرۈش» دېگەن بىر چۈشكۈن سۆزنى
چېلىقتۇردۇم. بۇ بىر جۈملە سۆزنى بىر ماگىزىندىكى ئەينەك
ئىشكاپنىڭ ئىچىگە ئېلىپ قويۇپتۇ. ئۇ خۇددى داغمال تامغە-
نىڭ^① ئەۋرىشكىسىدەك قىلاتتى. ئەينەك ئىشكاپنىڭ ئىچىدە باي-
راق، ساھىبجامال بېلىق قاتارلىق ئادەتتە كۆپ ئۇچرايدىغان
نەقىشلەر بار ئىدى.

بۇلار ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. مەن ماگىزىنغا كىرىپ:
— راستىنلا ئۆزىگە «باشپاناھسىز ھالدا سەرگەردان بو-
لۇپ يۈرۈش» دېگەن خەتنى چەكتۈرۈۋالدىغانلار بارمۇ؟ —
دەپ سورىدىم.

— ئارىلاپ ئۇچرايدۇ، — دېدى ماگىزىننىڭ ئىگىسى بى-
شنى سىيلاپ قويۇپ، — ئۇنى بەدىنىگە چېكىشتىن ئىلگىرى
مېڭىسىگە چېكىۋالىدۇ.

كىشى ئۆزىنى ئىقتىدارسىز دەپ قارىسا، تۇغۇلۇشىدىنلا
ئۆزىنى خۇددى باشپاناھسىز دەپ قاراپ سەرگەردان بولۇپ

① چىت ئەللەردە بەدەنگە خەت ياكى سۈرەتلەرنى چېكىدىغان تامغا (تەرجىماندىن)

يۈرسە، ئۇنداقتا ئۇ روھىي جەھەتتىن بىر مەغلۇبىيەتچى بولىدۇ. شۇڭا، مەغلۇبىيەتتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن تېخىمۇ زور ئىشەنچ بولۇشى كېرەك.

ئادەم «مەن ئەزەلدىن غالبىيەتچى!» دەپ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئۆزىگە ئىلھام بېرىشى، ئۇنىڭدا غالبىيەتچىگە ئايلىنىش ئۈچۈن چوقۇم قەتئىي ئىشەنچ بولۇشى كېرەك. غالبىيەتچىلەر تولۇپ - تاشقان ئىشەنچكە ئىگە كېلىدۇ. مەغلۇبىيەتچىلەر ھەمىشە ئىشەنچسىزلىقنى يوقىتىپ قويدۇ.

ئۇنداقتا ئىشەنچكە ئىگە ئادەملەر قانداق بولىدۇ؟ ئۇلار نېمىلەرگە ئىشىنىدۇ؟ ئۇلار ئىلاھقا، كىشىلىك ھاياتقا ۋە كەلگۈسىگە ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا ئۆزىنىڭ يولدىشىغا، ئايالىغا، بالىلىرىغا، خىزمىتىگە، ۋەتەنىگە ۋە ئۆزىگە ئىشىنىدۇ. مەن مۇنداق دېسەم، بەزىلەر ماڭا رەدىيە بېرىپ:

— مەن ئىلاھقا ئىشىنىمەن، ئەمما ئۆزۈمگە ئىشەنمەيمەن، — دېدى.

— ئۆزۈڭگە ئىشەنمىسەڭ، ئىلاھقا قانداق ئىشىنىسەن؟ — سېنى ئىلاھ ياراتقان تۇرسا، — دېدىمەن ئۇلارغا جاۋابەن.

ئاندىن ئۇلارغا، مەن نيۇيوركنىڭ بولسىمۇ دېگەن جايدىكى بىر دورىخاندا بىر پارچە سۈرەتلىك خەۋەرنى كۆردۈم، ئۇنىڭدا بىر جەسۇر ئۆسمۈرنىڭ سۈرىتىنى سىزىپ، ئۇنىڭ يېنىغا: «مەن ئۆزۈمگە، مېنى ياراتقان ئىلاھقا ئىشىنىمەن، مەن ھەرگىز كېرەكسىز ئادەم ئەمەس» دېگەن خەتلەرنى يېزىپ قويۇپتۇ، دېدىم. ئامېرىكىنىڭ مەشھۇر ئالىمى، ناتۇرالىست ھەم پەيلاسوپ، ئاناتومىيە، پىسخولوگىيە پەنلىرى دوتسېنتى ۋىليام جاموسنى روھ بىلەن تەننىڭ مۇتەخەسسسى دەپ ئاتاشقا بولىدۇ.

ۋىليام جاموس ئىشەنچنى مۇنداق بايان قىلىدۇ:

«سەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش - قازىنالماسلىقىنى بىلمەي-
دىغان ئىشلارنى پەقەت تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن قىلساڭلا،
شۇغۇللانغان كەسپىڭ قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشىدىن
قەتئىينەزەر، چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايسەن».

مۇۋەپپەقىيەتكە كاپالەتلىك قىلىدىغىنى بىلىم، تەربىيە ئە-
مەس، مەشىق، تەجرىبە، پۇلۇمۇ ئەمەس، بەلكى ئىشەنچ.
كەسپىگە ئىشەنچ باغلاش، ئۆزىگە ئىشىنىش يەنىلا مۇۋەپ-
پەقىيەتكە ئېرىشىشتە كەم بولسا بولمايدىغان ئالدىنقى شەرت.
ئەلۋەتتە، باشقا ئامىللارمۇ ئىنتايىن مۇھىم. بىراق ئەڭ ئاساسىي
شەرت، ئۆزىگە ئىلھام بېرىپ، ئارزۇ قىلغان نىشانغا يېتىشتىكى
ئاكتىپ پوزىتسىيە. ۋىلىيام جامۇس يەنە مۇنداق دەيدۇ:

«كىشىلىك ھاياتتىن قورقماسلىق، كىشىلىك ھاياتنىڭ
قىممەتكە ئىگە ئىكەنلىكىگە ئىشىنىشىمىز كېرەك، شۇنداق قىل-
غاندىلا بىز ياشاشقا ئەرزىگۈدەك كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولىمىز»

ئىشەنچكە ئىگە كىشىلەر قالىتىس كېلىدۇ. ئۇلار بىرەر ئىشقا
يولۇقسا قورقمايدۇ، چۆچۈمەيدۇ، ئازراق خاتىرجەم بولالمىغاندەك
قىلغان بىلەن ئاخىرىدا ھەممىنى بېسىپ چۈشىدۇ. ئۇلار ساغلام،
ھاياتىي كۈچكە تولغان بولۇپ، ھەر قانداق مەسىلىلەرنى ھەل
قىلالايدۇ، ھەر قانداق ئىشقا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتلىنىپ،
ئاخىرى بىر ئۇلۇغ غالبىيەتچىگە ئايلىنىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆز ئالدىغا
ئاجايىپ بىر دەستۇرى بار، ئۇ بولسىمۇ ئىشەنچتۇر.

كۆپ يىللاردىن بېرى، مەن بۇنداق ئادەملەرنىڭ ھەرخىل
شارائىتلاردا، ھەرخىل مەسىلىلەرنى يېڭىپ ۋە ھەل قىلىپ، تالاي
يېڭىلىقلارنى يارىتىپ، تۇرمۇشتا خۇشال - خۇرام ياشاۋاتقانلىقى-
نى كۆرۈپ تۇرۇۋاتىمەن.

بەزى چاغلاردا ھەرقانچە ئامال قىلىپمۇ ئوڭۇشلۇق ھەل قىلىپ كەتكىلى بولمايدىغان قورقۇنچلۇق مەسىلىلەر كۆرۈلۈپ قالىدۇ. ئەمما ئىشەنچكە ئىگە كىشىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇ ئۇنچىلىك قورقۇنچلۇق ئەمەس. ئۇلار ھەرقانداق مەسىلىگە، چوقۇم ھەل قىلالايمەنغۇ دېگەن ئىشەنچ بىلەن يۈزلىنەلەيدۇ. ئىشەنچكە ئىگە ئادەم ئۆزىنىڭ ئوسال ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغىنىدىن ئاغرىنمايدۇ، ئادالەتسىز مۇئامىلىگە ئۇچرىغىنىدىمۇ ئاھ ئۇرمايدۇ. ئۇلار ھاياتنى ھەرگىز غۇدۇراش بىلەن تىڭىرقاش ئىچىدە ئۆتكۈزمەيدۇ.

ئۇلار قىيىنچىلىققا يۈزلىنىپ:

«ھېنى ياراتقان تەڭرىم بار، قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر، مەغلۇپ بولمايمەن» دەيدۇ.

مەن سىز بىلەن مېنىڭ بىر غالبىيەتچىگە ئايلىنىش ئۇ-چۈن يارىتىلغانلىقىمىزغا، بىر ئۇلۇغ شەخسكە ئايلىنىش ئۇچۈن مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقانلىقىمىزغا ئىشىنىمەن.

ئاجىز پىسخىكىنى يېڭىپ، بۈيۈك شەخسكە ئايلىنىش ئۇ-چۈن چوقۇم ئىشەنچكە ئىگە بولۇش كېرەك.

«14 تال مۇسكۇل» سىزنى كىشىلىك ھاياتتا شاد - خۇراملىققا ئىگە قىلىدۇ

ئىلگىرى ياش بولغان بولسام ھازىر قېرىدىم، ئەمما ئەزەل-
دىن ھەققانىيەتنىڭ تەرىكى ئېتىلىگەنلىكىنى، ھەققانىيەت نەۋرىسىدە-
نىڭ بولكىغا تەلەمۈرۈپ قالغانلىقىنى كۆرمىدىم.

ئۇنتۇلۇپ كەتكىلى ئۇزۇن بولغان ئادەم ۋە ئىشلار ئويلىد-
مىغان چاغلاردا ياكى سورۇنلاردا تۇيۇقسىز ئادەمنىڭ ئېسىگە
كېلىپ قالىدۇ. مەن يېقىندا مۇشۇنداق ئاجايىپ تەسىراتلارنى
باشتىن كەچۈردۈم. مەن نيۇيوركتىكى بەشىنچى كوچىدا كېتتە-
ۋېتىپ، تۇيۇقسىز 1933 - يىلىدىكى كۆز ئايلىرىغا قايتىپ،
فېرىدىنىڭ يېنىدا تۇرۇۋاتقاندەك تۇيغۇغا كېلىپ قالدىم.

ئۇ چاغدا فېرىد بروكورنىدا تۇراتتى. بىزنىڭ بېرىش -
كېلىش قىلىۋاتقىنىمىزغا خېلى يىللار بولۇپ قالغان ئىدى. ئەمما
شۇنىڭدىن كېيىن بىز كۆرۈشمىگەن ئىدۇق، ھازىر ئۇ ناھايىتى
تەمبەل بولۇپ كېتىپتۇ. ئۇ تولىمۇ خاتىرجەم ھالدا ئالدىمىدىن
چىقىپ كەلدى. بىزنىڭ كۆرۈشمىگىنىمىزگە ھەقىقەتەن ئۇزۇن
ۋاقىتلار بولۇپ كەتكەن ئىدى.

— ياخشى تۇردىڭىزمۇ؟ — دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن

1930 - يىللار كىرىزىس يۈز بەرگەن، ئامېرىكا تارىخىدا
ئىقتىساد ئەڭ ئوسال ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان دەۋرلەر ئىدى.

ھەممىلا بەردە زاۋۇتلار تاقىلىپ، ماگىزىنلار ۋەيران بولۇپ، مىڭ-لىغان، ئونمىڭلىغان ئادەملەر ئىشىسىز قالغان، ھەر قايسى ساھە، ھەر قايسى كەسىپلەردە مائاشلار ئارقا - ئارقىدىن كېمەيگەن ئىدى. ھەقىسىز تاماقخانىلار ۋە بولكاخانىلارنىڭ ئالدى ئۇزۇندىن ئۇزۇن ئۆچىرەت بولۇپ كېتەتتى. بۇلارنىڭ ئىچىدە نۇرغۇنلىرى ئىلگىرى ناھايىتى باي ئۆتكەن كىشىلەر ئىدى. 30 ياشتىن يۇقىرى كىشىلەر خىزمەت تاپالمايتتى.

مەن فېرىدىنى مانا مۇشۇنداق كۆز كۈنلىرىنىڭ بىرىدە، ئامېرىكىنىڭ زاۋال تاپقان بەشىنچى كوچىسىدا ئۇچراتقان ئىدىم. ئۇ ئۇچىسىغا تولا يۇيۇۋېرىپ پارقىراپ كەتكەن قېنىق كاستۇم - بۇرۇلكا كېيىۋالغان ئىدى. ئۇنىڭ گەپ - سۆزلىرى ئۆزگەرمىگەن بولۇپ، ئىلگىرىكىگە ئوخشايتتى.

— چاتاق يوق، مەن ناھايىتى ياخشى تۇرۇۋاتىمەن، ئىش-سىزلىق خېلى ئۇزۇن بولدى بىر پاكىت بولۇپ قالدى. ئەمما ھەركۈنى ئەتىگەندە شەھەرنىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا بېرىپ ئىش ئىزدەيدىغان گەپ. بۇنداق چوڭ شەھەردە ماڭا مۇۋاپىق كەلگەن خىزمەت تېپىلىدۇ، سەۋر قىلىپ ئىزدەسەملا چوقۇم تېپىلىدۇ،— دېدى ئۇ.

— سىز ھازىرمۇ مۇشۇنداق كۈلۈپلا يۈرەمسىز؟— دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى:
— شۇنداق، ئېسىمدە قېلىشچە مەن قايسى بىر ماتېرىيال-دىن مۇنداق بىر گەپنى ئوقۇغان: چىرايىنى تۇرۇش ئۈچۈن 60 تال مۇسكۇلنى ھەرىكەتكە كەلتۈرۈشكە توغرا كېلىدىكەن، ئەمما كۈلگەندە ئاران 14 تال مۇسكۇل ئىشلىنىدىكەن. مەن بىكاردىن چىرايىمنى تۇرۇپ مۇسكۇللىرىمنى ئارتۇق خىزمەتكە

سېلىشنى خالىمايمەن.

ئۇ ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارشى توغرىسىدا پاراك قىلىپ بەردى. ئۇ خىزمەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا بولغان كۈچلۈك ئارزۇسىنىڭ ئۇنى كۆزلىگەن نىشانغا چوقۇم يەتكۈزدى. دىغانلىقىغا قەتئىي ئىشىنىدىكەن.

— مەن سىزنىڭ شائىر يوهان باروسنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ «ئۆزىگە تەۋە نەرسىلەر چوقۇم ئۆزىگە قايتىدۇ» دېگەنلىكىڭىزنى ئاڭلىغان، — دېدىم ئۇنىڭغا.

فېردىنىڭ كىشىلىك پەزىلىتىدە ئادەمنى ئەڭ قايىل قىلىدۇ. غىنى، ئۇ چوڭقۇر ئېتىقادقا ۋە قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە شەخس ئىدى. ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— مېنىڭ ئېتىقادىم ئىخلاسمەن ئاتا — ئانامنىڭ تەربىيىسىدە يېتىلگەن. بىزنىڭ ئائىلە شارائىتىمىز گەرچە ناھايىتى نامرات بولسىمۇ، ئەمما ئاپامنىڭ قېيىتىغا كىرىپ چىقمايتتى. ئۇ دائىم بىزگە: «يوقنىڭ غېمىنى تەڭرى قىلىدۇ» دەيتتى. دېگەندەك تەڭرى ئاپامنى بىرەر قېتىمىمۇ ئۇنتۇپ قالمىغان ئىدى. ئۇ ئاشۇ سۆزلەرنى قىلغاندا لېۋىدە بىلىنەر — بىلىنمەس كۈلكە ئەكس ئەتتى، ئۇ گېپىنى تولۇقلاپ:

— تەڭرى مېنىمۇ ئۇنتۇپ قالمايدۇ، — دېدى. ئۇ خىزمەت ئىزدەپ يۈرگەن ئىشىسىزىلار بىلەن توشۇپ كەتكەن چوڭ كوچىدىلا دىنى كەلىمىلەردىن نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى:

«ئىلگىرى ياش بولغان بولسام ھازىر قېرىدىم، ئەمما ئەزەلدىن ھەققانىيەتنىڭ تەرك ئېتىلگەنلىكىنى، ھەققانىيەت نەۋرىسىنىڭ بۆلىكىغا تەلپۈرۈپ قالغانلىقىنى كۆرمىدىم.»
ئۇ خۇددى ئېلان قىلغان قىياپەتتە ماڭا قاراپ:

— مەيلى قانچىلىك قىيىنچىلىق بولۇپ كېتىشىدىن قەتئىيەنەزەر مەنمۇ شۇنداق دەپ ئىشىنىمەن، مېنىڭ ئاتا — ئانىم ۋە سەن مېنى مۇشۇنداق ئىشىنىشكە ئۆگەتكەن. شۇڭا مەن ئىزچىل ئۈمىد ۋە ئىشەنچتە بولۇپ كەلدىم، — دېدى.

مەن ئورنۇمدا قاققان قوزۇقتەك قېتىپ قالغان ھالدا ئۇنىڭ بىلەن خوشلاشتىم، شۇ تاپتا ئۇنىڭ ئۈچسىدىكى كونا كاستوم — بۇرۇلكىسى قويۇش نۇرىدا ۋالىلداپ پارقرايتتى. شۇ تاپتا ئۇ مېنىڭ نەزىرىمدە خۇددى دۇبۇلغا بىلەن ساۋۇت كىيۈلغان چەۋەندازغا، مۇقەددەس دىننى تاراتقۇچى غازىغا ئايلانغان بولۇپ، كەمبىردىكى مۇقەددەس قېلىچ ۋىلىلداپ پارقرايتتى.

كېيىن ئۇ ئىجادىي ئىقتىدارغا ئىگە بىر كىشى بىلەن ھەمكارلىشىپ ئىگىلىك تىكلەپ، تولۇپ — تاشقان ئىجادىي پىكىرى بىلەن يېڭى بىر ساھەدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا بەرداشلىق بېرىپ، ئىنتايىن نامرات تۇرمۇش كەچۈرگەن بولسىمۇ، ئەمما ئېتىقاددىن ئىزچىل تەۋرەنمىگەچكە، ئاخىرى ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەن. ئۇنىڭ قۇرۇلۇش خاراكتېرلىك بۇنداق تۇرمۇش پوزىتسىيىسىگە، ئۇنى تونۇيدىغان ھەممىلا كىشى قايىل.

ئىشەنچ سىزنى قىيىن شارائىتتىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقىدۇ

كىشى ئارقىدا قالغانسېرى شۇنچە ئالغا ئىنتىلگۈسى كېلىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قانداقتۇر تەلەيدىن ياكى تاسادىپىي ئامىلىدىن ۋە ياكى مەلۇم خىل تاسادىپىي سەۋەبتىن بارلىققا كەلمەيدۇ.

بىر نەچچە يىلنىڭ ئالدىدا، بىر يەكشەنبە كۈنى نيۇيورك-تىكى بىر دىنىي جەمئىيەت غەيرىي مۇقەددەس ۋەزىپىدىكىلەرنى تەكلىپ قىلىپ نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشى ئۆتكۈزدى. مەن دالىي كارنىڭ ئىسىملىك بىر دوستۇمنى نۇتۇق سۆزلەشكە تەكلىپ قىلدىم.

دالىي كارنىڭ ئامېرىكىدا «ئىنسان تەبىئىتىدىكى ئاجىزلىق-لار» دېگەن كىتابى بىلەن كلاسسىك ئەسەرنىڭ ئاپتورىغا ئايلىنىپ قالغان ئىدى. ئېيتىشلارغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا تېخى ھېچكىم ئۇنىڭدەك نۇتۇق سۆزلەش تېخنىكا دەرسىنى تەسىس قىلىپ، شۇنچە كۆپ ئادەمنى نۇتۇق سۆزلەش ماھارىتىگە ئىگە قىلغان ئەمەس. ئاشۇ يەكشەنبە كۈنى ئەتىگەندە ئۆتكۈزۈلگەن بىر مەيدان نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى ھەقىقەتەن ئادەمنىڭ ئېسىدىن چىقمايدۇ. ئۇ نۇتۇق سۆزلەۋېتىپ، تولىمۇ ھاياجانلىق-نىپ كەتكەچكە، ئۇنى تېشىغا چىقماي قالدى. ئۇنىڭ نۇتۇقى توختاپ قالغان نەچچە دەقىقىدە مەيداننى تىمتاسلىق باستى. ئۇ چاغدا ئۇ ئۆزىنىڭ بالىلىق كەچۈرمىشلىرىنى سۆزلەۋاتتى. ئۇ پۈتۈن ئائىلىمىز نامراتلىقتىن، ئوزۇق - تۈلۈكتىن

ئۆزۈلۈپ قالغاندىن كېيىن، دېگەن يەرگە كەلگەندە:

— ئەمما قاتتىق، قىيىن شارائىتلارغا چۈشۈپ قالغاندىمۇ ئاپام ئېتىقادىدىن تەۋرەنگەن ئەمەس. ئۇ دىمىغىدا سۈرىلەرنى ئوقۇپ، تار ئۆيىدە تىنىم تاپماي ئىشلەيتتى. ئاپام دائىم خاتىرجەم ھالدا دادام ۋە بىزگە، تەڭرىنىڭ باغرى كەڭ، رىسقىمىزنى تەڭرى بېرىدۇ، دەيتتى. مەن ئەزەلدىن ئاچ قورساق يېتىپ ئۇخلاپ قالغىنىمنى ئەسلىيەلمەيمەن. ئېھتىمال ئاپامنىڭ قەتئىي ئىشەنچى تەڭرىگە يەتكەن بولۇشى مۇمكىن، ئاجايىپ ئىش، بۇنى بىر مۆجىزە دېسەكمۇ بولىدۇ، بىز ھامان زۆرۈر نەرسىلەرگە ئېرىشىپ تۇراتتۇق، — دېدى.

ئۇ كۈنى مەن دالىي كارنىگىنىڭ بۇ ئۇنتۇلغۇسىز سۆزىنى ئاڭلاپ، دۇنيادا مۇشۇنىڭغا ئوخشاش نامراتلىقنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى ياراتقان كىشىلەر ئاز ئەمەس، دېگەنلەرنى كۆڭلۈمدىن ئۆتكۈزدۈم. ئۇلار نامرات بولغانلىقى ئۈچۈنلا، ئۆزىنى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنى ئىقتىسادىي جەھەتتە بېيىتالغان. ئۇلار ئۆز ئارزۇلىرىنىڭ رېئاللىققا ئايلىنىشىغا چوڭقۇر ئىشەنگەن.

مەن كوچىدا ئۇچراتقان فېرىد بىلەن مۇنبەردە نۇتۇق سۆزلەپ يۈرگەن دالىي كارنىگىنىڭ ۋۇجۇدىدىن، نامراتلىق ياكى ئىشسىزلىق پوزىتسىيىسى ئاكتىپ كىشىلەرنى مەڭگۈ باش ئەگ-دۈرەلمەيدىكەن، چۈنكى ئۇلار بۇنى ئوڭۇشسىزلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ سەكرەش تاختىسى قىلالايدىكەن، دېگەن ھەقىقەتكە ئېرىشتىم.

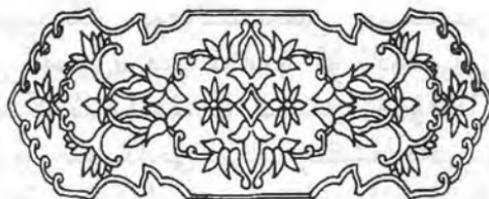
ئادەم قانچە ئارقىدا قالغانسېرى شۇنچە ئالغا ئىنتىلگۈسى كېلىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قانداقتۇر تەلەيدىن ياكى تاسادىپىي ئا-مىلدىن ۋە ياكى مەلۇم خىل تاسادىپىي سەۋەبتىن بارلىققا كەل-

مەيدۇ.

شارائىت قانچە ناچار بولغان تەقدىردىمۇ ياخشى نەتىجە
ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ، چۈنكى ئۇنداق ئادەملەرنىڭ ئىدىيىسىدە
تەۋرەنمەس ئىشەنچ قەد كۆتۈرگەن بولىدۇ. گەرچە ئېتىقاد،
ئىشەنچ، چىنىۋاتۇش دېگەن ئاتالغۇلارنىڭ مەنىسى ئوخشىمىسىمۇ
ئەمما ئادەملەرنىڭ ھەرقانداق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىشىكە بولغان
ئىشەنچىسىدە پەرق بولمايدۇ.

ئۇلارنىڭ قەلبى چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى سەز-
گەن، ئۆزىنىڭ پاسسىپ تەپەككۈرنىڭ ئاكتىپ ئىشەنچىنى نا-
بۇت قىلىشىغا يول قويمىغان.

شۇنداق بولغاچقا، مەيلى قانچىلىك جاپا - مۇشەققەتلەر
بولۇشتىن قەتئىينەزەر، قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە بولسىڭىزلا، بۇ
ئىشەنچ سىزنىڭ پارلاق كەلگۈسىڭىزنى يارىتىدۇ.

تالانتى يېتىلدۈرگىلى بولىدۇ

«ئىشەنچ» كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قىيىن بولغان ئۇلۇغ كۈچ - قۇدرەتنىڭ مەنبەسى بولۇپ، بارلىق مۇئەييەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى ئامىللارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچ قېتىغا يوشۇرۇن-نغان بولىدۇ.

مېلۇن. يابەنس كىشىلەرنىڭ خاراكتېرىنى تەكشۈرۈش ۋە مال ساتقۇچىلارنى تەربىيەلەش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، ئەمما ئۇنىڭ ئەڭ چوڭ ئالاھىدىلىكى ئادەملەرنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى ئويغىتىشتا گەۋدىلىنىدۇ. ئۇ، مەلۇم بىر ئادەمنىڭ ھازىرقى خىزمەت ئورنىدا ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرالمىغاندا ئۇنى رولىنى جارى قىلدۇرالايدىغان يەنە بىر خىزمەت ئورنىغا يۆتكەپ، تېخىمۇ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتۈرگەن.

ئۇ ئۆزىنىڭ شۇغۇللىنىدىغان خىزمىتىنى «ئىنسانلارنى ئۆزگەرتىش كەسپى» دەپ ئاتايدۇ. ئۇ ئادەملەرنى ياخشى كۆرد-دۇ، ئادەملەرگە ئىشىنىدۇ. ئۇ كىشىلەر ۋۇجۇدىدا تېخى بايقالمى-غان يوشۇرۇن ئىقتىدارنى قېزىپ چىقىشقا ماھىر ھەم كىشىلەرگە ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ياردەم بېرىدۇ. بۇ يەردە مۇنداق بىر مىسالنى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشكە ئەرزىيدۇ: بىر ياش يىگىت بولۇپ، ئۇ ناھايىتى ئۆلۈك بىر خىزمەت بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئەمما ئۇ ناھايىتى ئىقتىدارلىق، ئالاقىلىشىشكە ماھىر، تولىمۇ ئاق كۆڭۈل، خىزمەتتە ئەستايى-دىل. دائىم ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا يېڭى

پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدۇ، شۇنداقلا ئەتراپىدىكى كىشىلەر-
نىڭ تېخىمۇ تىرىشىپ ئالغا بېسىشىغا ئىلھام بېرىدۇ.

مېلۋىن يابەنس چېك ئىسىملىك بۇ يىگىتكە تولمۇ قايىل
بولدۇ، ئۇنىڭدا تېخى قېزىپ چىقىلمىغان نۇرغۇن يوشۇرۇن
ئىقتىدار بار دەپ قارايدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ چېكىتنى:

— سىزنىڭچە سىز ئىشلەۋاتقان بۇ شىركەت قانداقراق؟
— دەپ سورايدۇ.

— مېنىڭچە بۇ دۇنيا بويىچە ئەڭ ياخشى شىركەت. بۇ
يەردە خىزمەت ئىشلەشكە مۇيەسسەر بولۇشۇم ماڭا نىسبەتەن
ناھايىتى چوڭ ئىلھام، مەن جامائەت گۇۋاھلىقى ئورنىدا بوغالتىر
بولالمايمەن دەپ تەييارلىق قىلىۋاتىمەن.

يابەنس ئۇنىڭغا مۇنداق دەيدۇ:
— مەن قارىشىمنى دەپ باقاي! ئېھتىمال ھەيران قېلىشى-
ڭىز مۇمكىن. سىز مال سېتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن باب كېلىد-
ىدىكەنسىز، شۇنداقلا شىركەتنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى بەك ياقتۇرد-
ىدىكەنسىز. ئەگەر سېتىش ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇپ قالسىڭىز
چوقۇم ياخشى نەتىجە يارىتالايسىز، مەيلى شىركەتكە ياكى
ئۆزىڭىزگە بولسۇن، ناھايىتى زور مەنپەئەت يەتكۈزەلەيسىز.
ئويلىمىغان يەردىن چىققان بۇ تەنقىد چېكىنى گاڭگىرد-
ىپ، ئۇنىڭ شۇ تاپتا تولمۇ خاتىرجەمسىز تۇرغانلىقىنى، ئى-
شەنچىسىنىڭ كەمچىل ئىكەنلىكىنى تەبىئىي ھالدىلا ئاشكارىلاپ
قويدۇ.

— ياق، مەن ھازىرقى خىزمىتىمدىن ناھايىتى رازى، بۇ
خىزمەت ماڭا خۇددى بەش قولىدەك تونۇش، خىزمىتىمنى ئۆز-
گەرتسەم سۇدىن ئايرىلغان بېلىقتەك ئىمجان بولۇپ قېلىشىم
مۇمكىن. مېنىڭ ياخشى مال ساتقۇچىلاردىن بولالاشىم مۇمكىن

ئەمەس. ئۇ ئۆزىگە ئەنە شۇنداق ئىنكار خاراكتېرلىك باھا بېرىدۇ. شۇ تاپتا ئۇنىڭ خاتىرجەم ماكانىدىن ئايرىلىشقا كۆزى قىيمايۋاتاتتى.

ئەمما، يابەنس قەتئىيلىك بىلەن:

— سىز ئۆزىڭىزنى چۈشەنمەيدىكەنسىز، سىزگە ھازىر كېرىكى ئىككىلىنىش ئەمەس، بەلكى ئۆزىڭىزگە ئىشەنچ باغلاش، چوقۇم ئۆزىڭىزنى ھەقىقىي تونۇش.

يابەنسىنىڭ سەمىمىي نەسەتتى بىلەن چېك ئاخىرى مال سېتىش تېخنىكا كۇرسىغا قاتنىشىشنى قوبۇل قىلىدۇ. كېيىن ھەتتا ئۆزىمۇ ھەيران قالىدۇ. چۈنكى ئۇ مال سېتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن قىزىقاتتى. كۇرسنىڭ لېكتورى يابەنسكە:

— سىز بىر تۇغما مال ساتقۇچىنى بايقاپسىز، ئەمما ئۇنىڭ ئىشەنچى سەل كەمچىل ئىكەن، — دەيدۇ.

— ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۇ ئىشەنچكە ئىگە بولىدۇ، — دەپ جاۋاب بېرىدۇ يابەنس.

چېكىنىڭ سىرتىغا چىقىپ خېرىدارلارنى ئەمەلىي زىيارەت قىلىدىغان كۈنى ئاخىرى يېتىپ كېلىدۇ. ئۇ تولىمۇ جىددىيلىك شىپ كەتكەن ئىدى. يابەنس ئۇنىڭغا:

— مەنمۇ سىز بىلەن بىرگە باراي. سىز مەسئۇل بولغان قىسمەن جايلاردا سىزگە ھەمراھ بولاي، دەيدۇ.

يابەنس يېڭى مال ساتقۇچى چېكىنى مال سېتىۋېلىش ئېھتىماللىقى بىر قەدەر چوڭ خېرىدارلارنىڭ قېشىغا باشلاپ بارىدۇ. چېك ئىجتىمائىي ئالاقىدىكى ئالاھىدىلىكىنى ناھايىتى ياخشى جارى قىلدۇرىدۇ. قارشى تەرەپمۇ خېلىلا مەنۇن بولىدۇ. ئۇ يابەنسىنىڭ ئۆزىگە مال سېتىش ئۇسۇلىنى تونۇشتۇرغانلىقىنى ناھايىتى ئىنچىكە كۆزىتىدۇ. ئىككىيلەن بىرگە زىيارەت قىلىش

جەرياندا، چېك ناھايىتى قىممەتلىك ئىلھاملارغا ئېرىشىدۇ. يا-
بەئىسمۇ ئۆزىنىڭ ئىشەنچى ۋە ئېتىقادىنى چېكنىڭ قەلبىگە كۆ-
چۈرىدۇ.

ئۇزۇن ئۆتمەي، چېك ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىغا ھەقىقىي ئىش-
نىدۇ ھەمدە ئۆزىگە بولغان قارىشىنى ئۆزگەرتىدۇ - دە، ئۆزىدە
مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش تۇيغۇسى قوزغىلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇ
بۇ خىزمەتنى بارغانسېرى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.

بىر كۈنى، يابەنس بۇ يېڭى مال ساتقۇچىغا ئۆزىنىڭ
بۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن سىرتلارغا بىللە چىقالمايدىغان-
لىقىنى، خېرىدارلارنى چوقۇم ئۆزى يالغۇز كۈتۈۋېلىشىنى ئېي-
تىپ، ئارقىدىن ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىپ:

— قىزغىنلىقنى ساقلاڭ، كىشىلەرگە ئىللىق مۇئامىلە قى-
لىڭ، شىركەتنىڭ مەھسۇلاتلىرى ۋە ئۆزىڭىزگە ئىشەنچ قىلىڭ،
- دەيدۇ.

— بۇنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايمەن، - دەيدۇ چېك پەس
ئۇازدا سەل خاۋاتىرلىنىپ.

— سىز ھەرگىز يالغۇز قالمايسىز، - دەيدۇ يابەنس ئۇنى
تېخىمۇ رىغبەتلەندۈرۈپ.

كېيىن، چېك ئۆزىنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى جارى قىل-
دۇرۇپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدۇ. دېمەك، يابەننىڭ ھۆكۈمى
خاتا چىقمىغان ئىدى.

«ئىشەنچ» كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قىيىن بولغان ئۇلۇغ
كۈچ - قۇدرەتنىڭ مەنبەسى بولۇپ، بارلىق مۇئەييەنلەشتۈرۈش
خاراكتېرىدىكى ئامىللارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچ قېتىغا يوشۇرۇن-
غان بولىدۇ.

كشىلىك ھايات «كۆۋرۈك ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشايدۇ»

بۇرۇنقى زاماندا بىر ئۆسمۈر بالا كۆۋرۈكنىڭ رىشاتكىسىغا يۈلەنگىنىچە كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىۋاتقان سۇغا نەزەر سايپتۇ، قارىسا سۇلىمىلارنى، ياغاچ پارچىلىرىنى، ئەخلىت چاۋارلارنى ئېقىتىپ كېتىپ بارغان، خېلى بىر ھازادىن كېيىن سۇ يۈزى سۈزۈلۈپتۇ. نەچچە يۈز يىل، نەچچە مىڭ يىل، ھەتتا نەچچە ئون مىڭ يىللاردىن بېرى سۇ توختىماي كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىپ ئۆتۈۋېرىپتۇ. بەزىدە تېز، بەزىدە ئاستا ئېقىپتۇ، ئەمما ئەزەلدىن توختاپ قالماپتۇ.

ئوقۇرمەنلەر ئىچىدە گەرچە ئۆزىنى چەكسىز ئىشەنچكە ئىگە قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلار كۆپ بولسىمۇ، ئەمما ئۇلار تاكى ھازىرغا قەدەر كۆلپەتلىك تەقدىرنىڭ قورشاشىنى بۆسۈپ چىقالمىغان.

ناۋادا جاپالىق كۈنلەر يەنە خېلى ئۇزۇنغىچە داۋام قىلىپ، يەنى مەلۇم جىنايەتلەرنى سادىر قىلسا، بۇ كىشىلەر زادى قانداق بولۇپ كېتەر؟ مەندە بۇ خىل گۇمان تۇغۇلۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىر ياشنىڭ مەلۇم بىر كۈنى مېنى ئىزدەپ كەلگەن چاغدىكى مەنزىرىلەرنى كۆز ئالدىمىدىن ئۆتكۈزدۈم.

ئەينى ۋاقىتتا ئۇ ئۈمىدسىزلىك پاتىقىغا پىتىپ قالغان بولۇپ، ھەممىدىن ئۈمىد ئۆزگەن ئىدى. ئۇ بىر ئېغىر خانالىق ئۆتكۈزۈپ قويغانلىقتىن، چوڭ بىر ئادۋوكاتلار ئىش ئورنى ئۇنى ئىشتىن بويشتۇۋەتكەن ئىدى. تەجرىبىسىز بىر ئادەم مەيلى قانچىلىك چوڭ خانالىق ئۆتكۈزمىسۇن، تۇنجى قەدەمدىلا مۇ-

شۇنداق ئېغىر زەربىگە ئۇچرىسا، ئېھتىمال بەك قاتتىق ھار ئېلىشى مۇمكىن.

بۇ ياش ئۆھسىنغان ھالدا ئۆيدە ئۇياقتىن - بۇياققا چامداپ، توختىماي ئۆز - ئۆزىنى ئەيىبلەيتتى:

— مەن قانداق بولۇپ بۇنداق ھاماقەتلەرچە ئىش قىلىپ قويدۇم؟ كەسپىي ئىشلىرىم ئەمدىلا باشلىنىشى بىلەن نېمىدەپ شەنىمگە داغ تەگكۈزۈۋالدىم.

ئۇ شۇ تاپتا تولمۇ ئازابلىناتتى، كۆڭلى ئىنتايىن پەرىشان ئىدى.

ئۇ چاغدا مېنىڭ ئىشخانىمىدىكى شىرەدە «تېرىد بورىد گېزىتى» (ئوھىئو شىتاتى) تۇراتتى، ئۇنىڭغا گولوب. پاداسوننىڭ بىر پارچە ماقالىسى بېسىلغان ئىدى. مەن ئۇ ماقالىنى بۇ ياشقا ئوقۇپ بەردىم، ئۇ ماقالە ئۇنىڭغا مۆجىزە خاراكتېرلىك تەسىر كۆرسەتتى. بىر قانچە يىلنىڭ ئالدىدا بۇ ماقالىنى تۇنجى قېتىم ئوقۇپ مەنمۇ قاتتىق تەسىرلەنگەن ئىدىم، ئۆز تەرجىمھالىمىدىكى «ئاكتىپ تۇرمۇشتىكى خۇشاللىق» دا ئۇنىڭدىن نەقىل ئالغان ئىدىم.

«بۇرۇنقى زاماندا بىر ئۆسمۈر بالا كۆۋرۈكنىڭ رىشاتكىسىغا يۆلەنگىنىچە كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىۋاتقان سۇغا نەزەر سايپتۇ، قارىسا سۇ لىملارنى، ياغاچ پارچىلىرىنى، ئەخلىت چاۋارلارنى ئېقىتىپ كېتىپ بارغان، خېلى بىر ھازادىن كېيىن سۇ يۈزى سۈزۈلۈپتۇ. نەچچە يۈز يىل، نەچچە مىڭ يىل، ھەتتا نەچچە ئون مىڭ يىللاردىن بېرى سۇ توختىماي كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىپ ئۆتۈۋېرىپتۇ. بەزىدە تېز، بەزىدە ئاستا ئېقىپتۇ، ئەمما ئەزەلدىن توختاپ قالماپتۇ.»

ئۇ كۈنى، ھېلىقى ياش سۇنىڭ ئېقىشىدىن بىر ئىشنى بايقايدۇ. ئۇنىڭ كۆڭلىدىن يا قول بىلەن تۇتقىلى، يا كۆز بىلەن

كۆرگىلى بولمايدىغان ئۇلۇغ بىر «خيال» كېچىدۇ. ئۇ تويۇق-سىز كىشىلىك ھاياتتىكى بارلىق شەيئىلەر بىر كۈنى بولمىسا بىر كۈنى خۇددى كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش ئۆتۈپ كېتىدۇ، دېگەننى ھېس قىلىدۇ. بۇ ياش «كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش» دېگەن سۆزنى ناھايىتى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.

شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇنىڭ بۇ خىيالى ئۇنىڭ ھاياتىدا ئىنتايىن چوڭ رول ئوينايدۇ، ھەرقېتىم قىيىنچىلىق ياكى ئازاپ-لارغا يولۇققاندا، ئۇنىڭ ھېلىقى ئويى ئۇنىڭ بارلىق قىيىنچىلىق ۋە ئازابلىرىنى ئۆتۈلدۈرىدۇ، مەغلۇبىيەتكە ئۇچراپ زىياننى قايتۇرۇۋالغىلى بولمىغاندا ياكى مەلۇم نەرسىلەرگە يەنە قايتا ئېرىشەلمىگەندە، ئۇ: «كۆۋرۈك ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش» ھەممە ئۆتۈپ كېتىدۇ دەيدۇ. ئۇ مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغانلىقىدىن ھەرگىز ئاھ ئۇرمايدۇ. بۇنىڭ بىلەن ھەرگىز ھوشىنى يوقىتىپ قويمايدۇ، چۈنكى ئۇ بۇلارنىڭ ھەممىسى خۇددى ئېقىن سۇدەك ئۆتۈپ كېتىدۇ، دەپ قارايدۇ.

ھېلىقى ياش مەن ئوقۇپ بەرگەن بۇ ماقالىنى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن بېرىلىپ ئاڭلاپ، ئورنىدا قىمىر قىلماي بىر ھازا ئولتۇرۇپ كەتتى. كېيىن ئورنىدىن تۇرۇپ قولۇمنى چىڭ سىقىپ تولۇپ تاشقان چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن:

— مەن سىزنىڭ دېمەكچى بولغانلىرىڭىزنى ئەمدى چۈشەندىم. بۇ تەجرىبە ئارقىلىق بىر ساۋاققا ئېرىشتىم، ھاياتتا ھەممە خۇددى «كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش» ئۆتۈپ كېتىدۇ، — دېدى.

ئۇ كۈنى ئۇ ھازىرقى ئۆزىگە ۋە كەلگۈسىگە يېڭى ئىشەنچ باغلىغان ئىدى. دېمىسىمۇ ئۇ گۈزەل كەلگۈسىگە قاراپ داغدام يول ئاچقانىدى.

بىر سېكۇنتنىڭ ئالدىدىكى ئۆزىڭىزگە يەتمەيسىز

مېنى تەخىرى ياراتقان، تەخىرى ھەرگىز ناچار نەرسىلەرنى ياراتمايدۇ.
تەخىرى ياراتقان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى بۈيۈك، مەنمۇ شۇ بۈيۈك-
لەر گىچىدىكى بىر بۈيۈكمەن.

نۇرغۇن ئادەملەر ئۆزىنى ناھايىتى سەل چاغلايدۇ. يېقىندا مەن ئۆزىنى سەل چاغلايدىغان، تولىمۇ كەم ئۇچرايدىغان مۇنداق بىر پارچە خەت تاپشۇرۇپ ئالدىم. ئۇ خەت بىر قىزدىن كەلگەن بولۇپ، خەت مۇنداق يېزىلغان ئىدى:

«مەن بۇ خەتنىڭ سىزنىڭ قولىڭىزغا بىۋاسىتە تېكىشىگە تازا ئىشەنچ قىلالمايمەن، ئەمما شۇنداقسىمۇ بۇ خەتنى سىزگە قارىتىپ يازدىم. يېيىر ئەپەندى، بىر ئىش مېنى قاتتىق ئازابلاپ كېلىۋاتىدۇ. ئۇ بولسىمۇ ئۆزۈمگە بولغان ئىشەنچنىڭ پۈتۈنلەي كەمچىل ئىكەنلىكى. مەن ئۆزۈمنى تولىمۇ دۆت، تەڭرىنىڭ مۇھەببىتىگە ئېرىشىش سالاھىيىتىم يوق، دەپ ھېس قىلىمەن. مەن دائىم، تەڭرى نېمە ئۈچۈن مېنىڭدەك ئادەملەرگە ياشاش قىسمىنى ئاتا قىلغاندۇ، مەن بۇ دۇنياغا نېمىنى دەپ كەلدىم؟ دەپ ئويلايمەن.

مېنىڭ بولدىشىم بىر شىركەتتە ئىشلەيدۇ، ئۇ تولىمۇ ئەقىللىق، مەن ئۆزۈمنى ھەرقانداق قىلىپمۇ ئۇنىڭ بىلەن سېلىشتۇرالمىيمەن. مېنىڭ ئاتا - ئانىم ناھايىتى بۇرۇنلا ئايرىلىپ كەتكەن، مېنى ئاتا - ئانىم تاشلىۋەتكەن، مەن كىچىكىمدىنلا

ھېچقانداق مېھرى - مۇھەببەتكە ئېرىشەلمەي، رەھىمسىز مۇھىتتا چوڭ بولغانمەن، شۇڭا تەڭرىنىڭ ھەقىقىي مۇھەببىتىگە ئېرىشەلمەسلىكىم مۇشۇ سەۋەبلەردىنمىكىن دەيمۇ ئويلايمەن. شۇڭا، مەن ناھايىتى كۆپ خاتالىقلارنى سادىر قىلدىم، مەن بىر دىن مۇخلىسى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، ياخشى ئىشلارنى قىلدىم - كىن دەپ ئويلىسام، ھەممىسى خاتا بولۇپ چىقتى. شۇڭا مەن ھازىر ئۆزۈمدىن ئىنتايىن بىزارمەن.

پېيىر ئەپەندى، مەن ئۆزۈمنى ئۆلتۈرۈۋېلىشىمنى ئويلىغان، ئەمما ئۇنداق قىلسام خاتا بولىدىغانلىقىنى بىلىمەن. مەن سىز ئېيتقان ئاكتىپ تەپەككۈرنى ئىشقا سالالايدىغانلىقىمغا ئىشىنىدەمەن. مەن دائىم سىزنىڭ دىنىي كەلىمىلەرنى كارتغا يېزىپ كىشىلەرگە تەقدىم قىلغانلىقىڭىزنى، شۇ ئارقىلىق كىشىلەرگە ناھايىتى زور ئىلھام بەرگەنلىكىڭىزنى ئاڭلىغان. مۇمكىن بولسا ماڭىمۇ مۇشۇنداق ياردەم بەرگەن بولسىڭىز.

مەن نۇرغۇن ئەپەندىلەرنىڭ كىتابىنى ئوقۇدۇم. ئەمما ئۇلارنىڭ دېگەنلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئىنتايىن قىيىن كەلدى. مەن بۇرۇندىلا ئىنكار قىلىش پوزىتسىيىسىدە بولۇپ كەلگەن، ماڭا بىر ياردەم قىلغان بولسىڭىز.»

مەن ئۇ قىزنىڭ ئىلتىماسى بويىچە، بىر پارچە كارتا تەييارلاپ، ئۇنىڭغا، ئۇنى دائىم يېنىدىن ئايرىماسلىقىنى، ھەمىشە (بولۇپمۇ يېتىشتىن ئىلگىرى) ئۇنلۇك ئوقۇپ تۇرۇشنى تاپىلدەم. مەن تەۋرەنمەس ئىشەنچنىڭ ئۇنىڭ قەلبىدە بىخ ئۇرۇشىنى تىلىدىم. مەيلى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلىيالماسلىق خاھىشى ئۇنىڭ قەلبىدە قانچىلىك يىلتىز تارتىمىسۇن، مەن ئۇنىڭغا يېزىپ بەرگەن سۆزلەر ئىچىدىكى ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئۇسۇلى ئۇنىڭدا ناھايىتى ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

مەن ئۇنىڭغا كارتىغا مۇنداق سۆزلەرنى يېزىپ بەرگەن

ئىدىم:

△ مەن ئۆزۈمنى ياخشى كۆرمەن، ئۆزۈمگە ئىشىنىمەن.
△ مېنى تەڭرى ياراتقان، تەڭرى ھەرگىز ناچار نەرسىلەرنى ياراتمايدۇ.

△ تەڭرى ياراتقان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى بۈيۈك، شۇڭا مەنمۇ شۇ بۈيۈكلۈك ئىچىدىكى بىر بۈيۈكمەن.

△ مېنىڭ قەلبىمدىمۇ تەبىئىي مۇكەممەللىك بار.

△ مەن ھاياتنى، ئىنسانىيەتنى ياخشى كۆرمەن.

△ مېنىڭدە يوشۇرۇن ئىقتىدار بار، ئىشلارنى ئىنتايىن ياخشى قىلالايمەن.

△ مەن بەختلىك، مېنىڭ قەلبىم رەھمەت، ھەشقاللا بىلەن تولغان.

△ مەن ئىززەت - ھۆرمىتىمنى، غۇرۇرۇمنى ساقلىيالايمەن.

△ مەن تەڭرىنىڭ بەندىسى ئىكەنلىكىمگە ئىشىنىمەن.

بۇ قىز كارتىدىكى گەپلەر بويىچە ئىش باشلىدى. ھازىر ئۇ تەدرىجىي ھالدا ئۆز - ئۆزىنى كەمسىتىش خاھىشىدىن قۇتۇلدى.

ئۆز - ئۆزىگە بولغان ئىشەنچىسى كەمچىل، ئۆزىنى تىز -

گىنلىيەلمەيدىغان ياكى مەغلۇبىيەتنى مەڭگۈ ئۇنتۇپ كېتەلمەي -

دىغان كىشىلەر ئۆزىنى تۈپ جەھەتتىن ئۆزگەرتىشى كېرەك.

ئادەملەر ھەر كۈنى ئۆزگىرىش ئىچىدە ياشايدۇ، ئۆزىنى مەڭگۈ

پاچىئە ئىچىگە تاشلاپ قويۇش ئىنتايىن ھاماقەتلىكتۇر.

ھەرقانداق ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتەلەيدۇ، بىزمۇ ئۆزىمىزنى

ئۆزگەرتەلەيمىز، مەنمۇ، سىزمۇ، ئۇمۇ شۇنداق:

ئېسىڭىزدە بولسۇن، پوزىتسىيە سىزنىڭ تەقدىرىڭىزنى بەل -

گىلەيدۇ!

دۇنياغا يېڭىباشتىن تۇغۇلۇڭ

بىرەر ئىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش - قازىنالماسلىقىنى تازا ئاشقىرالمىغاندا، ئۇنى قەتئىي ئىشەنچ بىلەن قىلىڭ، مەيلى شۇ-غۇللانغان كەسپىڭىز قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشىدىن قەتئىي نەزەر، سىز چوقۇم ئۇتۇق قازىنالايسىز.

مېنىڭ نەۋرە ئىنىم رۇ. دىلان بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغان مال ساتقۇچى. ئۇ مەلۇم بىر چوڭ شىركەتنىڭ مەملىكەت ئىچىدىكى مال سېتىش ئورنىنىڭ دىرېكتورى. بىر قېتىم بىز ئادەملەرنىڭ ناھايىتى ئۆزگىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە كېلىدىغانلىقى توغرىسىدا پاراڭلاشقانلىقىمىزدا، ئۇ مۇنداق دېدى:

— ئادەم ئۆزىگە سادىق بولغاندىلا، ئۆزىنى بىمالال ئۆز-گەرتەلەيدۇ؛ ئۆزىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئىرادىسىدە چىڭ تۇر-غاندىلا، چوقۇم ئۆزىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ؛ چوڭقۇر ئېتىقادقا ئىگە بولغاندىلا، مۇقەررەر ھالدا ئۆزىنى ئۆزگەرتىش ئىمكانىيىتى-گە ئېرىشكىلى بولىدۇ. ئۆزى كۈتكەن يەنە بىر ئادەمگە ئايلىنا-لايدۇ.

بىزنىڭ شىركەتتە تېم ئىسىملىك بىر مال ساتقۇچى بار. ئۇنىڭ ئۆزگىرىشى كىشىلەرنىڭ ئىنتايىن دىققىتىنى قوزغىدى. ئۇنىڭ ھازىرقى ھالىتى بىلەن بۇندىن بۇرۇنقى ھالىتىگە ئادەم-نىڭ زادىلا ئىشەنگۈسى كەلمەيدۇ.

رو. دىلاننىڭ گېپى بويىچە ئېيتقاندا تېم كىشىلەرگە ياخ-شى تەسىر بېرىدىغان كەڭ قورساق ئادەم، ئەمما ئۇنىڭدا ئەزەلدىن

جاسارەت كەمچىل . رو. دىلان ئۇنى تەنقىدلەپ: «ئۇ توتېملار ئىچىدە ئەڭ تۆۋەن قاتلامدىكى ھايۋان» دېگەن. بۇ دېگىنى شىركەتتە تىجارەت ئوبوروتى ئەڭ تۆۋەن مال ساتقۇچى دېگەندىمىكەن، شىركەت گەرچە خالىمىسمۇ، ئەمما تېمىنى ئىشتىن بوشىتىۋېتىش قارارلىشىپ قالغاندەك قىلاتتى.

بۇ چاغدا تېم تۇيۇقسىز خىزمەتلەرنى ناھايىتى ئاكتىپ ئىشلەپ، كۆپچىلىكنى تاڭ قالدۇردى. تىجارەت ئوبوروتىمۇ تەدرىجىي ئاشتى. بىر يىلدىن كېيىن، شىركەتتىكى بارلىق مال ساتقۇچىلار ئىچىدە ئەڭ ئاخىردىكى ئورۇندىن ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى، ئىككى يىلدىن كېيىن، مەملىكەت ئىچىدىكى مال ساتقۇچىلار ئىچىدە نەتىجىسى ئەڭ ياخشى مال ساتقۇچى بولۇپ قالدى. كۆپچىلىك بۇنى بىر مۆجىزە دەپ قارىدى.

مەملىكەت بويىچە مال ساتقۇچىلارنىڭ يىللىق چوڭ يىغىنلىشىدا، تېم ئەڭ مۇنەۋۋەر مال ساتقۇچى بولۇپ باھالىنىپ، سەھنىگە چىقىپ مۇدىرىيەت باشلىقىنىڭ تەقدىرلىشىگە مۇيەسسەر بولدى. تېم سەھنىگە ناھايىتى قورۇنۇپ چىقتى. مۇدىرىيەت باشلىقى ئۇنىڭغا:

— مەن ئەزەلدىن بىرەر كىشىنى بۇنداق خۇشاللىق بىلەن تەقدىرلەپ باققان ئەمەسمەن، تېم سەن ھەقىقەتەن بىر مۇنەۋۋەر مال ساتقۇچى، تېخىمۇ مۇھىمى سەن ھازىر بىر مەشھۇر شەخسكە ئايلاندىڭ، ھەممىمىزنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇپ قالدىڭ، سېنىڭ تىجارەت ئوبوروتوڭ ناھايىتى تېز ئېشىۋاتىدۇ، بۇ خىل ئۆزگىرىشنى ھەرگىز سەل چاغلىغىلى بولمايدۇ، سەن ھەقىقەتەن باشقىچە بىر ئادەم بولۇپ قالدىڭ، بۇ يەردە ئولتۇرغانلارغا بۇنىڭ سىرنى دەپ بەرگەن بولساڭ،— دېدى.

رو. دېلاننىڭ دېگىنىدەك، تېمنىڭ نۇتۇق قابىلىيىتى تۆۋەن.

ۋەنرەك ئىدى. ئۇ شەلپەردەك قىزارغان ھالدا دۇدۇقلاپ تۇرۇپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— مۇدىرىيەت باشلىقى ۋە ئەپەندىلەر، مەن ئۆزۈمنى بىر مەغلۇبىيەتچى دەپ ساناپ، دېمىم ئىچىمگە چۈشۈپ كەتكەن ئىدى. بۇ تەرىپى ماڭا تولىمۇ روشەنكى، باشقىلار دېمىسىمۇ بىلىمەن.

بىر كۈنى كەچتە «مەن بۇنداق كېتىۋەرسەم بولماس» دېگەننى خىيالىمدىن ئۆتكۈزدۈم. ئۇ چاغدا مەن مېھمانخانا ئۆيىدىكى كىتاب ئىشكابدا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر» نى كۆرۈپ قالدىم. گەپنىڭ راستىنى ئېيتقاندا، بۇ دەستۇرنى ۋارقىلاپ باقمىدىم. غىنىمغا خېلى يىللار بولۇپ كەتكەن ئىدى.

مەن دەستۇرنى قولۇمغا ئېلىپ، مۇقاۋىسىنى ئۆرۈپلا «تېمەنىڭ سۆيۈملۈك ئاپىسىغا تەقدىم» دېگەن قۇرلارغا كۆزۈم چۈشۈپتى. مەن يەنە ۋارقىلىدىم، بۇ چاغدا «مەن تۈزۈلمەن، باشقىچە بىر ئادەمگە ئۆزگىرىمەن» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزلەر كۆز ئالدىمدا توغرا تۇرۇۋالدى، مەن دەرھال بۇ سۆزگە چىن پۈتتىم. ئىككىنچى كۈنى، ئەتىگەندە بازارغا چىقىپ بېشىمدىن ئايىغىمغىچە يېڭى كىيىم - كېچەك سېتىۋالدىم. كاستىيۇم - بۇرۇلكا، ئىچ كىيىم، ئاسما مايكا، كالتە ئىشتان، پايپاق، كۆڭلەك، ئاياغ، گالىستۇك دېگەندەك ئۇچامدىكى ھېچنەمىنى قويماي ئالماشتۇرۇۋەتتىم. ئۇچامدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىنى سېلىپ تاشلىۋېتىپ، يېڭى كىيىم - كېچەكلەر بىلەن ئۆزۈمنى يېڭىلىدىغان بىلەن يېڭى بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ كەتمەيدىغانلىقىم ماڭا ناھايىتى ئايدىڭ ئىدى.

ئۆيگە قايتىپ بېرىپ دەرھال مۇنچىغا چۈشتۈم، پۈتۈن ئەزايىمنى يۇيۇپ تازىلاپ، خۇددى يېڭى تۇغۇلغان بوۋاقتەك

پاكاندىم. باش - كۆزۈمنى يۇيۇپ تازىلاش بىلەن بىرگە كاللامدىكى ئىلگىرىكى پاسسىپ ئىدىيىلەرنىمۇ پۈتۈنلەي تازىلاپ چىقىرىۋەتتىم. ئاندىن پاكىز، رەتلىك كىيىنىپ، بىر خىل يېڭى قىياپەت بىلەن مال سېتىشقا كىرىشتىم، تەڭرىنىڭ ئىلتىپاتى بىلەن تىجارەت ئوبوروتۇم جانلىنىپ بارغانسېرى يۈرۈشۈپ كەتتى. مۇدىرىيەت باشلىقى، مانا بۇ مېنىڭ ئۆزگىرىش جەريانىم. رو. دىلان ماڭا:

— بۇنىڭغا ئادەمنىڭ ئىشەنگۈسى كەلمەيدۇ، بۇ بىر مەڭگۈ ئادەمنىڭ ئېسىدىن چىقمايدىغان ھېكايە. 700 دىن ئارتۇق تاماشىبىن جەم بولغان، ئارنى چوڭقۇر سۈكۈت باسقان ئەنە شۇ دەقىقىلەردىن كېيىن، مەن ئىختىيارسىز ھالدا ئورنۇمدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا بارىكالا ئېيتتىم. ئۇنى تەبىرىكلىدىم، گەپنىڭ راستىنى ئېيتقاندا كۆپچىلىككە ئوخشاش مەنمۇ قاتتىق ھاياجان ئىلىكىدە ئۇنى قۇتلۇقلىدىم،— دېدى.

شۇنداق، بىر ئادەمنىڭ يېپيېڭى بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ كېتىشى، ھازىرقى بۇ كىشىنىڭ ئىلگىرىكى شۇ كىشى ئىكەنلىكىگە ئادەمنىڭ زادىلا ئەقلى يەتمەيدۇ، ئادەمنى تاڭ قالدۇرىدۇ! رو. دىلان يەنە:

— تېمىنى ئۆزگەرتكەن ھېلىقى كەلىمىلەرنىڭ قەيەردىن ئېلىنغانلىقىنى كۆپچىلىكنىڭ بىلگۈسى بولسىمۇ، ئەمما ئۇنى دېيىش تازا بىئەپ بولۇپ قالدى. كېيىن مەن تېمىنى ئۇچراتقاندا ئۇنىڭدىن سورىدىم. ئۇ كارتىنىڭ ئارقىسىغا: ھېلىقى كىتابنىڭ ئىسمى ۋە بەت نومۇرىنى يېزىپ، ئاندىن «قېنى تەكشۈرۈپ بېقىڭ» دەپ ئەسكەرتىپ قويۇپتۇ. مەن بىر خىل قىزىقىش ئىچىدە ئۇنى كۆرۈپ چىقتىم. ئۇنىڭدىكى كەلىمىلەر مۇنداق يېزىلغان ئىدى:

«ئەگەر كىمكى ئىخلاسمەن دىن مۇرتى بولىدىكەن، ئۇ يېڭىدىن يارىتىلغان بولىدۇ، ۋاقت ئۆتكەنسرى ئۇ يىپىيىڭى بىر ئادەمگە ئايلىنىدۇ» .

— ھەي رومان، — دېدى ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ، — بىز كىچىك ۋاقتىمىزدا لىنھىن (ئوھىئو شتاتى) دىكى مەكتەپكە كىرگەندە تۇنجى بولۇپ بۇ كەلىمىنى ئۆگەنگەن ئىدۇق. سەن قانداق قىلغان بولغىنىڭ، ئەمما مەن ئۇنچە بەك چوڭقۇر ئويلىنىپ كەتمىگەن ئىكەنمەن. تېمىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن، ئۇ كەلىمىنىڭ تولىمۇ قىممەتلىك ئىكەنلىكىنى ھەقىقىي تونۇپ يەتتىم. رو. دىلان ناھايىتى توغرا ئېيتىدۇ. دېمىسىمۇ ئېتىقاد كىشىلەرگە بەرىكەت ئېلىپ كېلەلەيدۇ!

بىرەر ئىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش — قازىنالماسلىقىنى تازا ئاڭقىرالمايدىغاندا، ئۇنى قەتئىي ئىشەنچ بىلەن قىلىش، مەيلى شۇغۇللانغان كەسپىڭىز قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشتىن قەتئىينەزەر، سىز چوقۇم ئۇنۇق قازىنالايسىز.

پۈتۈنلەپ ئىشلىتىشقا بولىدىغان

ئۈچىنچى باب نىشان بەلگىلەش

ئۈمىدۋارلىق — كۈلپەت ئىچىگە يوشۇرۇنغان
ئەڭ ئېسىل پۇرسەت

«ئازاب - ئوقۇبەت» بىلەن كەشتلەنگەن سەرلىق سوۋغا

گۈردە ياتقانلارنىڭ غىمى بولمايدۇ. مەيلى گىزىت - ژۇرنال،
رادىئو - تېلېۋىزورلاردا قانداقلىكى ئاخباراتلارنى خەۋەر قىلىدۇ.
سۇن، ئۇنىڭدىن قورقۇپ كەتمەسلىك كېرەك. چۈنكى ئۇلارنىڭ
ھەممىسى ئۆلگەنلەر، پەقەت غەم - قايغۇلا تىرىكلىكنىڭ نىشانى.
سىندۇر!

ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىشنى بىلىدىغانلىقى كىشىلەر ناھايى-
تى ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى
تولمۇ كۆپ، بۇنداق كىشىلەر مۈشكۈللەرگە يولۇققاندا، قور-
قۇپ كەتمەيدۇ، تېنەپ - تەمتىرپ يۈرمەيدۇ. ئۇلار ئەمەلىي،
ئاكتىپ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىغا ئىگە كېلىدۇ، ھەرقانداق
قىيىن شارائىتلار ئىچىدىن مەسلىلەرنى ھەل قىلىشنىڭ يىپ
ئۇچىنى تاپالايدۇ. دەرۋەقە، مۈشكۈلچىلىك بولمىغان يەردە تە-
پەككۈرمۇ بولمايدۇ. شۇڭا ئالغا بېسىش قەدىمى كۆپ ھاللاردا
ئاستا بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىشنى بىلىدىغان كىشىلەر «قىيىنچە-
لىق» نىڭ بىر پارچە مۇنبەت تۇپراق ئىكەنلىكىنى، بۇ يەردە
ياخشى مېۋە كۆچتىنى يېتىشتۈرگىلى بولىدىغانلىقىنى ئوبدان
بىلىدۇ.

تەڭرى سىزگە ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئاتا قىلغان-
دا، قانداق بېرىدۇ؟ چەت ئەلنىڭ ئادەمنىڭ كۆزىنى ئالچەكمەن

قىلىۋېتىدىغان ئوراش قەغەزلىرى بىلەن ئوراپ، كومۇش تەخ-
 سىلەرگە سېلىپ، قوش قوللاپ ئالدىڭىزغا قويامدۇ؟
 ئۇنداق ئەمەس، تەڭرى ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى
 تېخىمۇ مۇرەككەپ، تېخىمۇ ئەپچىل، تېخىمۇ نازاكەت بىلەن
 قاتتىق ئازاب - ئوقۇبەت ئىچىگە يوشۇرۇپ قويىدۇ.
 ئۇ سىزنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى قانداق ھەل قىلىشىڭىزنى
 خۇشاللىق بىلەن كۆزىتىدۇ، سىزنىڭ ئاددىيلىق ئىچىدىن چاقىپ
 تۇرغان ھەقىقەتلەرنى قانداق بايقىشىڭىزغا دىققەت قىلىدۇ.
 دەل مۇشۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن، كىشىلەر دائىم: «تەڭ-
 رى ناۋادا ھارغىنلىق ۋە ئازاب - ئوقۇبەتلەرنى يېنىكلىتىۋەتكەن
 بولسا، ئەڭ ياخشىسى پۈتۈنلەي كۆتۈرۈۋەتكەن بولسا، بۇ دۇنيا
 تېخىمۇ بەك گۈزەللىشىپ كەتكەن بولاتتى» دېيىشىدۇ. دەرۋەقە،
 راستىنلا مۇشۇنداق بولۇشى مۇمكىنمۇ؟
 مەن تۆۋەندىكى ھېكايە ئارقىلىق بۇ مەسىلىگە جاۋاب بېرىد-

مەن:

بىر كۈنى مەن نيۇيوركنىڭ 5 - كوچىسىدا كېتىۋېتىپ
 دوستۇم جورجىنى ئۇچرىتىپ قالدىم.
 ئۇ تولىمۇ مەيۈس، پەرىشان، ناھايىتى سۇلغۇن كۆرۈنەت-
 تى، كەيپىياتى بەكلا تۆۋەن ئىدى.
 ئۇنىڭغا ھېسداشلىقىم قوزغىلىپ:

— جورجى، ياخشىمۇ سەن،— دېدىم.

ئۇ ماڭا يېقىندىن بېرى ئىشلىرىنىڭ تازا كۆڭۈلدىكىدەك
 بولمايۋاتقانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلىغانسېرى
 ئۇنىڭغا بولغان ھېسداشلىقىم تېخىمۇ ئاشتى.

— ئاز - تولا زەربىگە ئۇچراپلا نېمانچە غەمگە پېتىپ
 كەتتىڭ؟

ئۇنىڭ قاتتىق ئاچچىقى كېلىپ:

— بەك كۆپ ئازاب تارتىپ كەتتىم، كەينى - كەينىدىن پالاكەت بېسىپ، زادى ئۇھ دېگۈچىلىكىم قالمىدى، دېدى. ئۇ ھاياجانلىنىپ كەتكەنلىكتىن شۇ تاپتا كىم بىلەن پاراڭ-لىشىۋاتقانلىقىنى ئۇنتۇپ قالغان ئىدى. ئۆزىنىڭ ئازاب - ئوقۇ-بەتلەك كەچۈرمىشلىرى بىلەن بولۇپ كېتىپ، ھەتتا تەڭرىنىمۇ ئېسىدىن چىقىرىپ قويۇشقا تاسلا قالدى. دېمىسىمۇ ئۇنىڭ ھالى ھەقىقەتەن خاراب ئىدى. ئۇنىڭ كۆڭلىنى مەن خېلى چۈشىنەتتىم.

جورجنىڭ ئېغىزى بېسىقماي سۆزلەۋاتقاندا، ئۇنىڭ گېپى-گە لوقما سالدىم:

— جورجى، مېنىڭ ساڭا ناھايىتى ياردەم بەرگۈم بار، قېنى دەپ باقە، مەن ساڭا نېمىلەرنى قىلىپ بەرسەم بولىدۇ؟ ئۇ داد - پەرياد ئېيتىپ:

— راستمۇ؟ ئۇنداق بولسا ماڭا ياردەم قولۇڭنى سونغىن، مېنىڭ بېشىمغا كەلگەن ئېغىر كۈلپەتلەرنى ھەيدىۋەتكىن، ئەگەر راستىنلا بۇ قولۇڭدىن كەلسە، بىز قىيامەتلىك ياخشى دوستلار-دىن بولۇپ كېتىمىز، دېدى.

مەن ھەرقانداق ۋاقىتتا كىشىلەر بىلەن يېقىن دوستلاردىن بولۇپ ئۆتسەم دەپ ئىستەيتتىم. مەن جورجىنىڭ ھازىرقى ھال ئەھۋالىنى بىر قۇر ئىنچىكە ئويلاپ، ئاخىرى ئۇنى ھەل قىلىشنىڭ ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقتىم. مېنىڭ بۇ تەكلىپىم ئۇنىڭغا تازا خۇشاللىق بېغىشلىيالمىغان بىلەن ئەمما ئەڭ بولمىغاندا خېلى ئەمەلىي ئۈنۈم بېرەتتى. مەن ئۇنىڭدىن:

— جورجى، قېنى سەھمىي جاۋاب بېرىپ باقە، بايام سەن ھەممە ئازاب - ئوقۇبەتلەرنى ھەيدىۋېتىشىمنى ئۈمىد قىلىدىغان-

لىقنى ئېيتتىڭ. ئەمەلىيەتتە، ئەڭ ياخشىسى سەن مۇشۇ يەردىلا ھەممە غەم - قايغۇ، ئازاب - ئوقۇبەتلەرنى ھەيدىۋەتسەڭ بولاتتى.

— توغرا، مېنىڭ سەۋرى قاچام توشۇپ كەتتى، — دېدى ئۇ چوڭقۇر سۈكۈت ئىچىدە.

— ئەمدى چۈشەندىم، مەن ساڭا ياردەم قىلالايدىغانلىق قىمغا ئىشەندىم، بىر قانچە كۈننىڭ ئالدىدا مەن بىر ئىش بىلەن مەلۇم بىر يەرگە بارغان ئىدىم، ئۇ يەرنىڭ مەسئۇلى ماڭا ئۇ يەردە ھازىر ئون نەچچە مىڭ ئادەم بارلىقىنى، ئەمما ھەممە ئادەمنىڭ غەمىنى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى، — دېدىم.

جورجنىڭ كۆزلىرى تۇنجى قېتىم چاقناپ كەتتى، چىرا- يىغا قىزىللىق تاراپ سەمىمىي رەۋىشتە:

— ئۇ دەل مەن ئۈمىد قىلغان جاي ئىكەن، مېنى شۇ يەرگە بىر باشلاپ بارساڭ، — دەپ تۇرۇۋالدى.

— ئۇ ۋۇدرۇن قەبرىستانلىقى بولىدۇ، — دېدىمەن. شۇنداق، گۆردە ياتقانلارنىڭ غېمى بولمايدۇ. مەيلى گېزىت - ژۇرنال، رادىئو - تېلېۋىزورلاردا قانداقلىكى ئاخباراتلارنى خەۋەر قىلمىسۇن، ئۇنىڭدىن قورقۇپ كەتمەسلىك كېرەك. چۈن- كى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆلگەنلەر، پەقەت غەم - قايغۇلا تىرىكلىكنىڭ نىشانىدۇر!

روھىي جەھەتتە ساغلام كىشى بولۇڭ

مەلۇم بىر ئادەمنىڭ روھىي جەھەتتە ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكىنى سىناشتا ھېلىقى ئادەمنىڭ تەقدىرىنىڭ تۇيۇقسىز كەلگەن زەربىسىگە قانداق ئىنكاس قايتۇرغانلىقىغا قاراش كېرەك.

مەن ھەتتا شۇنداق دېيىشكە جۈرئەت قىلالايمەنكى، غەم - قايغۇ قانچىكى كۆپ بولسا، ئادەم شۇنچىكى غەيرەت - شىجائەتلىك بولۇپ كېتىدۇ. ئەكسىچە، غەم - قايغۇنىڭ بولماسلىقى ئىنتايىن خەتەرلىك، دېمەك غېمى يوق ئادەم ئۆلۈمگە قاراپ يول ئالغان بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچىلارنىڭ قەلبى ۋە مېڭىسى تولىق - تاشقان ھاياتىي كۈچكە ئىگە كېلىدۇ. ئۇلار ھاياتلىق سەپىرىدە يولۇققان بارلىق مەسىلىلەرگە توغرا يۈزلىنەلەيدۇ ۋە ئۇنى ھەل قىلالايدۇ.

ئەگەر مەسىلىلەرنى ئۆزۈم ھەل قىلالايمەن دەپ قورقسا، ھەرگىز ياخشى نەتىجىگە ئېرىشەلمەيدۇ. ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچىلار، ئەقلىي يوسۇندا تەپەككۈر قىلالايدۇ. قىيىنچىلىققا يۈزلىنىپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشەلەيدۇ.

كىشىلىك تۇرمۇشتىكى قىيىنچىلىقلارغا مۇشۇنداق يۈزلەنەلەنگەن كىشىلەر، روھىي جەھەتتە ساغلام كىشىلەر ھېسابلىنىدۇ. مەلۇم بىر ئادەمنىڭ روھىي جەھەتتە ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكىنى سىناشتا ھېلىقى ئادەمنىڭ تەقدىرىنىڭ تۇيۇقسىز

كەلگەن زەربىگە قانداق ئىنكاس قايتۇرغانلىقىغا قاراش كېرەك. سىز بەختسىزلىككە يولۇققاندا، كىشىلەرگە ئۆزىڭىزنىڭ نېمە ئۈچۈن مۇشۇنداق ئادالەتسىز تەقدىرگە مۇپتىلا بولۇپ قالغانلىقىڭىزنى شىكايەت قىلامسىز - يوق؟ ياكى قاتتىق غەزەپكە كېلىپ «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق نەس باسىدىغاندۇ» دەمىسىز؟ ئەكسىچە، تۇيۇقسىز مۈشكۈللەرگە دۇچ كەلگەندە، قەتئىي، ئاقىلانلىق پوزىتسىيىنى ساقلاش، ئۆزىمىزنىڭ ھەرقانداق مەسىلىنى ھەل قىلالايدىغانلىقىمىزغا ئىشىنىش، قىيىنچىلىق مۈشكۈللەرگە قەتئىي پىسەنت قىلماسلىق روھىي جەھەتتە سائلاملىقنىڭ بىر روشەن دەلىلىدۇر!

باشقىچىرەك قىلىپ ئېيتساق، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىشنى بىلىدىغان كىشى روھىي جەھەتتە ساغلام بولغاچقا، مەيلى قانداق قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىشتىن قەتئىينەزەر، مۇقەررەر ھالدا ئەڭ پارلاق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيمىز.

قىيىنچىلىقنى «ئەقىل - پاراسەت» نىڭ رېتسىپىغا ئايلاندۇرۇڭ

— ئىشەنچ ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۇسۇلى. ئىلاھقا، ئىنسانلارغا، ئۆزىنىڭ خىزمىتىگە ياكى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاش كېرەك.

بىرقانچە يىلنىڭ ئالدىدا، مەشھۇر روھىي كېسەللىكلەر دوكتورى سىمەير. بولاندۇن ئىككىمىز ئامېرىكا دىنىي ساغلاملىق جەمئىيىتى قۇردۇق. شۇنىڭ بىلەن مەن روھىي كېسەللىكلەر بۆلۈمىنىڭ دوختۇرلىرى، پسخولوگلار بىلەن ئۇزۇن مۇددەت ئالاقىلىشىش پۇرسىتىگە ئېرىشتىم. مەن بۇ مۇتەخەسسسلەرگە تولىمۇ قايىل، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار بىلەن كەسپىداش بولۇپ قالغاچقا، ھېسسىيات جەھەتتىمۇ ماسلىشىپ تۈرلۈك خەتەرلىك خىزمەتلەرنى بىرلىكتە ناھايىتى كۆڭۈللۈك ئىشلىدۇق. بىز بىر-لىكتە نىكاھ، ئىسپىرتتىن زەھەرلىنىش، زەھەرلىك بۇيۇملاردىن زەھەرلىنىش، ياش - ئۆسمۈرلەر مەسىلىسى ۋە كىشىلەرنىڭ ئىجادچانلىقىغا توسقۇن بولۇۋاتقان تۈرلۈك مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلدۇق.

بىز شۇنى سەزدۈۋۈكى، يۈكسەك دەرىجىدە تەشكىللەنگەن ھازىرقى زامان كىشىلىرىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇلارنىڭ ئور-تاق ئازابى — تۇرمۇشتا ئادەتتىكى مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ بولماسلىقى. ئەمما كىشىلەرگە ئىشەنچ بېغىشلاش ئۇ خىل ئىقتىدارنى يېتىشتۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلىدۇر. ئى-

شەنچ — ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۇسۇلى. ئىلاھقا، ئىنسانلارغا، ئۆزىنىڭ خىزمىتىگە ياكى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاش كېرەك. مۇستەھكەم ئىشەنچلا ئۆزىگە تازا ئىشەنچ قىلالماسلىق كەيپىياتىنى پۈتۈنلەي تۈگىتىدۇ. كۈندىلىك تۇرمۇشىمىز چوڭ-قۇر ئازاب - ئوقۇبەتكە ئىگە بولغاچقىلا، ئادەم روھىي جەھەتتە ئۆز قاراشلىرىنى يېڭىلىيالايدۇ.

ئۆزىنىڭ بۇرۇنقى ئاجىزلىقلىرىنى ئارتۇقچىلىققا ئايلاندۇرا-لىغان كىشىلەرنىڭ كۈچ - قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرىدۇ. ئۇلار ھەرخىل مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرالايدۇ. ئىلگىرى ئۇلارنى ئازاب-لىغان، ئۇلارغا ئوڭۇشسىزلىق تۇيغۇسى پەيدا قىلغان مەسىلە-لەر، ھازىر قانداقتۇر ھەيۋىسىنى يوقاتقان بولىدۇ. ئۇلار ئاشۇ ئوڭۇشسىزلىقلاردىن ھالقىپ ئۆتۈشتە، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش يولىنى تۇتماي، بەلكى ناھايىتى زېرەكلىك بىلەن ئاشۇ ئوڭۇشسىزلىقلار بىلەن ماسلىشالغان. ئاكتىپ پوزىتسىيە مەسى-لىلەرگە ھەرگىز كاشىلا تۇغدۇرمايدۇ، بەلكى ئۇ ئەقىل - پارا-سەتنى چاقىتىدىغان ئەڭ ياخشى پۇرسەتتۇر.

مەنمۇ ئەنە شۇنداق روھىي جەھەتتىكى ئۆزگىرىشلەرنى بېشىمدىن كەچۈرگەن. مەن ياشلىق دەۋرىمدە ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەردىن سانالمايتتىم. ئەمەلىيەتتە، مېنىڭ ئۆز - ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇم ناھايىتى كۈچلۈك ئىدى، قانداق قىلغاندا بۇ خىل ئۆز - ئۆزىنى كەمسىتىش تۇيغۇسىدىن قۇتۇ-لۇپ نورمال تۇرمۇش كەچۈرەرمەن دېگەن ئوي ئۇ چاغدا مېنىڭ ئەڭ چوڭ باش قېتىنچىلىقىم بولۇپ قالغان ئىدى.

مەندىمۇ تولۇپ - تاشقان ئارزۇ - ئىستەكلەر ۋە ئۇلۇغۋار نىشانلار بولغان. بىر تەرەپتىن زېھنىي كۈچۈم ئۇرغۇپ، قىزغىن-لىقىم تېشىپ تۇراتتى، ئەمما يەنە بىر تەرەپتىن ئۆزۈمنى دەرمات-

سىز سېزەتتىم، ئۆز - ئۆزۈمگە بولغان ئىشەنچ كەمچىل بولۇپ،
 تىنماي ئازابلىناتتىم. مەن ئۆز - ئۆزۈمنى «سەن قىلالمايسەن،
 سەندە ئۇنداق ئىقتىدار يوق» دەپ مەسخىرە قىلاتتىم. مەسلەن:
 مېنىڭ نىشانلىرىم (ئەمەلىيەتتە ئەڭ مۇھىم نىشانىم) نىڭ بىرى
 ناتىق بولۇش ئىدى. ئەمما، كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئۆرە تۇرۇپ
 سۆزلەشنى ئويلىساملا ماڭا تىترەك ئولشاتتى. كىشىلەرنىڭ ئال-
 دىدا تۇرۇپ سۆزلەشنى سىناق قىلىپ باققان چاغلىرىمدىمۇ
 ئىككى پۈتۈم تىترەپ، گېلىم قۇرۇپ، تىلىم كالۋالىشىپ، گەپلىرىم
 باغلاشماي قالاتتى. گەرچە ھالىم شۇنداق بولسىمۇ ئەمما ناتىق
 بولۇش خىيالىم ياتسام چۈشۈمدىن چىقمايدىغان دەرىجىگە يەت-
 كەن ئىدى. ئىچ - ئىچىمدىن بىر كۈچلۈك ھاياجان مەلۇم
 بىر ئىشنى ئورۇنلاپ، نىشانىمنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، تەلۋە ئارزۇل-
 رىمنى رېئاللىققا ئايلاندۇرسام دەپ كۈۋەجەيتتى.

بىرەر ئىش قىلىشنى شۇنچە ئارزۇ قىلساممۇ، يەنە تۇرۇپ
 ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالماسلىقتىن ئەنسىرەيتتىم؛ باشقا بىر ئادەمگە
 ئايلانسام دەپ ئۈمىد قىلاتتىم، ئەمما ئۆز - ئۆزۈمگە ئىشەنچىم
 تولىمۇ كەمچىل ئىدى، بۇ روھىي جەھەتتىكى بىر ئازاب ئىدى.
 بۇ خىل باش قېتىنچىلىق ئەلۋەتتە باشقا نۇرغۇن باش ئاغرىقلى-
 رىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ھەتتا ئۆزۈممۇ ئىشەنچ قىلالمايدىغان
 بىر مەغلۇبىيەتچى تۇرۇپ، كىشىلىك ھاياتتىكى تۈرلۈك مەسىلە-
 لەرگە قانداقسىگە توغرا ھۆكۈم چىقىرالدىم؟

ئۆز - ئۆزىڭزنى كەمسىتىش تۇيغۇڭزنى چۆرۈپ تاشلاڭ

ئى! پەرۋەردىگار، مەن سېنىڭ يامان ئادەملەرنى ياخشى ئادەملەرگە، ھاراقكەشلەرنى ئىتائەتمەن مۇخلىسلارغا، يانچۇق-چى، ئوغرىلارنى ئاق كۆڭۈل بەندىلەرگە ئۆزگەرتكىنىڭنى كۆر-دۇم. مەندەك ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغان بىر بىچارە ئۆسمۈرنى ئادەتتىكى ئادەمگە ئۆزگەرتىپ قويساڭ.

بەختىمگە يارىشا مەن ياشلىق دەۋرىمدە تۆت نەپەر روھى جەھەتتىكى يېتەكچى ئۇستاز بىلەن ئۇچراشتىم. بىرىنچى ئۇس-تازىم ئوھىئۇ شتاتى ۋىس تەبىئىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى بانشۇن بولىدۇ.

بۇ پروفېسسور مېنىڭ روھى قىياپىتىمدىن مېنىڭ باش قېتىنچىلىقىمنى سېزىۋالدى. بىر كۈنى ئۇ دەرىستىن چۈشكەندىن كېيىن مېنى ئېلىپ قالدى. ئۇ ماڭا بىر ھازا تىكىلگىنىچە:

— رومان، ھەل بولمايۋاتقان قانداق مەسىلىلەرنىڭ بار؟

مەن سېنىڭ ناھايىتى تىرىشۋانقانلىقىڭنى بىلىمەن، سەن مەن ئۆتكەن دەرىسلەرنىڭ مەزمۇنىنى تامامەن ئۆزلەشتۈرەلەيسەن، ئەمما مەن ئىسمىڭنى چاقىرىمغىچە ھەرگىز تەشەببۇسكارلىق بىلەن پىكىر بايان قىلمايسەن، پىكىر قىلساڭمۇ قىزىرىپ، كې-كەچلەپ كېتىسەن. سەن نېمە ئۈچۈن بۇنچۇۋالا جىددىيلىشىپ قورۇنسەن؟

پروفېسسور مېنىڭ ئىزاھات بېرىشىمگە پۇرسەت بەرمەي

داۋاملىق سۆزلەيتتى:

— مەن بىلىمەن، سەندە ئۆزۈڭنى كەمسىتىش تۇيغۇسى ئېغىر، ئەمما سەن ئۇنى يوقاتماقتا، يوق ئۇنىڭ داۋاملىق تەرەق-قىي قىلىشىغا ئىمكانىيەت تۇغدۇرۇپ بەرگەچكە، ئۇ سېنىڭ پۈت-قۇلۇڭنى چۈشەپلا قويدى. ئۆزۈڭچە، كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى ماڭا قاراپ تۇرغاچقا، كىشىلەرنىڭ دىققەت - نەزىرىدىكى قىزىق نۇقتىغا ئايلىنىپ قالدىم دەپ ئويلايدىغان ئوخشىماسەن؟ ئەمە-لىيەتتە، سېنىڭ بۇ ئويۇڭ ئۆزۈڭنى ھەددىدىن ئارتۇق مەركەز قىلىۋالغانلىق بولدى.

پروفېسسور پارتا ئۈستىدىكى ئۆچۈرگۈچنى كۆرسىتىپ: — قارا، بۇ ئۆچۈرگۈچنىڭ نوچىلىقىغا، ئۇنىڭ خاتا يەرلەرنى ئۆچۈرۈپ، قەغەزنى پاكىز قىلىۋەتكىنىگە. ئۇ يەنە ئۆچۈرگۈچنى پارتىغا تاشلىۋېدى ئۆچۈرگۈچ قاڭ-قىپ كەتتى:

— قارا، بۇ ئۆچۈرگۈچنىڭ ئېلاستىكىلىقىغا! سەنمۇ خۇددى بۇنىڭغا ئوخشايسەن! ئۆز - ئۆزۈڭنى كەمسىتىش تۇيغۇڭنى چۆرۈپ تاشلا! تەڭرى ئاتا قىلغان ئېلاستىكىلىقىنى پۈتۈن كۈچۈڭ بىلەن جارى قىلدۇر! سەندە ئىشەنچلا بولدىكەن، قورقۇشنى تۈگىتىسەن. ھازىر سەن قورقۇنۇپ ئىچىگە قامىلىپ قاپسەن. قورقۇنۇپ ئۆزۈڭنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىشقا سالساڭ بولمايدۇ. ئەمما سەن ئۆزگىرىشنى خالىساڭلا ئۆزگىرەلەيسەن. مەن دەلدەگىشىگەنچە زالغا كىردىم. خىياللىرىم چىگىشلى-شىپ كەتكەن ئىدى. تۇرۇپلا غەزەپلەنسەم، يەنە تۇرۇپ ئاجايىپ ئۈمىدلەرگە چۆمۈلەتتىم. ئۇزۇن پەلەمپەيدىن چۈشۈپتىپ، تۇ-يۇقسىز تۆۋەندىن سانغاندىكى 4 - پەلەمپەيدە توختاپ قالدىم. ئەينى ۋاقىتتىكى ھالەت خۇددى ھازىرقىدەكلا كۆز ئالدىمدا

تۇرىدۇ. ئەمدى قەدەم ئېلىشىغا، ھاياتىدىكى ئەڭ چوڭ ۋەقە يۈز بەردى. پروفېسسورنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى، ئۆزۈمنىڭ نېمە قىلىشىم كېرەكلىكىنى چۈشەنگەن ئىدىم. مەن ئىختىيارسىز ھالدا مۇنداق دۇئا قىلدىم:

«ئى! پەرۋەردىگار، مەن سېنىڭ يامان ئادەملەرنى ياخشى ئادەملەرگە، ھاراقكەشلەرنى ئىتائەتمەن مۇخلىسلارغا، يانچۇقچى، ئوغرىلارنى ئاق كۆڭۈل بەندىلەرگە ئۆزگەرتكىنىڭنى كۆردۈم. مەندەك ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغان بىر بىچارە ئۆسمۈرنى ئادەتتىكى ئادەمگە ئۆزگەرتىپ قويساڭ.»

تۆۋەندىكى بۇ بىر كۆپلەپ شېئىرنى جىمىس. لابرلوۋېر «دوئومۇ سارىيى» غا رامكىغا ئېلىپ ئېسىپ قويغان ئىدى:

بۈگۈنگىچە سەھەر - ئاخشامدا،
قىلىپ كەلدىم ئۇنسۇز تىلاۋەت.
چىن تىلاۋەت بولدى ئۈچ نۆۋەت،
ئۈچ نۆۋەتتىن تاپتىم ھىدايەت.

دېمەك، بۇ مېنىڭ ئىلاھنىڭ ھەقىقەتەن مەۋجۇد ئىكەنلىكىگە ئىشەنگەنلىكىم.

بۇ بىر كۆپلەپ شېئىر مېنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى ئۇنتۇلماس تەسىراتىمنى تامامەن ئىپادىلەپ بەرگەن ئىدى. قارىماققا مەن شۇ تاپتا ئىلگىرىكىدەك تۇرغان بىلەن ئەمما ئىچ - ئىچىمدىن بەخت تۇيغۇسىغا چۆمگەن ئىدىم.

بىر كۈنى پروفېسسور E. شىمپسۇمۇ دەرىستىن چۈشكەندىن كېيىن مېنى ئېلىپ قېلىپ:

— رومان، «ماكاس. ئوۋلىسنىڭ تەپەككۈر خاتىرىسى» بىلەن «لارفۇ. ۋورد. ئىمىرسوننىڭ ئۆزۈندىلىرى» نى بىر كۆ-

رۇپ چىققىن،- دېدى.

پروپېسسور شىمس يەنە:

— سەن بۇ ئىككى كىتابنى ئوقۇغاندىن كېيىن چۈشىنىدۇ،
سەن، ئىدىيىدە ئېتىقاد جەۋلان قىلسا، ئادەمنىڭ روھى ئەرشكە
چىقىدۇ،- دېدى.

كېيىن مەن كۆپ قېتىم روماكاپتروم تېغىدىكى ماكاس.
ئوۋلىس ھەيكىلىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ ماڭا ساغلام، ئاكتىپ
تەپەككۈر ھەدىيە قىلغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتىم.

ئۆز - ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇسىنى تۈگىتىش ماڭا
ئۇنچە ئاسان توختىمىدى. بۇنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ھەل
قىلغىلى بولمايتتى. يىلتىزى چوڭقۇر مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا
خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتىدۇ. بۇنى قاتتىق سەۋرچانلىق ۋە قەتئىي
ئىرادە بىلەن ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. قىيىن مەسىلىلەر بىلەن
كۈرەش قىلىشتا، قەتئىي چىداملىق بولۇش ھەممىدىن مۇھىم.
مەغلۇبىيەتكە ئاسانلا تەن بېرىش، مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى
بىر چوڭ كاشىلىدۇر. شۇڭا، مەسىلىلەرگە قەتئىي ئىككىلەنمەي،
ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇش كېرەك.

مەسىلىلەرنى ھەل قىلالايدىغان ئىرادە ۋە بەل قويۇۋەتمەيدى-
دىغان چىداملىق بولغاندىلا، كەلگۈسىگە قاراپ يول ئاچقىلى
بولىدۇ.

مۈشكۈل ئەھۋالدا قالغاندا يېڭى يول تېپىپ ئىلگىرىلەڭ

مەغلۇبىيەت مەزگىلىدە رىغبەتلەندۈرۈش يۈزىسىدىن دېيىل-
گەن بىر ئىنجىز سۆز مۇۋەپپەقىيەت قازانغاندىن كېيىنكى بىر
كىتاب بولغۇدەك مەدھىيىنى بېسىپ چۈشىدۇ.

ئالىي مەكتەپتىن ئايرىلغان ئون يىلدىن بۇيان، مەن
نيويورك شتاتى سىلچوس ئۇنىۋېرسىتېتى ئىدۇۋار توماس ۋىليام
دىنىي جەمئىيىتىنىڭ يېڭى رەھبىرى بولۇپ قالغان ئىدىم. بۇ
دىنىي جەمئىيەتنىڭ پائالىيەت سارىيى ھەشەمەتلىك سېلىنغان
ئىدى. ئەمما مۇرىتلىرى يىلدىن يىلغا ئازلاپ، قەرزى كۈنسېرى
كۆپىيىپ كېتىۋاتاتتى. قارىغاندا مېنىڭ قىيىن خىزمەتلەرنى ئىش-
لەش پېشانەمگە پۈتۈۋېتىلگەندەك قىلاتتى. ئەمما مەن بىزارلىق
ھېس قىلىمىدىم، مېنىڭ ئورنۇم ناھايىتى تۆۋەن ئىدى. ئەمما
ئۇنىڭمۇ ئۆزىگە چۈشلۈك پايدىسى بار ئىكەن، بۇ يەردە ئامال
بار يۇقىرىغا ئۆرلەشتىن باشقا يول يوق. مەن تۇنجى قېتىم بۇ
دىنىي جەمئىيەتتە ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەندە بەكمۇ چۈشكۈن ھا-
لەتتە ئىدىم.

بۇ چاغدا مېنى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويغان — ئۆز
— ئۈزۈمگە بولغان ئىشەنچنىڭ كەملىكى يەنە باش كۆتۈرۈشكە
باشلىدى. تىجارەت خاراكتېرىنى ئالغان دىنىي جەمئىيەتتە قېيىن-
چىلىق ھەقىقەتەن ئېغىر ئىدى. ئالدىمىزغا خۇددى بىر تاغنى
دۆۋىلەپ قويغاندەك قىلاتتى.

ئۇ چاغدا يەنە بىر بەخت ئىلاھى يار - يۆلەك بولدى. مۇرىتلارنىڭ ئىچىدە سىلچوس كارخانىسىدا خالو. B. ئاندىلوس ئىسىملىك بىر مەشھۇر كارخانىچى بار ئىدى. ئېيتىشلارغا قارىغاندا ئۇ دېسكا يۇيۇش ماشىنىسىنى ئىجاد قىلغانلارنىڭ بىرى ئىكەن، شۇنداقلا ئامېرىكىدا تۇنجى ئېچىلغان دەرىجىدىن تاشقىرى بازاردا تىجارەت قىلغۇچى ھېسابلىنىدىكەن. ئۇ فلورىدا شىتاتى بىلەن كاليفورنىيە شىتاتىدىن كەرەپشە، مېۋە - چېۋىلەرنى يۆتكەپ، سېپىلنا كوچىسىدىكى دۇكانلارنى تولدۇرۇۋېتەتتى. ئۇ ناھايىتى ئىخلاسەن مۇخلىس بولۇپ، سىلچوس ئۆمىكىنىڭ باشلىقى ئىدى. ئۇ سىلچوس بويىچە ئەڭ يۈگۈرۈك ئاتلارنى ئىشلىتەتتى، بۇ ئاتلار تومۇزدا جىموس كوچىلىرىدا، قارا قىشتا ئەينەكتەك مۇز تۇتقان ئوۋئوڭداگا كۆلى بويلىرىدا تىنىم تاپماي قاترايتتى.

يەرلىك بانكىنىڭ مۇتەخەسسسىلىرى ئاندىروسنى شەھەر بويىچە سودا - تىجارەت ئىشلىرىغا ئەڭ ماھىر كىشى، ئۇ قولىنى بىرلا شىلتىسىلا دوللار دېگەن خۇددى بۇلاق سۈيىدەك ئېتىلىپ چىقىدۇ، دەپ قارايتتى.

مەن ئۇنىڭغا تولمۇ قىزىقاتتىم. ئەگەر مۇمكىن بولسا ئۇنىڭ تۇغما تالانتىنى ئوغرىلىۋالسام نېمە بولار دەپ ئويلايتتىم. شۇڭا ئۇنىڭ بىلەن قىزغىن ئالاقە باغلىدىم، ئەپسۇسلىنارلىقى ئۇنىڭدىن ھېچنېمىگە ئېرىشەلمىدىم.

بىر كۈنى، بۇ ئىخلاسەن زېرەك كىشىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ئۆز مەسلىھىتىمنى مەسلىھەت سالدىم.

مەن دىنىي جەمئىيەتتىكى باشتىن كەچۈرگەن قىيىنچىلىقلىرىمنى ئۇنىڭغا تەپسىلىي سۆزلەپ بەردىم، ئۇ:

— بارلىق باش قېتىنچىلىقىڭىز مۇشۇمۇ؟ - دېدى.

مەن بېشىمنى لىگىشتىپ «ھە» دېدىم، ئۇ قولى بىلەن ئىشارە قىلىپ:

— پاھ، مەسىللەر تاغدەك يىغىلىپ كېتىپتۇ! ئۇنداق بولسا بۇلارنى بىر باشتىن سىناق قىلغۇچ بىر تەرەپ قىلايلى! — دېدى. ئۇنىڭ شۇ تاپتىكى قىياپىتى خۇددى ھېلىقى دۆۋلىنىپ كەتكەن تاغنى بىر چېتىدىن كولاۋاتقانغا ئوخشاپ قالغان ئىدى. مەن ئۇنىڭ قاۋۇل كەلگەن كۆرسەتكۈچ بارمىقىغا قاراپلا قالدىم. ئۇنىڭ بۇ كۆرسەتكۈچ بارمىقى شامال دارىپ ئېگىلمەيدىغان بولۇپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما كۆرسەتمەكچى بولغان نەرسىلەرنى يەنىلا ناھايىتى توغرا كۆرسەتەتتى.

ئۇ ئەستايىدىل تۈردە:

— ھەرقانداق مەسىلنىڭ ئاسانلا قول سېلىپ ئىشلەيدىغان تەرەپلىرى بولىدۇ. بۇ مەن نۇرغۇن يىللىق تەجرىبىلەردە ئىگە بولغان ئەقىل — پاراسەت، يالغان دېسىڭىز سىناق قىلىپ باقسىڭىز بولىدۇ، مەسىللەرنى ھەل قىلىش ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقالسىڭىزلا، ھەرقانچە قىيىن، مۇرەككەپ بولغان تەقدىردىمۇ ھەل قىلىپ كەتكىلى بولىدۇ، — دېدى.

ئاندىن ئۇ يەنە نېمىلەرنىدۇر سۆزلىگەچ، تاغدەك دۆۋلىنىپ كەتكەن مەسىللەردىن ئايلىنىپ ئۆتكەن قىياپەتتە:

— ھە تاپتىم، مانا بۇ يەر ئاسان قول تىققىلى بولىدىغان جاي ئىكەن، — دېدى ئۇ كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن ھېلىقى جاينى كۆرسىتىپ، — مانا بۇ يەردىن قول تىقىپ ئىشلەيلى، بۇ سىزنى قېيىنچىلىققا چۈشۈرۈپ قويغان يەر، بۇ يەردىكى قىيىن مەسىلنى ھەل قىلىپ بولۇپ، كېيىنكى قەدەمگە ئۆتىمىز، بۇنىڭغا قەتئىي ئىشەنچ بولۇش كېرەك. بۇنىڭغا تەلۈكۈس ئىشەنمىش، قىزغىنلىق بىلەن تىلاۋەت قىلىش، كۈچلۈك ئېتىقاد

بولۇش كېرەك. بىرىنچىدىن، ياخشى لايىھە بولغاندىلا ياخشى نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ئىلاھتىن مەدەت تىلەڭ، سىز مۇشۇنداق سالاھىيەتكە ئىگىسىز. مەن ئۇنىڭ بىلەن خوشلاشتىم، ئۇ يەنىلا ھېلىقى ئېگىل-مەيدىغان كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن ماڭا ئىشارە قىلىپ مۇنداق دېدى:

— ئىلاھقا قەسەمىياد قىلىڭ، ئۆزىڭىزگە ئىشىنىڭ. كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇرىدىغان بۇ شەخس ئۆز-گىچە ئىپادىلەش شەكلى بىلەن ماڭا تەربىيە بېرىپ، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشى چوقۇم ئىنتايىن ياخشى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ، دېدى.

بېسىمنى يېنىكلىتىشنىڭ «قەلب» تىكى رېتسىپى

△ ئىنسانىيەتنىڭ ئەقىل - پاراسىتىدىن ھالقىغان تەڭرى ماڭا تىنچلىق ئاتا قىلغىن.

△ مەن يالغۇز ئەمەس، ئىلاھ مېنىڭ ئالدىمدا، كۈن بويى مېنىڭ ئەتراپىمدا.

△ مەيلى قانداقلىكى ھۆكۈم چىقىراي، ئىلاھ چوقۇم ماڭا ياردەم قىلىدۇ، مېنىڭ قەلبىمدىن خاتالىقلارنى تازىلىۋېتىدۇ.

△ تەڭرىنىڭ ماڭا يول باشلاپ ماڭىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن، مەن تەڭرىنىڭ يېتەكلىشىنى قوبۇل قىلىمەن، قەتئىي ئىككىلەنمەي.

مەي ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭىمەن.

بىرقانچە يىلنىڭ ئالدىدا، ئامېرىكا بويىچە كۆلىمى ئەڭ چوڭ بىر شىركەتنىڭ مۇدىرىيەت باشلىقىنىڭ مېنىڭ بىلەن بىر كۆرۈشسەم دېگەنلىكى قۇلقىغا يېتىپ قالدى. مەن ئۇ كىشى بىلەن كۆرۈشۈپ باقمىغان بولساممۇ، ئەمما ئۇ كىشىنى، ئۇنىڭ كەسپىي نەتىجىلىرىنى ئاڭلىغان ئىدىم.

بىر كۈنى ئۇ ئىشخانىغا ئۇدۇل كىرىپ كەلدى. ئەڭ بۇرۇن ئۇنىڭ كىشىلەرگە بېرىدىغان تۇيغۇسى روھنىڭ تولىمۇ ئۈستۈن ئىكەنلىكىدە ئىكەن. ئەگەر ئۇ قەيسەر روھقا ۋە مول ئىقتىدارغا ئىگە بولمىغان بولسا، سودا ساھەسىدە ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلمىگەن بولاتتى، دەپ ھېس قىلدىم. ئەمما ئۇ چاغدىكى × ئەپەندى ماڭا بىر خىل (ھازىرچە مۇشۇنداق ئاتاپ تۇرايلى) ئاڭقاۋ كۆرۈندى. ئۇنىڭ نېرۋا ئاجىزلىق

كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلىقى مانا مەن دەپ چىقىپ تۇراتتى. ئۇ دوختۇرنىڭ ئۆزىدىكى نېرۋا ئاجزلىق كېسىلىنى ھەد-دېدىن زىيادە ئالدىراشلىق ۋە ئېغىر بېسىم كەلتۈرۈپ چىقارغان دەپ ئېيتقانلىقىنى دېدى. ئۇ مېنىڭ بىر پارچە ئەسىرىمنى ئوقۇپتۇ. ئۇ مۇنداق بىر ئۆزگىچە تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: — ئادەمنىڭ سالامەتلىكى تازا ياخشى بولمىسا، تەبىئىي ھالدىلا دوختۇرغا كۆرۈنگىلى بارىدۇ، دوختۇرمۇ ئۇنىڭغا دورا يېزىپ بېرىدۇ، مەن ھازىر نېرۋا جەھەتتىلا ئەمەس، ھەتتا روھىي جەھەتتىمۇ ساغلام ئەمەس، شۇڭا سىزنى ئالاھىدە ئىزدەپ كەلدىم. دېمەك مەن ھازىر قەلب ۋە روھنى داۋالايدىغان دوختۇرنى تاپتىم، قېنى، ماڭا بىر دىئاگنوز قويۇپ، رېتسىپ يېزىپ بەرسىڭىز، سىزگە ئىشىنىمەن، چوقۇم سىز يېزىپ بەرگەن رېتسىپ بويىچە ئىش تۈتمەن.

مەن ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلاشقاندىن كېيىن، ئۇنىڭ شىر-كەتنىڭ بىر مۇدىرىيەت باشلىقى بولۇش سۈپىتىدە، ھەركۈنى مۇھىم مەسىلىلەرگە قارار چىقىرىپ، ئۆزىنىڭ سەل قورقۇش ھېس قىلغانلىقىنى چۈشەندىم.

ئۇ ئۆزىنىڭ نېمە ئۈچۈن بۇنداق ئۆزگىرىپ قالغانلىقىنى چۈشەنمەي، ئىسەنكىرەپ قاپتۇ. ئىلگىرى ئۇنىڭ كاللىسى ناھايتى سەزگۈر بولۇپ، توغرا، تېز ھۆكۈم چىقىرايلىدەكەنتۇق. ھازىر روھىي جەھەتتىن بېسىم ھېس قىلغاچقا، ئېھتىمال بىر كۈن بولمىسا بىر كۈنى چوقۇم خاتا ھۆكۈم چىقىرىپ قويارمەنمۇ دەپ ئەندىشە قىلىدىكەن. بۈگۈنكى كۈنگە كەلگەندە ئۇ ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا بارغانسېرى ئەتراپىدىكىلەرگە تايىنىدىغان بولۇپ قاپتۇ، ئۇ قاينۇرغان ھالدا تولۇقلاپ:

— ئەگەر يەنە مۇشۇنداق كېتىۋېرىدىغان بولسام چوقۇم

بىر كۈنى شىركەتنىڭ ئىشلىرىنى بېجىرىشكە ئامالسىز قالمىدى،
— دېدى.

ماڭا ئوخشاش باشقىلارغا مەسلىھەت بېرىشتە، چوقۇم سەز-
گۈر تۇيغۇ ۋە تەربىيە ياكى تەجىربىلەردىن ھاسىل قىلغان
بىلىملەر ئارقىلىق قوراللىنىپ، سەمىمىي پوزىتسىيە تۇتۇشقا
توغرا كېلىدۇ. ئۇنىڭ بىلەن بىر قانچە قېتىم پاراڭلاشقاندىن
كېيىن، مەن ئۇنىڭ پەقەت ئىلگىرىكى ئاكتىپ تەپەككۈرنى
ئەسلىگە كەلتۈرسىلا چوقۇم يېڭىۋاشتىن ساغلاملىققا ئېرىشەلەي-
دىغانلىقىغا ئىشەندىم. ئۇنىڭ ئۆز ئىشلىرىنى مېنىڭدەك بىر دىن
مۇخلىسىغا مەسلىھەت سېلىشى، تەبىئىي ھالدا ئۇنىڭ بىر ئىخلا-
سىمەن مۇخلىسلاردىن بولۇشىنى تەلەپ قىلاتتى. مەن ئۇنىڭغا
مۇشۇ تەرەپلەردىن قول سېلىپ تەربىيە قىلىشنى قارار قىلدىم-
دە، ئۇنىڭغا:

— ئەپەندىم، مەن سىزنىڭ ئىچ — ئىچىڭىزدىن خاتىرجەم-
لىك ھېس قىلىشىڭىزلا چوقۇم ئاكتىپ ئىرادىگە كېلەلەيدىغانلى-
قىڭىزغا، ئۆزىڭىزنىڭ ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىڭىزنى ئەسلىگە
كەلتۈرەلەيدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىمەن، — دېدىم.
مەن شائىر يادۋىن، ماكاننىڭ مۇنۇ شېئىرىي مىسرالىرىنى
نەقىل كەلتۈردۈم:

«ئاسماندىكى قۇيۇننىڭ مەركىزىنى يېرىۋەتكەندىلا، تىنچ-
لىققا ئېرىشكىلى بولىدۇ.»

قۇيۇنمۇ تەبىئەت دۇنياسىدىكى مۇتلەق زور كۈچ بولۇپ،
ئۇ سۈزۈك، تىنچ كۆھىقاپ ئېغىزىدىن تارقالغان بولىدۇ. ئارقى-
دىن مەن ئۇنىڭغا تۆۋەندىكىدەك رېتسىپ يېزىپ بېرىپ، ھەر
كۈنى ئوقۇپ ئاڭلاشنى ئېيتتىم.

△ ئىنسانىيەتنىڭ ئەقىل — پاراستىدىن ھالقىغان تەڭرى

ماڭا تىنچلىق ئاتا قىلغىن.

△ مەن يالغۇز ئەمەس، ئىلاھ مېنىڭ ئالدىمدا، كۈن بويى مېنىڭ ئەتراپىمدا.

△ مەيلى قانداقلىكى ھۆكۈم چىقراي، ئىلاھ چوقۇم ماڭا ياردەم قىلىدۇ، مېنىڭ قەلبىمدىن خاتالىقلارنى تازىلىۋېتىدۇ.

△ تەڭرىنىڭ ماڭا يول باشلاپ ماڭىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن، مەن تەڭرىنىڭ يېتەكلىشىنى قوبۇل قىلىمەن، قەتئىي ئىككىلەنمەي ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭىمەن.

— كەچتە ياتقاندا بىر كۈن ئىچىدە چىقارغان توغرا ھۆكۈمىڭىزنى ئويلاڭ، ئاندىن تىنچ، خاتىرجەم ئۇخلاڭ.

— ئەسلىدە مۇنداق ئىكەندە، دېدى ئۇ چوڭقۇر ئويلىدى. ئۇ بۇ رېتسىپنى تېخىمۇ نوپۇزغا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى چىرايلىق قاتلاپ ئارخىپلارنىڭ ئارىسىغا قىستۇرۇپ قويۇپ، ماڭا: «چوقۇم بويسۇنمەن» دېدى.

دېمىسىمۇ ئۇ ھەر كۈنى مۇشۇنداق قىلدى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭ ئىلگىرىكىدە كىچىك - قۇۋىتى ئۇرغۇپ، ئۆز ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. كىتابنىڭ بېشىدىلا بىز، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى كىشىلەر قىيىنچىلىققا يولۇقسا ھەرگىز تەمتىرەپ قالمايدۇ، دېگەن ئىدۇق. چۈنكى ئۇلار مەسىلىنىڭ ئۆزىدىلا ئۇنى ھەل قىلىش يولى بولىدىغانلىقىنى، شارائىت قانچە قىيىن - لاشقانچە شۇنچە چىداملىق كېلىدىغانلىقىنى، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، ئەقلىي يوسۇندا بىر تەرەپ قىلغاندىلا، ئاندىن ئەڭ ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدىغانلىقىنى چۈشىنىدۇ.

ھاياتتا كۈچلۈكلەر ئۆزگىرىشىنى قارشى ئالدىۇ

ئەگەر قەيسەر روھ بىلەن تەييارلىنىپ چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايمەن، دېگەن ئاكتىپ پوزىتسىيىدە قىيىن مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرغاندىلا، ئاددىي مەسىلىلەرگىمۇ ئاجايىپ مۇۋەپپەقىيەت يەتلەرنى بېغىشلىغىلى بولىدۇ.

مېنىڭ قەدىناس ئاغىنەم جورجى. كىرام ئىشلەيدىغان شىركەت ئايرودىرومنىڭ يەر ئاستىغا تۇرۇبا ياتقۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۆتۈرە ئالغان ئىدى. بىر كۈنى ئۇ ماڭا: — تاغ جىنىسلىرىدەك قاتتىق قىيىنچىلىقلارغا يولۇققاندا، بىز ئۇنىڭدىنمۇ قاتتىق ئىرادە بىلەن ئۇنى يېڭىشىمىز كېرەك، — دېدى.

ئۇ ھەرقانداق چاغدا تەلتۆكۈس بىر ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچىلاردىن ئىدى.

ئەگەر قەيسەر روھ بىلەن تەييارلىنىپ چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايمەن، دېگەن بىر ئاكتىپ پوزىتسىيىدە قىيىن مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرغاندىلا، ئاددىي مەسىلىلەرگىمۇ ئاجايىپ مۇۋەپپەقىيەت يەتلەرنى بېغىشلىغىلى بولىدۇ.

كالتەك توپ ساھەسىدىكى مەشھۇر شەخسلەردىن بىلانىچ، لىچ بىلەن سىتەن. مىيوجىيار مۇنداق دەيدۇ:

«مەن دائىم توپنىڭ ئۆزگىرىشىنى كۈتمەن، مەن ئەڭ ئۆزگىرىشچانلىققا ئىگە توپنى ياخشى كۆرىمەن، پەقەت توپنى ئۇرالساملا كۆڭلۈم جايغا چۈشىدۇ.»

ئوخشاشلا قىيىنچىلىق مۈشكۈللەر ئالدىدا باش ئەگمەي،
 قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشقاندىلا، مەسىلىلەرنىڭ ساپىقىدىن تۇ-
 تۇپ، ئېسىل نەتىجىلەرنى ياراتقىلى بولىدۇ.

مەن دائىم رەھمەتلىك دوستۇم R. P رادىجانى ئەسلەپ
 تۇرىمەن. ئۇ ئۆلۈپ كەتكەنگە قەدەر مېنىڭ كىتابلىرىمنى تارق-
 تىپ بەرگەن ئىدى. بەزىلەر ئۇنى نيۇيورك بويىچە ئەڭ ئىقتى-
 دارلىق كارخانىچىلارنىڭ قاتارىغا كىرگۈزۈپتۇ. ئۇ راك كېسىلى
 بىلەن ئۆلۈپ كەتتى.

بىر كۈنى، ئۇنىڭ خانىمى ماڭا تېلېفون بېرىپ:
 — دىك سىز بىلەن پاراڭلاشسام دەيدۇ، ئۇ سىزنىڭ
 «ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن كىتابىڭىزنى تارقىتىپ
 بەرگەن، ئېسىڭىزدىمۇ؟ مۇمكىن بولسا ئۇنىڭغا ئىلھام بولىدىغان
 گەپلەرنى قىلىپ قويسىڭىز،— دېدى.

مەن ئۇنىڭغا تېلېفون بېرىپ مۇنداق دېدىم:
 — يا شىجا ئەپەندى، ياخشىمۇ سىز! مەن سىزنى ئاكتىپ
 تەپەككۈر قىلىدىغان مەشھۇر شەخسلەر قاتارىغا تىزدىم، ئەڭ
 مۇھىمى، سىزنى ئىلاھ ياخشى كۆرىدۇ، ئىلاھ سىزنىڭ تەۋرىد-
 مەس ئىشەنچ بىلەن قىيىنچىلىقلارغا تاقابىل تۇرالايدىغان ئادەم
 ئىكەنلىگىڭىزنى چۈشىنىدۇ. ئىلگىرى سىز سانسىز قىيىنچىلىقلار
 ئىچىدىن ئاجايىپ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن، بۇ قېتىمىمۇ
 چوقۇم شۇنداق مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيسىز،—
 دېدىم.

بىر نەچچە يىلدىن كېيىن، ئۇ ماڭا ئۇنى ياخشى كۆرىد-
 ىغان ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنچ باغلىغان كىشىلەرنىڭ ئۆزىگە ئىلھام
 بېرىپ، ئۆزىنى قۇتقۇزۇۋالغانلىقىنى ئېيتتى، بىر كۈنى مەن
 ئۇنىڭ ناھايىتى نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ ئالدىدا تولىمۇ پەس، ئەمما
 ئېنىق ئاۋازدا كىشىنى ھاياجانغا سالدىغان سۆزلەرنى قىلغانلىقى-
 دى.

نى ئاڭلىدىم. مانا بۇ يەردە مەن ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىنىڭ چوقۇم بۈيۈك نەتىجىلەرگە ئېرىشەلەيدىغانلىقىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدىم.

جورجى. ھارس چىكاگو شتاتى بەياس پۈتۈل كوماندىدا. سىنىڭ تىرىنېرى، بۇ كوماندىنىڭ يەڭگەن قېتىم سانى رىۋايەتدە. لەردىكى ياروڭسۇ، سىتاگوب پۈتۈل كوماندىسىدىن خېلىلا ئېشىپ كەتكەن، بۇ كوماندىنىڭ تىرىنېرى جورجى ھارس «مەغلۇبىيەتنى تەن ئالمايدىغان كىشىلەرلا ھۇزۇرلىنىپ ئۇخلايدۇ» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزنى ئەينەك رامكىغا ئېلىپ ئىشخا. نىسىغا ئېسىپ قويۇپتۇ. ئۇنىڭ ياتاق ئۆيىگىمۇ مۇشۇنداق ھېك. مەتلىك سۆزلەر ئېسىپ قويۇلغان ئىدى.

بۇ قالتىس ياخشى ئۇسۇل. «غالبىيەتچىلەر ھەمىشە سە. گەك تۇرۇشى كېرەك» دېگەن سۆزدە ھەر خىل يوللار بىلەن ھەر خىل نەتىجىلەرگە ئېرىشكىلى بولىدۇ، دېگەن ھېكمەت چاقناپ تۇرىدۇ. ھەرقانداق ئادەم بۇ ئىككى ھېكمەت بويىچە ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىسلا چوقۇم ئوڭۇشسىزلىقىنى ئوڭۇشلۇققا ئايلاندۇرۇپ، مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشەلەيدۇ.

ئەكسىچە، پاسسىپ ئىدىيىدىكى كىشىلەر دائىم خەتەرلىك ئىشلار بىلەن مەشغۇل بولىدۇ، ئۇلار ئىدىيىدە پاسسىپ بولغاچقا، مەشغۇل بولۇۋاتقان ئىشلار ۋە ئەتراپىدىكى دۇنيامۇ پاسسىپ تۇيۇلىدۇ. خۇددى «ياخشى نىيەت نۇرلۇق بىر سەھەرگە ئوخ. شايدۇ» دېگەندەك.

ئوخشاش ئىدىيە ئۆزئارا قوبۇل قىلىنىدۇ. پاسسىپ خىيال پاسسىپ نەتىجىگە سەۋەب بولىدۇ. بۇ پىسخولوگىيىنىڭ، شۇنداقلا سەۋەب نەتىجە مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆزگەرمەس قانۇنى.

يېشىڭىز چوڭ بولغان تەقدىردىمۇ ئارزۇلارغا باي بولۇڭ

ئەگەر سىز شەرىپنىڭ كىمگە مەنسۇپ بولۇشىغا پىسەنت قىل-
مىسىڭىز، كەلگۈسىدە زور ئىشلارنى قىلالايسىز.

ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە كىشىلەر تامامەن ئوخشىمىغان
ھالەتلەر بىلەن مەسلىلەرگە يۈزلىنەلەيدۇ، ھەرخىل ئىشلارنى
ئىشەنچ، ئارزۇ ۋە چەكسىز ئۈمىدۋارلىق بىلەن بىر تەرەپ قىلالايدۇ.

ئەگەر ئۇ روھىي جەھەتتە ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى
بولسا، ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى دۇنيامۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ئاكتىپ
ھەرىكەتتە بولىدۇ. «ياخشى نىيەت نۇرلۇق بىر سەھەرگە ئوخ-
شايدۇ» دېگەن قائىدە بويىچە، ئاكتىپ نەتىجە مۇقەررەر ھالدا
ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلارنىڭ ئەتراپىدىن ئايلىنىپ كېتەل-
مەيدۇ. بۇ پسخولوگىيىلىك قانۇنىيەت، كىشىلىك ھايات مانا
مۇشۇ قانۇنىيەت بويىچە ئايلىنىدۇ.

ياش چاغلىرىدىنلا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان، ئاكتىپ
تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلىنى جانلىق ئىشلىتەلەيدىغان كىشىلەر
تولمۇ بەختلىك كېلىدۇ. ئامما ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇ-
لىنى ئۆگىنىش ۋە جانلىق تەتبىقلاشتا ھەرگىز ياش چەكلىمىسىگە
ئۇچرىمايدۇ.

بىر ئۆمۈر ئادۋوكاتلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللانغان، 93

ياشقا كىرگەن بىر ئەر كىشى ماڭا مۇنداق بىر پارچە خەت يېزىپتۇ:

«تۇغۇلغاندىن تارتىپ ھازىرغا كەلگىچە بولغان 93 يىلدا مەن باشتىن - ئاخىرى ئۆز - ئۆزۈمنى كەمىستىش تۇيغۇسىدا بولۇپ كەلگەن ئىدىم. ئەمما سىزنىڭ ئىشەنچ ھەققىدىكى تەۋ - سىيلىرىڭىزنى ئوقۇپ، كۈچلۈك ئىشەنچكە كەلدىم ھەم شۇ بويىچە ئىش كۆردۈم، مەن ھازىر ئۆز - ئۆزۈمنى كەمىستىش تۇيغۇسى يەڭدىم، سىزگە رەھمەت!»

خەتنىڭ ئاخىرىغا مۇنداق بىر ئاجايىپ ئېسىل سۆزنى قوشۇمچە قىلىپ قويۇپتۇ:

«مېنىڭچە كەلگۈسى ئىنتايىن گۈزەل!»

پوزىتسىيە دەرىجىسى بەلگىلىمىسى

تۆتىنچى باب ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ قۇدرىتى

— ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشنىڭ
ئاجايىپ ئېسىل ئۇسۇلى

«ئىشەنچ» ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلىندۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىدۇ

ئىتىقاد ۋە ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە بولۇش، تىرىشىپ ئۆگىنىش، قەتئىي ئىرادىگە كېلىش، كۆڭۈلدە ئۆز نىشانىنى ھەردائىم زىكرى قىلىپ تۇرۇش — ئارزۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ مەخپىي رېتسىپى.

— مەن «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش» نى سىناق تەرىقىسىدە ئۆگىنىۋاتقان بىر سەھرالىق، سىز بىلەن بىرگە ماڭسام بولامدۇ؟ — دېدى ئۇ ناھايىتى ئوڭايىسىزلاڭغان ھالدا.

ئۇ بىر قانچە يىلدىن بېرى ئەقلىنى ئويغىتىدىغان ھەر خىل كىتابلارنى ئوقۇپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ ئەنە شۇ كىتابلار بىلەن پەخىرلىنەتتى. ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:

— ئەڭ ئاۋال ئوقۇغىنىم سىزنىڭ ئەسىرىڭىز بولدى، ئۇ كىتابنى كىچىك ۋاقىتىدا ئاپام ماڭا روۋدستوۋ بايرىملىق سوۋغات قىلىپ بەرگەن، مەن سىزنىڭ كىتابىڭىزدىن ئۇزۇق ئېلىپ چوڭ بولغان، ئەمدى مەن ئۆزۈم ئارزۇ قىلىپ ئىگە بولغان ئىشەنچنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشمەن.

— سىزنىڭ ئارزۇيىڭىز نېمە؟ — دەپ سورىدىم ئۇنىڭدىن.

— مەن بىر ئادۋوكات بولۇپ يېتىشىپ چىقىپ، سىياسىي ساھەگە ئارىلاشقان بولسام دەپ ئويلايمەن، ئەمما ئۇ ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن بولمىغان ئارزۇ دەپمۇ بىلىمەن.

— نېمە ئۈچۈن ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دەيدىڭىز؟

— چۈنكى مېنىڭ ئائىلە ئەھۋالىم ئىنتايىن نامرات، ئادۋو-
كات بولۇش ئۈچۈن ئۇنىۋېرسىتېتقا كىرىپ قانۇن فاكولتېتىدا
ئوقۇشقا توغرا كېلىدۇ، بىزنىڭ ئۆيىدىن بىرەرسىمۇ ئالىي مەك-
تەپكە كىرىپ ئوقۇپ باقمىدى. ھەممىسى سەھرادا دېھقان.
بۇ گەپلەر مەن نۇتۇقنى تۈگىتىپ مېھمانخانىغا كېتىۋاتقان
يولدا بولۇنغان ئىدى. بۇ قېتىمقى ئەقىلى ئويغىتىشنى مەقسەت
قىلغان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى، مال سېتىش خىزمىتى بىلەن
شۇغۇللىنىدىغان ئەر — ئاياللار بىلەن توشۇپ كەتكەن ئىدى.
ھېلىقى ياش يەنە مۇنداق دېدى:

— مەن بۇ يىل 19 ياشقا كىردىم، نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى
ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى گېزىتىم ئوقۇپ، بىر مۇنچە كىرا تۆلەپ
ئاپتوبۇس بىلەن كەلدىم. يىغىن تۈگىگەندىن كېيىن سىزنىڭ
كەينىڭىزدىن ئەگىشىپ كېلىشىم، ئارزۇيۇمنى قانداق ئەمەلگە
ئاشۇرۇش توغرىسىدا بىر يول كۆرسەتكەن بولسىڭىز!
ئۇنىڭ سۇلغۇن روھى ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. مەن
بۇ نامرات ياشقا ياردەم قىلاي دەپ ئويلىدىم، ئۇ ئىپك ئامېرىكا-
لىق ئىدى. ئىلگىرى ئادۋوكات بولۇشنى ئويلىغان بولسىمۇ،
ئەمما يېزىدىن كىرەلمەي شۇ يەرنىڭ تۇرمۇش ھەلەكچىلىكىدە
بولۇپ كېتىپتۇ.
مەن ئۇنىڭغا:

— سىز ھەممە شەرتلەرنى ھازىرلاپسىز. سىز ئارزۇغا،
ئېنىق نىشانغا، قىممەتلىك مەقسەتكە ئىگە بولۇپسىز، ئۇنىڭ
ئۈستىگە سىز بۈگۈنكى بۇ نۇتۇقنى ئاڭلاش ئۈچۈن يېنىڭىزدە-
كى بارلىق پارچە پۇللار بىلەن ئاپتوبۇستا ئولتۇرۇپ ئالاھىدە

كەپسىز، بۇ سىزنىڭ ئىرادىڭىزنىڭ قەتئىيلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. سىزنىڭ تۇرقىڭىزدىنمۇ سىزنىڭ ئەقىللىقلىقىڭىز چىقىپ تۇرىدۇ. بايام سىز ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىشنى ئۆگىنىۋاتقانلىقىڭىزنى ئېيتىڭىز. مەن سىزنىڭ ئارزۇيىڭىزنى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرالايمەن. دىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىمەن. سىز چوقۇم ئارزۇيىڭىزغا يېتىسىز، - دېدىم - دە، يانچۇقۇمدىن بىر ۋاراق قەغەز ئېلىپ مۇنۇ سۆزلەرنى يېزىپ بەردىم:

«ئېتىقاد ماڭا چەكسىز كۈچ - قۇۋۋەت ئاتا قىلغاققا، مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن.»
ئاندىن مەن ئۇنىڭدىن:

— سىز ئىشىنەمسىز؟ - دەپ سورىدىم.
— ھەئە، ئىشىنىمەن، - دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.
ئېتىقاد ۋە ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئىگە بولۇش، تىرىشىپ ئۆگىنىش، قەتئىي ئىرادىگە كېلىش، كۆڭۈلدە ئۆز نىشانىنى ھەردائىم زىكرى قىلىپ تۇرۇش - ئارزۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ مەخپىي رېتسىپى.

ئۇ تولىمۇ كۆتۈرەڭگۈ ھالدا مەن بىلەن خوشلاشتى. مەن ئۇنى ئاپتوبۇس بېكىتىگىچە ئۈزۈتىپ، ئۇنىڭ قارىسى يۈتكىچە كىچىك دوقمۇشدا قاراپ تۇردۇم. ئۇ ماڭا قاراپ توختى. ماي قول پۇلاڭلىتاتتى. ئېھتىمال كۆرگەن ئادەم ئۇنى كۆڭلى بەك يېرىم بولۇپ كېتىپتۇ دەپ ئويلاپ قېلىشى مۇمكىن، ئەمما ئۇنىڭ ئەشۇ قىياپىتى ئادەمگە ھەقىقەتەن جاسارەت بېغىشلايدۇ.

«قىياس قاندىسى» قولدىن ئىش كەلمەيدىغانلارنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرالايدۇ

— ئېھتىمال سىز تۆۋەن كۆرگەن خىزمەتتىن ھاياتىڭىزدىكى
ئەڭ ئېسىل پۇرسەتلەرنى تۇتۇۋېلىشىڭىز مۇمكىن.

بىر كۈنى مەن تاسادىپىي ئاتلانتا ئايرودرومىدا مەلۇم شىر-
كەتتە ئىشلەيدىغان كونا بۇرادىرىم بىلەن كۆرۈشۈپ قالدىم. ئۇ
خاھدا بىز ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك
پاراڭلارنى قىلىشتۇق. ئۇ ئۆزىنىڭ كەسپىي ئىشلىرىدا ئىشلىتىدۇ-
دىغان كارتۇچكىسىنىڭ كەينىگە مۇنداق سۆزلەرنى يېزىۋاپتۇ:
«ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلى ئۆزىنى چەكلەشتىن،
چېكىنىشتىن ۋە مەغلۇبىيەتكە ئۇچراشتىن ئازاد
قىلىپ، ئۆزىنى يېتىلدۈرۈشنى تېزلىتىپ، نىشانغا يېتىشكە
داغدام يول ئاچىدۇ.»

ناھايىتى نۇرغۇن كىشىلەر بار، خېلى ئۇزۇن ۋاقىتلارغىچە
ئۆز ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇرالمىدىغان، ئەمەلىيەتتە ئۇلار
سىرتقى كۈچ كەلتۈرۈپ چىقارغان ئۆزگىرىشكە سەل قاراشتىن
سىرت، رېئاللىقنى ئۆزگەرتىشكە قادىر بولالمىدۇ. ئادەتتىكى
كىشىلەرنىڭ ئوي - خىيالى خىزمەتتىن بىراقلا ئايرىلىش. ھال-
بۇكى خىزمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۆزىنى ئۆزگەرتىشكە يەتمەيدۇ.
پەقەت ئۆزىنى ئۆزگەرتكەندىلا خىزمىتىدىمۇ ئۆزگىرىش ھاسىل
قىلغىلى بولىدۇ. كۆپ ھاللاردا چېكىگە يەتتى دەپ قارالغان

خىزمەتلەرمۇ ئىنتايىن ياخشى پۇرسەتلەرگە ھامىلە بولۇپ قالدۇ.
 مال ساتقۇچىلارغا ئىلھام بېرىدىغان بىر قېتىملىق يىغىلىشتا
 بىر ياش مەندىن مۇنداق دەپ سورىدى:

— مەن «ئاكتىپ تەپەككۈر» نى قۇۋۋەتلەيمەن، «پوزىت-
 سىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەنگە ئىشىنىمەن، ئەمما مەن
 بەك تۆۋەن ئورۇندا ئىشلەيمەن ھەم ئىشلەيدىغان خىزمىتىم بەك
 مەنسىز، قانداق قىلسام بولار؟

— ئېھتىمال سىز تۆۋەن كۆرگەن خىزمەتتىن ھاياتىڭىزدى-
 كى ئەڭ ئېسىل پۇرسەتلەرنى تۇتۇۋېلىشىڭىز مۇمكىن. ئۆزىڭىز
 شۇغۇللىنىۋاتقان خىزمەتكە ھەرگىز سەل قارىماڭ ھەم ئالدىراپ
 خىزمەتتىن ئايرىلىمەن دېمەڭ، ئەگەر شىركەتتىكى ھەقىقىي
 تايانچىلاردىن بىرى بولمەن دېسىڭىز، ئاۋۋال ئۆزىڭىزنى ئۆز-
 گەرتىڭ، شۇنداق قىلىشىڭىز سىز ئېيتقان «پەس، تايىنى يوق
 خىزمەت» نى مەنلىك كەسىپكە ئايلاندۇرالايسىز. شىركەتنىڭ
 سىزنى قانداق شەخس دەپ قارايدىغانلىقىنى بىر ئويلىشىپ
 بېقىڭ، ئەگەر شىركەت سىزنى بۇ خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن
 چىقالمايدۇ، دەپ قارىغان بولسا، بۇ خىزمەتنى سىزنىڭ ئىشلىشى-
 ڭىزگە بەرمەيتتى، شىركەت ئادەملەرنىڭ قانداقلىقىنى بەك چۈ-
 شنىدۇ. ئەمەلىيەتتە، شىركەت سىزنى ئۆزىڭىزدىنمۇ بەكرەك
 چۈشىنىشى مۇمكىن. شۇڭا، سىز ئۆز خىزمىتىڭىزنى ئاكتىپ
 ئىشلەڭ، شۇنداق قىلىشىڭىز بىرقانچە كۈنگە قالمايلا خىزمىتىڭىز-
 دىن رازى بولۇپ كېتىسىز، — دېدىمەن ئۇنىڭغا.

ناھايىتى روشەنكى، ئۇنىڭ ئۆزىگە بولغان ئىشەنچى تول-
 مۇ كەمچىل ئىكەن، شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇنىڭغا ئۇنىڭ قانداق
 ئادەم ئىكەنلىكىنى، قانداق ئىشلارنى قىلالايدىغانلىقىنى ئېيتتىم.

بەختكە يارىشا ئۇنىڭ كۆڭلىدە نشان بار ئىكەن، شۇغىنىسى تەپەككۇردا تازا مۇكەممەل ئەمەس ھەم بەك پاسسىپ ئىكەن. ئۇ:

— گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام مەن غەيرىتى ئۇرغۇپ تۇرغان كىشىلەردىن ئەمەس، رەھبەرلەرنىڭمۇ ماڭا قانداق قارايدىغانلىقىنى بىلمەيمەن، — دېدى.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق تەكلىپ بەردىم:

— سىزنىڭ باشلىقىڭىز سىزنى ئىجتىمائىي ئالاقە ئىشلىرىدا يوشۇرۇن ئىقتىدارى بار، ئۇ بىر ئاكتىپ ئادەم دەپ قارايدۇ. سىز «قىياس قاندىسى» نى بىلمەيسىز؟ مەن ھەر قېتىم كىشىلەر بىلەن مۇشۇ قاندىدە ئۈستىدە پاراڭ سېلىشىمەن. ئۇ بېشىنى چايقاپ:

— ياق، بۇنى تۇنجى قېتىم ئاڭلىشىم، — دېدى. مەن ئۇنىڭغا مۇنداق چۈشەندۈردۈم:

«قىياس قاندىسى» ناھايىتى ئەمەلىي، پىسخىك قاندىدە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىمەن دەپ قارىغانلىكى كىشىلەر بۇ قاندىدىكى نى تەتبىقلىسا، ئۆزىنى تامامەن ئۆزگەرتەلەيدۇ. بۇ قاندىنى ئەڭ بۇرۇن ئوتتۇرىغا قويغان كىشى ئامېرىكا پىسخولوگىيە ئىلمىنىڭ ئاتىسى دەپ ئاتالغان ۋىليام جامس. بۇ قاندىنىڭ مەزمۇنى: ئۆزى ياكى خىزمىتىدىن نارازى كىشىلەر ئالدى بىلەن ئۆزىنى ئۆز غايىسىدىكى ئادەم دەپ تەسەۋۋۇر قىلىشى، ئىنتايىن ياخشى خىزمەت پۇرسىتىدىن پايدىلىنىشى، ئاندىن ئۆزىنىڭ ھازىرقى خىزمىتىنى تەسەۋۋۇرىدىكى خىزمەت بىلەن ئوخشاش دەپ قىياس قىلىپ، ھەرىكەت قىلىشى كېرەك. ئەگەر سەۋرچانلىق بىلەن ئۆزىنى ئۆزگەرتسە خاسلىق ئىچىدىكى ئۆزىنىڭ تەبىئىي

ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرايدۇ، ئۆزى ۋە خىزمىتىنى ئارزۇسى بويىچە تامامەن ئۆزگەرتەلەيدۇ.

مەن ئۆزۈمنى ئۆزگەرتىمەن دېگەن ناھايىتى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ «قىياس قاندىسى» نى تەتبىقلاپ مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەنلىكىنى ياخشى بىلىمەن. شۇڭا مەن بۇ قاندىنىڭ ئۈنۈمىگە ئىشىنىمەن دەپ ئېيتالايمەن.

مەن ھاياتى كۈچى ئاجىز ھەم غەيرەت - شىجائىتى كەمچىل كىشىلەرنى قانداق قىلغاندا قىياس قىلىپ ئاكتىپ ھەرىكەت قوللىنىشقا قايىل قىلغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا سۆزلىگەنمىدە، ئۇ مېنىڭ گېپىمنى تولۇپ - تاشقان قىزىقىش ئىچىدە ئاڭلىدى. مەن ئۇنىڭغا ھېلىقى كىشىلەرنىڭ كېيىن ئاكتىپ پوزىتسىيە تىكلەنگەنلىكىنى، ئىچكى مايىل نومۇسچان كىشىلەرنىڭ تىرىشىپ ئىجتىمائىي ئالاقە خاراكتېرىنى يېتىلدۈرۈپ، ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت ماھىرلىرىغا ئۆزگەرگەنلىكىنى چۈشەندۈردۈم.

مېنىڭ ئېيتقانلىرىمنى ئۇ ھەقىقىي يوسۇندا چۈشەندى. ئەڭ مۇھىمى ئۇ ئۆزۈمنى قەتئىي زورلىمىدى.

ئۇ ئىككىنچى كۈنى سەھەردىن باشلاپ تولۇپ تاشقان غەيرەت - شىجائەت ۋە بىر خىل جۇشقۇن كەيپىيات ئىچىدە شىركەتكە ئىشقا ماڭدى. ئۆز خىزمىتىگە ۋە ئىشداشلىرىغا سەمىمىي كۆڭۈل بۆلدى. بولۇپمۇ كىشىلەرنى كۆرسە قىزىرىپ - تاتىرىپ كېتىدىغان ئادەم خىزمەتداشلىرى بىلەن تەشەببۇسكارلىق بىلەن پاراڭ قىلىشىپلا قالماي بەلكى ئىرادىسى ئاجىز، چۈشكۈن كىشىلەرگە ئىلھام بەردى. ھەممىدىن مۇھىمى، ئۇ ئاستا - ئاستا ئىلگىرىكى نارازىلىق كەيپىياتىدىن قۇتۇلۇپ،

ئاكتىپ ۋە ئىجتىمائىي ئالاقە ئىقتىدارغا باي بىر خىل يېڭى
قىياپەت بىلەن ھەرىكەتكە كەلدى، كېيىن ئۇنىڭ خاراكتېرى
ھەقىقەتەن ئۆزگەردى. ئۇنىڭ شىركىتىدە مەملىكەت بويىچە
ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشىدا بىز يەنە بىر
قېتىم كۆرۈشتۈك. ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ شىركەتنىڭ مۇدىرىيەت
باشلىقى بولغانلىقىنى ئېيتتى. دېمەك ئۇ ئۆزىنى ئۆزگەرتىش
ئارقىلىق تەدرىجىي ھالدا يەتكىلى بولمايدىغان نىشانغا يەتكەن
ئىدى.

«ئۇچۇشنى بىلگەن ئىكەنسىز، نېمىشقا ئېگىز ئۇچمايسىز؟»

ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارنى جارى قىلدۇرۇشنى بىلىدىغان كىشىلەرگە دۇنيانىڭ قۇچىقى تولىمۇ كەڭرىدۇر. ئەمما ئىقتىدارى تۇرۇپمۇ جارى قىلىشنى ئايدايدىغان كىشىلەرگە دۇنيا تولىمۇ پىخسىق.

ئۆزىدىكى بار ئىقتىدارنىمۇ جارى قىلدۇرالمىدىغان، بۇنىڭ بىلەن خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىيەلمەيدىغان كىشىلەر نۇرغۇن، بۇ بىر ناھايىتى ئېچىنىشلىق پاجىئە. بۇنداق كىشىلەر ھەپسىلەنى يوقىتىپ، ئەھمىيەتسىز ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئاتاقلىق يازغۇچى جىمسىس. M. بارى مۇنداق دەپ يازىدۇ: «بۇ دۇنيادا ئادەمنى ئەڭ سۆيۈندۈرىدىغىنى، تېخىچە ھاڭغا چۈشۈپ كەتكەن ھېچكىم ئۇچرىمىدى دېيىش؛ ئەڭ ئېچىنىشلىق، تەبىئىي ئىقتىدارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، ئەمما ئۇنى جارى قىلدۇرالايدىغانلارنىڭ تولىمۇ ئاز ساندا ئىكەنلىكى.»

باشقىچە ئېيتساق، بىز ئۆزىمىز تەشەببۇسكارلىقنىڭ ئاددىي قۇربانلىقىغا ئايلىنىپ قالدۇق. ئەسلىدە بىر پۈتۈن ھاياتىمىزنى ئۇنداق ئاددىي ئۆتكۈزۈمەسلىكىمىز كېرەك ئىدى. ئەمما ئاددىيلىق قىنى ئۆز ئىختىيارىمىز بويىچە تاللىۋالدۇق. ئىقتىدار بولسىمۇ نېمە ئۈچۈن جارى قىلدۇرالمىمىز؟ بۇنىڭ جاۋابى نۇرغۇن، ئاساسلىقى: خىزمەت ۋە سىناق قىلىشقا بار ۋۇجۇدىمىز بىلەن ئاتلىنالمىدۇق.

ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارنى جارى قىلدۇرۇشنى بىلىدۇ.
خان كىشىلەرگە دۇنيانىڭ قۇچىقى تولىمۇ كەڭرىدۇر. ئەمما
ئىقتىدار تۇرۇپمۇ جارى قىلىشنى ئايايدىغان كىشىلەرگە دۇنيا
تولىمۇ پىخسىق. بۇ مەڭگۈ ئۆزگەرمەس ھەقىقەت.

مەن بىلىدىغان، ئارزۇسىنى رېئاللىققا ئايلاندۇرغان كىشى-
لەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مەلۇم خىل ئورتاق خاراكتېرگە
ئىگە. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئېنىق
نشانغا ئىگە. ئۇلار ئۆز نشانىنى توغرا ئىگىلەپ، قەتئىي ئىرادە
بىلەن، نشانىنى بويلاپ ئېگىلىمەي - سۇنماي ئىلگىرىلىگەن.
ھەممە ئادەمنىڭ گۈلدەك چىرايلىق ئارزۇلىرى بولىدۇ، ئۇلار
ھەرقانداق قىيىنچىلىققا يولۇقسا، كۈرەش قىلىش ئىرادىسىنى
سۇندۇرۇپ قويمايدۇ. ئەڭ ئاخىرى ئۇلۇغۋار نشانلىرىنى ئەمەلگە
ئاشۇرالىغان كىشى، ھەرقانداق قىيىن، جاپالىق شارائىتلاردىمۇ
ئۆز ئارزۇسىدىن ھەرگىز ۋاز كەچمەيدۇ.

ئۇلار پايدىلىق ئىقتىدارنى ھازىرلىغان، ئەڭ چوڭ ئارتۇق-
چىلىقى ئۇلار ئىشەنچكە ئىگە بولغان. ئادەتتە ئۇلار ھەرگىز
ئىككىلەنمەيدۇ. شۇنداقلا پاسسىپ ئىدىيىدە بولمايدۇ. مەن تو-
نۇيدىغان، ئارزۇلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان كىشىلەر ئاكتىپ تە-
پەككۈرغا ئىگە بولغاچقا، ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا
كەلتۈرگەن.

«مۇمكىن ئەمەس» دېگەن يالغان - ياۋىداق گەپنىڭ تېگىگە يېتىش

تالاي كىشىلەر ئاجايىپ تالانتقا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، گۈزەل ئارزۇ - ئارمانلىرىغا يېتەلمەيدۇ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟

چېكاگو شەھەر رايونىنىڭ نەرىگلا قارىسا رابروف دېگەن نامدىكى مېھمانسارايلىرىنى ئۇچراتقىلى بولىدۇ. ياس. رابروف دۇنياۋى دەرىجىلىك كۆچمەس مۈلۈك سودىگىرى. ئۇنىڭ ئۇلۇغ-ۋار ئىشلىرىنىڭ نامايەندىسى بولغان مېھمانسارايلىرى دۇنيا بويى-چە ئەڭ مەشھۇر كوچىلارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن. ئۇنىڭ مال سېتىۋېلىش مەركىزى يېڭى ھاياتىي كۈچكە تولۇپ، كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىغان. ئۇنىڭ چاڭچىڭ مەيدانى بولسا كونا شە-ھەر رايونىدىكى ئەركىن كارخانىلارنى تىرىلدۈرگەن ھەشەمەت-لىك مال سېتىۋېلىش مەركىزى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئۇ ھەم گۈزەل - سەنئەت بۇيۇملىرىنى يىغىپ ساقلىغۇ-چى، ھەم ئىنسانىيەتنىڭ بەختى ئۈچۈن ئۆزىنىڭ مال - دۇنيا-سىنى ئىئانە قىلىۋەتكەن بىر ساخاۋەتچى. ئۇ ئادەتتىكى بىر ئائىلىدە تۇغۇلغان بولسىمۇ، ئەمما پۈتۈنلەي ئۆزىنىڭ تىرىشچان-لىقىغا تايىنىپ ھاياتىنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە چىققان. ئۇ ئىلگىرى كوچىلاردا گېزىت ساتقان، مايلامچىلىق قىلغان، يۈك پاراخوتلار-دا ھامىيال، ئاشخانىلاردا قاچا - قۇچا يۇغۇچى بولۇپ ئىشلىگەن. ئۇ ئىلگىرى نامرات بولسىمۇ، ئەمما كۆڭلىگە گۈزەل ئارزۇ

ۋە يۈكسەك غايىلەرنى پۈكۈپ، تىرىشىپ ئىشلىگەن. ئۇ مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك شەرتلەرنى ھازىرلىغان. دىن سىرت، قەتئىي ۋاز كەچمەس كۈچلۈك ئىرادىگە، ھاياتقا قارىتا ئوتلۇق مۇھەببەتكە، زېرەك كالا ۋە ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە بولغان. دېمەك، ئۇ مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار ئىگە بولدى. دىنغان سالاھىيەتكە ئىگە بولغان.

W. كرىمىنت. سىدون بولسا چېكاگودا تۇغۇلغان يەنە بىر مەشھۇر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى. ئۇ كلاسسىك ئەسەر «خىمىيە» نامىدا يازغان. ياركا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش توغرىسىدا «دېگەن ھېكايە» دىكى باش قەھرىمان تىپىدىكى شەخسكە كىرىدۇ. ئۇ بۇرۇن ئىنتايىن نامرات تۇرمۇش كەچۈرگەن، گېزىت سېتىش بىلەن ئىجادىي ھاياتىنى باشلىغان. ئىپتىتىشلارغا قارىغاندا ئۇ ھازىر 300 مىليون ئامېرىكا دوللىرىدىن ئارتۇق بايلىققا ئىگە ئىكەن.

ئۇ بىر مېھرىبانلىق تەرەپدارى. ناۋادا ھەر بىر ئادەم ئۆزىنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرسا، ھايات ئۇنىڭغا چەكسىز خۇشاللىق ئاتا قىلىدۇ.

ئۇ ئۆزى مەسئۇل بولۇپ چىقارغان «مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش» دېگەن ژۇرنالدا: «بۇنى ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دېگەن ئۈمىدىسىز، چۈشكۈن كىشىلەرگە پىسەنت قىلماسلىق كېرەك» دېگەن. ئاندىن ئۆزگىچە ئۇسۇلنى ئوتتۇرىغا قويۇپ: «ئۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دېگەن يالغان گەپ» دېگەننى ئىسپاتلىغان. تۆۋەندىكىلەر ئۇنىڭ بەرگەن تەكلىپى:

تالاي كىشىلەر ئاجايىپ تالانتلارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، گۈزەل ئارزۇ - ئارمانلىرىغا يېتەلمەيدۇ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟ ئۇ باشقىلارنىڭ «ئۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس»

دېگەن گېپنى ئاڭلاپ ئىشىنىپ قالغان. ھەرگىز «ئاكتىپ تە-
سەۋۋۇر قىلىش» نى ئۆگىنىپ ۋە ئۆز تۇرمۇشىغا تەتبىقلاپ
ئۆزىنى روھلاندۇرمىغان، ئەگەر ئۇلار ئاڭلىق ھالدا ئاكتىپ
تەپەككۈر قىلىش پوزىتسىيىسىنى تىكلەسلا، ئەتراپى چاتقال،
تىكەن بولغان تەقدىردىمۇ، باشقىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە
دەخلى تەرۇز قىلمىغان ئاساستا بارلىق ئارزۇلىرىنى ئەمەلگە
ئاشۇرالايدۇ.

ئەگەر ئۇلار تۆۋەندىكى ھەرىكەتنى قوللانسا، ھاياتىدىكى
يۈكسەك نىشانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئەڭ قىيىن مەسىلىلەر-
نىمۇ ھەل قىلالايدۇ:

بىرىنچىدىن، ئۆزى ئوقۇغان، ئاڭلىغان، كۆرگەن، ھېس
قىلغان ۋە تەجرىبىدىن ئۆتكەن ئىشلارنى يەنىمۇ تەھلىل قىلىپ،
ئۆزلەشتۈرۈش ھەم جانلىق تەتبىقلاش.

ئىككىنچىدىن، يۈكسەك غايىۋى نىشان بەلگىلەپ، ئۇنى
يېزىپ چىقىش، ئاندىن ھەر كۈنى 30 مىنۇت ۋاقىت ياكى
ئۈنۈمىدىنمۇ كۆپرەك ۋاقىت سەرپ قىلىپ، شۇ نىشان بويىچە
ئۆگىنىش، تەپەككۈر قىلىش، پىلان تۈزۈش. مۇشۇنداق بىر
نەچچە قېتىم تەكرارلانغاندىن كېيىن، ئادەمنىڭ يوشۇرۇن ئېڭىدا
تەلپ قىلغان جاۋاب نامايان بولىدۇ.

«ئارزۇ» — «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پولات ئىستىھكامىنىمۇ بۆسۈپ ئۆتۈپ كېتەلەيدۇ

ئەگەر بىز تۇرمۇشقا قەدەم قويغاندا، كەلگۈسىگە نىسبەتەن
پىشقان كۆز قارىشىمىز بولمىسا، كېسىپ ئىپتىلايمەنكى، بەختكە
ئېرىشەلمەيمىز.

مېنىڭ كونا بۇرادىرىم يوهان. W گرېلىسنىڭ ئوھىئو
شتاتىنىڭ كۈلۈمبۇ دېگەن جايدا 4400 ئىنگلىز مو كېلىدىغان
داپنەت دېگەن بىر بېغى بار، مەن دائىم ئۇ يەرگە بېرىپ
تۈنەيمەن.

يوهان شەھەر رايونىدىكى مەركىزىي كوچا بىلەن دەريا
بويىدىكى رايوننى ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ، دۇنيا بويىچە كەڭ كۆلەم-
دىكى شەھەرلىك ھۆكۈمەت مۇئەسسەسەلىرىنى قۇرۇشتىكى
پىشۋا بولۇپ قالغان، بولۇپمۇ شياڭگاڭنىڭ مېيخۇ رايونىدىكى
قۇرۇلۇشى تېخىمۇ مەشھۇر. ئۇ «پىزبۇ دېڭىز قاراقچىلىرى» توپ
ئەترىتىنىڭ خوجايىنى.

ئۇ ئوھىئو شتاتىدىكى مىنت. ستالىن رايونىنىڭ سىرتىدا-
كى 20 ئىنگلىز مو يېرى بار بىر نامرات دېھقان ئائىلىسىدە
دۇنياغا كەلگەن. ئۇمۇ خۇددى ئىلگىرىكى ئامېرىكا ئۆسمۈرلىرىگە
ئوخشاش، مەكتەپكە پىيادە بېرىپ - كېلىپ ئوقۇغان. ئۇ
كىشىلەرگە تولمۇ سەممىي، بولۇپمۇ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىپ
شۆھرەت تاپقاندىن كېيىن يەنىلا شۇنداق كەمتەر ۋە كەڭ

قورساق بولغان. ئۇ ئەنە شۇنداق كەمتەر پەزىلىتى ۋە سەگەكلە-
كى بىلەن تېگىشلىك ئىجتىمائىي ئورۇنغا ئېرىشكەن. ئۆز ۋاقتى-
دىكى يېزىلىق بۇ نامرات ئۆسمۈر بۈگۈنكى كۈنگە كەلگەندە
ھەرقايسى دۆلەتتىكى زوڭتۇڭلارنىڭ ۋە ئايال پادىشاھ ئىلزابت-
نىڭ دوستى بولۇپ قالدى. دابىتەن دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى
خۇسۇسىي ئايروودرومدىن كۆتۈرۈلگەن ئايروپىلان ئۇنى ئېلىپ
ئۇنىڭ دادىسى قان - تەر تۆكۈپ ئىشلەپ، بىر ئائىلىنىڭ
تۇرمۇشىنى قامدىغان يەرلەردىن، ئۇ ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانىدا
تاش ياتقۇزۇلغان 20 ئىنگىلىز مو كېلىدىغان دېھقانچىلىق ئېتىزى-
نىڭ ئۈستىدىن ئۇچۇپ ئۆتتى.

مۆجىزە خاراكتېرلىك بۇ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئۇ قانداق
ئەمەلگە ئاشۇرالدى؟

بەزىلەر يوهان. W گرىبلىستىن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتى-
كى ئەڭ مۇھىم سەۋەب نېمە دەپ سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بېرىپ،
ئاساسلىقى مۇۋەپپەقىيەت قازىنىمەن دېگەن كۈچلۈك ئارزۇ، ئۆز-
دىن قالسا كەمتەر ۋە سەمىمىي خاراكتېر، باشقىلارنى ياخشى
كۆرۈش ئىستىكى تۈرتكە بولغان، دېدى.

بۈگۈن كىشىلەر ئۇنىڭغا بەس - بەستە ھۆرمەت بىلدۈر-
مەكتە. كىشىلەر ئۇنىڭ پۇلى بولغانلىقى ئۈچۈن ئۇنىڭغا ھۆر-
مەت بىلدۈرمەيدۇ، بەلكى ئۇ قەدىرلەشكە ئەرزىيدىغان كەمتەر
پەزىلىتى ۋە ئادەتتىكى ئىقتىدارى بولغانلىقى ئۈچۈن ھۆرمەتكە
سازاۋەردۇر.

ئۇمۇ كىتابىمىزدا تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن ياكى تونۇشتۇر-
ماقچى بولغان نۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش
ئاكتىپ پوزىتسىيىگە، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە
شەخسلەردىن ھېسابلىنىدۇ.

كشىلىك ھايات خۇددى ئانىنىڭ
«يارايسەن!» دەپ ئىلھام
بېرىشىگە ئوخشايدۇ

ھەرقانداق ۋاقىتتا ئىتىقادىڭدىن تەۋرەنمە، چۈنكى ئىتىقاد سېنى ئۇلۇغۋار مەنزىلەرگە يېتەكلەپ ماڭىدۇ.

كۆزلىگەن نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرماق دەيدىكەنمىز، چو-قۇم كۈچلۈك ئارزۇ ۋە مۇقەررەر غەلبە قىلىش ئىشەنچىسىگە ئىگە بولۇش بىلەن بىرگە يەنە كىشىنى ئىلھاملاندۇرىدىغان روھقا ئىگە بولۇشىمىز كېرەك.

مەن قولۇمغا قەلەم ئېلىپ مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا مېنىڭ كونا بۇرادىرىم ھەم خىزمەتدەشم ئابراھام. سېپىكىتا ئىشخاناغا كىرىپ كەلگەن ئىدى. ئۇ ناھايىتى قابىلىيەتلىك بىر جامائەت گۇۋاھلىق ئىشلىرى بوغالتىرى. ئۇ بۇ ساھەدە باشلامچىلىق ئورۇنغا ئىگە، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيانقى مېنىڭ ئەڭ ياخشى مەسلىھەتچىم، بىز بىرگە خىزمەت قىلغان، مەن ئۇنى بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى دەپ قارايمەن.

مەن ئۇنىڭدىن:

— ئابراھام، سەن قانداق مۇۋەپپەقىيەت قازاندىڭ؟ ماڭا سۆزلەپ بەرگەن بولساڭ،— دەپ سورىدىم.

ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— مەن بىرۈكسىتا تۇغۇلغان، نامرات ئائىلىدە ئۆسۈپ

چوڭ بولغان، گەرچە يوقسۇل دەپ ئېيتىشقا بولمىسىمۇ، بۇ كېيىنكى تەسىراتىم. ئەينى ۋاقىتتا مەن ئۆزۈمنى نامرات ئائىلىدە چوڭ بولغان دەپ قارايتتىم.

ئۇ سەل - پەل ئىككىلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى:
— مەن يەنە مۇشۇنداق نامرات كېتۈۋەرسەم بولمايدۇ دەپ ئويلىغان.

ئامېرىكىدا قانچىلىغان كىشىلەرنىڭ ئابراھام. سېپىكتاغا ئوخشاش نامراتلىق دەستىدىن زەرەتلىنىپ ۋە روھلىنىپ كەتكەنلىكى سىر ئەمەس.

ئابراھام. رېگانمۇ خېلىلا نامرات، ئامېرىكىلىقلار نامراتلىقنى ئانچە ياقتۇرمايدۇ. ئېيتىشلارغا قارىغاندا رېگاننىڭ ئانىسى ئوغلىغا دائىم: «ئابراھام سەن بۈيۈك ئادەملەردىن بولسەن» دەيدىكەن.

مەن ئۆزۈممۇ نامرات ئائىلىدە تۇغۇلغان. نامراتلىق گەرچە پايدىسىز شارائىت بولسىمۇ، ئەمما ئۇ كۆپلىگەن كىشىلەرنى كۈرەشكە ئاتلاندۇرىدىغان بىر چوڭ سەۋەب. ئۇلار نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، نىشانىدىن يالتايماي، ئاكتىپ پوزىتسىيىدىكى كىشىلەرگە ئايلىنىشنى ئىستەيدۇ. قېتىرقىنىپ خىزمەت ۋە تەپەككۈر قىلىپ، «چوقۇم قىلالايمەن» دېگەن كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى بويىچە ھايات كەچۈرۈپ، ئۆزلىرىنىڭ كىشىلىك ھايات نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ ھەممىسىدە مۇۋەپپەقىيەتكە ئىنتىلىشتەك كۈچلۈك ئىرادە بار.

تىرىشىپ يۇقىرى ئۆرلەيدىغان، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەر قانداق ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى يارىتالايدۇ؟ ئەڭ جانلىق مىسال، كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇردىغىنى جىس. ئۇۋىنىنىڭ ئولمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا چىمپىيون بولۇشى.

گەرچە جىس . ئوۋىنىس بۇنداق ماختاشنى رەت قىلىسىمۇ ، ئەمما ئۇنىڭ ئەلا دەرىجىدىكى تەنھەرىكەت تالانتى ۋە ئالاھىدە خاراك- تېرىگە گەپ توغرا كەلمەيدۇ .

بىر قېتىم ئوھىئۇ شتاتى كولۇمبۇ ئوھىئۇ گېزىتچىلىق جەمئىيىتىنىڭ كەچلىك زىياپىتىدە ، مەن جىس . ئوۋىنىسنىڭ يېنىغا كېلىپ ، ئۇنىڭدىن ، كىشىلىك تۇرمۇش سەرگۈزەشتىلىرىنى سورىغىنىمدا ئۇ ماڭا تۆۋەندىكىلەرنى ھېكايە قىلىپ بەردى :
ئۇنىڭ دېيىشىچە ، ئۇ كىچىكىدە ناھايىتى ئورۇق ئىكەن ، بەدەن ئېغىرلىقى ئۆلچەمگىمۇ توشمايدىكەن . ئۇنىڭ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان ، ئىخلاسمەن ئانىسى دائىم ئۇنىڭغا ، ئۇنىڭ خېلى ئىشلارنى قىلالايدىغانلىقىنى ، بۈيۈك ئادەملەردىن بولالايدىغانلىقىنى ئېيتىدىكەن ، ئەمما ئۇ بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇ- رۇشنى ئويلاپمۇ باقمايدىكەن . ئۇنىڭ ئائىلە ئەھۋالى شۇنچىلىك نامرات بولۇپ ، ھېچقانداق ئارقا تىرىكى يوق ، ھەممە شەرت - شارائىتلار ئۇنىڭغا تولىمۇ پايدىسىز ئىكەن ، شۇنداقتىمۇ ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنى مۇنداق ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرىدىكەن :
« ھەرقانداق ۋاقىتتا ئېتىقادىڭدىن تەۋرىنمە ، چۈنكى ئېتىقاد سېنى ئۇلۇغۋار مەنزىلەرگە يېتەكلەپ ماڭىدۇ . »

مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى «تۆت پەلەمپەي»

سەلەر ئىلاھنىڭ سۆيۈملۈك بەندىلىرى. سەلەر بۈيۈك ئا-
دەملەردىن بولالايسىلەر، سەلەردە نىشان، ئىشەنچ بولسىلا، ئۆ-
گىنىشكە ماھىر بولساڭلارلا، ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولالايسىلەر.
ئىلاھ سەلەرگە مەدەت بېرىدۇ.

ئەينى ۋاقىتتىكى ئەڭ ياخشى تەنھەرىكەت ماھىرى چارى.
پادىك باشلانغۇچ مەكتەپتە نۇتۇق سۆزلەش ئۇيۇشمىسىنىڭ
لىكتورى بولغان. نۇرغۇن گېزىتلەرنىڭ تەنھەرىكەت ئىستونىدا
ئۇنى «دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرەيدىغان ئادەم» دەپ ئاتىغان.
بىر قېتىم مەن ئۇنىڭ بوستۇن تەنھەرىكەت مەيدانىدا
قۇيۇندەك تېز يۈگۈرگەنلىكىنى كۆرگەن ئىدىم. ئۇ ھەربىي
سەپتىن چېكىنگەندىن كېيىن ھەرقايسى جايلاردا بالىلارنى تە-
بىيلىگەن، نۇرغۇن ياش - ئۆسمۈرلەرنى تەسىرلەندۈرگەن.
بىر كۈنى مەكتەپنىڭ يىغىن زالىغا بۇ ئاتاقلىق ماھىرنىڭ
نۇتۇقىنى ئاڭلاشقا مىڭدىن ئارتۇق ئۆسمۈر بالا يىغىلىپتۇ.
زالنىڭ ئەڭ ئالدىنقى رېتىدە كىچىك جىس. ئوۋىنىس ئولتۇرۇپتۇ.
ئوۋىنىس ئۆزىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى ھالىتىنى ماڭا مۇنداق
سۆزلەپ بەردى!

چارى. پادىك مۇنبەرنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئىككى قولىنى
شىمىنىڭ يانچۇقىغا سېلىپ، يىغىن مەيدانى تىنچلانغاندىن كې-

يىن، جاراڭلىق، كۈچلۈك ئاۋازدا:

— سىلەر ئۆزۈڭلارنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلمەمسىلەر؟ مەن بۇ يەرگە مۇشۇ ئىشنى دەپ قويغىلى كەلدىم. سىلەر ئىلاھنىڭ سۆيۈملۈك بەندىلىرى. سىلەر بۈيۈك ئادەملەر. دىن بولالايسىلەر، سىلەردە نىشان، ئىشەنچ بولۇپ، ئۆگىنىشكە ماھىر بولساڭلار ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولالايسىلەر. ئىلاھ سىلەر-گە مەدەت بېرىدۇ. سىلەر راستىنلا قالتىس ئادەملەردىن بولۇپ چىقالايسىلەر، — دېدى.

جىس. ئوۋنىسنىڭ دېيىشىچە، ئۇ ئاشۇ دەقىقىلەردە ئۆزدىن-نىڭ بۇنىڭدىن كېيىن نېمە قىلىدىغانلىقىنى، ئۆز نىشانىنى بەلگىلىۋالغان، ئۇ بولسىمۇ ئىككىنچى چارى. پادىك بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرەيدىغان كىشى بولۇش. ئۇنىڭ نۇتۇقى ئاخىرلاشقاندا، ئۇ دەرھال ئالدى — كەينىگە قارىماي مۇنبەرگە چىقىپ پادىك بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشكەن.

جىس. ئوۋنىس بىر تەرەپتىن ئەينى ۋاقىتتىكى مەنزىرىلەر-نى ئەسلىگەچ، بىر تەرەپتىن تولۇپ — تاشقان بىر خىل ئەيمە-نىش تەلەپپۇزىدا ماڭا مۇنداق دېدى:

— چارىسنىڭ قولىنى تۇتۇشۇمغا خۇددى ئېلىپكىتر ئېقىمغا ئوخشاش بىر خىل ئىسسىق ئېقىم مېڭەمدىن كىرىپ، تاپنىمى-دىن چىقىپ كەتتى.

ئاندىن مەن يۈگۈرگەن يېتى تىرىپىرنى تېپىپ:

— تىرىپىر، مەن بىر ناھايىتى ياخشى ئارزۇغا ئىگە بولدۇم، ئۇ بولسىمۇ ئىككىنچى چارى. پادىك بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرەيدىغان ئادەمگە ئايلىنىش، — دېدىم.

تىرىپىر تولمۇ ئەقىللىق ئادەم ئىدى. ئۇ بالىلارغا ئىلھام

بېرىشنى ۋە يېتەكچىلىك قىلىشنى ياخشى بىلەتتى، ئۇ مېنىڭ ئورۇق مۇرەمنى تۇتۇپ:

— توغرا، جىس، سەن ياخشى بىر ئارزۇغا ئىگە بولۇپسەن، بۇ ناھايىتى ئۇلۇغ ئارزۇ. ئادەم گەرچە ئۆز ئارزۇسىدىكى ئادەم-دىن ھالقىپ كېتەلمىگەن تەقدىردىمۇ، ئەمما ئارزۇسى ئۈچۈن تىرىشسا، ئارزۇ - ئارمانلىرىغا ئىشەنسە، ئۆز ئارزۇسىغا سادىق بولسا، ئارزۇ - ئارمانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرماي قالمايدۇ. ئارزۇ - ئارمانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن مۇنداق تۆت پەلەمپەي-نى بېسىپ ئۆتۈشكە توغرا كېلىدۇ، ئېسىڭدە بولسۇن، بۇ تۆت پەلەمپەي: ئىرادە، زېھنىنى قويۇش، چېنىقىش، پوزىتسىيە-دېدى.

تىرىپەر يەنە گېپىنى داۋاملاشتۇرۇپ، بۇلارنىڭ ئىچىدە پوزىتسىيە قالغان ئۈچىنى يىغىنچاقلىغاندىنمۇ مۇھىم، — دېدى. ئۇنداق بولۇشى پوزىتسىيە ئادەمنىڭ ئىدىيىسى ۋە ئىشەنچى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ئاندىن ئۇ يەنە— ئىرادە تىكلەش، زېھنى-نى قويۇش، چېنىقىشتىن ئىلگىرى نشانغا بولغان تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، نشان تىكلەشتىن ئىلگىرى نشانغا ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇشنى داۋاملاشتۇرۇش، — دېدى.

جىس. ئوۋنىڭ ئۆزى توغرىسىدا ئېيتقان مۇمكىنچىلىك-لىرىنى، ئۇنىڭ نشان ۋە ئارزۇلىرىنى قانداق ئەمەلگە ئاشۇرغان-لىقلىرىنى ئاڭلاپ، قالتىس مەستلىكىم كەلدى.

ئۇ 1936 - يىلىدىكى ئولمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا تۆت ئالتۇن مېدال ئېلىپ، پۈتۈن دۇنيانى زىلزىلىگە كەلتۈرۈۋەتتى. ئۇ ئەرلەرنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈش بويىچە دۇنيا رېكورتى بىلەن تەڭلىشىپلا قالماي، 200 مېتىرغا يۈگۈرەش بويىچە دۇنيا

رېكورتىنى يېڭىلىدى. ئەينى ۋاقىتتا ئۇ ياراتقان يىراققا سەكرەش دۇنيا رېكورتىنى 22 يىلدىن كېيىنمۇ بۇزىدىغان ئادەم چىقىمىدى. كۈچ ئۇلاپ يۈگۈرەش تۈرىدىمۇ ئۇنىڭ نەتىجىسى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ.

تەنھەرىكەت شان – شەرەپ سارىيى قۇرۇلغاندىن كېيىن، تۇنجى قېتىم تىلغا ئېلىنغىنى كىررانددا تۇغۇلغان ئاجىز ئۆسمۈر — جىس. ئوۋىنىس بولدى.

مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون مۇھىم نۇقتا

مېنىڭدە تاللاش ئەركىنلىكى بار، مەن ھاياتىمنى نابۇت قىل-
مىشۋەتتەيمەن، ئۇنىڭ مەغلۇبىيەت، ئۈمىدىسىزلىكنىڭ قورام تاش-
لىرى ئارىسىدا ئېزىلىپ، خارلىنىپ قېلىشىغا قاراپ تۇرمايمەن.

جس. ئوۋنىڭ ھېكايىسىنى ئىنچىكە ئويلاپ باقسىڭىز
ۋە يادىڭىزدا ساقلىسىڭىز، ئەگەر ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان
كىشىلەردىن بولسىڭىز، چوقۇم كۆزلىگەن مەقسىتىڭىزگە يېتەلەي-
سىز.

تۆۋەندە كۆرسىتىلگىنى «مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون
مۇھىم نۇقتا».

1. نىشاننى كاللىدا مەھكەم ساقلاش، ھەرگىز ئۇنتۇلۇپ
قالماسلىق كېرەك.

2. كۆڭلىمىزدە مۇۋەپپەقىيەت قازانغان ئۆزىمىزنى سۈرەت-
لەپ چىقىشىمىز كېرەك.

3. كاللىمىزدا پاسسىپ ئىدىيە پەيدا بولغان ھامان دەرھال
ئاكتىپ ئىدىيە ئارقىلىق ھەيدەپ چىقىرىشىمىز كېرەك.

4. ئىمكان بار قىيىنچىلىقلارنى ئازايتىپ، ئۆز ئىقتىدار-
مىزنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك.

5. نۆۋەتتىكى قىيىنچىلىقلارغا ئادەتتىكى ھالىتىمىز بويىچە
مۇئامىلە قىلىپ، قىيىنچىلىقلارنى ئىشەنچنىڭ كۈچ - قۇدرىتىگە

تايىنىپ ھەل قىلىشقا ئىشنىشىمىز كېرەك.

6. ئۆزىمىزگە ئىشەنچ قىلىشىمىز لازىم.

7. كىشىلەرگە ھەرۋاقت سەھمىي مۇئامىلىدە بولۇشىمىز

كېرەك.

8. ھەردائىم ئۆگىنىپ، ئۆزىمىزنى ئۈزلۈكسىز تەرەققىي

قىلدۇرۇشىمىز كېرەك.

9. ئارزۇيىمىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بىرادە تىك-

لەش، زېھىن قويۇش، چېنىقىش، قىزغىن پوزىتسىيە قاتارلىق

تۆت پەلەمپەي ھازىرلاش كېرەك.

10. ھەركۈنى «مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن» دې-

گەن ئاكتىپ ئىبارىنى ئوقۇپ تۇرۇش كېرەك.

دۇنيادا ئادەمنى ئەڭ سۆيۈندۈرىدىغىنى، تېخىچە ھاڭغا

چۈشۈپ كەتكەن ھېچكىم ئۇچرىمىدى دېيىش؛ ئەڭ بېچىنىشلى-

قى، تەبىئىي ئىقتىدارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، ئۇنى جارى قىلدۇرا-

لايدىغانلارنىڭ تولىمۇ ئاز ساندا ئىكەنلىكى.

ھۆكۈمەت تەشكىلاتى پىلانلىرى

بەشىنچى باب تەقدىرنىڭ قانۇنىيىتى

— تەسەۋۋۇر — تەقدىرىڭىزنى
ئۆزگەرتەلەيدۇ

باشقىلارنىڭ سىزنى باھالىشى ئەمەلىيەتتە ئۆز - ئۆزىڭىزنى باھالىشىڭىز بولدۇ

— ئۆز - ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلالغۇدەك جاسارەتنىڭ بولۇشى
ئەڭ ياخشى قوغدىنىش ئىستىراتېگىيىسىدۇر.

«ئايىنى قارغا ئالسىڭىز، ئايغا تەگكۈزەلمىگەن تەقدىردىمۇ
يۇلتۇزغا تەگكۈزەلەيسىز». بۇ شتات پارلامېنت يىغىنىنىڭ پارلا-
مېنتى، نوۋەتتە ياش - ئۆسمۈرلەرگە تەربىيە بەرگۈچى، قىزغىن
قارشى ئېلىشقا سازاۋەر ناتىق لىس. بوراندىنىڭ سۆزى، —
مەشھۇر ساخاۋەتچى سىتەنلى. كىرىچمۇ: «بىر نەچچە پاي ئوقنى
ئارتۇق ئېتىڭ، قوراللىق ناچار بولسىمۇ، قارغا ئالالايسىز»
دېگەن.

ئۇلارنىڭ بىرى نىشان يۈكسەكرەك بولۇش كېرەك دەپ
تەشەببۇس قىلسا، يەنە بىرى نىشانغا قاراپ ئۈزلۈكسىز تىرىشىش
كېرەك، دەپ قارىغان.

ئىلگىرى مەن ئاز - تولا مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىرەيلەن-
نى تونۇيتتىم. ئۇنىڭ خىزمەت ئورنى ۋەيران بولۇش تەرىپىگە
قاراپ مېڭىپ، خادىملارنى قىسقارتقان ئىدى، نۇرغۇن خادىملار
ئىشتىن توختاپ ئائىلىسىگە قايتقان بولۇپ، ئۇ مۇشۇلارنىڭ
ئىچىدىكى بىرى ئىدى.

ئۇنىڭ ئائىلىدە ئىش كۈتۈپ تۇرۇش ۋاقتى ئۆزىرىشى
بىلەن، ئىقتىسادىي ئەھۋالى كۈنسېرى ناچارلىشىشقا قاراپ يۈزلە-

نىپ، روھىي دۇنياسىدىمۇ ئۆزگىرىش يۈز بەردى. ئاخىرى ئىچ-
تىمائىي ئورنى بىر قەدەر تۆۋەن خىزمەت بىلەن مەشغۇل بو-
لۇشقا مەجبۇر بولدى. ئەمما ئەينى ۋاقىتتا شۇنىڭغا ئوخشاش
بىرەر خىزمەت تېپىپ ئىشلەشمۇ ئاسانغا توختىمايتتى. ئۇنىڭ
ئاكىسى كەسپىي ئىشلاردا مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىر مەشھۇر
زات ئىدى. بەلكىم ئاكىسىنىڭ تەسىرىدىن بولسا كېرەك، ئۇ بىر
خىل ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن ھازىرلاندى.

بىر قېتىم مەن تەكلىپ بىلەن ئۇ تۇرۇشلۇق شەھەرگە
بېرىپ نۇتۇق سۆزلىدىم. ئۇ مېنى ئىزدەپ كەپتۇ، بىز مەن
ماشىنا قويغان مېھمانخانىنىڭ قەھۋەخانىسىدا كۆرۈشتۈك. ئۇ
ئىلگىرى مېنىڭ كىتابىمنى ئوقۇغان ئىكەن، مېنى ئۆزىگە ئىلھام
بېرەلەيدۇ، دەپ قارايدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇنىڭ نۆۋەتتىكى مەسىلىسى: بىر ئوغلى ئۈنۈپرسىتېتقا
كىرىشكە تەييارلىق قىلىۋېتىپتۇ، يەنە ئىككى بالىسى ئىككى -
ئۈچ يىلدىن كېيىن كىرىدىكەن. ئەمما ئۇنىڭ بالىلىرىنى ئۈنۈپىر-
سىتېتتا ئوقۇتقۇدەك قۇدرىتى يوق ئىكەن! ئومۇمەن ئۇ ئائىلىدە
خۇددى ئۇرۇشتا يېڭىلگەن قالدۇق ئەسكەرلەردەك بولۇپ قاپتۇ،
ئاكىسىنىڭ ئامىتى ئوڭدىن كېلىپ كۈندىن - كۈنگە روناق
تېپىپتۇ.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— بۇ مەسىلە بىلەن ئاڭلىرىڭنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى
ئوتتۇرىسىدا ھېچقانداق مۇناسىۋەت يوق ئىكەنغۇ؟ بۇ پەقەت
سز بىلەن بالىلىرىڭ ئوتتۇرىسىدىكى مەسىلە ئىكەن.

ئۇ مۇنداق دېدى:

— مەن بىر كېرەكسىز ئادەم، پېشانەم داۋاملىق مۇشۇنداق
تەتۈر، ئاكام بەك ئەقىللىق، بۇ دۇنيادىكى بەخت - ئامەتنىڭ

ھەممىسى خۇددى شۇنىڭغىلا ئاتا قىلىنغاندەك.

— سىزنىڭ ھازىرقى كىرىمىڭىز يەتمەمدۇ؟ — دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭدىن، ئۇ بېشىنى لىگىشتىپ قويدى. مەن يەنە ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— سىز ئېھتىياجلىق كىرىمگە ئېرىشىشكە ئامالسىز قالغاندەك لىقنىڭىزنى ماڭا سۆزلەپ بەردىڭىز. بىرىنچىدىن، سىز ئۆزىڭىز بىلەن ئەمەس، قېرىندىشىڭىز بىلەن رىقابەتلىشىۋېتىپسىز، ئىككىنچىدىن، سىز ئۆزىڭىزنى ھەددىدىن زىيادە كىچىك چاغلایدەك كەنسىز. سىز ئەجىبا باشقىلارنىڭ سىزگە بەرگەن باھاسىنىڭ ئۆزى — ئۆزىڭىزنى باھالىشىدىن كەلگەنلىكىنى بىلمەمسىز؟ سىز ئۆزىڭىزگە ئەھمىيەت بېرىشىڭىز كېرەك. سىز ئاڭلىغۇدەك قاتتىق پەخىرلىنىڭ. ئەگەر سىز ئاڭلىغۇغا كەڭ قورساق بولسىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ كۆڭلى كۆتۈرۈلۈپ، ئىچىڭىز پاللىدە يورۇپ كېتىدۇ.

ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم ئىقتىدار جەھەتتە ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكىدىنمۇ ئارتۇق ئىكەن. ئەمما، ئۇزۇندىن بۇيان ئۆزىنى ناھايىتى سەل چاغلان كەلگەن، ئۆزىنى ئاقىنچى دەپ قارىغاچقا، پۈتۈن ۋۇجۇدىنى ئۆزىنى پەس كۆرۈش خاھىشى ئىگىلەپ كېتىپتۇ.

ئۇ دائىم مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشنىڭ ئاساسىي پىرىنسىپلىرىدىن بىرى بولغان «ئىشلارنىڭ يامان تەرىپىنىلا ئويلىماسلىق كېرەك» دېگەنگە خىلاپ ئىش قىلىپتۇ. چۈنكى ئۇ ھەمىشە ئىشلارنىڭ يامان تەرىپىنىلا ئويلىغاچقا، ئاخىرى ئۆزىدە تەلۈپ-كۈس بىر مەغلۇبىيەتچىگە ئايلىنىپ قالغانلىقى تەسىراتى پەيدا بولۇپ قاپتۇ. بۇنداق كۈچلۈك پاسسىپ ئاڭ ۋە ئاكسى مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقى ئۈچۈن پەيدا بولغان ئازابلىق ھېسسىيات

ئۇنىڭدا ناھايىتى چوڭ پسخىك توسالغۇ پەيدا قىلغان.
شۇنىڭ بىلەن بىر تەرەپتىن ئۇنىڭدا ئاكسى بىلەن رىقا-
بەتلەشش ئېڭى پەيدا بولغان بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئۇ
ئۆزىنى ئىقتىدارسىز، قىلچە قىممىتى يوق دەيدىغان ئىدىيە
قورشاشقا چۈشۈپ قالغان - دە، مەغلۇپ بولغۇچىلاردىكى بىر
خىل پاسسىپ پوزىتسىيەنى يېتىلدۈرۈۋالغان. شۇنداقتمۇ كۆڭ-
لىنىڭ بىر يەرلىرىدە ئۈمىدنىڭ غۇۋا شولىسى نۇر چېچىپ،
ئۆزىگە ياردەم قىلالايدىغان بىر كىشىنى تېپىپ مەسلىھەتلەش-
مەكچى بولغان.

«خيال» نى «ئەمەلىيەت» كە ئايلاندۇ- رۇشنىڭ ئىلمىي قائىدىسى

بۈگۈندىن باشلاپ، بېشىمنى كۆتۈرۈپ، ئالدىمغا قارايمەن،
خۇددى ئاچ شىر ئوزۇقلۇق ئىزدىگەندەك، پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن
پۇرسەت ئىزدەيمەن.

مەن ئۇنىڭغا بىر پىلان كۆرسەتكەن ئىدىم، ئۇ قوبۇل
قىلدى ھەم مۇشۇ پىلان بويىچە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش يولىغا
قاراپ ماڭدى. بۇ پىلانىڭ بىرىنچى قەدىمى ئاكسىغا، ئۆزىگە
ۋە خىزمەتكە بولغان پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىشتىن ئىبارەت.
ئۇ ئاكسى بىلەن رىقابەتلىشىش پىسخىكىسىدىن ۋاز كې-
چىپ، ھەسەتخورلۇق قىلمايدىغان بولدى. ئەمما ئۆزى بىلەن
رىقابەتلىشىشكە باشلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە كۆڭلىدە ئۆز-
نىڭ خىزمەتلەرنى كۈندىن كۈنگە ياخشى ئورۇنلاۋاتقانلىقىنى
سۈرەتلەپ چىقتى. يەنى ئۆز ئىقتىدارىغا جەڭ ئېلان قىلىپ،
ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاپ، ئۆزىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى
مەنزىلەرنى ناھايىتى ئېنىق كۆز ئالدىغا كەلتۈردى. مەن ئۇنىڭغا
ئىلھام بېرىپ، ئۆزىنىڭ خاراكتېرى، ئەقىل - پاراسىتى، تەجرى-
بىسى ۋە ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارغا تايىنىپ، بارلىق ئارتۇق-
چىلىقلىرىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆزىنىڭ ھەرگىز كېرەكسىز ئادەم
ئەمەسلىكىنى، بەلكى قالتىس بىر تالانت ئىگىسى ئىكەنلىكىنى
ھېس قىلىشنى ئېيتتىم. ئۆزىدە مۇشۇنداق ئىشەنچ پەيدا بولسا،
ئىدراك جەھەتتە ئۆز ئىقتىدارىنى تونۇش پەيدا بولىدۇ - دە،

مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش ئۆزىدە ئىشەنچ پەيدا بولىدۇ.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭدا بولۇشقا تېگىشلىك ئىقتىدار ناما-
يان بولۇشقا باشلىدى. ئۆز - ئۆزىنى كەمسىتىش پىسخىكىسى-
دىن ۋاز كېچىپ، جاسارىتىنى ئۇرغۇتۇپ، ساغلام غۇرۇرغا ئىگە
بولدى. تەبىئىي ھالدا ئۆزىگە ئىشەنچ باغلىدى، شۇنىڭ بىلەن
بىرگە كۆڭلىدە ئاكىسىغا نىسبەتەن ياخشى تۇيغۇ پەيدا بولدى.
ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت كۈنسېرى قويۇقلىشىپ، ئۆزئارا-
را بىر - بىرىگە كۆيۈنىدىغان بولدى. ئۆزىدە بىر ساغلام ئىدىيە
ۋە قەدەر - قىممەت تۇيغۇسىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە ئەگىشىپ،
باشقىلارنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشىپ، خېلىلا ئابروۋى تاپتى.
ئەلۋەتتە، بۇلارنى بىر كېچىدىلا ئىشقا ئاشۇرغىلى بولمايدۇ،
قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بۇنداق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش
مۇمكىن ئەمەس، كېسەللىك ھالىتىدىكى ئۆز - ئۆزىنى پەس
كۆرۈش خاھىشىدىن قۇتۇلۇش ئۈنچە ئاسان ئەمەس. ئەمما
ئادەمدە ئالغا ئىنتىلىش روھى بولسا، پىلان تۈزۈپ، سەمىمىي
يوسۇندا خىزمەت قىلسا، ئۈمىد قىلغان نەتىجىگە ئېرىشمەي
قالمايدۇ. كۆڭلىدە يۇقىرىغا ئۆرلەيمەنلا دەيدىكەن، ھەممە ئىش-
لارنى ياخشىلاپ كەتكىلى بولىدۇ.

ئۇ ئۆز ئىشلىرىنى ماڭا مەسلىھەت سېلىش ئۈچۈن مېنى
ئىزدەپ كەلگەن چاغلار ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۆزىگە رىئايىتى ئازابلىق
مەزگىللەرگە توغرا كەلگەن ئىدى. ئەمما بالىلىرىنىڭ ئۈنۈپىرىسى-
تېتىقا كىرىشىنى بىر مىنۇتمۇ كېچىكتۈرگىلى بولمايتتى. شۇنىڭ
بىلەن مەن ئۇنىڭغا تەسەۋۋۇرنى كېڭەيتىش ئۇسۇلىنى ئۆگەتتىم.
مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ، ھەر بىر بالىڭزنىڭ ناھايىتى
تىرىشىپ ئۈنۈپىرىسى تېتىقا كىرگەنلىكىنى، ئوقۇش پۇلىنى ئىشلەپ

تېپىپ تاپشۇرغانلىقىنى، ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا بېشىغا باكلاۋر بۆكى، ئۇچىسىغا باكلاۋر كىيىمى كىيىپ ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلىۋاتقان مەنزىرىلەرنى خۇددى ئۆز كۆزىڭىز بىلەن كۆرگەندەك تەسەۋۋۇر قىلىڭ، دېدىم.

بىر نەچچە يىلدىن كېيىن ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:
— بۇلارنى قانداق ئىشقا ئاشۇرغانلىقىمنى تاكى بۈگۈنگە قەدەر چۈشەنمەيمەن. نېھتىمال بۇنىڭدىن كېيىنمۇ چۈشەنمەس-لىكىم مۇمكىن. ئەمما بىز داۋاملىق ئاشۇنداق تەسەۋۋۇر قىلساق، كېيىن دەرۋەقە تەسەۋۋۇرىمىزدىكىدەكلا بولۇپ قالىدىكەن، بۇ ھەقىقەتەن بىر مۆجىزە.

ئۇ بۇنى قەتئىي ئويلاپ يېتەلمەپتۇ.
مەن ئۇنىڭغا مۇنداق ئىزاھات بەردىم:
— سىز خىيالىڭىز ۋە پوزىتسىيىڭىزدە گۇمان قىلىشقا بولمايدىغان ئىلمىي قانۇنىيەتلەرنى ئىشقا سالدىڭىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە سىز كۈچلۈك ئېتىقادقا ئىگە بولغاچقا، ۋۇجۇدىڭىزدا ئىنتايىن كۈچلۈك روھىي كۈچ - قۇۋۋەت بارلىققا كەلدى.
ئۇ ئۆزىنى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنى تېخىمۇ ياخشى تۇرمۇشقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئىنتايىن مۇھىم سىرنى تېپىۋالدى.

«تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» — مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش —
تىكى ئەڭ چوڭ سىر

بارلىق قانۇنىيەتلەرنى بەرپا قىلىشتىكى تەبىئىي كۈچ شۇنداقلا چەكسىز مەنبەدىن بىزگە ھېكمەت ئاتا قىلىدىغىنى يەنىلا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر» لاردۇر.

ئەھۋاللار ئۆزگىرىپ ئىشلار تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغاندا، ئۇنى ئۆزگەرتىمەكچى بولسىڭىز، تۆۋەندىكى ئۇسۇلنى سىناپ بېقىڭ. ئۇ بولسىمۇ ئۇلۇغ «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نى ئۈزلۈكسىز داۋاملاشتۇرۇش، مۇشۇنداق قىلىشىڭىز چوقۇم مۆجىزە يۈز بېرىدۇ.

بۇ خىل قانۇنىيەت ماڭا مۆجىزە ئېلىپ كېلەلەيدۇ، شۇڭا مەن بۇنىڭغا ئىشىنىمەن. ھازىرغا قەدەر، «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» مەن بايقىغان مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش — تىكى ئەڭ ئېسىل مەخپىيەتلىكنىڭ بىرى. ناھايىتى كۆپ كىشىلەر بۇ تەكلىپكە ئىتائەت قىلىپ، ئۇنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، بۇ ئۇلۇغ خىيال ۋە ھەرىكەتنىڭ تامامەن توغرا ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

مېنىڭ ئايالىم لوس مەن بىلەن توي قىلغاندىن باشلاپلا بۇ قائىدىنى يولغا قويدى. بىز توي قىلغاندىن كېيىن تولىمۇ تېجەشلىك بىلەن ياشىدۇق. لوس بىر تۇغما ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى بولۇپ، قەتئىي تەۋرەنمەس ئېتىقادقا ئىگە ئىدى. ئۇ

قەتئىي ئىككىلەنمەي كەسكىن ھالدا، مەيلى قانچىلىك قىيىن شارائىتلاردا قالمايلى، ئىلاھ بىزگە مەدەت بېرىدۇ، دەيتتى.
ئۇ دائىم، بىز پەقەت بار ئىمكانىيىتىمىز بويىچە ئۆز بۇرچىمىزنى ئادا قىلىپ، ئىشەنچ ۋە ئېتىقادتا چىڭ تۇرساقلا، ئىلاھنىڭ ھېممىتىگە مۇيەسسەر بولۇپ، ھەرقانداق ئەھۋالدا قىيىن-چىلىقلاردىن ھالقىپ ئۆتۈش قۇدرىتىگە ئىگە بولالايمىز، دەيتتى.

بىز مۇشۇنداق كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىنى قانات يايدۇرغاندا، ئۇ تۇيۇقسىز بارلىق قائىدىلەر ئىچىدىن ئەڭ ئەپچىل بىر قائىدىنى بايقىدى. ئۇ بولسىمۇ «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش».

ئوغللىمىز يۇھان ماسسا چوستېس شتاتى دىيافىد تەتقىقات ئىنىستىتۇتىغا ئوقۇشقا كىرمەكچى ئىدى، شۇنىڭ بىلەن بىز ئامېرىكا تەربىيەلەپ يېتىشتۈرگەن ئەڭ مۇنەۋۋەر مەكتەپ مۇدىرىلىرىدىن بىرى، كۆزىگە كۆرۈنگەن ئوقۇتقۇچى دوكتور فرانكا بويىد بىلەن تونۇشۇش پۇرسىتىگە ئېرىشتۇق. فرانكىنىڭ كالىسى قاتتىق ئىشلەيتتى، شۇنداقلا ئۇ كۆزىگە كۆرۈنگەن ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچىلاردىن ئىدى.

ئۇ مېنى باشلاپ مەكتەپنىڭ چىرايلىق ياتاقلىرىنى ۋە ئۈسكۈنە - ئەسلىھەلىرى مۇكەممەل بولغان مەكتەپ باغچىلىرىدىكى ئېكسكۇرسىيە قىلدۇردى. مەن ئۇنىڭ ئەسلىدىكى كىچىككىنە مەكتەپنى كېڭەيتىپ بۈگۈنكىدەك ھالەتكە يەتكۈزگەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭغا راستىنلا قايىللىقم ئاشتى.

— سىز بۇلارنى قانداق ۋۇجۇدقا چىقاردىڭىز؟ — دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ كۈلۈپ كېتىپ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— بانكا كۆپ قېتىم قەرزلىرىمنى ئاز — ئازدىن كۆتۈرۈۋەتە-
 كەن بولدى. مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر ياشلارغا ياردەمدە بولۇپ
 مۇنەۋۋەر مۇۋەپپەقىيەتچىگە ئايلىنىش تەڭرىگە خىزمەت قىلغانلىق
 دەپ قارايمەن، شۇڭا مەن تەڭرىنىڭ مېنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىد-
 تشىغا ئىشەنمەيمەن. مەن چوقۇم مەبلەغگە ئېرىشمەن. مەندە
 مەبلەغ ھەرگىز ئۈزۈلۈپ قالمايدۇ. مەن «تەقدىم قىلىپ —
 قانۇنىيەتكە ئېرىشكۈچى». بىز پەقەت ئىمكانىيىتىمىزنىڭ بارىچە
 بەدەل تۆلىسەكلا تېخىمۇ نۇرغۇن نەرسىلەرگە ئېرىشىمىز.
 مەن فرانىكىنىڭ دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاچ، ساماۋى كىتابلار-
 دىكى مۇنۇ كەلىمىلەرنى يادىغا ئالدىم:
 «ئالەمدىكى بارلىق شەيئىلەرنىڭ ئىگىسى ئائىلەمنى يېمەك
 — ئىچمەكتىن ئۈزۈپ قويماسلىق ئۈچۈن مەندىن ئۇندىن بىر
 ئۈلۈش باج ئېلىپ سىناۋاتىدۇ. مېنى سىلەر جەننەتنىڭ ئىشىكى-
 نى ئاچالامسىلەر — ئاچالامسىلەر، سىلەرگە ناھايىتى نۇرغۇن
 مېھرى — شەپقەت بەرسەم ئېلىپ كېتەلەمسىلەر؟ دەپ سىناۋاتە-
 دۇ».

ئوڭۇشسىزلىقنى ئوڭۇشلىققا ئايلاندۇرۇشتا «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش»

«دىنىي دەستۇر» لاردا ئەڭ گۈزەل شەيىلەر ئەڭ گۈزەل،
 نەپىس تىللار ئارقىلىق بايان قىلىنىدۇ. ئەمما ھەممىگە قانداق
 تەڭرىنىڭ بىزگە ئانا قىلغان بايلىقلىرىنى تىل بىلەن بايان قىلىش
 كىشى تولىمۇ قىيىن.

لوس ئىككىمىز توي قىلىپ ماددىي جەھەتتە ئىنتايىن
 نامرات ئۆتكەن چاغلار دىمۇ ئوخشاشلا خەيرى — ساخاۋەت قىلىپ،
 تەڭرىنىڭ چەكسىز مېھرى — شەپقىتىگە ئېرىشىپ كەلدىمۇ.
 دۇق. فرانكا. بويىد بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىن شۇنى سەز-
 دىمكى، بىز ئەر — خوتۇن ئىككىمىز 20 يىلنىڭ ئالدىدا ئەڭ
 ئادەتتىكى گۈللىنىش قائىدىسىنى يولغا قويۇپ كەپتۇق.
 ماشىنا بىلەن دىيافىدىتىن قايتىپ كېلىۋېتىپ لوس تارتىد-
 غان ھالدا ماڭا مۇنداق دېدى:

— «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نى
 بىز ھازىرغا كەلگىچە يولغا قويۇپ كېلىۋاتىمىزغۇ؟ ئۇ بىزنىڭ
 تۇرمۇشىمىزدىكى بۈيۈك ئەقىل — پاراسەت.
 مەن:

— ئۇ بىزنىڭ ئەمەس، سېنىڭ ئەقىل — پاراستىڭ، مەن
 سەندىن ئۆگەنگەن، ئىلاھ سېنىڭ دىلىڭغا سالغان، — دېدىم.
 بىز ئۇزۇن يىللاردىن بېرى بارلىقىمىزنى ۋەتەننىمىز ۋە
 قېرىنداشلىرىمىز ئۈچۈن تەقدىم قىلىپ كەلدۇق، ھېلىھەم تەقدىم

قىلىمىز. ئەمما بۇلار ۋەتىنىمىزنىڭ بىزگە بەرگەنلىرىگە سېلىش-
تۇرغاندا دېڭىزدىن تامچە، خالاس.

مەن ھەرگىز بۇ خىل ئادەتنى ئۆزگەرتىشنى خالىمايمەن.
چۈنكى مەن «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نىڭ
ئۆزۈپ قويۇشقا بولمايدىغان ئۇسۇل ئىكەنلىكىگە ئىشىنىمەن.
بۇ كىشىلەرگە پۇل ياكى ماددىي نەرسىلەرنى بېرىش بىلەن
چەكلەنمەيدۇ، كىشىلەرگە مۇھەببەت ئاتا قىلغاندا ياكى ياردەم
قولنى سۇنغاندا، مۇقەررەر ھالدا تېخىمۇ نۇرغۇن نەرسىلەرگە
ئېرىشكىلى بولىدۇ.

ئىشلار تازا يۈرۈشمىگەندە، ئۇنى ئوڭۇشلۇق تەرەپكە بۇ-
راشتىكى ئەڭ ياخشى جاۋاب، شۇنداقلا ئوڭۇشسىزلىقنى ئۆزگەر-
تىشتىكى ئاساسىي ئۇسۇل — «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە
ئېرىشىشتۇر». ساماۋى كىتابلاردا مۇنداق دېيىلىدۇ:

«سەۋرچان بولۇش، چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش كېرەك،
شۇنداق قىلغاندىلا ئۇ كىشى بەختلىك بولىدۇ.
كىشى گويا سۇ بويىغا تىكىلگەن مېۋە كۆچىتىگە ئوخشايدۇ،

دۇ،

ۋاقتى كەلگەندە مېۋە بېرىدۇ.

ياپراقلىرىمۇ قۇرۇپ كەتمەيدۇ.

ئۇ نېمىلا ئىش قىلمىسۇن، يۈرۈشۈپىرىدۇ.»

«دىنىي دەستۇر» لاردا ئەڭ گۈزەل شەيئىلەر ئەڭ گۈزەل،
نەپىس تىللار ئارقىلىق بايان قىلىنىدۇ. ئەمما ھەممىگە قانداق
تەڭرىنىڭ بىزگە ئاتا قىلغان بايلىقلىرىنى تىل بىلەن بايان
قىلىش تولمۇ قىيىن.

شەرق پەيلاسوپلىرى مۇنداق دەيدۇ:

«ئۆزىنى سۆيىمىگەن كىشى، رەببىنى سۆيىمەيدۇ. ئۆزىنى

سۆيگەنلىك، رەببىنى سۆيگەنلىك» .
بارلىق قانۇنىيەتلەرنى بەرپا قىلىشتىكى تەبىئىي كۈچ
شۇنداقلا چەكسىز مەنبەدىن بىزگە ھېكمەت ئاتا قىلىدىغىنى
يەنىلا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر» لاردۇر .
شۇڭا، ئىشلارنى تازا كۆڭۈلدىكىدەك ئېلىپ بارالماسلىقىمىز،
بىزنىڭ «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئېرىشىش» تىن
ئايرىلىپ قالغانلىقىمىزدۇر. ئىشلارنى ياخشى تەرەپكە بۇرايمىز
دەيدىكەنمىز، چوقۇم دىيانەتلىك كىشىلەرنىڭ مول تەجرىبىلىرى
بىلەن تېخىمۇ تولۇق بىرلەشتۈرۈشمىز كېرەك .

«ھەممە غايىۋى نىشانغا قاراپ تەرەققىي قىلماقتا»

بايلىق ۋە خۇشاللىق گۇمانغا تولغان قەلبنى ماكان تۇتمايدۇ،
گۇماندىن ئىمان قاچىدۇ دېگەننى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.

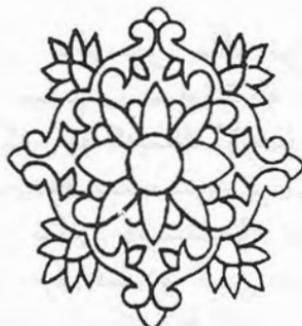
دوكتور سامىر. جونسون مۇنداق دېگەن:
«ئوچۇق – يورۇق كۆز قاراشنىڭ قىممىتى ئالتۇنغا تەڭ»

مېنىڭچە ئۇنىڭ قىممىتى ئالتۇندىنمۇ ئارتۇق، چۈنكى
پاسسىپ قاراشنىڭ ئىنكار قىلىش ئېڭى كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ
ئورلۇق تەرىپىنىڭ تەتۈرسى بولۇپ، ئۇ يورۇقلۇقنى توسۇۋالدى.
دۇ.

بايلىق ۋە خۇشاللىق گۇمانغا تولغان قەلبنى ماكان تۇتمايدۇ،
گۇماندىن ئىمان قاچىدۇ دېگەننى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.
ھەر كۈنى ئەتىگەندە كۆڭلىڭىزدە، بارلىق شەيئىلەر غايىۋى
نىشانغا قاراپ ھەرىكەت قىلىۋاتىدۇ، شۇڭا ئىشىكنى ئۇلۇغ ئېچىدۇ.
ۋېتىش كېرەك، يېڭى پۇرسەت كېلىش ئالدىدا تۇرماقتا، بارلىق
ئىشلار ياخشى بولۇپ كېتىدۇ، دەپ ئويلاڭ.

تىنچسىز بۇ كۈچلۈك كۈشەندىنى كۆڭلىڭىزنىڭ چوڭقۇر
قېتىدىن سۈيۈرۈپ چىقىرىۋەتسىڭىز، ئىجادىي تەپەككۈرىڭىز
قوزغىلىپ، ئىشلىرىڭىز سىز ئويلىغان نىشانغا قاراپ تەرەققىي
قىلىدۇ. ئويىڭىزنى ئۆزگەرتىمەكچى بولسىڭىز، چوقۇم مۇشۇنداق

ئىشەنچكە ئىگە بولۇشىڭىز كېرەك. ئەگەر ئىشەنچىڭىزدە تەۋرەد-
مەي چىڭ تۇرسىڭىز، ھەممىگە قانداق تەڭرى زېمىنلەرگە شىپا-
لىق يامغۇر ئاتا قىلغاندەك، سىزگىمۇ چەكسىز خۇشاللىق ئاتا
قىلىدۇ».

«ئىشلار قانچە ئوڭ كەلمىگەن» سېرى، شۇنچە ئاسان پاكىتقا ئايلىنىپ قالىدۇ

تىل دېگەن پىسخىك تەسەۋۋۇرنى ئىپادىلەيدۇ، ئىشلار تازا يۈرۈشمىگەندە، ئۆز كەسپىڭىزگە بىر مەغلۇبىيەتچى سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلىشىڭىز، شەك - شۈنھىسىزكى پۇلسىرات كۆۈرۈكىدەن ئۆتكەندەك قىيىن ئەھۋالدا قالسىز.

سز ھەرگىز تەڭرىدىن ماڭا تولىمۇ بېخىللىق قىلىپ كەتتى ياكى پۇل، مېلىم يېتىشمەيۋاتىدۇ، دەپ ئاغرىنماڭ. چۈنكى «يېتىشمەيدۇ» دېگەن بۇ گەپنىڭ ئۆزىمۇ ياخشىلىقنىڭ بېشارىتى ئەمەس. «يېتىشمەيدۇ» دېگەنسىرى يېتىشمەيدىغان گەپ، «يېتىشمەيدۇ» دېگەن بىلەن «يېتىشىدۇ» دېگەن گەپ ئوتتۇرىسىدا بىر نەچچە ھەرىپلا پەرق قىلىدۇ. كۈن بويى ھەرگىز ھالىم خاراب دەپ يۈرۈۋەرمەسلىك كېرەك. ئەقىللىق چارلىس. فېمۇيا مۇنداق دېگەن:

«يوق، دېيىش ھەممىنىڭىزنىڭ ئاغزىنى چىڭ ئېتىۋېتىدۇ، ھەممىگە قانداق ئىلاھمۇ ھەممىنىڭىزغا بىر تىيىن پۇل سېلىشىنى خالىماي قالىدۇ، شۇڭا، كاللىمىزنىڭ ھەربىر بۇلۇڭلىرىنى مول، گۈزەل، بار دېگەن سۆزلەر بىلەن تولدۇرۇۋېتىشىمىز كېرەك.»

ھەركۈنى ئەتىگەندە: «مول، مول، مول» دەپ، ئاندىن «پۇرسەت، پۇرسەت، پۇرسەت» دەپ ئۈنلۈك دېكلاماتسىيە قىلىپ بېرىشىمىز كېرەك.

بۇ چاغدا «مول» دېگەن سۆز بىلەن «پۇرسەت» دېگەن سۆزنىڭ ئوبرازىنى ئېنىق تەسەۋۋۇر قىلىپ كۆز ئالدىمىزغا كەل- تۈرۈشمىز، پاسسىپ قاراڭغۇ ئىدىيىلەردىن ۋاز كېچىپ، قەلب- مىزنى يورۇق، ئۈمىدۋار، ئاكتىپ تەپەككۈر بىلەن سۇغۇرۇشمىز كېرەك.

«يېتىشمەيدۇ» دېگەن سۆزنى ئويلاشقىمۇ، دېيىشكىمۇ بولمايدۇ. ئۇنداق بولمىغاندا «يېتىشمەيدۇ» دېگەن سۆز خەتەر- لىك رېئاللىققا ئايلىنىپ قالىدۇ. ئەگەر سىزدە ئاشۇ خىل ئىنكار خاراكتېرلىك ئوي باش كۆتۈرسە، ئۇنداقتا سىزنىڭ روھىي دۇنيارىڭىز پاسسىپ تەرەپكە قاراپ سىلجىيدۇ. «ھەممە ئۆز خىلى بىلەن» دېگەن گەپنى ھەرگىز ئېسىڭىزدىن چىقارماڭ. ئەگەر سىزدە ئىنكار خاراكتېرلىك ئاڭ بولىدىكەن، ئىنكار خاراكتېرلىك نەتىجىمۇ يۈز بېرىدۇ. خەيرلىك بولمىغان ئىشنى ھەرگىز ئويلىماڭ ياكى ئېغىزىڭىزدىن چىقارماڭ. «دىنىي دەس- تۇر» لاردا مۇنداق ۋەدە بېرىلگەن:

«سىز ئېغىزىڭىزدىن مەلۇم خىتابنى چىقارسىڭىز، ئۇ سىزگە نىسبەتەن ئۆزگەرمەس رېئاللىققا ئايلىنىپ قالىدۇ».

ئۆزىڭىزنى «نامرات» دېسىڭىز، بۇ ئۆزىڭىزنى نامرات دەپ جاكارلىغان بىلەن تەڭ. تىل دېگەن پىسخىك تەسەۋۋۇرنى ئىپادىلەيدۇ، ئىشلار تازا بۇرۇشمىگەندە، ئۆز كەسپىڭىزگە بىر مەغلۇ- بىيەتچى سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلىسىڭىز، شەك - شۈبھىسىز پۇلس- رات كۆۋرۈكىدىن ئۆتكەندەك قىيىن ئەھۋالدا قالسىز.

قانداق ئويدا ئىكەنلىكىڭىزنى پۈتۈنلەي ئۆزىڭىز قارار قىلىسىز، ناۋادا سىزدە مەغلۇبىيەتچىلەردىكى تەسەۋۋۇر بولسا، دەرھال ئۇنى ئاۋۋالقى تەسەۋۋۇرىڭىز بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، تالاش - تارتىش قىلمايدىغان پاكىتقا ئايلاندۇرۇڭ. ئادەم ئۆزىنى چېنىق-

تۇرۇپ، تەپەككۈر قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى غايىۋى نىشانغا تەرەققىي قىلدۇرغانغا يەتمەيدۇ.

تىل ۋە تەپەككۈر سىزنىڭ كەلگۈسىڭىزگە نىسبەتەن ناھايتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۆزىڭىزنى ھەممە نېمەم يېتىشمەيدۇ دەپ قارىسىڭىز ۋە «يېتىشمەيدۇ» دېگەن گەپنى دەۋەرسىڭىز بۇ گەپنىڭ ئەمەلىيەتكە ئايلىنىپ قالدىغانلىقىنى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.

شۇنداقلا گۈزەل ئارزۇ - ئۈمىدلەرنىڭ سىزنى مۇۋەپپەقىيەت يەت يولغا باشلاپ بارىدىغانلىقىنى ھەرگىز ئەستىن چىقارماڭ، چۈنكى «تىلسەڭ تاپارسەن» دېگەندەك، ئىشلار ھەمىشە بىز ئويلىغاندەك، بىز دېگەندەك، بىز تىلىگەندەك، بىز تەسەۋۋۇر قىلغاندەك بولۇپ چىقىدۇ.

بۇ كىتابتا بايان قىلىنغان ئومۇمىي قائىدىلەرنىڭ ھەممىسى ئېنىق پاكىت، شۇنداقلا نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ تەجرىبىلىرى ئارقىلىق ئىسپاتلانغان ھەقىقەت. بۇ پىرىنسىپلارغا ئىشەنگەن ۋە بۇ پىرىنسىپلارنى ئەمەلىي تۇرمۇشتا جانلىق قوللانغان كىشىلەرگە ئايانكى، ئۇلار مۇشۇ پىرىنسىپلار ئارقىلىق ئىشلىرىنى ھەقىقەتەن ياخشى ھەل قىلغان.

ئەگەر سىز مۇشۇ پىرىنسىپلارغا ئىشەنچ قىلالىسىڭىزلا، ئىشەنشىكە جۈرئەت قىلىسىڭىزلا، ھەرقانداق ئىش ئۈستىدىن غەلبە قىلالايسىز. ئۇ بىر تۈرلۈك ھەقىقەت، ئۇ بىر بەخت.

«روھ» نىڭ بېلىنى رۇسلاڭ

ئادەم ھاياتتا ئۇنداق - مۇنداق خاتىرجەمسىزلىكلەردىن، روھىي جەھەتتە ئاز - تولا تەۋرىنىشلەردىن خالىي بولغىلى بولمايدۇ. شۇڭا ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتەي تۇرۇپ ھال - ئەھۋالىنى ئۆزگەرتەلمەيدۇ.

بىر قېتىم مەن شەھەر رايونىدىكى بىر ئۇيۇشمىنىڭ زالىدا نۇتۇقۇمنى تۈگىتىپ چىقسام، روھى ناھايىتى چۈشكۈن بىرەيلەن دەم ئېلىش ئۈيىدە ئولتۇرۇپتۇ. ئۇ ئەمدىلا 30 ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان ياش بولسىمۇ، ئەمما ئۈمىدسىزلىك پاتقىغىغا پېتىپ قاپتۇ. ئۇ مېنى ئۆزىنىڭ «ئەڭ ئاخىرقى نىجاتچىسى» دەپ، مەندىن قانداق قىلغاندا ھازىرقى ئەھۋالىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدىغانلىقىنى، قانداق قىلغاندا كىشىلىك تۇرمۇشىنى يېڭىۋاشتىن بەرپا قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى سورىدى.

مەن دەرھال ئۇنىڭغا ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭ «ئەڭ ئاخىرقى نىجاتچىسى» ئەمەسلىكىمنى، ئۇنىڭ ئۆزىگە تايىنىش كېرەك ئىكەنلىكىنى ئېيتتىم. ئەمما مەن ئۇنىڭغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياردەم قىلىشىنى خالايدىغانلىقىمنى بىلدۈردۈم.

مەن ئۇنىڭ دىل غەشلىكىنى تىگىشچاچ، بويىنىڭ 180 - 190 سانتىمېتىر كېلىدىغانلىقىنى بايقىدىم.

مەن تۇيۇقسىز ئۇنىڭ گېپىنى بۆلۈپ:

— مېنىڭچە سىز بىر ئىشنى ئورۇنلاڭ، - دېدىم.

ئۇ تولىمۇ ھەيران بولغان ھەم غەمگە پاتقان ھالدا:

— نېمە ئىشنى دەيسىز؟ — دەپ سورىدى.
— ئىمكان بولسا بېلىڭىزنى بىر رۇسلاپ، قەددىڭىزنى تىك تۇتۇڭ، — دەپ تەلەپ قويدۇم.
ئۇ مېنىڭ گېپىمگە قوشۇلغان بولسىمۇ، ئەمما ئىككى مۇرىسى يەنىلا دەرىمانسىزلىقتىن چۈشۈپ كېتىپ باراتتى. مەن ئۇنىڭدىن:

— بويىڭىز قانچىلىك كېلىدۇ؟ — دەپ سورىدىم.
— تىك تۇرسام 180 سانتىمېتىر كېلىدۇ، — دېدى.
مەن ئۇنىڭغا ئايرىن ئېيتىپ:
— قالتىسكەنسز، 180 سانتىمېتىر بوي دېگەن ھەقىقىي ئەركەكلەردىلا بولىدۇ، — دېدىم.

ئۇنىڭ چېھرىدە يەنىلا ھەيرانلىق ئالامەتلىرى ئۆچمىگەن ئىدى. ئۇ بېلىنى تېخىمۇ رۇسلاشقا ئۇرۇناتتى، ئۇنىڭ شەمشاد-تەك قەددى — قامىتى ھەقىقەتەن كىشىنىڭ ھەۋىسىنى قوزغاي-تى.

— بايامقىدەك مۈكچىيىپ تۇرغاندىن ھازىرقىدەك گەۋدە-ڭىزنى كۆتۈرۈپ تۇرسىڭىز كۆڭلىڭىزمۇ كۆتۈرۈلۈپ قالىدۇ ئەمەسمۇ؟ — دېدىمەن، ئۇنىڭغا.

— توغرا، ئاجايىپ ئىش، ھازىر روھىي ھالىتىم خېلى كۆتۈرۈلۈپ قالدى، — دېدى ئۇ.

شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا تۆۋەندىكى تەكلىپنى بەردىم:
— مەن سىزگە قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشنىڭ ئۇسۇلىنى ئۆگىتىپ قوياي، ئۇ بولسىمۇ تۆۋەندىكى ئۈچ ئىشقا دىققەت قىلىڭ: بىرىنچىدىن، ھەر كۈنى بېلىڭىزنى رۇسلاپ قەددىڭىزنى بىر نەچچە قېتىم تىك تۇتۇڭ، ئىمكان بار بېشىڭىزنى ئاسمانغا تاقاشقىدەك ئېگىز كۆتۈرۈپ يۈرۈڭ، ياراتقۇچى ئىگەم سىز بىلەن

بىزنى ياراتقاندا، قىلىچ دەستىدەك تىك تۇرسۇن دەپ ياراتقان. سىزگە باش ئاتا قىلغاندىن كېيىن، بېشىڭىزنى ئېگىز كۆتۈرۈپ يۈرۈشىڭىز كېرەك. ناۋادا بىر ئادەم دائىم مۇشۇنداق توغرا قىياپەتنى ساقلىسا، مەيلى ئۇنىڭ بويىنىڭ قانچىلىك بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەممىسى ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىنى ۋە يولۇق-تۇرغان مۇشكۈل ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشەلەيدۇ. شۇڭا بەلنى رۇسلاپ قەددىمىزنى تىك تۇتۇشمىز كېرەك. ئىككىنچىدىن، دائىم خۇشاللىق ئىشلارنى، ئۇلۇغۋار نىشان ۋە مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئويلاپ تۇرۇشمىز كېرەك. بۇ روھىي جەھەتتە بەلنى رۇسلاش دەپ ئاتىلىدۇ. سىزنىڭ بايام ئېيتقانلىرىڭىز ئىنتايىن پاسسىپ، ئادەمنى قايغۇغا سالدىغان مەغلۇبىيەتلىك ئىشلار ئىكەن. مانا ئەمدى سىز بېلىڭىزنى رۇسلاپ قەددىڭىزنى تىك تۇتۇڭىز، ئەڭ ياخشىسى روھىي جەھەتتىمۇ مانا مۇشۇنداق قەددىڭىزنى تىك تۇتۇڭ، ئاندىن كەسكىن ھالدا: «ھەرقانداق ئىشنى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرايلى» دەڭ.

مەن ئۇنىڭغا ھەرقانداق چاغدا قەددىڭىزنى تىك تۇتۇپ تۇرۇڭ، قەددىڭىزنى تىك تۇتۇش توغرىسىدا كۆپرەك ئويلىنىڭ، ئۆزىڭىزنى جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتە مۇئەييەنلەشتۈرىدىغان يۈكسەكلىكتە تۇرۇڭ، دېدىم.

مەن يەنە ئارقىدىن ئۇنىڭغا مۇنۇلارنى دېدىم:
 — ئۈچىنچىدىن، روھنىڭ بېلىنى رۇسلاڭ، ئىلاھنىڭ ئۇلۇغلىقىنى يادىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، ھەر كۈنى ئەڭ مۇئەييەنلەش-تۈرىدىغان تەلەپپۇز بىلەن: «مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن، ئىشنى ھازىردىنلا باشلايمەن» دەپ ئون قېتىم دەڭ. مەن سۆزلەپ بۇ يەرگە كەلگەندە، ئۇ مېنىڭ گېپىمنىڭ مەنىسىنى ھەقىقىي چۈشىنىپ يەتتى، شۇنداقلا ئۇ غەلبە قازىد.

نىشقا بولغان ئارزۇنى ھەقىقىي ھېس قىلدى.
— پېيىر ئەپەندى، مەن چۈشەندىم، سىزگە كۆپتىن كۆپ
رەھمەت، مەن ئۆزۈمنىڭ نېمە قىلىش كېرەكلىكىمنى چۈشىنىپ
يەتتىم.

ئۇ گېپىنى تۈگىتىپلا ناھايىتى كۆتۈرەڭگۈ ھالدا تۈن
قوينغا كىرىپ كەتتى.

بۇ كىشى ھەقىقىي يوسۇندا ئۆزىگە قايتىپ، يېڭى ھاياتقا
ئېرىشتى. ۋەھالەنكى ھاياتتا ئۇنداق — مۇنداق خاتىرجەمسىزلىك-
لەردىن، روھىي جەھەتتە ئاز — تولا تەۋرىنىشلەردىن خالىي
بولغىلى بولمايدۇ، ئەمما ئۇ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، چۈنكى
ئۇنىڭ ئويى ئۆزگەردى، پوزىتسىيىسىمۇ ئۆزگەردى. ئۇ ئۆز
قەلبىدىكى خۇش خەۋەرنى سەزگەن ئىدى.

ئومۇمەن، ھەرقانداق ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتىمەي تۇرۇپ
ھال ئەھۋالنى ئۆزگەرتەلمەيدۇ. ئۇنىڭ ئۆز ئەتراپىدىكى ئەھۋال-
لار ئۇنىڭ روھىي ھالىتىنى ئەكس ئەتتۈرگەن بولىدۇ. ئەگەر
ئۆزىڭىزنىڭ ئىچكى دۇنيارىڭىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىڭىزنى يېڭى
ھاياتقا ئېرىشتۈرسىڭىز، ھەرقانداق ئەھۋالغا يۈزلىنەلەيسىز، ئۇنى
ئۆزگەرتەلەيسىز. بۇ ئىنتايىن ئەپچىل، توغرا، ئەمەلىي پاكىت.
ئىلاھ ئۆزىنى سۆيگەنلەر ئۈچۈن ھازىردۇر، ئەمما نۇرغۇن
كىشىلەر تېخىچە ئۇنى ئويلاپ يەتمىدى.

پۈزۈمىدە تەمىنى بەلگىلەيدۇ!

ئالتىنچى باب بۈگۈنى چىڭ تۈتۈك

— «بۈگۈن» دىن تولۇق پايدىلىنىڭ

بۈگۈنكى ئىشلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ياخشى

«بۈگۈن» ھەممىگە قانداق تەخىرى ياراتقان، بىز «بۈگۈن» دىن
تولسۇ خۇشال.

«بۈگۈن»، مۇشۇ بىر كۈن پەقەت 24 سائەت، ئۇ ھەش - پەش
دېگۈچە ئۆتمۈشكە ئايلىنىپ كېتىدۇ. شۇڭا ئۇنى چىڭ تۇتۇشىمىز
كېرەك.

«بۈگۈن» دىن ئىبارەت بۇ بىر كۈن پۇرسەت، خۇشاللىق،
ھەۋەس ۋە مۇۋەپپەقىيەتلەر بىلەن مۇجەسسەملەنگەن بولىدۇ.
ھەتتا ئۇ ئاز دېگەندە 16 سائەتتىن ئارتۇق سەگەك ۋاقىتلار بىلەن
تەمىن ئېتىلگەن بولىدۇ. «بۈگۈن» بىزنىڭ ئەھمىيەتلىك ئۆت-
كۈزۈشىمىز ئۈچۈن ئاتا قىلىنغان، شۇنداقلا بارلىق كىشىلەر
ئۈچۈن قىلىنغان بىباھا سوۋغىدۇر.

«بۈگۈن» پۈتۈنلەي ئۆزىمىزگە تەۋە. شۇڭا بۇ گۈزەل بىر
كۈننى ئىجادچانلىق بىلەن ئۆتكۈزۈشىمىز كېرەك. «بۈگۈن» نى
ياخشى داۋاملاشتۇرغۇچ، ئۇنىڭ كەينىدىن كېلىدىغان ھەر بىر
كۈننى ئۈمىدۋارلىق بىلەن كۈتۈۋېلىپ، ھەر بىر كۈننى بىر
ئېسىل ئامىلغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، ھەر-
كۈنى كۆڭلىمىزگە پۈكۈپ چىققان ئۇلۇغۋار مەنزىرىلەرنى روياپقا
چىقارغىلى بولىدۇ.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، مېنىڭ ھەر كۈنى
سەھەر ئورنۇمدىن تۇرۇپ قىلىدىغان بىرىنچى ئىشىم ئىجادىي

كىتابلاردىن كۆچۈرۈۋالغان ئۈمىدۋارلىققا تولغان، ئەڭ كۈچلۈك ھېكمەتلىك ئىبارىلەرنى دېكلاماتسىيە قىلىش. ماڭا كۆپ قېتىم مۆجىزە خاراكتېرلىك مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئاتا قىلغان ھېكمەتلىك سۆزلەرنى بەزىدە تېشىمدا، بەزىدە ئىچىمدە ئوقۇپ، بۇ ئارقىلىق ئىدىيە ۋە ئېتىقادىمغا ئىلھام بېرىش، «بۈگۈن» كى خىزمەت ۋە تۇرمۇشقا پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن ئاتلىنىشتىن ئىبارەت. مەن نوتۇق سۆزلىگەندە، ئەسەر يازغاندا ياكى شەخسىي سۆھبەتلەر- دە، نەچچە مىڭ ئادەمگە سەھەر تۇرۇپ بۇ ئادەتنى يېتىلدۈرۈشنى تەۋسىيە قىلدىم. شەك شۈبھىسىزكى، بۇ ئادەت بىزنىڭ بىر كۈنىمىزنى تېخىمۇ گۈزەل، تېخىمۇ ئەھمىيەتلىك قىلىدۇ. تۆۋەن- دىكىلەر بولسا ماڭا تولۇپ - تاشقان ھاياتى كۈچ بېغىشلىغان سۆزلەردۇر:

«بۈگۈن» نى ھەممىگە قانداق ئىلاھ ياراتقان، بىز «بۈ- گۈن» دىن تولمۇ خۇشال.

«بۈگۈن»، مۇشۇ بىر كۈن پەقەت 24 سائەت، ئۇ ھەش - پەش دېگۈچە ئۆتمۈشكە ئايلىنىپ كېتىدۇ. شۇڭا ئۇنى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. بىر ئادەم 80 يىل ياشىدى دېسەك، ئۇ 29200 كۈن بولىدۇ. ھەر بىر كۈن «سىزنىڭ ۋاقتىڭىز» نىڭ سىمۋولى. «بۈگۈن» سىزگە مەنسۇپ، «بۈگۈن» دىن چوقۇم ماھىر- لىق بىلەن پايدىلىنىڭ.

بۇ ھېكايە ياۋروپادا يۈز بەرگەن، ۋاقتى سائەت بىر، تېمپىر- راتۇرا نۆلدىن تۆۋەن 18 گرادۇس. ھاۋانىڭ سوغۇقلۇقىدىن قوللار مېتالغا تەگسە چاپلىشىپ قالاتتى. بەستىلىك، گىرۇي كەل- گەن بىر ئامېرىكا ئەسكىرى ماي باققا يۆلەنگىنچە، كىچىك قەلەمىتىراش بىلەن پۇرچاق مۇرابباسىنىڭ ئاغزىنى ئېچىپ يەۋا- تاتتى.

بىر مۇخبىر بىر چەتتە قاراپ تۇراتتى. ئۇ يېقىندا يۈز بەرمەكچى بولغان بىر مەيدان كەڭ كۆلەملىك ئۇرۇشنى يادىغا ئېلىپ، ئۇنىڭغا مۇنداق بىر پەلسەپىۋى مەسلىنى قويدى. —
ناۋادا مەن سىزنىڭ ھەرقانداق ئارزۇيىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا قادىر ئىلاھ بولغا بولسام، سىز مەندىن نېمىنى ئۈمىد قىلغان بولاتتىڭىز؟

ھېلىقى ئەسكەر كىچىك قەلەمتراش بىلەن سېرىق پۇر-چاقنى ئېلىپ يېگەچ ماڭا:

— مەن «بۈگۈن» گە ئېرىشىشنى ئارزۇ قىلاتتىم. دەپ جاۋاب بەردى.

مېنىڭچە ھەممە ئادەم مۇشۇنداق جاۋاب بېرىشى مۇمكىن. ھەممىمىز ئۆزىمىزنىڭ نىشانىغا قاراپ توختىماي ئىلگىرلىمەكتە. مىز. مەيلى بىزنى قانداق كۈلپەتلىك تەقدىر، مەغلۇبىيەت، قىيىنچىلىقلار كۈتۈپ تۇرمىسۇن، ئۆز نىشانىمىزنى ئەمەلگە ئا. شۇرۇپلا قالماستىن، يەنە بۇ جەريانلارنى خۇشال - خۇرام ئۆتكۈزۈپ، غەلبە قازىنىشقا بولغان قانائەت تۇيغۇسىدىن بەھرە ئېلىشىمىز كېرەك.

«بازغان ئەينەكنى ئۇۋۇتسۇۋەتكەن بىلەن، پولاتنى تاۋلاپ چىقىدۇ»

ناۋادا سىز ياخشى ماتېرىيال بولسىڭىز، ئوڭۇشسىزلىق سىزنى ۋەيران قىلىۋەتمەي، ئەكسىچە سىزنى پولاتنىڭ مۇستەھكەم قىلىپ تاۋلاپ چىقىدۇ. ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، كۆڭلىڭىزدە ناخۇش كۈنلەرنى شېرىن، ئېسىل دەملەر دەپ خىيال قىلىڭ.

مەن ئايالىم لوس بىلەن نويابىرنىڭ مەلۇم بىر كۈنى، كانادانىڭ يارات رايونىغا زىيارەتكە باردىم. ئۇ سىنتاين گۈزەل جاي ئىكەن. بىپايان يايلاقلار لەرزىدا دېڭىزدەك تەۋرىنىپ تۇراتتى. يىراقتىكى لوس ئانزېلىس تاغ تىزمىلىرى مانا مەن دەپ كۆرۈنۈپ تۇراتتى. كالگىرىدىكى نۇتۇقنى تۈگىتىپ، بىر كۈن تۇرۇپ ئەتسى لوس بىلەن ئايرودرومغا قاراپ ماڭدىم.

ئايروپىلان ئۇچۇشقا يەنە بىر سائەتتىن ئارتۇقراق ۋاقىت بار ئىدى. شۇ تاپتا كۆڭلىمىز شۇنچىلىك كۆتۈرەڭگۈ ئىدى. بىز پىيادە سەيلە قىلىپ كەلمەكچى بولۇپ چەكسىز كەتكەن بىر يايلاققا كەلدۇق. ئالدىمىزدا ھەيۋەتلىك لوس ئانزېلىس تاغ تىزمىلىرى يىلان دەك سوزۇلۇپ ياتاتتى. تاغلار قېلىن قار بىلەن چۈمكەلگەن بولۇپ، قۇياش نۇرىدا گۇيا سانسىزلىغان ئالماسلار-دىن نۇر چاقىنىغاندەك نۇر چاقىنايتتى. بىز كۈمۈشتەك ئاپپاق قار بىلەن پۈركەنگەن تاغ چوققىلىرىدىن جەمئىي 62 نى ساناپ چىقتۇق. مەن: «نېمىدېگەن گۈزەل!» دەپ ماختاپ كەتتىم. ئەتىگەندىكى خۇشاللىق ۋە ئەتراپتىكى گۈزەل مەنزىرىلەردىن لوسنىڭ كۆزلىرى چاقىناپ كەتتى.

يامغۇردىن كېيىن بىز ئولتۇرغان ئايروپىلان پاكار جىلغىلا-
ردىن كېسىپ ئۆتتى. دېرىزىدىن قارايدىغان بولساق ئاقۇاش
چوققىلار كۆپكۆك ئاسمان ئاستىدا دەريا ئۆركەشلىرىدەك ئۈزۈل-
مەيتتى.

مەن بۇ مەنزىرىلەردىن تولىمۇ ھاياجانلىنىپ ئايالىمغا:
— مەن بۇ يەرنىڭ مەنزىرىلىرىگە كۆپۈپلا قالدىم، مېنىڭ
بۇ بېھىشتەك گۈزەل دىياردىن ئايرىلغۇم كەلمەيۋاتىدۇ، يەنە
ئۇزۇنراق ياشسام بوپتىكەن. نېمىدىگەن سېھرىي كۈچكە تولغان
ئۇلۇغ مەنزىرىلەر - ھە! - دېدىم.

ئەمەلىيەتچىل لوس ماڭا مۇنداق جاۋاب بەردى:
— شۇنداق، ئۆزىڭىز داۋاملىق ئاغزىڭىزدىن چۈشۈرمەيدى-
غان ئاكتىپ تەپەككۇردا بولسىڭىز چوقۇم ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرە-
لەيسىز. كۈنلەر ناھايىتى ئۇزۇن، بىز بۇنىڭدىن كېيىنكى ھەر بىر
كۈننى ياخشى كۈتۈۋېلىپ، ھەر بىر كۈننى گۈزەل ۋە رومانىتىك
ھېساردا ئۆتكۈزەيلى، ئىلاھ بىزگە ئاتا قىلغان ھايات خۇشاللىق-
لىرىدىن بەھرە ئالايلى!

دوستۇم، «بۈگۈن» سىزگە مەنسۇپ! «بۈگۈن» نى ھەقد-
قى چىڭ تۇتۇڭ، «بۈگۈن» نى قەدىرلەڭ، «بۈگۈن» ئىچىدە
ياشاڭ.

بۇنداق دېسەم ئېھتىمال بەزىلەر مېنى سىز خۇددى سەبىي
قىزچاقلاردەك بەك رومانىتىك ئىكەنسىز، دەپ ئەيىبلىشى مۇمكىن.
بەزىلەر ئېھتىمال مەندىن:

— ئېغىر كۈلپەتلىك قىسمەتلەرگە يولۇقسىڭىز قانداق
قىلىسىز؟ زۇلمەت باسقان پاجىئەلىك كۈنلەرنىمۇ شاد - خۇرام-
لىق ئىچىدە ئۆتكۈزۈمەكتىمەن دەپ ئېيتالامسىز؟ - دەپ سورىشى
مۇمكىن.

ئەمەلىيەتتە، ھېچكىم مەندىن بۇنداق مەسىلىلەرنى سوراپ

باقمىدى. بۇ پەقەتلا ئۆز - ئۆزۈمگە سوئال قويۇپ، ئۆز - ئۆزۈمنى سوراققا تارتىشىم.

ئەلۋەتتە مەن نۇرغۇن ئوڭۇشسىزلىقلارنى باشتىن كەچۈر-دۈم. شۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن، ھايات سەپىرىدە ئوڭۇشسىز-لىقلارغا يولۇققاندا، ئاكتىپ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىغا ئىگە بولۇشنىڭ مۇھىملىقىنى تەشەببۇس قىلىۋاتىمەن. گەرچە ئادەم ھاياتتا بەزىدە نۇرغۇن مۇشكۈللەرگە ئۇچرىسىمۇ، ئەمما كۆپىنچە ھاللاردا تەسەۋۋۇردىكىدەك ئۇنداق ئېغىر ئەھۋاللارغا قالمىدۇ. «بۈگۈن»، بىزگە نېمىنىلا سوۋغا قىلمىسۇن ھەممىسى ئۆزىمىزگە مەنسۇپ، خۇددى ئوسال ئەھۋالدىمۇ ئېسىل نەتىجە-لەرگە ئېرىشكەنگە ئوخشاش، مۇشۇ بىر كۈندىن تولۇق پايدىلە-نىشىمىز كېرەك. بۇ يەردىكى مەخپىي سىر، ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە دە ئۈمىدكە ئىنتىلىش، ئوڭۇشسىزلىق ئىچىدە ئىشەنچكە ئېرى-شىش!

نيۇيورك يانكى ئەترىتىنىڭ مەشھۇر دېرېكتورى، مەرھۇم كاتى. سېتىنجر ئەنە شۇنداق ئويدا بولغان. ئېيتىشلارغا قارىغاندا، كاتى مەغلۇبىيەتتىن قورقمىغان. ھەر قېتىم مەغلۇپ بولغاندا، كېيىنكى قېتىمقى غەلبىگە بولغان ئۈمىدىنى ئۇنتۇپ قالمىغان. مەغلۇبىيەت ئۇنى تېخىمۇ ھاياجانلاندۇرغان. بۈگۈن ئۇ ئىنتايىن ئازابلىق مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان بولسا، ئىككىنچى كۈنى مەغلۇبىيەتنى پۇرسەتكە ئايلاندۇرغان.

ئۆزۈمنى ئېلىپ ئېيتسام، مەيلى قانداق ئوسال ئەھۋالدا قالماي ياكى قانداق ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىماي، ھامان «باز-غان ئەينەكنى ئوۋۇتۋەتكەن بىلەن پولاتنى تاۋلاپ چىقىدۇ» دېگەن ھېكمەت بىلەن ياشاپ كېلىۋاتىمەن.

«بۈگۈن» كى مەخپىي سىردىن چىۋەرلىك بىلەن پايدىلىنىش

ئى! بەرۋەردىگار ماڭا ئۆزگەرتىش مۇمكىن بولمايدىغان
ئىشلارنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلالايدىغان تىنچ قەلب ئانا
قىلغايىسەن.

لېيتېنانت ماكس. كىران ئەسلىدە ناھايىتى ساغلام بىر
ياش ئىدى. ئۇ قىسمدا مەجبۇرىيەت ئۆتەۋېتىپ، گىرانات پارتلا-
پ كېتىپ، سول بېلىكى بىلەن ئىككى پۈتتىن ئايرىلىپ قالدۇ.
بىر نەچچە ئاي تولىمۇ ئېغىر ئازاب تارتىدۇ. ھېچكىم ئۇنى
بۇنىڭدىن كېيىن ئىجادىي خاراكتېرلىك تۇرمۇش يارىتار دەپ
ئويلىمايدۇ.

كىران ئېتىقادتا ناھايىتى كۈچلۈك ئادەم، ئۇنىڭ بىر
ئالاھىدىلىكى جاراڭلىق كۈلكىلىرى بىلەن باشقىلارنى تەسىرلە-
دۈرەلەيدۇ، باشقىلارنى كۈلدۈرەلەيدۇ، ئۇ تالاپەتكە ئۇچرىغاندىن
كېيىنمۇ بۇ ئالاھىدىلىكىنى يوقىتىپ قويمىدى. ئەلۋەتتە، ئۇنىڭ-
مۇ ئۈمىدسىزلەنگەن ياكى قاتتىق مەيۈسلەنگەن چاغلىرى بول-
غان.

ئۇزۇن ئۆتمەي، كىران يۇرتى جورجىيە شتاتىغا بېرىپ،
ئىككى نۆۋەت شتات پارلامېنت يىغىنىنىڭ ئەزاسى بولدى.
كېيىن ئۇ مۇئاۋىن شتات باشلىقلىق ۋەزىپىسىگە رىقابەتلى-
شىپ ئوتتۇرىغا چىقىشتا مەغلۇپ بولۇپ، يەنە بىر قېتىم زەربە
بېدى. شۇ ھالەتتىمۇ بەختلىك تۇرمۇشىنى يەنە ئەسلىگە كەل-

توردى.

ئېيتىشلارغا قارىغاندا، ئۇ پارلامېنت ئەزالىقىغا سايلانغاندىن كېيىن، قاتتىق يامغۇردا ماشىنا بىلەن ۋاشىنگىتونغا كېتىۋېتىپ: «مەن تۇيۇقسىز ئۆزۈمنىڭ كۈچىگىلا تايىنىپ ھېچنېمە قىلالمايدىغانلىقىمنى ھېس قىلدىم. ئەشۇ يامغۇرلۇق يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولدا، يۇقىرى ئاۋازدا: ئاھ، پەرۋەردىگار، ماڭا كۈچ - قۇدرەت ئاتا قىلغىن، ماڭا مەدەت بەرگىن! مەن گەرچە سول قولۇمدىن، ئىككى پۈتۈمدىن ئايرىلغان بولساممۇ، ئەمما مەن يەنە ساغلام روھتىن ئايرىلمىدىم، مەن يەنە تېخىمۇ كۆپ ئىشلارنى قىلىشنى ئىستەيمەن، دەپ ۋارقىرىدىم. مەن قولۇمنى ئۇزارتىپ، تېنىچلانغاندىن كېيىن ئاجايىپ بىر قۇدرەتلىك كۈچ - نىڭ ۋۇجۇدۇمدا يېڭىۋاشتىن كۈۋەجەۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. شۇندىن كېيىن، پۈت - قولۇمدىن ئايرىلىپ قالغان بولساممۇ، ئەمما ۋۇجۇدۇمدا غالب بىر كۈچ جەۋلان قىلدى. ھاياتنىڭ ئەھمىيىتى، مەقسىتى ۋە كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ خۇشاللىقلىرىنى بۇرۇنقىدىن تېخىمۇ بەك ھېس قىلىۋاتىمەن» دەپ ئويلىغان.

كېرەن گەرچە چاقلىق ئورۇندۇققا چۈشۈپ قالغان بولسىمۇ، داغدام يولغان قاراپ كېتىپ باراتتى. كېيىن ئۇ ھۆكۈمەتتىكى ئەڭ چوڭ ئاپپارات - قىسمىدىن قايتقان ھەربىيلەرنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ناھايىتى ياخشى ئىشلىدى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئالاھىدە پەرق بىلەن گېئورگىيە شتاتىنىڭ باشلىقى بولدى.

ئۇ چەكسىز سەمىمىيەت، كىشىنى قايىل قىلىدىغان سۆز - لەش ماھارىتى ۋە ئوچۇق - يورۇق، ئاكتىپ ئېتىقاد بىلەن سانسىز كىشىلەرنى جەلپ قىلغان، مەن ئۇنىڭغا تولىمۇ قايىل.

ئەگەر مەن دوستلىرىمنىڭ ئىچىدىن ئەڭ بەختلىك ئون كىشىنى تاللىسام، ماكس. كربران شۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرى بولىدۇ.

ئۇ قانداق قىلىپ بىر گۈزەل تۇرمۇشنىڭ مۇتەخەسسسىگە ئايلىنالدى؟ يەنە قانداق قىلىپ غەلبە قازىنىشتىكى تالانتلىق شەخسگە ئايلاندى؟ ئۇنىڭ دېيىشىچە ئۇ مۇنداق ئۈچ مەسلەككە ئىگە ئىكەن:

1. مەسىلىلەرنى تىرىشىپ خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلىش.
 2. يەنە بىر ئىشنىڭ ئېچىلىدىغانلىقىنى بايقاش. مەلۇم بىر ئىشنى تاقاقلىق تۇرغاندا، يەنە بىر ئىشنى ئاچقىلى بولىدۇ. ئەگەر تاقاقلىق ئىشنى بىلەنلا بولۇپ كەتسەك، ئېچىلىدىغان ئىشنى سەزمەي قالمىز. «مەندە يەنە تەپەككۈر قىلىدىغان كۈچ - قۇدرەت بار، چاقىلىق ئورۇندۇقنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ ماڭىدىغان قاۋۇل بېلەككە ئىگەمەن.»

3. ئېتىقادتىن مەدەت تىلەش. ئۇ ئازابلانغاندا ھەمىشە ئېتىقادنىڭ ياردىمىگە ئېرىشىپ بەختكە مۇيەسسەر بولغان، بۇ تەرىپىنى ئۇنى تونغانلىكى ئادەمنىڭ ھەممىسى بىلىدۇ. قور-قۇنچلۇق قىسمەتلەرگە يولۇققان تەقدىردىمۇ قەتئىي باش ئەگ-جەيدۇ.

ئۇ چەكسىز ئاكتىپ روھقا ئىگە. «بۈگۈن» نىڭ ئۆزىگە مەنسۇپ ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ، شۇڭا ئۇ «بۈگۈن» نى ئىگىلىيە-لىگەن ۋە «بۈگۈن» دىن چېۋەرلىك بىلەن پايدىلىنالىغان.

ئاغرىپ يېتىپ قالغان ھالەتتىمۇ، قىزغىنلىق ئوتىنى يالقۇنلىتىڭ

شەخسنىڭ كولىكتىقا تىرىشىپ - تىرىشىپ قوشقان تۆھ-
پىسى كولىكتىنى گۈللەندۈرۈپ، جەمئىيەتنى ھەرىكەتلەندۈرد-
ىدۇ ھەم مەدەنىيلىكنىڭ تاكاممۇللىشىشىغىمۇ بىر ئۈلۈش كۈچ
قوشىدۇ.

ئان. پارسون كۈن بويى دۇختۇرخانىنىڭ كېسەل كارىۋد-
تىدىن چۈشمەيتتى. يولدىشى خېمۇ كېسەل بولۇپ قالغان
ئىدى. ئەر - خوتۇن ئىككىيلەن ئىنتايىن نامرات بولۇپ،
ئۇلارنىڭ كەلگۈسى تولمۇ قاراڭغۇ ئىدى. ئەمما پارسون بۇنىڭ
بىلەن ئۈمىدسىزلىنىپ قالمايدى. چۈنكى ئۇ مۇنداق ئىككى
مۇھىم ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرغان، ئۇ بولسىمۇ تەپەككۈر قىلىش
ۋە تىلاۋەت قىلىش. مۇشۇنداق قىلسا ئۈمىدسىزلىنىپ قالمايتتى.
ئان. پارسوننىڭ كاللىسىدا بارا - بارا كونكرېت بىر ئوي
پەيدا بولۇپ، ئۇنىڭغا قالتىس مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئېلىپ كەلدى.
ئۇنىڭ بۇ ھېكايىسى «ئېتىقاد، سىياسەت» دېگەن ژۇرنالدا ئېلان
قىلىنغان. بۇنى ھازىر سىلەرگە ئالاھىدە تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز:
مەن ئوربۇان شتاتىدىكى دوختۇرخانىنىڭ تۇبېركۇليوز بۆلۈمىدە
ئازابلانغانچە تورۇسقا قاراپ ياتاتتىم. كېسەل بولغاندىن بېرى
مېنىڭ روھىي ھالىتىم بەكمۇ ناچارلىشىپ كەتكەن ئىدى. ئۆزۈم-
نى 40 يىلدىن بېرى ئەرزىگۈدەك بىرەر ئىش قىلىپ باقمىتىمەن

دەپ ھېس قىلدىم. تازا قۇرامىغا يەتكەن ۋاقىتلار ئەھمىيەتسىز ئىشلار بىلەن ئۆتۈپ كەتكەن ئىدى. نېملا ئىش قىلسام قىزىق ھېس قىلاتتىمىۇ، ئەمما ئەزەلدىن چىن نىيەت بىلەن كىرىشىپ كېتەلمەيتتىم.

كىچىك ۋاقتىمدا تۇنجى قېتىم قونچاققا كۆپنەك تىكىپ بەرگەندە، كەلگۈسىدە چوڭ بولغاندىن كېيىن دۇنيا بويىچە ئەڭ داڭلىق كىيىم لايىھىلەش ئۈستىسى بولسام دەپ ئۈمىد قىلغان ئىدىم. ئۇزۇن يىللاردىن بېرى شۇنى ئارزۇ قىلىپ كېلىۋاتاتتىم. ئەمما قاچاندىن بۇيان بۇ قىزغىنلىقىمنىڭ سۇسلاپ قالغىنىنى بىلمەيمەن. كەسپىي ئارزۇلىرىمۇ تەدرىجىي سۇسلاپ، ھزىرقى خىزمىتىم مۇقىملىشىپ قالغان ئىدى. ئىلگىرىكى ھاياتى كۈچكە ۋە گۈزەل ئارزۇلارغا تولغان ھاياتىم، ئۆزۈمگە مەنسىز تۇيۇلۇپ، ھەتتا سالامەتلىكىمۇ ناچارلىشىپ كېتىپ باراتتى. دوختۇرخانىدا يېتىشتىنىمۇ ئارتۇق يېگانىلىق ۋە مەنسىزلىك يوقتەك ھېس قىلدىم.

مەن ئاستا تىلاۋەت قىلىپ: «مەن قورقۇنچلۇق ھېس قىلىۋاتمەن. ئەگەر مەن بۇ يەردىن سالامەت چىقىپ كېتەلسەم، ھاياتىم بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، چوقۇم ئەھمىيەتلىك ئىشلارنى قىلىمەن» دېدىم.

تىلاۋەتتىن كېيىن، مەن تىل بىلەن ئىپادە قىلغۇسىز چەك-سىز تەسەللىگە ئېرىشتىم. مەن بارلىقىمنى تەڭرىگە تاپشۇرۇپ، ئۆزۈم خۇددى ئەڭ چوڭ تىرىشچانلىق كۆرسەتكەندەك بولۇپ قالدىم. روھىي ھالىتىم يېنىكلەپ، ئۇيقۇمۇ ناھايىتى ياخشى بولۇپ كەتتى.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۆزۈم ياشىرىپ قالغاندەك ھېس قىلدىم.

كەلگۈسىدىكى ئىشلارغا خۇشاللىق ھېسسىياتىم ئۇرغۇپ تاشتى. ئۆزۈم قىلغان تىلاۋەتنى ئويلىساملا، ئىشەنچىم ئوت ئالاتتى. يېقىن كەلگۈسىدە ئۆزۈمگە مۇۋاپىق كەلگۈدەك ئىش تاپالايدىغانلىقىمغا ئىشەنەتتىم.

بىر كۈنى مەن كىيىم تىكىش سىنىپىدا دەرس سۆزلەۋېدىم. ئىلگىرىكى ئارزۇيۇمنىڭ قەلبىمنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قېتىدا تىنىمىز ئۆركەشلەۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. يەنە بىر كۈنى، بىر مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچۇم چوڭ قەغەز يەشىكتە زاۋۇتتا ئىشلەپچىقىرىۋاتقان ئىلمە توقۇلما رەختنىڭ پۇرۇچلىرىنى ئەۋەتتۈ. ئەينى ۋاقىتتا، رەخت ئىشلەش ئەمدىلا دۇنياغا كەلگەن بولۇپ، تېخى بىرەر كىيىم تىكىش دۇكىنى ئىلمە توقۇلما رەختلەردىن قانداق پايدىلىنىشنى بىلمەيتتى. ئىلمە توقۇلما رەختلەرنى بىلىدىغان كىشىلەر گەرچە ئىلمە توقۇلما رەختنىڭ ئىستىقبالى يوق دېمىگەن بولسىمۇ، ئەمما تىككۈچىلىك ئاسان ئەمەس، دەپ قارايتتى. مەنمۇ دوستلىرىمدىن كۆپ قېتىم ئىلمە توقۇلما كەسپىنىڭ خېلىلا قىيىن ئىكەنلىكىنى ئاڭلىغان ئىدىم. ئەھۋال شۇنداق بولسىمۇ، مەن يەنىلا ھېلىقى قەغەز ساندۇقتىكى رەڭگارەڭ ئىلمە توقۇلما رەختلەرنىڭ سېھرىي كۈچىگە تاقابىل تۇرالمايدىم. ئەشۇ رەخت پۇرۇچلىرى گویا: «مېنى بىر سىناپ باقىمامسىز!» دېگەندەك ماڭا قاراپ كۆز قىساتتى. مەن يېشىل رەڭدىكى يوغان بىر پۇرۇچنى ئېلىپ كىيىم تىكىش ماشىنىسىدا تىكىشنى سىناق قىلدىم. ھە دېگەندە تازا قاملاشتۇرالىدىم. ھەر قېتىم يېڭىلىق ھېس قىلغاندا باشقىچە ھايانجانلىنىپ كېتەتتىم. ئاخىرى شۇنى سەزدىمكى رەختنى ئۇزۇن تارتىپ چوڭراق يېڭىندە ماشىنىنى پۇت بىلەن ھەرىكەتلەندۈرۈپ تىكسە، ئۇنىڭ ئۈنۈمى ھەممىدىن

ياخشى بولىدىكەن. مېنىڭ بۇ خىل تىكىش ئۇسۇلۇم كىشىلەر ئارىسىغا تارقالغاندىن كېيىن، ئۆزۈم تېخى سەزمىگەن ئەھۋالدىلا، ئوقۇغۇچىلىرىم مېنىڭ «رەختىنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش ئۇسۇ-لۇم» غا دىققەت قىلغان. بۇ چاغدا، كىچىك بىر شەھەردە ئولتۇرىدىغان بىر ئايال ماڭا تېلېفون بېرىپ، مېنى دوستلىرىمغا تەجرىبىڭىزنى سۆزلەپ بەرسىڭىز دەپ تەكلىپ قىلدى. مەن بارسام باراي دېگەن ئوي بىلەن ماقۇل بولدۇم.

مەن ھېلىقى ئايال دېگەن يەرگە بېرىپ، 70 نەچچە ئايالنىڭ مېنى ساقلاپ تۇرغانلىقىنى بىلدىم، بۇ قېتىمقى تەجرىبە سۆزلەش نۇتۇقىدىن كېيىن بىر يىل ئىچىدە ھەر ھەپتىدە دېگۈدەك بىر قېتىم نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ تۇر-دۇم.

يېشىمنىڭ ئۇلغۇيۇشى بىلەن بىر مەھەل ئۇنتۇلۇپ كەت-كەن خىزمەت ۋە ھاياتقا بولغان قىزغىنلىقىم مېنى باشقىدىن روھلاندۇرۇۋەتتى. تۇغۇلغاندىن بۇيان مەن ئاخىرى ئۆزۈم قىل-مەن دېگەن ئىشنى قىلىش پۇرسىتىگە ئېرىشتىم، ئۆزۈمگە باب كېلىدىغان يولنى تاپتىم.

مەن «رەختىنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش ئۇسۇلى» دىن ئىبارەت مەخسۇس پاتېنت ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈردۈم - دە، «دەسلەپكى كىيىم تىكىشتىكى سەككىز خىل ماھارەت» دېگەن دەرسنى ئۆتۈشكە يېتەكچىلىك قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارغا گۇۋاھنامە تارقاتتىم. ئالتە ئايدىن كېيىن تۇنجى بولۇپ، «رەختىنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش مەركىزى» قۇردۇم. دەرس ئۆتۈشتىن سىرت، مۇستەقىل تۈردە كىيىم تىكىش قورالى، مودېل قەغەزلىرىنى ساتتىم.

ئاندىن مەن ئىلمە توقۇلما رەختلەر بىلەن كىيىم - كېچەك تىكىش ھەققىدە بىر پارچە كىتاب يازدىم. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغىنى، مېنىڭ بۇ كىتابىم بىر مىليون نۇسخىدىن ئارتۇق سېتىلدى. بۇ كىتابنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى بىلەن تېلېۋىزىيىدە «ئان. پارسوننىڭ كىيىم - كېچەك تىكىش سىنىپى» دېگەن پروگرامما ئۇدا بەش يىل كۆرسىتىلدى.

كېيىن يولدىشىم خىب «كىيىم - كېچەك تىكىش مەركىزى» نى زەنجىرسىمان «مەركەز» گە ئايلاندۇردى. ھازىر ئامېرىكا ۋە كانادادا بۇ مەركەزدىن جەمئىي 239 ى بار بولۇپ، نەچچە يۈز مىڭلىغان ئاياللار «رەختنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش» تېخنىكىسىنى ئۆگەنمەكتە.

شېرىن ئۇيقۇدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارىڭىزنى ئويغىتىڭ

سىزنىڭ ئۇجۇدۇڭىزدا تېخى سەرپ قىلىنمىغان، كىشىنى
ھەيران قالدۇرىدىغان ئىجادىي كۈچ شېرىن ئۇيقۇدا ياتقان بولۇشى
مۇمكىن. مانا شۇ يوشۇرۇن كۈچىڭىزنىڭ ئۇن - تىنىسىز نابۇت
بولۇپ كېتىشىگە ھەرگىز يول قويماڭ.

ئادەم مانا شۇنداق مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش توغرىسىدىكى
مساللارنى ئوقۇغانسېرى، ئۆزىنىڭ كۈچ - قۇدرىتىگە تايىنىپ
ھەرقانداق ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرالايدىغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ.
سىز قىلىشقا تېگىشلىك ئىش، پاسسىپ ئىدىيىدىن ۋاز
كېچىش، ئۆزىڭىزگە ئاكتىپ، مۇئەييەنلەشتۈرۈش پوزىتسىيىسى
قوللىنىپ، ئىشەنچ تىكلەش، يەنى ئۆزىڭىزنىڭ يوشۇرۇن تالان-
تىغا ۋە ئىقتىدارىغا ئىشەنچ قىلىش.

ئىنچىكە تەپەككۈر قىلىش، تەپەككۈردىن كېيىن يەنە تىلا-
ۋەت قىلىش كېرەك. مۇشۇنداق تەپەككۈر ۋە تىلاۋەت مۆجىزە
يارىتىدۇ. بۇ ئىككى ئامىلغا جاسارەت ۋە باش ئەگمەس روھ
قوشۇلسا، ھەتتا ئۆزىمىزمۇ تونۇپ يەتمىگەن ئەقىل - پاراسەتنى
بايقايمىز ۋە بۇ خىل ئىقتىدارنى تولۇق جارى قىلدۇرالايمىز.
پەقەت مۇشۇنداق قىلغاندىلا، كۆڭلىمىزدە قانداق ئادەمگە
ئايلىنالايدىغانلىقىمىزنى، مۇشۇنداق بىر گۈزەل كۈننىڭ مۇقەر-
رە يېتىپ كېلىدىغانلىقىنى ئېنىق سىزى چىقالايمىز. ئۇ چاغقا

بارغاندا سىز چوقۇم شادلانغان ھالدا: «بۈگۈن ماڭا مەنسۇپ!
« دېيەلەيسىز. شۇڭا چوقۇم بۈگۈننى چىڭ تۇتۇشمىز كېرەك.
ئان. پارسون ئەسلى ئۆزىدىكى يوشۇرۇن ئىگىلىك يارىتىش
ئىقتىدارىنى بىلمەيدۇ، ئەمما ئۇ بايامقى تونۇشتۇرۇشلار ئارقىلىق
لا، ئۆزىدىكى بۇ خىل ئىقتىدارنى بايقايدۇ.

ئوخشاشسىزلىق ئىچىدىكى مۇۋەپپەقىيەت ھەقىقىي مۇۋەپپەقىيەت

مەغلۇبىيەت بىر ھاياتنى ئېزىۋېتىشىمۇ ياكى مۇستەھكەم -
لەپ، تولۇقلىشىمۇ مۇمكىن.

مەن، باشلىنىشىدىنلا كۆڭۈلدىكىدەك خىزمەتكە ئېرىشىش بىر خىل بەخت دەپ قارايمەن. ئەگەر خېلى ئاساسى بار خىزمەت بىلەن شۇغۇللانسىڭىز، ئۇ سىزدىن چوقۇم خىزمەت سەۋىيىسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. ئەگەر خىزمەت ئورنىڭىز تۆۋەنرەك بولسا، نەتىجە يارىتىشىڭىز تېخىمۇ ئاسانلىشىدۇ. ئۇ سىزنى تېخىمۇ كۆپ مۇۋەپپەقىيەت خۇشاللىقىغا ئېرىشتۈرىدۇ. مەن، باسسىز بولۇش سۈپىتىدە ھاياتىمدا تۆت دىنىي جەمئىيەتكە رىياسەتچى بولدۇم. ھەر بىرى ئەمدىلا ئىش باشلىشى بىلەن ۋەيران بولۇش ھالىتىگە قاراپ يۈزلىنەتتى. ئەمما مەن بىر مەزگىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ھەر بىر دىنىي جەمئىيەتتە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، ئۇنى ياخشى ھالەتكە يۈزلەندۈردۈم. بۇ تەجرىبىلەر مېنىڭ كەسپىي ھاياتىمدا بەختكە مەنسۇپ. ئەمەلىيەتتە، مەن ھەر بىر ئادەمگە تەكلىپ بېرىپ، ئۇنىڭ ئوڭۇشلۇق خىزمەتلەرنى تاللىغىنىدىن كۆرە، ئوڭۇشىسىز خىزمەتلەرنى تاللىغىنىغا يەتمەيدىغانلىقىنى ئېيتتىم. ئوڭۇشىسىز خىزمەت سىزنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ. ئومۇم - مەن، مەن مانا مۇشۇنداق تەلەپلىك بەندە. ھەرقېتىم شەرت -

شارائىتى ناچار خىزمەتلەرگە يولۇققاندا، ئۇلار مېنىڭ ئالدىمدا ئەڭ ياخشى پۇرسەتكە ئايلىنىدۇ.

«ئاكتىپ تەپەككۈر» قىلغۇچى كىشى نېمىشقا قىيىن ئەھ-
ۋالدا قالغاندىمۇ ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشەلەيدۇ؟
بۇ ئىشنى ئويلىساملا ئوتتۇرا غەربىي قىسىم شەھەرلىك
مائارىپ كومىتېتى تاللاپ كۆرسەتكەن دوكتور مائارىپچى لاگا.
چۇپورا كۆز ئالدىمغا كېلىدۇ.

CBS تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «60 مىنۇتلۇق» خەۋەر-
لەر پروگراممىسىدا خەۋەر بېرىپ مۇنداق دېگەن: بۇ شەھەردە
22 باشلانغۇچ مەكتەپ، بەش تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە ئىككى تولۇق
ئوتتۇرا مەكتەپ بار. ئەمما بۇلارنىڭ ئوقۇتۇش نەتىجىسى كۆ-
گۈلدىكىدەك ئەمەس، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش سەۋىيىسى
شەتات بويىچە ئەڭ تۆۋەن. دوكتور چوپورا بۇ ئىشتىن خەۋەر
تاپقاندىن كېيىن، بۇ خىزمەت ئۆز ئىقتىدارىنىڭ تىرىشىش نىشا-
نىنى باھالىيالامدۇ - يوق دېگەننى ئىگىلەش ئۈچۈن، ئۆزى
بىۋاسىتە بېرىپ تەكشۈرگەن، ئۇ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش
ئىقتىدارىغا ئىگە بولغاچقا، قىيىن خىزمەتلەرنى ئىشلەشنى ياقتۇ-
رىدۇ.

ئۇنى كۈتۈپ تۇرغىنى خېلىلا پايدىسىز شارائىت ئىدى.
ھەر قېتىم ئۇ مېھمانخانىدا يېتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشتە،
پۈكەيدىكى مۇلازىمەتچى چېغىدا ئۇنىڭ ئىسمىنى بىلگەندىن
كېيىن، ئۇنىڭ يېغىرىغا تېگىپ: «سىزگە ئامەت تىلەيمەن، سىز
چوقۇم ئىلاھنىڭ ياردىمىگە موھتاج بولىسىز» دېگەن.
ئۇنىڭ ئېيتىشىچە، جەڭگىۋارلىقنى يوقاتقان بىر مۇئەللىم
كەينى - كەينىدىن خىزمەتتىن يۆتكىلىشنى تەلەپ قىلغان.
دوكتور شەھەر ئىچىدىكى نۇرغۇن ئادەملەر بىلەن پاراڭلىشىش

ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ بۇ شەھەردىن ئىشەنچسىنى يوقاتقانلىقىنى، ئۆزى تۇرۇشلۇق شەھەرگە نىسبەتەن ياخشى تەسىراتقا ئىگە ئەمەسلىكىنى ھېس قىلغان. بۇ ئېھتىمال تېلېۋىزوردا بەرگەن خەۋەر بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن. ھېچكىمنىڭ بۇ جايدىكى مەكتەپ بىلەن خوشى قالمىغاندەك قىلاتتى. ھەتتا بەزىلەر ئۇنىڭغا نەسىھەت قىلىپ ۋە ئۇنى ئاگاھلاندۇرۇپ، مانا- رىپ باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتمىگەن، بولمىسا «ئازار يېيىش- تىن باشقىغا ئېرىشەلمەيسەن» دېگەن.

كېيىن دوكتور چوپورا يەنە بىرەيلەننى ئۇچرىتىدۇ، ھېلىقى ئادەم دوكتورنى خىزمىتىدىن چېكىندۈرمەكچى بولىدۇ. ئۇ ئادەم- نىڭ ئۆيى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ يېنىدا ئىدى. بىر كۈنى، ئۇ ئادەم ئىشكىنىڭ ئالدىدا پىۋا ئىچىپ ئولتۇراتتى، دوكتور چوپورا بۇ ئادەمدىن سىز بۇ رايوندىكى مەكتەپكە نىسبەتەن قانداق تەسىراتقا ئىگە دەپ سورىدى. ئۇ ئادەم دوكتورنىڭ كۆزىنىڭ ئىچىگە بىر قارىۋېتىپ، قولىدىكى پىۋانى قويۇپ، مەكتەپكە قارىغىنچە، قىلچە پەرۋا قىلمىغان ھالدا:

— ناۋادا بۇ مەكتەپكە ئوت كېتىپ قالسا، بىرەر چېلەك سۇمۇ چاچمايمەن،- دەپ جاۋاب بەردى. ئۇنىڭ بۇ گېپى ھەل قىلغۇچ رول ئوينىدى. دوكتور كۆڭلىدە بۇ مەكتەپتىن قەتئىي چېكىنەي، دېگەن ئوي بىلەن ئۆيىگە قايتتى.

دوكتور كەچلىك تاماقتا بۇ ئىشنى ئۆيىدىكىلىرىگە دەپ بەردى. ئۇ بۇ رايوندىكى مەكتەپتە قەتئىي ئۈمىد قالمىغانلىقىنى چۈشەندۈردى. ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ بەكمۇ ئېچىندى، بىر ھازادىن كېيىن ئوغلى دىك:

— قېنى، دادامنىڭ ئىشەنچسىنى بىر سىناپ باقايلى، سىز دائىم بىزگە قىيىنچىلىقنى پۇرسەتكە ئايلاندۇرۇش كېرەك، دەيت-

تىگىزغۇ؟ - دېدى.

دوكتور بالامنىڭ دېگەن گېپى توغرا دەپ قاراپ، قارارنى ئۆزگەرتىپ، ئاشۇ ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىشقا ماقۇل بولدى. دوكتور بۇ قېتىمقى تەجرىبىگە ئىگە بولۇشتا تۆۋەندىكى سۆھبەتلەرگە شاھىت بولغان:

مەن مەكتەپكە بېرىپ، ئەڭ ئاۋۋال ئوقۇغۇچىلار ۋە مۇئەللىملەر بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدۈم. بىر كۈنى، ئەتىگەندە مەكتەپ كارىدورىدا بىر مۇئەللىمە بىلەن سۈركۈلۈشۈپ ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، ئۇنىڭدىن تىنچلىق سوراپ:

— چوڭس مۇئەللىم ياخشىمۇ سىز، - دېدىم. مۇئەللىمە جاۋابەن:

— ياخشى دېسىڭىز ياخشى، بىراق ياخشى دەيدىغان نېمە ئىش بار دەيسىز! - دېدى.

— چۈنكى سىزنىڭ گۈلدەك چىرايىڭىزنى كۆرۈپ شۇنداق ھېس قىلىۋاتىمەن، - دېدىم. مېنىڭ گېپىمدىن ئۇ بىر ئاز ھەيرانلىق ھېس قىلدى. مەن ئۇنىڭ ئىنكاس قايتۇرۇشىغا پەرۋا قىلماي سۆزۈمنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— چوڭس مۇئەللىم، مېنىڭ ياخشى دېيىشىم بىز ئىككىمىز بۈگۈن ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە خۇشال - خورام ئۆگىنىش قىلىشقا تەييارلىق قىلغانلىقىمىز.

ئۇ دەرگۈمان بولغان ھالدا ماڭا قاراپ قويدى.

— شۇڭا سىز بۇ كۈننى ناھايىتى گۈزەل بىر سەھەر دەپ قارىمامسىز؟ - دەپ سورىدىمەن ئۇنىڭدىن. ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ھە، ھەقىقەتەن شۇنداق، - دېدى.

پۇرسەت ھامان «قىيىنچىلىق» يېتىپ كەلگەندەك قىياپەتكە كىرىۋالىدۇ

قىيىنچىلىق دائىم بىر ئادەمدىن يەنە بىر ئادەمگە تەسىر قىلىدۇ. ئەمما ئادەم ئۆزىدە قىيىنچىلىق بولمىسا، باشقىلاردىمۇ قىيىنچىلىق قوزغاش مۇمكىن ئەمەس.

قىيىنچىلىققا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، ياخشى ئامىلىنى ئىزدەش-مۇ بىر خىل ئۇسۇل. مەيلى ئەھۋال قانچىلىك ئېغىر بولۇشتىن قەتئىينەزەر، ئالغا ئىلگىرىلەش ئۈچۈن قارشى يۆنىلىشتىن ئىنچىكە كۆزىتىش كېرەك. ناۋادا 20% ئوقۇغۇچى خەت تونۇمىدا، ئۇلارنىڭ ئاتا-ئانىلىرىنى 80% ئوقۇغۇچى خەت تونۇيدۇ دەپ خەۋەرلەندۈرۈشىمىز كېرەك. ئاندىن 20% ئوقۇغۇچىنى قانداق تەربىيەلەش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىش كېرەك. مەيلى قايسى خىل قىيىنچىلىق ئەھۋالدا بولۇشتىن قەتئىينەزەر، مۇئەييەنلەشتۈرىدىغان تەرەپنى چىقىش قىلىش ئۈمىد پەيدا قىلىدىغان ئەڭ ياخشى ئۇسۇل.

مەن تۇنجى قېتىم تاشلىنىپ قالغان سىنىپقا كىرگەندە، ھەر خىل قىزىقىش-ھەۋەسلەرگە تولغان چىرايىلار مەندە تولىمۇ كۈچلۈك تەسىر قالدۇردى. ئۇلار سىناقلاردا نەتىجىسى شۇنچى-لىك ناچار ئوقۇغۇچىلارمىدۇ؟ ئۇلار باشقا شەھەردىكى بالىلار بىلەن تامامەن ئوخشاشقۇ؟ ئەمەلىيەتتە، مېنىڭ كۆزىتىشىمچە ئۇلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ئەقىللىق. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇلارغا تەسىراتلىرىمنى سۆزلەپ بەردىم:

— مەن، مەن يولۇقتۇرغان بالىلار ئىچىدە سىلەرنى ئەڭ ئەقىللىق دەپ ئويلايمەن، مەن سىلەر بىلەن بىرگە ئۆگىنىشنى شەرەپ ھېسابلايمەن.

ئاندىن ئۇلارغا بۇ يىل ئۇلارنىڭ دەرسلەردە چوقۇم ياخشى بولۇپ كېتىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردۇم، ئۇلارنىڭ چېھرىدە ئۈمىد ئۇچقۇنلىرى چاقناپ كەتتى. مەن مۇئەللىملەرگە مائارىپ كومىتېتىنىڭ ئۇلارنىڭ ئىقتىدارىنى مۇئەييەنلەشتۈرگەنلىكىنى، بۇنىڭدىن كېيىن ئەڭ چوڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ يار يۆلەكتە بولىدىغانلىقىنى ئېيتتىم.

مەن مەكتەپ مۇدىرى، يېتەكچى مۇدىر، مۇئەللىملەرگە ھەربىرىمىزنىڭ كىشىلىك ھاياتىنى ئۆزگەرتەلەيدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارغا ئىگە ئىكەنلىكىمىزنى چۈشەندۈردۈم.

بۇ ئۇسۇل ئۈنۈم بېرەرمۇ؟ ياكى بولمىسا تازا خەيرلىك بولمىغان بېشارەتلىك رول ئويناپ قالارمۇ؟

نەتىجىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسى تېزلا يۈقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ جاسارىتىمۇ ئۇرغۇپ تاشتى. ئاتا - ئانىلار ئىنتايىن شەرەپ ھېس قىلىپ، ھەربىلى «شەرەپ ھەپتىلىكى» ئۆتكۈزۈپ خاتىرىلىمەكچى بولۇشتى. ئاساسلىق كوچىلاردا داغدۇغىلىق نامايىش ئۆتكۈزۈپ، ئۆز شەھىرى ۋە مەكتىپىنى ماختاشتى.

مۇشۇنداق چوڭ ئۆزگىرىشلەرنىڭ يۈز بېرىشىگە قانداق كۈچ سەۋەب بولدى؟ بۇ تولىمۇ ئاددىي قائىدە — پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ، شۇنداقلا مەن ئويلىغان «تەسىر كۆرسىتىش قائىدىسى» نىڭ رولى بولدى.

مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشىمىزدىن قەتئىينەزەر، ھەممىدە ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇشىمىز كېرەك.

1. قىزغىنلىق بولۇش كېرەك.
  2. ياخشى تەرەپنى كۆرۈش كېرەك.
  3. ئەڭ ئېسىل نەتىجىلەردىن ئۈمىد كۈتۈش كېرەك.
  4. «مەن ئۆزگەرتەلەيمەن» دېگەننى ئۆگىنىۋېلىش كېرەك.
  5. جان - دىل بىلەن ئىشەنچ قىلىش كېرەك.
- كونىلاردا: «بۈگۈن نېمە بولىدىغانلىقىنى تەڭرى ئۆزى بىلىدۇ» دېگەن گەپ بار. يىل دېگەن كۈن ساناپ ئۆتۈپ كېتىدۇ. ئەمما ھەر كۈن ئوخشاش ئۆتمەيدۇ. شۇنداقلا ئويۇم - ئوخشاش ئۆتىدىغان 24 سائەتمۇ مەۋجۇت ئەمەس.
- «بۈگۈن» ئېھتىمال ھەرقانداق بىر كۈندىن تېخىمۇ ياخشى پۇرسەتكە ئىگە ياكى ئادەمنىڭ ھاياتىدا ئىز قالدۇرايلىدىغان ئەڭ ئېسىل پۇرسەتكە ئىگە بولۇشى مۇمكىن. بەلكىم «بۈگۈن» كەلگۈسىگە تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان قارارلارنى چىقىرىشى مۇمكىن. شۇنىڭ ئۈچۈن ئەڭ ياخشى پۇرسەت ئېلىپ كېلىش ئېھتىمالى بولغان «بۈگۈن» نى ئېھتىياتچانلىق بىلەن قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.
- ئېسىل پۇرسەتلەرنى ئۆتكۈزۈۋەتكەن ئادەم، بۇنىڭدىن كېيىن ئىدىيىسىنى «بۈگۈن» گە توغرىلاپ، «بۈگۈن» دىن ئىبارەت بۇ يېڭى بىر كۈننىڭ مۇھىملىقىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش كېرەك. ئۇنى سىز ئېرىشمەكچى بولغان پۇرسەت دەپ تەسەۋۋۇر قىلىڭ. بولۇپمۇ قىيىنچىلىق ئىچىدىكى پۇرسەتكە ھەرگىز سەل قارىماڭ.
- ئالتۇنمۇ پارقراپ تۇرۇپ ئۇچرىمايدۇ. كىشىلىك ھاياتتىكى پۇرسەتمۇ ئەنە شۇنداق ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەرگىلا ئۇچرايدۇ.

بىر نەچچە مىنۇت بىر ياشنى تامامەن ئۆزگەرتىۋېتەلەيدۇ

— مەيلى كىم بولۇشۇڭلاردىن، قەيەردە بولۇشۇڭلاردىن قەتە-
ئىيىنەزەر، «بۇگۈن» سىلەرنىڭ ئىنتايىن سىرلىق بىر كۈنىڭلەرگە
ئايلىنىپ قالىدۇ.

مەن ئاكتىپ تەپەككۈرنى ئىشقا سېلىپ، مۇۋەپپەقىيەت
قازىنىشنى خالايدىغانلارغا نۇتۇق سۆزلەپ ئىلھام بېرىشتەك ناھا-
يتى نۇرغۇن نۇتۇق سۆزلەش پۇرسىتىگە ئېرىشكەنلىكىمدىن
تولمۇ پەخىرلىك ھېس قىلىمەن. بۇنداق نۇتۇق سۆزلەش
يىغىلىشىدا بەش مىڭدىن ئونمىڭغىچە تاماشىبىن بولۇپ، مۇتلەق
كۆپ ساننى ياشلار ئىگىلەيتتى، شۇنداقلا شىركەتمۇ ئىشكىتىن
كىرىش بېلىتى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەرىپ-
يىلدى.

نۇتۇق سۆزلىگۈچىلەر ئېھتىمال ئاڭلىغان بولۇشى مۇم-
كىن. بەزىلەر نۇتۇقنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ھاياتىدا بۇرۇلۇش
ھاسىل قىلغان. دېمىسىمۇ داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلگەن نۇتۇق
سۆزلەش يىغىلىشى بىر خىل ئىجادىي كەيپىيات يارىتىدۇ. ئادەم-
گە تەسىر كۆرسىتىپ، مۆجىزە خاراكتېرلىك كۈچ - قۇدرەت
ھاسىل قىلالايدۇ.

ئومۇمەن، ئۇلار «ئۆزىدە مەلۇم خىل ۋەقە يۈز بەرگەنلى-
كى» بىلەن ئۆزىنى پۈتۈنلەي ئۆزگەرتەلەيدىغان مىساللارنى
قايتا ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۆزىنى تېخىمۇ ئېنىق تونۇپ، ئىلگىرى

تامامەن ھېس قىلىپ باقمىغان ھەر خىل ئىقتىدارنى بايقايدۇ. ئۇلار «بۈگۈن» نىڭ ئۆزىگە مەنسۇپ ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ، ئەگەر «بۈگۈن» نى ھەقىقىي يوسۇندا چىڭ تۇتالسا، مۇۋەپپەقىيەت نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىيەلەيدۇ.

بىر كۈنى كەچتە مەن ئالاھىدە تەكلىپ بىلەن چاتتا نوگاغا نۇتۇق سۆزلەشكە باردىم. ئۈچ نەپەر نۇتۇق سۆزلىگۈچى - نىڭ ئىچىدە مەن ئۈچىنچى بولۇپ نۇتۇق سۆزلىمەكچى بولدىم، شۇنىڭ بىلەن ئىككىنچى قەۋەتكە چىقىپ، باشقىلار نېمە - لەرنى سۆزلەيدىكەن دەپ نۇتۇق سۆزلىگۈچىنىڭ نۇتۇقىنى ئوغرىلىقچە ئاڭلىدىم.

بۇ چاغدا بىر سەھمىسى ياش يول تەرەپتىكى ئورۇننى ماڭا بوشىتىپ بېرىپ، ئۆزى ئىچكىرى تەرەپتە ئولتۇردى. بىز نۇتۇق سۆزلەش باشلانغىچە بىردەم ئازادە پاراڭلىشىپ ئولتۇردۇق. ئۇ كىشى مېنىڭ نېمە ئادەملىكىمنى بىلمەيتتى.

نۇتۇق سۆزلىگۈچى سەھنىگە چىقتى. ئۇنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان بىر ياش ئۆگدەپ قالدى - دە، بىردەمدىلا ئۇيقۇغا كەتتى. نۇتۇق سۆزلىگۈچىنىڭ يۇمۇرلۇق گەپلىرى مەيداندىكى - لەرنى كۈلدۈرۈپ، قىقاس چىقىرىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇمۇ ئويغىنىپ كەتتى. ئەمما بىردەمدىن كېيىن ئۇ ياش يەنە ئۇخلاپ قالدى. ئۇ نۇتۇق تۈگىگەندە چېلىنغان چاۋاك ئاۋازىدىن ئويغىنىپ كېتىپ، ماڭا: - ياخشى سۆزلىدى - دېدى.

مەن ئەسلىدە ئۇنىڭغا: «سىز قانداق بىلىسىز؟» دېمەكچى ئىدىم، ئەمما دەرھال گېپىمنى ئۆزگەرتىپ:

— ئۇنىڭ كەينىدىن سۆزلەيدىغان كىشى تېخىمۇ ياخشى سۆزلەيدۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ تەجرىبىلىرىدىن ئۆتكەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش مەخپىيىتىنى سۆزلەپ بېرىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قازىنىمەن

دەيدىغان ئادەم ئۇنىڭ نۇتۇقىنى ئاڭلىسا، بولۇپمۇ كەچكىچە ئۇخلاپ ئولتۇرىدىغان ئادەم ئاڭلىسا، چوقۇم ئۆزىنىڭ بۇ خىل بىپەرۋا پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىدۇ، بۇنداق مىساللار ناھايىتى كۆپ. ئاشۇ ئادەملەر ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەن، - دېدىم.

ئۇ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

— مەن چوقۇم كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلايمەن.

— مېنى ھەيران قالدۇرغىنى، ئۇ كېيىنكى مەيداندىكى نۇتۇق-نى ھەقىقەتەن كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلىدى. ھېلىقى نۇتۇق سۆزلەنگۈچى ھە دېگەندىلا، بۇ مۇگدەپ ئولتۇرىدىغان ياشنى جەلپ قىلدى. نۇتۇق سۆزلىگۈچى يۇقىرى ئاۋازدا:

— بىر نەچچە مىنۇت ئىچىدىلا ھاياتقا يېڭىۋاشتىن تۇغۇ-لىسىلەر - دە، يوشۇرۇن ئەقىل - پاراسىتىڭلار جانلىنىپ كېتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن نۇتۇقنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلىشىڭلار كېرەك، تەقدىر «بۈگۈن» سىلەرگە قول پۇلاڭلاتماقتا، - دەپ سۆزلەيتتى.

بۇ قېتىم ھېلىقى ياش مۇگدەمەي، قەددىنى تىك تۇتۇپ ئاڭلىدى. ھەربىر ئېغىز سۆزنى تولۇق ھەزىم قىلىپ، 40 مىنۇت مىدىر - سىدىر قىلماي قۇلغىنى دىڭ تۇتۇپ ئاڭلىدى. نۇتۇق ئاخىرلاشقاندا ئۇ ئۆز - ئۆزىگە: «چوقۇم ئاۋۋ كىشى بىلەن كۆرۈشۈپ قولىنى بىر تۇتۇۋالاي، ئۇ مېنى ئۆزگەرتتى» دېدى. ئۇ مەندىن ئۆزى خاھلىق سوراپ، ئالدىمىدىن ئۆتۈپ، يۈ-گۈرگىنىچە ئىككىنچى قەۋەتتىكى مۇنبەرگە چىقىپ كەتتى.

كېيىن مەن بۇ ياش بىلەن قايتا كۆرۈشەلمىدىم. بىر نەچچە كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ئەينى ۋاقىتتا نۇتۇق سۆزلىگەن كىشىدىن بوي - بەستى 183 سانتىمېتىر كېلىدىغان، سېرىق

چاچ يىگىتنىڭ ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ قىزغىنلىق بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشكەن - كۆرۈشىمگەنلىكىنى سورىغىنىدا، ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— ھەقىقەتەن ئاشۇنداق بىر يىگىتنى ئۇچراتتىم. ئۇ يىگىتنىڭ دېيىشىچە، ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا قانداقتۇر بىر ئىش يۈز بەرگەنمىش، ئۇ ئاشۇ كۈندىكى ئىشنى ھەرگىز ئۇنتالمايدىكەن. مەن ئۇ ياشنى ئەڭ ياخشى بىر ئۈلگە قىلدىم. ئەگەر قەلبەلەرنى ھەقىقىي تۈردە تۇتاشتۇرغىلى بولسا، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بەرگەن ئىلھام بىلەن «بۈگۈن» نى چىڭ تۇتقىلى بولىدۇ. ھەم ئىلگىرىكى مەغلۇبىيەتچىلەرنى تامامەن ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. دۇ. ئەمما ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدىغان ئاشۇ قىسقا دەقىقىلەر. نىڭ ئالدىمىزدا قاچان پەيدا بولىدىغانلىقىنى بىلىشكە ئامالسىز. مەن ئاشۇ ئېسىل پەيتلەر يېتىپ كەلگەن ھامان ئۇنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆزىمىزنىڭ تەقدىرىنى ئۆزگەرتىشىمىز كېرەك. بۇنداق مۇۋەپپەقىيەت قازانغان كىشىلىك ھاياتنىڭ مەقسىتىنى، ھەرقانداق چاغدا، ھەرقانداق بىر كۈنى باشلاشقا بولىدۇ. سىز مۇشۇ كىتابنى ئوقۇۋاتقان كۈندىن باشلاپ دەرھال ھەرىكەت قوللانسىڭىزمۇ بولىدۇ. ھەرىكەت قوللانغاندا پەقەت يېتەرلىك ئىلھام ۋە ئېنىق مەقسەت بولسىلا، چوقۇم ئۆزىڭىزنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تەل - تۆكۈس جارى قىلدۇرۇپ، قالتىس ئېسىل نەتىجىلەرنى ۋۇ-جۇدقا كەلتۈرەلەيسىز.

پەزىلەتلىك ئالىمىمىزنىڭ يىلگىلىمىزىمىز

يەتتىنچى باب مەغلۇبىيەتنى يېڭىش

— «ئۆمدىسىزلىنىشتەك قورقۇنچلۇق كېسەل» نى
داۋالاشنىڭ مەخپىي رېتسىپى

«ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىش» نىڭ سىرى

ئۈمىدسىزلىنىش كەيپىياتىنى يېڭىش ئۈچۈن ئاسان ئەمەس. بۇنىڭ سىرى: ئاۋۋال ئۈمىدسىزلىنىش، چۈشكۈنلىشىش سەۋەبىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ ئاسان ئۆزگىرىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش.

ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەرنىڭ ئۈمىدسىزلىنىدىغان چاغلىرىمۇ بولامدۇ؟

ئەلۋەتتە بولىدۇ، ئۇمۇ ئادەم - دە! ئادەمنىڭ كەيپىياتى كۆتۈرەڭگۈ، ياخشى بولىدىغان چاغلارمۇ، چۈشكۈن، ناچار بولىدىغان چاغلىرىمۇ بولىدۇ. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشىلەر مەڭگۈ ئۈمىدسىزلەنمەيدۇ، چۈنكى ئۇلار ئۈمىدسىز كەيپىياتقا قانداق مۇئامىلە قىلىشنى بىلىدۇ. ئادەمنىڭ ھېسسىياتى تۇراقلىق بولمايدۇ. يورۇقلۇق بىلەن قاراڭغۇلۇق، يۈزەكىلىك بىلەن چوڭقۇرلۇق، خۇشاللىق بىلەن غەم - قايغۇ گىرەلىشىپ، دەۋرىي خاراكتېرلىك ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ. ئادەم، ئەگەر ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە بولسا، ئۆزىنىڭ ئېڭى بويىچە روھىي ھالىتىنىڭ دەۋرىيلىك ئۆزگىرىشىنى كونترول قىلىپ تۇرىدۇ. روھىي ھالەت تۆۋەن بولغان چاغلاردا ئىشلارنى بىراقلا رەت قىلىۋەتمەي، ئىدىيىنى پائال كونترول قىلىپ، ئىمكان بار ئۇنى ياخشى تەرەپكە تارتىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا، ئادەم ئۈمىدسىزلىك پاتىقىغا پېتىپ قالغان تەقدىردىمۇ، ئۈمىدسىزلىك ئېلىپ كەلگەن رېئاللىققا باش ئەگمەيدۇ ياكى ئۇنى قوبۇل قىلمايدۇ. شۇڭا ئىدىيىنىڭ كۈچ - قۇدرىتىگە تايىنىپ، كەيپىياتىنى ئاكتىپ

ئامىلغا ئايلاندۇرۇپ، ئۈمىدسىز، چۈشكۈن ھالەتنى ئۆزگەرتىش كېرەك.

ئۈمىدسىزلىنىش كەيپىياتنى يېڭىش ئۈنچە ئاسان ئەمەس. بۇنىڭ سىرى: ئاۋۋال ئۈمىدسىزلىنىش، چۈشكۈنلىشىش سەۋەبىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ ئاسان ئۆزگىرىدىغانلىقىنى تونۇپ يەتكەندىن كېيىن، كېيىنكى قەدەمدە روھىي داۋالغۇشنىڭ قائىدىسىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ دەۋرىيلىك ئۆزگىرىشىنى چۈشىنىش، ئۇنىڭدىن كېيىن، كەيپىياتنى يۇقىرى كۆتۈرۈش-نىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلىنى تەتقىق قىلىپ چىقىش كېرەك. كەيپىياتنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، چوقۇم ھەر تەرەپلىمە ئىزدىنىپ، ئۆزىمىزگە پايدىلىق، ئۆزىمىزنىڭ خاسلىقىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان ئۇسۇللارنى تېپىپ چىقىشىمىز كېرەك.

بۇ بابتا مېنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان، نۇرغۇن ئادەملەر ناھايىتى ئۈنۈملۈك ئىكەن دەپ ھېس قىلغان بىرنەچچە تۈرلۈك ئەمەلىي ئۇسۇل تونۇشتۇرۇلدى. بۇ ئۇسۇللارنى ئايرىم - ئايرىم قوللىنىشقىمۇ، بىرلا ۋاقىتتا قوللىنىشقىمۇ بولىدۇ. بۇ ئۇسۇللارنى ئەمەلىي يوسۇندا قوللانغاندا، غەم - قايغۇنى قىزغىنلىققا ئايلاندۇرۇپ، ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىدىغان ئاكتىپ ئۇسۇلغا ئېرىشەلەيمىز.

ئىرادىسىزلىك نىيىتىدىن ۋاز كېچىڭ

مەلۇم مەنىدىن ئىپتىقاددا، ئۈمىدسىزلىك رىئالىتتىن ئۆزىنى قاقچۇرۇپ، ئۆزىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان پاناھ جاي. چۈنكى ئۇ رىقابەتلىك جەمئىيەتتە قىيىنچىلىقلارغا يۈزلىنىشتىن ئۆزىنى قا- چۇرىدۇ. ئەگەر كىشى ئۆز تۇرمۇشىدىن ئۈمىدسىزلىكنى جان دىل بىلەن ھەيدەپ چىقىرىمەن دەپ نىيەت قىلىدىكەن، ئۇ غەلبىدە- كە قاراپ ماڭغان بولىدۇ.

ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىشنىڭ بىرىنچى ئۇسۇلى، ئۈمىد- سىزلىكنى يېڭەلەيدىغان ھەقىقىي قەلبكە ئىگە بولۇش، بۇ تولىمۇ ئاددىي ئۇسۇل. ئالدى بىلەن چۈشكۈن كەيپىياتنى چىن دىل بىلەن ئۆزگەرتەلەيدىغان خاراكتېر ئالاھىدىلىكىنى ھازىرلاش كېرەك.

بۇ خىل قاراشنى سىز ئېھتىمال: «كىممۇ ئۆزىنىڭ چۈش- كۈن كەيپىياتىنى ئۆزگەرتىشى خالىمىسۇن، سەگەك ئادەملەر- نىڭ قايسى بىرى ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىدىن ئۈمىدسىزلىكنى ھەي- دەپ چىقىرىشنى خالىمايدۇ» دەپ ئويلاپ قېلىشىڭىز مۇمكىن. مېنىڭ قارىشىمچە، دائىم سەگەك ھالىتىنى ساقلىيالايدىغان ئادەملەر تولىمۇ ئاز. بىز ھەر بىرىمىز مەلۇم غەيرىي ئىدراكقا ئىگىمىز. ھەر قانداق ئادەم ئىدراك ۋە غەيرىي ئىدراك دەپ ئىككى خىل پىسخىك ھالەتكە ئىگە كېلىدۇ.

ئادەم مەڭگۈ تۈز سىزىق بويىچە تەپەككۈر قىلمايدۇ. بەزى- لەر مەيۈسلىكتىن پايدىلىنىپ ئۆزلىرىنىڭ مەغلۇبىيەتلىك پىس-

خىكىسىنى تولۇقلاپ، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىشنى يۈرۈشتۈرۈپ كېتىدۇ. ئۇلار ئۆزىنى ئاقلاپ: «مەن ئەسلىدە ئۆزۈمدە ئۇنداق قۇدرەتنىڭ يوقلۇقىنى بىلەتتىم» دەيدۇ - دە! بۇ گەپنى كۆڭلە-نىڭ چوڭقۇر قېتىغا يوشۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىگە تەسەللى بېرىشە-دۇ.

مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۈمىدسىزلىك رېئاللىقتىن ئۆز-نى قاچۇرۇپ، ئۆزىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان بىر پاناھ جاي. شۇڭا، يېرىم مەغلۇپ بولغان ياكى پاسسىپ تەپەككۈر قىلىدىغان، كەسكىن بولمىغان ئادەمنى، ئۈمىدسىزلىكنى چىن نىيىتى بىلەن يېڭىپ كېتەلەيدۇ دەپ ئېيتىشقا بولمايدۇ. چۈنكى ئۇلار رىقابەتلىك جەمئىيەتتە قىيىنچىلىقلارغا يۈزلىنىشتىن ئۆزىنى قا-چۇرىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بەزىلەر ئازدۇر - كۆپتۈر ئۆزىنى پەس كۆرۈش خاھىشىغا ئىگە كېلىدۇ. بۇ خىل خاھىشى كۈچلۈك ئادەملەر كومپىدىيلىك شەكىل بىلەن ئەمەس، بەلكى مەلۇم پاسسىپ تەپەككۈر شەكلى بىلەن ئۆزىنى قامچىلايدۇ، ئۆزىنى قاراڭغۇ - زۇلمەتلىك چۈشكۈن كەيپىيات ئىچىگە تاشلاپ قو-يۇشقا رازى بولىدۇ.

بۇ خىل ھەرىكەت نورمالسىزلىققا يېقىن كېلىپ قالىدۇ. ئەمما كىشىلەر ھەر قانداق ۋاقىتتا نورمال ھالىتىنى ساقلاپ قېلىشقا قادىر بولالمايدۇ. نورمال روھىي ھالەتنى ساقلاش مۇم-كىن بولمايدىغان ئىش مۇ ئەمەس، ئۇ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىشتى-كى نىشانلارنىڭ بىرى.

ئەڭ مۇھىمى، ئۆزىنىڭ ئوي - پىكىرىگە ئىگە بولۇش ۋە ئۇنى تەقسىملەش، ئۆزىنىڭ ئېڭى بويىچە ھەرىكەت قىلىش. ئەگەر ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدىن ئۈمىدسىز كەيپىياتنى جان دىل بىلەن ھەيدەپ چىقىرىمەن دەپ نىيەت قىلىدىكەن،

*P21

ئۇ غەلبىگە قاراپ ماڭغان بولىدۇ.
ماتون. دىڧرست ئەڭ ياخشى مسال بولۇپ، ئۇ يېقىندا
تىز پۈكمەس ئىرادە بىلەن مەنئى جەھەتتىكى كىرىزىنى يەڭ-
گەن.

ئۇ ئۈمىدسىزلىك بىلەن ناھايىتى ئۇزۇن كۈرەش قىلغان
شەخس، ئۇ كۆڭۈلسىزلىك ئىچىدىن قاراڭغۇ ئىدىيىنى قوغلاپ
چىقىرىپ، ئۇ يەردە قەلبىدىكى جاراھىتىنى داۋالىغان. ئەمما ئۇ
ئاخىرى ئۆزىنىڭ ھەسرەتلىك تۇرمۇش شەكلىدىن بىزار بولغان.
چۈنكى ئۇ روھىي جەھەتتە خاراكتېرنى تەلتۈكۈس ئۆزگەرتە-
لەيدىغان ھەقىقەتنى تونۇپ يەتكەن. ئۇ مەن يازغان ئاكتىپ
تەپەككۈر قىلىش دېگەن كىتابنى ئوقۇغان، ئەڭ مۇھىمى، ئۇ
كىتابتا يېزىلغانلارنى ئەمەلىيەتتە ئۆتكۈزگەن. ئاخىرى بىر
كۈنى، ئۇ ئۆزى بىلەن ئۆزى كۈرەش قىلىپ «ئۈمىدسىزلىك»
چاڭگىلىدىن قۇتۇلماقچى بولغان. ئۇ ئاشۇ خاراكتېرنى چىڭ
تۇتۇپ تۇرۇپ، تەنتەنىلىك ھالدا:

— مېنىڭ گېپىمنى ئوچۇق ئاڭلا، مېنىڭ ھاياتىمنى سەن
ئەمەس، ئۆزۈم بەلگىلەيمەن. كۆزۈمدىن يوقال، ھەرگىز يېنىمغا
كەلگۈچى بولما! — دېدى.

«تەپەككۈر» نى ئوبىيەت قىلىپ تۇرۇپ، بۇنداق گەپلەرنى
قىلسا، ئادەمنى ئەجەبلەندۈرىدۇ. ئەمما بۇ ھەرگىز ئەجەبلەنگۈ-
دەك ئىش ئەمەس.

«تەپەككۈر» دېگەن ئىسمى بار جىسمى يوق نەرسە بول-
ماي، بەلكى رېئال نەرسە. ئەگەر سىز ئەستايىدىل تۈردە قايتا
ئويلاڭسىڭىز، سىزنى ۋەيران قىلىۋېتىدىغان خاراكتېرمۇ سىزدىن
داجىيدۇ. ئەگەر سىز بۇ خىل پوزىتسىيىنى تۈگەتمىسىڭىز، بۇز-
غىنچىلىق خاراكتېرىدىكى تەپەككۈر شەكلى سىزنى كېرەكتىن

چىقىرىدۇ. دىڧرىست مانا مۇشۇ ھەقىقەتنى تونۇپ يەتكەن.
 بۇ ئاڭلىماققا خۇددى قاراڭغۇدا ئىسقىرتىپ ئۆزىگە مەدەت
 بېرىپ ماڭغاندەك تۇيغۇ بېرىدۇ. ئەمەلىيەتتە ھەرگىز ئۇنداق
 ئەمەس، ئۇ ئۆزىنى قالتىس سەگىتكەنلىك بولۇپ، شەخسنىڭ
 مۇستەقىل ھوقۇقىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ، ناھايىتى ئېسىل خاسلىق.
 نىڭ قۇدرىتىنى جارى قىلدۇرغانلىق بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.
 ئۆزىنى ئىدارە قىلىش، بۇ سىز چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك
 ئىش. ئۆزىنىڭ تەپەككۈرىنى ئىدارە قىلىشنى بىلىش كېرەك.
 ھەر خىل ئاماللار بىلەن غۇۋا تەپەككۈرنى چەكلەپ، ئاكتىپ
 پوزىتسىيە بىلەن خىزمەت قىلىش كېرەك. مانا بۇ ئۈمىدسىزلىك.
 نى يېڭىش ئۇسۇللىرىنىڭ بىرى.

چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدىغان بۆشۈك

ئون مىنۇت ئۆزىڭىزنى ھېچقانداق دەخلى - تەرۇزغا ئۇچراتماي چوڭقۇر، ئىجادىي تەپەككۈردا بولۇڭ. ئاندىن ئى! قادىر تەخىرى ھەرقاچان بىزگەر ياردەم بەرمەكتىسەن، ساخا چىن دىلەن دىن رەھمەت ئېيتىمەن، دەڭ.

ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىشنىڭ ئىككىنچى ئۇسۇلى «چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش». «چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش» ھەر كۈنى ئون مىنۇت ئېلىپ بارىدىغان، قاتتىق تاللاپ تەپەككۈر قىلىش تەرتىپى. بۇ خىل ئادەتنى توغرا، قانۇنىيەتلىك ئېلىپ بارغاندا، چوقۇم ياخشى نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ. بىر كۈن داۋاملاش-تۇرۇپ، ئىككى كۈن ئارام ئالىدىغان ئىش بولسا ھەرگىز ئۈنۈمى بولمايدۇ، پەقەت ھەر كۈنى كەم دېگەندە ئون مىنۇت داۋاملاش-تۇرسا، ئاندىن نەتىجىسىنى كۆرگىلى بولىدۇ.

بىر كۈن ئىچىدە، ھەر قانداق ۋاقىتتا، مەيلى كۈندۈزى ياكى كېچىسى بولسۇن، ئون مىنۇت «چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش» قا بولىدۇ. بۇنداق تەپەككۈر قىلىشقا ئالاھىدە ۋاقىت بەلگىلەش ھاجەتسىز. ئەمما بىر كۈندىكى 24 سائەت ئىچىدە چوقۇم ئون مىنۇتنى «چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش» قا سەرپ قىلىش كېرەك. بۇ ئۇسۇلنى سىستېمىلىق ھالدا ئېلىپ بارغاندا، ئۇزۇنغا قالمايلا، ئۇنىڭ ئۈنۈمىنى كۆرگىلى بولىدۇ.

ئاۋۋال ئۆيگە كىرىپ ئىشكىنى ئىچىدىن تاقاپ جايىڭىزغا

بېرىپ جىمىدە ئولتۇرۇڭ. تېلېفون كەلسىمۇ ئالماڭ، ئىشكىنىڭ
قوڭغۇرىقى چېلىنسىمۇ ئاچماڭ. ئون مىنۇت ئۆزىڭنى ھېچقان-
داق دەخلى - تەرۇزغا ئۇچراتماي چوڭقۇر، ئىجادىي تەپەككۇردا
بولۇڭ. تومسۇن كارلىل شۇ يوسۇندا ئەقىل - پاراسەتكە تولغان
تۆۋەندىكى سۆزلەرنى يېزىپ چىققان:

«چوڭقۇر تەپەككۇر — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدىغان
بۆشۈك»

«چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش» نى كونكرېت چۈشەندۈرۈڭ،
بەش مىنۇت ئىچىدە پايانسىز بوشلۇقنى تەسەۋۋۇر قىلىڭ ھەم
تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئويلاڭ:

ئۇلۇغ تەڭرى،

بىزنى سۆيگۈچى تەڭرى،

بىزنى پاناھغا ئالغۇچ تەڭرى.

ئىچىڭىزدە مۇنداق دەڭ:

ئې! ھەممىگە قانداق تەڭرى ھەر قاچان بىزگە ياردەم بەر-

مەكتىسەن، ساڭا چىن دىلىمدىن رەھمەت ئېيتىمىز.

ئەگەر شۇنداق دېيەلسىڭىز، چوقۇم كۆڭلىڭىز تىنچلىنىپ

قالدۇ.

كېيىنكى بەش مىنۇتتا كۆڭلىڭىزدە كىچىككىنە ئۈمىدىسىز-

لىكىنى تەسۋىرلەپ، پايانسىز سۈكۈتكە تاپشۇرۇۋېتىڭ، شۇنداقلا

بارلىقىڭىزنى سۈكۈتكە تاپشۇرۇۋەتكەندىكى ھالەتلەرنى ئېنىق

كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، بۇنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىيالا-

سىڭىز، كۆڭلىڭىزدىكى غۇۋا كۆلەڭگۈنى يوقىتالايسىز - دە،

كۆڭلىڭىز پاللىدە يورۇپ كېتىدۇ. تەپەككۇرىڭىز قانچە سۈزۈك

بولسا، ئۈمىدىسىزلىكىنى يېڭىشنىڭ ئۇسۇلىنى شۇنچە كۆپ ئوي-

لاپ چىقالايسىز!

باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىڭ

تەخىرىگە تىلاۋەت قىلىش، سىرداشلارغا قەلبىنى ئىزھار قىلىش، ئۆزىمىزنىڭ ئىدىئاسى، ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا تايىنىپ تەپەككۈر قىلىش كېرەك.

ئۈمىدسىزلىكنى يېڭىشنىڭ ئۈچىنچى خىل ئۇسۇلى كۆڭ-لىڭىز يېقىن بىرەر سىنى تېپىپ باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىڭ. ئۈمىدسىزلىنىش كەيپىياتى تەپەككۈرىڭىزنى بوغقاندا، ئەگەر سىز ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشى بولسىڭىز مۇشۇ سەۋەبلىك تەسىرگە ئۇچراشتىن ساقلىنىپ قالسىز. بىرەر كىشىنى تېپىپ باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىسىڭىز، ساغلام ئىدىيىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىڭىزگە تېخىمۇ پايدىلىق.

بىر كۈنى، كاتىپ ئىشخانىغا كىرىپ، بىر قىزنىڭ مەن بىلەن كۆرۈشمە كىچى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

— ئالدىن كېلىشىپ قويغانمۇ؟ ئۇ نېمە قىز؟ — دەپ سورىدىم. كاتىپ جاۋاب بېرىپ:

— ئالدىن كېلىشىپ قويمىغان. مەن پەقەت ئۇ قىزنىڭ ئىسمىنى بىلىمەن. ئۇ قىز يولدا كېتىۋېتىپ يولدىكى بەلگە تاختىسىدىن سىزنىڭ ئىسمىڭىزنى كۆرۈپتۇ. ئۇ قىزنىڭ دېيىشىدە چە ئۇ «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش» ئىقتىدارىغا ئىگە ئىكەن، ئەمما ھازىر بىر مۇنچە باش قېتىنچىلىققا يولۇقۇپتۇ، ئۇ سىزنىڭ ياردەم بېرىدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىپ كەپتۇ، دېدى.

— ھە، شۇنداقمۇ؟ قېنى، كىرسۇن، پاراڭلىشىپ باقاي.

ھېلىقى قىز زېرەكلىك بىلەن:

— سىزنىڭ مەن بىلەن ئالدىن كېلىشىپ قويمايلا كۆ-
رۈشكەنلىكىڭىزگە رەھمەت، مەن ئەھۋالنى قىسقىلا چۈشەندۈ-
رەي، ماڭا تەكلىپ بەرسىڭىز، تەكلىپىڭىزنى ئاڭلاپلا قايتمەن،
— دېدى.

ئۇ قىزنىڭ گەپ سۆزلىرىدىن گەرچە ناھايىتى ئوچۇق —
يورۇق قىز ئىكەنلىكى چىقىپ تۇرسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ كۆزلىرى
ئۇنىڭ دىلىدىكى غەشلىكنى يوشۇرۇپ قالدالمىغانىدى. ئۇنىڭ
دېيىشىچە، ئاكتىپ كىشىلىك پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىگە ئايلى-
نىش ئۈچۈن ناھايىتى تىرىشىپ ئۆگىنىپتۇ، ئەمما، نۇرغۇن قى-
يىنچىلىقلارغا دۇچ كەپتۇ، بۇ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىش ئۈچۈن
شۇنچە تىرىشقان بولسىمۇ، ئۆزىدىكى ئۈمىدسىزلىك سەۋەبىدىن
غەلبە قىلالمايلا قالماي، ئاكتىپ پوزىتسىيىسىمۇ كۆمۈلۈپ قاپ-
تۇ.

ئۇ قىز يەنە:

— ئەگەر ئۈمىدسىزلىكنى يېڭەلسەم، ئەسلى ھالىتىمگە
قايتىپ كېلىشىمگە ئىشىنىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىشلارنىمۇ راۋان
بىر تەرەپ قىلالايمەن، — دېدى.

مەن مۇنداق دېدىم:

— قېنى، كۆڭلىڭىزدىكىنى ئېيتىڭ، مەن سىزگە ياردەم
بېرىمەن، بېشىڭىزنى قاتتۇرۇۋاتقان مەسىلىنى ئېنىقراق ئۇقاي،
ئۇنى ياخشى ھەل قىلىشنىڭ ئۇسۇللىرىنى بىرلىكتە تېپىپ
چىقىمىز.

شۇنىڭ بىلەن ئۇ خۇرسىنغان ھالدا ئۆزىنىڭ باش قېتىد-
چىلىقىنى بىر مۇبىر سۆزلەپ بەردى. ئۇ گەپلەرنى ناھايىتى رەت
— رېتى بىلەن بايان قىلاتتى، ئالدىدا دېگەن گەپلىرىنى پەقەت

تەكرارلىمايتتى. مېنىڭچە، ئۇ تەپەككۈرى چوڭقۇر كىشىلەردىن بولۇپ، ئاۋام تاپشۇرغان زور مەسئۇلىيەتلىك خىزمەتنى ئۈستىگە ئالغانىدى.

بىز يېرىم سائەتچە پاراڭلاشقاندىن كېيىن، ئۇ سائىتىگە بىر قاراپ قويۇپ:

— ۋاي - ۋۇي، سىزنىڭ كۆپ ۋاقتىڭىزنى ئالدىم، تولىمۇ خىجىلمەن، سىزنىڭ نۇرغۇن ياردىمىڭىزگە ئېرىشتىم، تۇنجى قېتىم كۆرۈشۈپلا ماڭا ئىنتايىن سەمىمىي مۇئامىلە قىلدىڭىز، مەن بۇنى مەڭگۈ ئۇنۇتمايمەن، — دېدى.

ئۇ گېپىنى تۈگىتىپلا قانداق تېز كىرگەن بولسا شۇنداق تېز چىقىپ كەتتى.

مەن ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭغا نېمە قىلىپ بەرگىنىمنى بىلمەيمەن. بىر ھازادىن كېيىن ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭ گېپىنى زەن قويۇپ ئاڭلاش شەكلى بىلەن ئۇنىڭغا ياردەم بەرگەنلىكىمنى بىلدىم. چۈنكى ئۇ ماڭا ئىچ - قارىنى تۆكۈۋېلىپ يېنىكلەپ قالغانىدى. ئۈمىدسىزلىك كەيپىياتى كۆپىيىۋېرىپ جۈلۈقىڭىزنى چىقىرىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيىڭىزنى ۋەيران قىلاي دېگەندە ئىش بىلىدىغان، ئاكتىپ پوزىتسىيىدىكى بىرەر كىشىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ئىچ - قارىڭىزنى تۆكۈڭ. ئەگەر روھىي ھالىتىڭىز ساغلام بولىدىغان بولسا، ئۈمىدسىز، پاسسىپ ئىدىيىلەر سىزنى ئاۋارە قىلالمايدۇ.

بىرنەچچە يىلدىن كېيىن، بىر قېتىملىق نۇتۇق سۆزلەش يىغىنىدا، ھېلىقى قىز مەن بىلەن پاراڭلىشىش ئۈچۈن ئۇزۇن ئۆچىرەتتە تۇرۇپتۇ، ئۇ ئەينى ۋاقىتتىكى ئەھۋالنى ئەسلەپ: «ئۇ كۈنى سىز مېنى كىرىزىتىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقتىڭىز، ھازىر ئىش - لىرىم ناھايىتى ئوڭۇشلۇق كېتىپ باردۇ» دېدى.

خۇددى بۇ مىسالغا ئوخشاش، پەقەت باشقىلارغا «دەرت تۆكۈش» شەكلى بىلەنلا ئۈمىدسىزلىك كەيپىياتىنى تۈگىتەلەيمەيسىز، ئەمما ئىچ - باغرىمىزدىكى گەپنىڭ ھەممىنى تۆكۈۋېتىش، ھەقىقەتەن پايدىلىق.

مەيۈسلۈك كەيپىياتىنى ئۈنۈملۈك تۈگىتىشتىكى ئۈچ ھېكەت: 1. تىلاۋەت قىلىش، 2. سۆزلەش، 3. تەپەككۈر قىلىش. بۇ تەڭرىگە تىلاۋەت قىلىپ، قەلبىمىزدىكى بارلىق دەردلەرنى تۆكۈۋېتىش ياكى چۈشىنىدىغان كىشىگە قەلبىنى ئىزھار قىلىش دېگەنلىك. ئۆزىمىزنىڭ ئىدراكى، ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا تايىنىپ تەپەككۈر قىلىش كېرەك.

بۇ يەردىكى مەخپىي سىر، باشقىلارغا باش قېتىنچىلىقىمىزنى سەمىمىيلىك بىلەن سۆزلەپ بېرىش، ھېسسىياتقا بېرىلمەسلىك، ئىدراكقا تايىنىپ قەلبىمىزدىكى ئۈمىدسىز ئوي - خىيالنى تازىلاپ چىقىرىۋېتىش، شۇنداق قىلغاندىلا، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

«ئاكتىپ ھەرىكەتكە كېلىش» ئوڭۇشسىزلىققا تاقابىل تۇرۇشنىڭ ياخشى رىتسىپى

ھەركۈنى كۆڭلىمىزگە تايىن بولغان ئىشلارنى تەپەككۈر قىلىپ تۇرۇشىمىز كېرەك. بولمىغۇر خىياللار يىغىلىۋەرسە، كىشىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان روھىي كەيپىيات پەيدا قىلىدۇ، شۇنچا بۇنداق ئىشلارنى كۆڭلىمىزگە سېلىپ قويۇشنى ياكى ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىشنى ئۆزىمىز قارار قىلىشىمىز كېرەك.

مېنىڭ بىر دوستۇم بولىدىغان، ئۇ كەينى - كەينىدىن كەلگەن كۆتۈرۈپ قويۇشسىز ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچراپ كەتتى. ئەمما ئۇنىڭ ئېتىقادى تولىمۇ كۈچلۈك بولغاچقا، ئۆزىگە كەلگەن ئازاب - ئوقۇبەتلەرگە قەتئىي تىز پۈكەمس ئىرادە بىلەن مۇئامىلە قىلدى. ئۇ تەمكىنلىك بىلەن تەپەككۈر قىلىشنى بىلەدۇ، ئىشلىرى يۈرۈشمەسە، كەيپىزلىنىپ ھەرگىز باشقىلارنى ئەيىبلەپ يۈرمەيدۇ. قىيىنچىلىقلارنىڭ سەۋەبىنىڭ ئۆزىدە ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىدۇ.

ئۇ:

— ئادەم ئۆز ئۆمرىدە ھامان بىرنەچچە قېتىم ئازاب - ئوقۇبەتلەرگە يولۇقىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش كېرەك، — دەيدۇ.

ئۇ ئۆزىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى قەتئىي ھەم ئىدراكى ھالدا كۆزىتىپ، دادىلىق بىلەن ئۆزىنىڭ سەۋەنلىكلىرىنى تەھلىل قىلىپ، ئاندىن ئۆزىدىكى پاسسىپ ئامىللارنى بىر - بىرلەپ

تۈگەتتى.

دېمىسىمۇ ئۇ ئەقىللىق كىشىلەر قىلالايدىغانلىكى ئىشلار-
نىڭ ھەممىسىنى قىلدى. ئەمما ئۈمىدسىزلىكمۇ ئۇنى قويۇۋەتمەي
چىڭ تېپىشتى. ئۇ ئاستا - ئاستا، ئۈمىدسىزلىككە تەسلىم
بولدى. ئۈمىدسىزلىك ئىدىيىسى ئۇنىڭ يۈرىكىنى قامال قىلىپ،
ئۇنىڭ تەۋرەنمەس ئېتىقادىنى چىرىتىشكە باشلىدى. بۇ چاغدا
ئۇ تۇيۇقسىز «تۈزىتىش ھەرىكىتى» نى قوللاندى. مەيلى قايسى
خىل مەغلۇبىيەتلىك ھالەتتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن بولسۇن، چو-
قۇم كۆتۈرەڭگۈ روھ، ئېتىقادنى سىناق قىلىپ بېقىشنى يېتەكچى
قىلغان ھالدا تۈزىتىش ھەرىكىتىنى قوللىنىش كېرەك. بۇ يەردە-
كى مۇھىم ھالقا «ھەرىكەت» تە. پەقەت توغرا ھەرىكەت قوللان-
غاندىلا خاتالىقنى تۈزەتكىلى بولىدۇ. بۇ نۇقتا تولىمۇ مۇھىم.
مەسىلە ئۆزىمىزدە نېمە يۈز بەرگەنلىكىدە ئەمەس، بەلكى ئۆز-
مىزدە يۈز بەرگەن مەسىلىنى قانداق تونۇشتا. مەسىلەن: ھېس-
سىياتقا بېرىلمەسلىك بولسا پاسسىپ بولماي، بەلكى ئاكتىپ
ئويىپىكىتىپ بولىدۇ، توغرا تەپەككۈر قىلغاندا، قەيسەر ئىرادە
بىلەن ئوڭشاش ھەرىكىتىنى قوللانغىلى بولىدۇ.

ھەر كۈنى كۆڭلىمىزگە تايىن بولغان ئىشلارنى تەپەككۈر
قىلىپ تۇرۇشىمىز كېرەك. بولمىغۇر خىياللار يىغىلىۋەرسە، كى-
شىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان روھىي كەيپىيات پەيدا قىلىدۇ، شۇڭا
بۇنداق ئىشلارنى كۆڭلىمىزگە سېلىپ قويۇشنى ياكى ئۇنىڭدىن
ۋاز كېچىشنى ئۆزىمىز قارار قىلىشىمىز كېرەك.

بۇ مېنىڭ دوستۇم چىقارغا ئەمەلىي خۇلاسە. ئۇ ئۈمىد-
سىزلىككە چار سېلىپ:

— مېنىڭ يېنىمدىن نېرى كەت! — دېگەن.
نەتىجىدە ھەقىقەتەن شۇنداق بولدى. ئەلۋەتتە قارشىلىققا

ئۆچرىشىمۇ مۇمكىن. مۈشكۈل ئەھۋاللارغا پەقەت قەتئىي بولۇپ، سۇنماس ئىرادە بىلەن يۈزلەنگەندىلا، ئۈمىدسىزلىكنى يەتتىگىلى بولىدۇ. ئۇ كۆرەڭلىگەن ھالدا:

— مېنىڭ قوللانغىنىم تامامەن ئاددىي ھەم قەدىمىي ھەرد. كەت. مەن ھېچنېمىنى تەپەككۈر قىلمايدىغان ئادەملەردىن ياكى ئۆزىنى ئۆزى مەيۈسلەندۈرىدىغان كىشىلەردىن ئىنتايىن بىزار. مەن پەقەت ھەرىكەت، ھەرىكەت، يەنە ھەرىكەت قىلىش: تۈزدە- تىش ھەرىكىتىنى ئېلىپ بېرىش كېرەك دەپلا ئويلايمەن، — دېدى.

— ماڭا قانداق ھەرىكەت قوللانسام بولىدىغانلىقىنى ئېيى- تىپ بېرەمسىز؟ تۈزىتىش ھەرىكىتى دېگەن زادى قانداق بولۇ- دو؟ دېدىمەن ئۇنىڭغا ئىلتىجا قىلىپ.

ئۇ ئالدى بىلەن جىسمانىي ھەرىكەت قوللانغان. ئۇ ئەمدى يەنە مەيۈسلىنىپ يۈرۈۋەرمەيدىغان بولدى. ئە- چىدە: «مەن نېمە ئۈچۈن بۇ ھالغا چۈشۈپ قالدىم؟» دەپ ئويلايتتى. ئۇ سىرتلارغا چىقىپ تىنماي ماڭاتتى ياكى سۇ ئۈزۈشكە باراتتى ۋە ياكى بېرىپ گولۇ توپ ئويناييتتى. ئۇنىڭ بۇ ھەرىكىتى تەپەككۈرنى بوغۇپ تۇرغان چوڭ مەركىزىي نېرۋى- گە بولغان بېسىمنى تۈگىتىپ، ئۇنى تەپەككۈر قىلىشتىن ھەرد- كەت قىلىشقا ئېلىپ باردى.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭ كاللىسى سەگەكلىشىپ، روھىي ھالىتىمۇ بارا - بارا ياخشىلاندى. قان ئايلىنىشى راۋانلىشىپ، يۈرەك ئىقتىدارىمۇ كۈچەيدى. ھەر خىل ئىجادىي پىكىرلەر كاللىسىدا بىخ ئۇرۇشقا باشلىدى. بىر كۈنى ئۇ ناھايىتى شادلان- غان ھالدا:

— مەن ئۈمىدسىز كەيپىياتتىن قۇتۇلدۇم، — دېدى.

ئۇ ئىلگىرىكى جانلىق ھالىتىگە قايتىپ كەلگەندى. گەرچە ئۇ بۇنى ناھايىتى ئۇزۇن ۋاقىت ئىچىدە ئەمەلگە ئاشۇرغان بولسىمۇ، ئەمما بۇرۇنقى جانلىق، تېتىك ھالىتىگە تەسەۋۋۇرىدە كىدىنىمۇ تېز قايتىپ كەلدى.

پەقەت كۈچلۈك تۈزەش كۈچىگە ئىگە ئاكتىپ ھەرىكەت قوللانغاندىلا، ئىشلارنى ياخشىلاش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشتۈرگىلى بولىدۇ. بەدەن ھەرىكەت قىلىشقا ئۆتكەندىن كېيىن، روھىي ۋە تەپەككۈر جەھەتتىمۇ روشەن ھالدا ياخشىلىنىش بولىدۇ. ئۇ ھەر بىر مەسىلە ۋە قىيىنچىلىقلارغا يۈزلەنگەندە، ھەر بىر ئىشنى تەپەككۈر قىلغاندا، بۇلار ئۇنىڭغا نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگىتەتتى. بۇ چاغدا ئۇمۇ مەن دائىم نەقىل كەلتۈرىدىغان «ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارنىڭمۇ ئۆزىگە خاس ئارتۇقچىلىقلىرى بولىدۇ» دېگەن ھېكمەتتە ئېيتىلغان تەپەككۈر پەللىسىگە يەتكەندى.

ئۇ جاپا - مۇشەققەت ۋە راھەت - پاراغەتتە بىللە بولۇش دېگەن ھەقىقەتنى چۈشەنگەندىن كېيىن، ئىشلارنىڭ ئۇنچە ئۇسالى ئەمەس ئىكەنلىكىنى بىلدى. ئەھۋاللارمۇ ئۇنىڭغا نىسبەتەن ياخشىلىنىشقا قاراپ ماڭغاندەك قىلاتتى. ئۈمىدىسىز، پاسسىپ پوزىتسىيىدىن پەيدا بولغان دەرىمانسىزلىق تۇيغۇسى، ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ھەرىكەت تەرىپىدىن نەلەرگىدۇر غايىپ بولغانىدى.

جاپا - مۇشەققەت، قىيىنچىلىق، نامراتلىق — «ئۈچ بۈيۈك ئۇستاز» دۇر

بىرەر قىيىن ئىشقا يولۇققاندا ئۇنىڭ ناچار تەرىپىنىلا ئويلى-
ماسلىق.

باشقىلارنى ۋە ئۆزىنى سۆيۈش.
تسلاۋەت قىلىش، ئىشەنچ باغلاش، يولغا قويۇش، ئىنساند-
يەتنى سۆيۈش، بۇ ئارقىلىق ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولۇپ چىقىش
ئۈچۈن ھەرقايسى جەھەتلەردىن يېتىلىش.

ئالدىنقى بابلاردا ئېيتتىم، مەن ئاددىي خىزمەتكە ئېرىشەل-
گەنلىكىمنى بەخت ھېسابلايمەن، دەپ.

مەن تۆت دىنىي جەمئىيەتتە ۋەزىپە ئۆتگەن، يەنە كېلىپ
ۋەزىپەم تولمۇ ئېغىر، مۇخلىسلارمۇ ئاز ئىدى، دىنىي جەمئىيەت-
نىڭ تەرەققىيات ئاساسى ئاجىز بولۇپ، ناچار ئەھۋالدا تۇرۇۋاتات-
تى. ئەمما ناچار ئەھۋاللارنىڭمۇ ئۆزىگە چۈشلۈك ئارتۇقچىلىقى
بولدۇ. بۇ چاغدا بىزگە يۇقىرىغا قاراپ ماڭماقتىن باشقا يول
يوق ئىدى. مەن بۇ يەردە مۇشۇ ئەمەلىيەتنى ئالاھىدە تەكىتلەي-
مەن.

ناۋادا شەرت - شارائىتى ياخشى خىزمەتلەرگە ئېرىشكەندە،
چوقۇم تىرىشىپ ئۇنى قوغداپ، پۈتۈن زېھنىنى ئىشقا سېلىپ
قانداق قىلغاندا تېخىمۇ يۇقىرى ئۆرلەش توغرىسىدا باش قاتۇ-
رۇش كېرەك. ماڭا نىسبەتەن، ھەر قانداق خىزمەتتىن ئېرىشكەن
قانائەت تۇيغۇم، ئوڭۇشسىز ياكى كەينىگە قاراپ ماڭغان خىز-

مەتكە مەسئۇل بولۇپ، مۇشۇ خىزمەتنى ياخشىلاپ، گۈللەپ
ياشىنىشتىن ئېرىشكەن قاناتتە تۇيغۇمغا يەتمەيدۇ. شۇڭا مەن
ئۆزۈمنى تولىمۇ بەختلىك ھېس قىلىمەن.

ئەلۋەتتە، مەن شۇنىمۇ ئېتىراپ قىلىمەنكى، ھەر بىر دىنىي
جەمئىيەت ماڭا ناھايىتى چوڭ ئۈمىدسىزلىكلەرنى ئېلىپ كەل-
دى. ئەمما مەن ھەر قېتىم ياخشى ئادەملەرگە ئۇچراپ تۇردۇم،
ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگەندىم. مەن ئاك-
تىپ تەپەككۈر قىلىش ئۇسۇلىنى مانا مۇشۇنداق تەجرىبىلەردىن
خۇلاسە چىققانمەن.

جاپا - مۇشەققەت، قىيىنچىلىق، نامراتلىق بولسا ئۈچ
مۇنەۋۋەر ئۇستاز. كۆز - قۇلقى ۋە قەلبى ئارقىلىق بۇ ئۈچ
ئۇستاز بىلەن ئۇچراشقان ئادەم ناھايىتى بەختلىك. ئۇلار بۇ
ئۈچ ئۇستازدىن چوقۇم ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئۆگىنىدۇ.
ۋالالايدۇ.

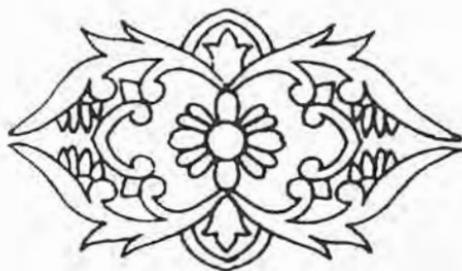
مەن جاپا - مۇشەققەتلىك مۇھىتتا مۇنداق تۆت تۈرلۈك
قىممەتلىك تەجرىبىنى ئۆگەندىم ھەم دائىم بۇلار ئارقىلىق ئۇ-
مىدسىزلىكنى يېڭىپ كەلدىم. بۇ تۆت تۈرلۈك تەجرىبە مۇنۇلار:
1. بىرەر قىيىن ئىشقا يولۇققاندا كەچكىچە ئۇنىڭ ناچار
تەرىپىنىلا ئويلىماسلىق.

2. باشقىلارنى ۋە ئۆزىنى سۆيۈش.

3. چوڭ - چوڭ ئىشلارنى ئويلاش كېرەك. تىلاۋەت
قىلىش، ئىشەنچ باغلاش، يولغا قويۇش، ئۇلارنى سۆيۈش، بۇ
ئارقىلىق ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولۇپ چىقىش ئۈچۈن ھەر قايسى
جەھەتلەردىن يېتىلىش.

4. ئىشەنچ باغلاش، كەلگۈسىگە، ئۆزىمىزگە ئىشەنچ باغلا-
شىمىز كېرەك.

ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە ئادەملەرمۇ ئادەم، ئەلۋەتتە، بەزى-
دە ئادەم چۈشكۈنلىشىپ كېتىدىغان ئەھۋاللارمۇ بولىدۇ. خۇد-
دى، يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكىنىمدەك، ھەر قانداق ئادەم
كەيپىياتنىڭ ياخشى - يامانلىقى ياكى ھېسسىياتنىڭ ئۆزگىرىش
تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشى
تەپەككۇر ئىقتىدارى ۋە مەنئىۋى ئىقتىدارنى چېنىقتۇرۇپ، ھەر
قانداق ئەھۋالدا ئۆزىنىڭ تەپەككۇر ئۇسۇلىنى يوقىتىپ قويماي-
دۇ. ئۇلار ئۆزىنى ھېسسىيات بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەقلىي
ئىدراك بىلەن تۇتۇپ تۇرىدۇ. شۇڭا ئۇلار گەرچە تاسادىپىي
قايغۇ - ھەسرەتلەرگە مۇپتىلا بولسىمۇ، ئەمما ساغلام ئەقىل ۋە
ئوبىيكتىپ پوزىتسىيەگە تايىنىپ، ئۈمىدسىزلىكنى يېڭىپ، ئۇنى
ئوڭۇشلۇق بىر تەرەپ قىلىدۇ. ھەر قانداق مەغلۇبىيەتلەردىن
ئۈمىدسىزلىنمەيدۇ ۋە ئۇنىڭدىن ۋاز كەچمەيدۇ. ئۇ مەغلۇبىيەتنى
ئاسانلا ئۈنتۈپ قىيىنچىلىقلارغا جەڭ ئېلان قىلىدۇ.

ئۈچۈن كىتاب ئوقۇيلىڭ

سەككىزىنچى باب تىلنىڭ قۇدرىتى

— «ئاكىنپ تىل» خاراكتېر ۋە ھاياتىڭىزنى
مۇكەممەللەشتۈردۈ

ھەرگىز «سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆز» نى قىلماڭ

بىزنىڭ ئىشلىرىمىزنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىدىغان تىللارنى
قەلبىمىزدىن تازىلاپ، قەبرىگە دەپن قىلىۋېتەيلى!

«ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان» ئادەملەر تىلنى قانداق
تاللاپ ئىشلىتىشنى بىلىدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە
تەسىر يەتكۈزىدىغان پاسسىپ تىللارنى (مەسىلەن: قىلالمايمەن،
مۇمكىن ئەمەس دېگەنگە ئوخشاش) ئىشلەتمەيدۇ، ئۇلار كالىد-
سىدىن بۇ خىل تىللارنى پۈتۈنلەي تازىلاپ چىقىرىۋەتكەن.
پاسسىپ تىل سىزنىڭ پاسسىپ ئىدىيىگە ئىگە ئىكەنلىكىدە-
ئىزنى ئىسپاتلاپلا قالماي، بەلكى سىزگە يامان تەسىر ئېلىپ
كېلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئەڭ مۇھىمى ئاكتىپ تەپەككۈرىمىز-
دىن پاسسىپ تىللارنى سىقىپ چىقىرىۋېتىپلا قالماي، بەلكى
ئادەمنى مەغلۇبىيەتكە ئېلىپ بارىدىغان تىللارنى ئۇنتۇپ كېتىدە-
شمىز كېرەك.

مەلۇم بىر گۇرۇھ بىر پارچە يەر سېتىۋېلىپ، ئۇ يەرگە
كۆلىمى كەڭرەك ئاممىۋى ئەسلىھەلەرنى سالماقچى بوپتۇ، بىراق
ئۇلارنىڭ ئىچىدە بەزىلەر پىلاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش - ئاشۇرال-
ماسلىق ھەققىدە شۈبھىلىنىپ قاپتۇ. ئۇلار كەچكىچە: «ناۋادا
تېخىمۇ كۆپ قوللاپ - قۇۋۋەتلەشكە ئېرىشەلمىسەك»، «ئەگەر
تېخىمۇ كۆپ مەبلەغ بولغان بولسا»، «ئەگەر بۇنداق بولسا،
ئەگەر ئۇنداق بولسا...»، «ئىشقا ئاشمايدۇ» دېگەن گەپلەرنى

قېتۇ، جاھاندا ئىشلارنى مەغلۇبىيەتكە سۆرەيدىغان بۇنداق «ئەگەر، ئەگەر» دېگەن سۆزدىنمۇ ئارتۇق تەمسىز سۆز بولمىسا كېرەك. بۇ گۈرۈھتىكى يەنە بەزىلەر: «ئۇ ئىشنى ئىشقا ئاشۇرالا-مايمىز، ئۇ مۇمكىن ئەمەس، بۇمۇ بولمايدۇ، ئۇنىمۇ ئىشقا ئاشۇرالمىمىز» دەپ ئادەمگە سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆزلەرنى قېتۇ. يەنە بەزىلەر ناھايىتى كەسكىن ھالدا: «ئۇ ئىش مۇمكىن ئەمەس»، «مەيلى قانداقلا قىلمايلى، ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس، بۇمۇ بولمايدۇ، ئۇمۇ مۇمكىن ئەمەس» دېگەندەك كەسكىنلىك دېمىنى سېقىدىغان پاسسىپ سۆزلەرنى ئەزۋەپلىگىلى تۇرۇپتۇ.

ئەمما بۇ چاغدا يېڭىلىق يارىتىپ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان بىرەيلەن ئىنتايىن ياخشى بىر لايىھەنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ بىرى بولۇپ، سېخىلىق بىلەن مەغلەغ چىقىرىپ، بىر پارچە يەر تەلەپ قىلغاندا، ھېچكىم قارشى چىقماپتۇ. ئۇ ھېلىقى يەرنى «قەۋرستان» لىققا ئىشلىتىمەن دەپ كەندە، كىشىلەر كۆزلىرىنى چەكچەيتىپ داڭقىتىپ قاپتۇ. ئۇ ئاشۇ يەرنىڭ چەت - چۆرىسىنى قۇرۇق تام بىلەن ئېتىپ، ئۇنىڭ ئىچىگە ئۈچ قەۋرە تېشى قاتۇرۇپتۇ. كىشىلەر ئاخىرەتلىك ئىشلارنى ئۆتكۈزگەندە يىغىلىپ، ئۇنىڭ قەۋرە تېشى ئۈچۈن ئۆتكۈزگەن يوپۇق ئېچىش مۇراسىمىغا قاتنىشىپتۇ. بىرىنچى قەۋرە تېشىدا «ئەگەر» دېگەن خەت، ئىككىنچى قەۋرە تېشىدا «قىلالمايمەن» دېگەن خەتلەر كىشىلەرنىڭ كۆزىگە چېلىقىپ تۇرىدىغان بوپتۇ.

— شۇنداقمىكىن دېگەنگە ئوخشاش بىزنىڭ ئىشلىرىمىزنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىدىغان تىللارنى مۇشۇ يەرگە دەپنە قىلىۋەتەتتىم، مۇشۇ يەرگە مەڭگۈ بەند بولۇپ كەتسۇن!» دېدى ئۇ

تەمكىنلىك بىلەن. ئۇ ئىپادىلىمەكچى بولغان، مەنىسى تولمۇ چوڭقۇر بۇ ھېكمەتنى كىشىلەر قەلبىگە نەقىشتەك ئويۇپ قويغان-ندى.

كېيىن بۇ گۈرۈھ كىشىلەرنى ھاڭ - تاڭ قالدۇرىدىغان ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى ياراتتى، بۇ «ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئىگە» ئادەملەرنىڭ پاسسىپ، مەغلۇبىيەتلىك تىللارنى قەلبىدىن پۈتۈنلەي تازىلاپ، قەبرىگە دەپن قىلىۋەتكەنلىكىنىڭ سەرمايە-سى!

« كېيىنكى قېتىم » بىزگە يەنە بىر يول ئېچىپ بېرىڭ

كىشىنىڭ نىيەت - ئىقبالى شۇ كىشىنىڭ پوزىتسىيە ۋە ئى-
شەنچىسىدە ئەكس ئەتىپ، ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەت ۋە مەغلۇبىيىتى-
نى بەلگىلەيدۇ.

مەشھۇر روھىي كېسەللىكلەر دوختۇرى سىمەيرى. بوراند-
نىڭ دېيىشىچە، ئۇنىڭ كېسەللىرىنىڭ ئىچىدە: «ئەگەر، ئۇ
ئىشنى قىلمىغان بولسام...» ياكى «پەقەت شۇنداق قىلغان
بولسام...»، «ئەگەر قانداق» دېگەن ئەمەلىيەتكە ياتمايدىغان
سۆزلەرنى قىلىشنى ياقتۇرىدىغان كىشىلەر كۆپ ئىكەن.

دوكتور بوراند تەسەۋۋۇرغا مۇراجىئەت قىلىش ئۇسۇلى
بىلەن خۇشاللىق ئارقىلىق ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. دوكتور ھەر بىر
كېسەلنىڭ تەسەۋۋۇرىنى قاناتلاندۇرۇپ، خاتىرىسىدىن «ئەگەر
قانداق» دېگەن سۆزنى چىقىرىپ تاشلاپ، ئاندىن «كېيىنكى
قېتىم» دېگەن سۆزنى كىرگۈزۈشكە يېتەكچىلىك قىلدى. شۇڭا
بىز چوقۇم بۇنداق يېڭى سۆزلەرگە قۇلاق سېلىپ، يەتتە كىچى
بولغان نىشانىمىزغا يېتىپ، شۇ يەردىكى شادلىق تۇيغۇسىدىن
بەھرە ئېلىشنى بىلىشىمىز كېرەك.

مانا مۇشۇنداق تەسەۋۋۇر ئارقىلىق داۋالاش ئۇسۇلىنى
قوللانغاندا، «ئەگەر، قانداق» دېگەن پاسسىپ قاراشنى ئۈنۈم-
لۈك تۈردە تۈگىتىپ، «كېيىنكى قېتىم» دېگەن ئاكتىپ ئى-
شەنچىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

كىشىنىڭ نىيەت - ئىقبالى شۇ كىشىنىڭ پوزىتسىيە ۋە

ئىشەنچسىدە ئەكس ئېتىپ، ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەت ۋە مەغلۇبىيە-
تىنى بەلگىلەيدۇ. كەچكىچە «ئەگەر ئاشۇنداق قىلغان بولساق»
دەپ ئاللىقاچان ئۆتۈپ كەتكەن، قىممىتىنى يوقاتقان ئىشلارنى
ئەسلەش، قىلچە ئەھمىيىتى يوق ئۈمىدسىز ھەرىكەتتۇر.

يەنە مەسىلەن: ئەگەر ئۇ پاي چېكىنى سېتىۋالغان بولسام،
ئەگەر ئۇ چاغدا ساتمىغان بولسام، ئەگەر ئۇ خىزمەتنى ئىشلىگەن
بولسام، ئەگەر يولدىشىمغا غەزەبلەنمىگەن بولسام، ئەگەر ئايالىم-
نى خورلىمىغان بولسام... دېگەن گەپلەرنى قانچە قېتىملاپ
ئەزۋەيلىگىنىڭىزنى ئويلاپ باقتىڭىزمۇ؟

«ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان» كىشىلەر، ئۆزىنىڭ گۇنا-
ھىنى باشقىلارغا ئارتىپ قويدىغان مەسئۇلىيەتسىزلىكنى ھەرگىز
قىلمايدۇ. شۇنداقلا «ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسام» دېگەن
پاسسىپ خىياللارنىمۇ سۈرمەيدۇ. ئۇلار تېخىمۇ ساغلام، تېخىمۇ
ئاكتىپ، ئۈمىدكە تولغان ئويلاردا بولۇپ، «كېيىنكى قېتىم»
دېگەن ھاياتى كۈچكە تولغان گۈزەل ئارزۇلاردا بولىدۇ؛ بۇ
گۈزەل ئارزۇلار ئۇلارنى ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرگە ئېرىشتۈرىدۇ.
ئەگەر ئۇلار قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى ياخشى قىلالمىسا
ياكى قىلمايدىغان ئىشلارنى قىلىپ قويۇپ خاتالىق سادىر قىلسا،
ئۇ خاتالىقلاردىن ۋاز كېچىپ، كۆڭلىدە: «كېيىنكى قېتىم تېخىمۇ
ياخشى قىلىمەن، تېخىمۇ زېرەكلىك بىلەن ھەرىكەت قىلىمەن،
كېيىنكى قېتىمدا تېخىمۇ ياخشى ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە
بولمەن» دەپ ئويلايدۇ.

«كېيىنكى قېتىم» دېگەن سۆز، ئالغا ئىلگىرىلەش، يۇقىرى
ئۆرلەشنى مەقسەت قىلغان بولىدۇ. «ئەگەر ئاشۇنداق قىلغان
بولسام» دېگەن ئوي، ئۆتكۈزگەن خاتالىق ۋە مەغلۇبىيەتلەرگە
ئېسىلىۋالغانلىق بولىدۇ. ئۇنى ھەر قانچە ئويلىغان بىلەنمۇ
ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولمايدۇ.

قارا قويۇن «ئۇلۇغۋار غايە - جەسۇرانە ئىرادە» نى ھېچنېمە قىلالمايدۇ

«ئەگەر»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس» ... دېگەنگە
ئوخشاش پاسسىپ سۆزلەر بىزگە ھۇجۇم قىلىپ كەلسە ئۇنى «كې-
يىنكى قېتىم»، «مۇمكىن» ... دېگەندەك ئاكتىپ ئىبارلەر بىلەن
قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.

يازنىڭ ئاخىرلىرى لوس غەربىي يايلاقتىكى بىر دىنىي
جەمئىيەتنىڭ كەچلىك زىياپىتىدە، داكىتا شتاتىدىكى بىر دېھقان
بىلەن ئۇچرىشىپ قالدۇ. لوس مەملىكەت ئىچىدىكى دىن تارقى-
تىش ئۆمىكى دىنىي مەزھەپ كومىتېتىنىڭ پالاتا باشلىقى ئىدى.
ئۇ دىنىي جەمئىيەتنىڭ كېڭەش يىغىنىدا سۆز قىلدى. كەچلىك
زىياپەتتە، ئۇ ھېلىقى دېھقاننىڭ ئۇدۇلغا كېلىپ ئولتۇرۇپ، ئۇنى
پاراڭغا تۇتدۇ. دېھقان ئانچە جىق گەپ قىلمايتتى، شۇڭا لوس-
نىڭ پاراڭغا ئانچە قېتىلىپ كېتەلمىدى. لوس ئۇنىڭ قانداق
تېمىدىكى پاراڭغا قىزىقىدىغانلىقىنى بىلمەيتتى، شۇڭا ئۇ دېھقان-
دىن:

— بۇ يىل ھوسۇلنى قانداقراق ئالدىڭىز؟ — دەپ
سورىدى.

— تازا ياخشى ئەمەس، ھېچقانچە ھوسۇل ئالمىدىم، ئەمما
نېمىلا بولمىسۇن ھەر ھالدا % 10 ھوسۇل بار، شۇغىنىسى ئاكام
قۇرۇق قول قالدى.

لوس تولىمۇ ھەيران بولغان ھالدا:

— ئۇ نېمە ئۈچۈن؟ — سورىدى.
— قارا قۇيۇننىڭ كاساپىتى بولمامدۇ. ئون مىنۇت ئىچىدە دىلا ھەممىنى توزىتىۋەتتى، — دېدى ئۇ سۈكۈتكە چۆمگەن ھالدا.

— سىز شۇنداق ئېغىرچىلىقلارغا قانداق تاقابىل تۇردىڭىز؟

— سىز مېنى قانداق قىلدىڭىز دېمەكچىمۇ؟ — دېدى ئۇ بىر پەس شۈككىدە بولۇپ، — قانداق قىلاتتىم دەيسىز، مەن پەقەت ئۇلارنى ئۇنتۇپ كېتىشكە تىرىشتىم.
بۇ ئادەم كۆپ يىللاردىن بېرى تەبىئەت بىلەن ئورتاق تۇرمۇش كەچۈرۈپ كېلىۋاتاتتى. بوران — چاپقۇن، ئىسسىق — سوغۇق ۋە قارا قۇيۇن بىلەن بىرگە ياشاپ، مول ھوسۇل ئالغان چاغلىرىمۇ، قەرزگە بوغۇلۇپ قالغان ۋاقىتلىرىمۇ بولغان. ئۇنىڭ خىزمىتى بىزگە نازۇ — نېمەتلەرنى ئاتا قىلىۋاتقان مۇشۇ زېمىنگە قاراۋۇللۇق قىلىش ئىدى. بۇ مۇنەۋۋەر دېھقان قارا قۇيۇن ئېلىپ كەلگەن ئاپەتنى كىشىلىك ھاياتتىكى قۇتۇلغىلى بولمايدىغان بىر پاكىت دەپ قاراپ، ئۇنى قوبۇل قىلغانىدى. ئۇ ھەرگىز «ئەگەر قارا قۇيۇن چىقىمىغان بولسا» دەپ ئويلىمىغانىدى ھەم ئاھ ئۇرۇپ، ھەسرەت چەكمىگەن، بەلكى كېيىنكى قېتىم تېخىمۇ ياخشى مول ھوسۇل ئېلىشنى نىيەت قىلغانىدى. مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قالمىسۇن، ئۇ ھەرگىز تىز پۈكمەي، ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلەپ، يېڭىۋاشتىن ئىش باشلايتتى. ئۇ ئاكتىپ پوزىتسىيىگە، ئۇلۇغۋار غايىگە ئىگە بولۇپ، بارلىق قىيىنچىلىقلارغا باتۇرلۇق بىلەن يۈزلىنەلەيدىغان كىشىلەردىن ئىدى. ئۇ بۇ دۇنيادا ياخشىلىقنىڭ ھامىنى يامانلىق ئۈستىدىن غالىب كېلىدۇ. غانلىقى، بىر كۈن بولمىسا بىر كۈنى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش

ئۇسۇلنى تېپىپ، قىيىنچىلىقلارنى چوقۇم يەڭگىلى بولىدىغانلىقنى بىلەتتى.

«ئەگەر»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس»... دېگەنگە ئوخشاش پاسسىپ سۆزلەر بىزگە ھۇجۇم قىلىپ كەلسە قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ بۇ چاغدا «كېيىنكى قېتىم»، «مۇمكىن»... دېگەنگە ئوخشاش ئاكتىپ تىللار بىلەن قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.

بۇ سۆزلەرنى ئېغىزدا دېمەك ئاسان بولغىنى بىلەن، ئەمەسلىكتە كۆرسىتىش تولمۇ قىيىن، ئەمما سىز ئېگىلمەي - سۇنماي تىرىشىشىڭىز، ئاكتىپ تەپەككۇرغا، قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە بولسىڭىز، ئاداققى غەلبىنى قولغا كەلتۈرەلەيسىز.

ئاندىن كېيىن كەڭ قورساقلىقنى ئۆگىنىۋالسىڭىز، قارىماققا بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى نەرسىلەرنىڭ ئىجادچانلىق تەرىپىدىكىمۇ ئىگە ئىكەنلىكىنى چۈشىنىۋالسىز. دەسلەپتە بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىگە ئىگە دەپ بىلگەن ئىشلار پۇرسەتكە ئايلىنىپ، سىزگە ھەقىقىي مەنپەئەت ئېلىپ كېلىدۇ.

ئىشلار ئوڭۇشلۇق بولمىغاندا، يەنىلا مۇمكىن بولىدۇ دەپ كەن ئەقىدە بويىچە مۇئامىلە قىلساق، ياخشى نەتىجە بېرىدۇ. شۇڭا ئۈمىد، ئارزۇ ياكى نشان بىتچىت بولغاندا، ئۇنىڭ ئىچىدىن دىن يورۇقلۇق ئىزدىشىمىز كېرەك. ئېھتىمال شۇلار ئىچىدىن ئەڭ ياخشى پۇرسەت تېپىلىپ قېلىشى مۇمكىن.

كالتەك توپ ماھىرى مودىكاي...

ئۇ بىر ئىتىقادلىق ئىخلاسەن ئائىلىدە چوڭ بولغان، كىچىك-كىچىك ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرغاندا ھەرقانداق قىممەتلىك نەرسىلەرنى يېڭىلەيدىغانلىقىغا ئىشەنگەن. ئۇ ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشى بولۇپ، تەڭرىگە بولغان چەكسىز ئىخلاسى ۋە تەۋرەنمەس ئىتىقادى بىلەن كىشىلىك ھاياتتا يېڭىش قىيىن بولغان مەسىلىلەرنى يەڭگەن.

سز كالتەك توپ بىرلەشمىسىدىكى ئەڭ ياخشى ماھىر مودىكاي. بوراندىن ئېكسپىرتى ئاڭلىغانمۇ؟ ئۇنىڭ ئائىلىسى ئىنتايىن نامرات بولسىمۇ، ئەمما باشقىلارغا ئوخشاش ئۆزىنى ھەقىقىي نامرات دەپ قارىمايتتى. ئۇ كىچىككىنە كالتەك توپ بىرلەشمىسىدىكى ماھىرلاردىن بولۇپ چىقىشنى نىيەت قىلىپ، ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىلا ئۆزىنىڭ بۇ جەھەتتىكى تالانتىنى نامايان قىلغانىدى.

ئۇ ئەينى ۋاقىتتا يۇرتىدىكى بالىلارغا ئوخشاش دېھقانچىلىق مەيدانىدا ئىشلەيتتى. بىر كۈنى، ئۇنىڭ قولىنى ماشىنا قىسىۋېلىپ، ئوڭ بارمىقىنى ئۇزۇۋېتىدۇ، ئوتتۇرا قولىمۇ زەخمەلىنىدۇ.

ئەگەر پاسسىپ تەپەككۈردىكى ئادەم بولغان بولسا چوقۇم: «كالتەك توپ ئوينىيدىغان ئۈمىدىم پۈتۈنلەي بەربات بولدى، ئەگەر ئۇ كېلىشمەسلىك يۈز بەرمىگەن بولسا بەك ياخشى بولاتتى، قولۇم بۇنداق بولۇپ قالغان تۇرسا، ئەمدى قانداقمۇ

كالتەك توپ ئوپىنىيالايمەن، ئارزۇ - ئارمانلىرىم تۇرخۇندىن چىققان تۈتۈندەك ھاۋاغا توزۇپ كەتتى، ئەمدى ئارزۇيۇمغا يېتىش مۇمكىن ئەمەس» دەپ ئۈمىدىسىزلىككەن بولاتتى.

ئەمما بۇ ئۆسمۈر بۇنداق ئويلىمىدى، بۇنداق دەپمۇ يۈر-مىدى. ئۇ بۇ رەھىمسىز رېئاللىقنى پۈتۈنلەي قوبۇل قىلىپ، ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، قالغان بارماقلىرى بىلەن كالتەك توپ ئوپىنىشنى مەشىق قىلىپ، يەرلىك كالتەك توپ كوماندىسىنىڭ ئۈچ قورغان ماھىرىغا ئايلاندى.

بىر كۈنى، مودىكاي ئۈچ قورغاندىن بىر قورغانغا توپ ئۇرغاندا، كاماندا دىرېكتورى بىر قورغاننىڭ كەينىدە تۇرۇپ، تېز سۈرئەتتە ئايلىنىپ كېلىۋاتقان توپنىڭ چىرايلىق ئەگرى سىزىق ھاسىل قىلىپ بىر قورغاندىكى ماھىرنىڭ توپ خالىتىسىغا كىرگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھەيران بولغان ھالدا:

— مودىكاي، سەن تۇغما كالتەك توپ ماھىرى ئىكەنسىن، توپنى ياخشى كونترول قىلدىڭ، توپنىڭ سۈرئىتىمۇ تېز، ھاۋادا ئۇنداق ئايلىنالايدىغان توپنى ھەر قانداق توپ ئۇرغۇچى ماھىر كالتەك بىلەن توسىيالايدۇ، دېدى.

مودىكاي ئۇرغان توپنىڭ سۈرئىتىمۇ تېز، ھاۋادا لەيلەپ، بۇلۇڭ ھاسىل قىلىپ، قارشى تەرەپنىڭ توپ خالىتىسىغا چۈشكەن، توپ ئۇرغۇچى ماھىر كەلگەن توپقا تاقابىل تۇرالمىغان. مودىكاي كەينى - كەينىدىن ئۇرغان ئۈچ توپ بىلەن رېكورت يارىتىپ، ئامېرىكا كالتەك توپ ساھەسىدىكى ئەڭ ياخشى ماھىرلارنىڭ بىرى بولۇپ قالغان.

كالتەك توپ ئۇنىڭ ماشىنا ئۈزۈۋەتكەن كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن قايرىلىپ كەتكەن ئوتتۇرا بارمىقىدا باشقىلار بىلەن ئوخشىمايدىغان بۇلۇڭ ۋە ئايلىما ھاسىل قىلالغان.

ئۇنداقتا، ئۆسمۈر مودىكا قانداق قىلىپ بۇ بەختسىزلىك-نى ئۆزى سۆيگەن كەسپىنىڭ پايدىلىق ئامىلىغا ئايلاندۇرالدى؟ ئۇ بىر ئېتىقادلىق ئىخلاسمەن ئائىلىدە چوڭ بولغان، كىچىكىدىنلا ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرغاندا ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارنى يېڭەلەيدىغانلىقىغا ئىشەنگەن. ئۇ ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشى بولۇپ، تەڭرىگە بولغان چەكسىز ئىخلاسى ۋە تەۋرەنمەس ئىشەنچى بىلەن كىشىلىك ھاياتتا يېڭىش قىيىن بولغان مەسىلىلەرنى يەڭگەن.

چۈنكى ئۇ «ئەگەر ئاشۇنداق بولسا»، «قىلالمايمەن»، ياكى «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پاسسىپ تىلنى ئۆز ئېڭىدىن پاكىز تازىلىۋەتكەنلىكى ئۈچۈن، مەشھۇر كالتەك توپ ماھىرىغا ئايلىنغان.

بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن سىز ئېھتىمال: «مەن مودىكا. بوراندغا ئوخشاش ئالاھىدە ئىقتىدار ئىگىسى ئەمەس، ئۇنداق بەختسىزلىككە يولۇقسام، ئورنۇمدىن قايتا تۇرالمايمەن» دېيىشىڭىز مۇمكىن. ئېسىڭىزدە بولسۇن، مودىكاينىڭ قولى زەخمىلەنگەندە، ئۇمۇ ئالاھىدە بىر ئادەم ئەمەس ئىدى.

ھەر قانداق ئادەمنىڭ ۋۇجۇدىدا تېخى ئۆزىمۇ چۈشىنىپ يېتەلمىگەن ئاجايىپ ئىقتىدار يوشۇرۇنۇپ ياتقان بولىدۇ. بۇ يەردىكى ئەڭ مۇھىم نەرسە ئېغىزدىن «كېيىنكى قېتىم»، «قىلال-مايمەن» «مۇمكىنلىك ئېھتىمالى بار» دېگەن ئىجادچانلىققا ئىگە سۆزلەرنى چىقىرىش. سىزمۇ «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى» ئەقىللىق كىشىلەرگە ئوخشاش ئېغىزىڭىزدىن ھەرگىز «ئەگەر ئاشۇنداق بولسا»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پاسسىپ سۆزلەرنى چىقارماڭ.

«ئىشەنچ» مۆجىزە تۇغىدۇ

زامانىۋى تىببىي بىلىملەردىن ھالقىپ كېسىل داۋالاش ياكى روھىي ھادىسە قاتارلىقلار ھازىر مۆجىزە دەپ قارىلىۋاتىدۇ، بۇلار كەلگۈسىدە چوقۇم ئىلىم - پەن بىلىملىرىنىڭ تەركىبىي قىسمىغا ئايلىنىدۇ. ئەمما ئەڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئېتىقاد يەنىلا بار. لىق ئىلىم - پەن قانۇنىيەتلىرىنى يارىتىشنىڭ ئاساسى بولۇپ قالىدۇ.

سز ئۆزىڭىزگە ئالەمشۇمۇل مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئېلىپ كېلىدىغان — «مۆجىزە» دېگەن سۆزنى ئېسىڭىزدە چىڭ تۇتۇڭ. «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى» كىشىلەر ھەر قانداق مۇشكۈل ئىشلارنىڭ ياخشى بولۇپ كېتىشىگە، ئۇنىڭدا مۆجىزە يۈز بېرىشىگە ئىشىنىدۇ.

بىر «پاسسىپ تەپەككۈر قىلغۇچى» ئەر بىلەن «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى» ئايال توي قىلغان. ئۇلار كۆپ قىسىم ئائىلىلەرگە ئوخشاش، تازا بىر ئوڭۇشسىز دەۋردە ياشىغان بولۇپ، ئائىلىسى تولىمۇ نامراتچىلىقتا ئۆتكەن. ئېرى دائىم غۇدۇ-راپ:

— ئەگەر بۇ قېتىمقى قىيىنچىلىقنى يېڭەلسەڭ كەلگۈسىدە يەنە ئۈمىد بار، ئەمما بۇ مۇمكىن ئەمەس، دېگەن. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە ئايالى ئېرىنىڭ گېپى بىلەن قارىمۇ قارشى ھالدا:

— بۇ مەسىلىنى بىز ھەل قىلالايمىز، ئۇ ھەرگىز چوڭ

مەسىلە ئەمەس، چوقۇم قىلالايمىز، دېگەن.
ئۇلار بىر - بىرىگە تولمۇ مېھرىبان بولۇپ، ئايالى ئېرىنى
«ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش» تەرەپكە يېتەكلەپ ماڭغان بولۇپ،
ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىشەنچ ۋە ئۈمىدۋارلىق روھى جەۋلان
قىلغان. نۇرغۇن كىشىلەر كەسپىدىن ۋاز كەچكەندىمۇ، ئەمما
ئېرى خىزمىتىنى تاشلىمىغان. ئايالىنىڭ ئېرىگە باغلىغان ئىشەنچ-
چى ناھايىتى چوڭ رول ئوينىغان.

ئېرىنىڭ ئىسمى ھىنرى بولۇپ، ئەنگلىيىنىڭ توقۇلما مال-
لىرىنى ساتىدىغان دۇكاندا ئىشلەيتتى. بىر قېتىم ئۇ بىر ئورام
باغلاقلق تاۋارنى يېشىۋېتىپ، تاۋارنىڭ باش تەرىپىگە چاپلانغان
پۇرلىشىپ كەتكەن قەغەزدىكى: «مۆجىزىنى قوغلاڭ، مۆجىزە يۈز
بېرىدۇ» دېگەن خەتلەرنى كۆرۈپ. كۆڭلىدە، بۇ نېمە ئادەمدۇ؟
نېمە ئۈچۈن بۇنداق گەپلەرنى يېزىپ قويىدۇ؟ دەپ ئويلاپ،
قەغەزنى ئەخلەت ساندۇقىغا تاشلىۋېتىدۇ.

ئەمما ئۇنى بىر خىيال ئورۇۋالىدۇ. دە، بۇ قەغەزنى ئايالى
خايرانغا كۆرسەتمەكچى بولۇپ (ئايالى مۇشۇنداق غەلىتە ئىش-
لارغا بەك قىزىقاتتى)، ئەخلەت ساندۇقتىن ئېلىپ يانچۇقىغا
سالدى.

ئۇ شۇ كۈنى كەچتە ئۆيگە قايتىپ كېلىپ، يانچۇقىدىن
ھېلىقى قەغەزنى ئېلىپ شىرەگە قويۇپ:

— ھەي خوتۇن ماڭا قارا بۈگۈن مەن مۇنداق بىر
قىزىقارلىق ئىشقا يولۇقتۇم، يەشىكلەرنى ئېچىۋېتىپ، بىر ئەنگلى-
يىلىك غەلىتە كىشىنىڭ مۇنۇ قەغەزنى يەشىككە چاپلاپ قويغان-
لىقىنى كۆردۈم. ئۇ كىشىنىڭ چوقۇم كاللىسىدا سەل دەردى
بار ئوخشايدۇ، دېدى.

ئايالى قەغەزنى قولغا ئېلىپ، بىر ھازا ئويلىنىپ تۇرۇپ

كېتىپ:

— ياق، ھېنرى، يەشىككە بۇ قەغەزنى چاپلاپ قويغان كىشى ھەرگىز غەلتە ئادەم ئەمەس، بۇ كىشى ئېھتىمال بىزگە ئوخشاش چاپلىق مۈشكۈل كۈنلەرنى ئۆتكۈزۈۋاتقان بولۇشى مۇمكىن. ئۇنىڭ باشقىلارغا ئوخشىمايدىغان بۇ ئۇسۇلى ئۇنىڭ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىشىگە يادەم بەرگەن... بىز تېخى نۇرغۇن ئىشلارنى قانداق ھەل قىلىشنى بىلمەيمىز، شۇڭا ئاۋۋال كىچىك بىر مەسىلىنى تەجرىبە قىلىپ، تەڭرىدىن ياردەم بېرىشنى بىر-لىكتە تىلەيلى! دېدى.

— يوق گەپنى قىلما. مۆجىزە دېگەن پەقەت چۆچەكلەر-دىلا يۈز بېرىدۇ. ئۇ بىر خىيالىي چۈشكە ئوخشاش مەۋھۇم نەرسە. بۇ ئىلىم - پەن دەۋرىدە مۆجىزە نېمىش قىلسۇن. ئېرى گېپىنى تۈگىتىشى بىلەنلا، ئايالنىڭ ئاغزى ئېچىلدى. خايران كىتاب ئىشكابىنىڭ يېنىغا بېرىپ:

— دوستىمىز ۋېبس ئەپەندىنىڭ مۆجىزە توغرىسىدىكى تەرىپىنى ئاڭلاپ باقايلى، دېدى ئۇ ۋېبس لۇغىتىدىكى «مۆجىزە» دېگەن خەتنىڭ چۈشەندۈرۈشىنى تېپىپ. ئاندىن خۇشاللىق بىلەن، — بۇ يەردە يېزىلغىنى ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان ئىشلار، ئەمما بۇ ئىلمىي ئەمەس دېگەنلىك ئەمەس. ئېھتىمال بىز بىزنىڭ چۈشىنىش ئىقتىدارىمىزدىن ئېشىپ كەتكەن نەرسە-لەرنى مۆجىزە دەپ ئاتىشىمىز مۇمكىن. بىز چۈشىنەلمەيدىغان نەرسىلەرنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى دەپ ئاتايمىز. ئايروپىلان ئىلگىرى مۆجىزە خاراكتېرلىك ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان نەرسە ئىدى. توك بىلەن تېلېفونمۇ شۇنداق ئىدى.

زامانىۋى تىببىي بىلىملەردىن ھالقىپ كېسەل داۋالاش ياكى روھىي ھادىسە قاتارلىقلار ھازىر مۆجىزە دەپ قارىلىۋاتىدۇ،

بۇلار كەلگۈسىدە چوقۇم ئىلىم - پەن بىلىملىرىنىڭ بىر تەركىبىي قىسمىغا ئايلاندى. ئەمما ئەڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئېتىقاد يەنىلا بارلىق ئىلىم - پەن قانۇنىيەتلىرىنى يارىتىشنىڭ ئاساسى بولۇپ قالدۇ، دېدى.

ئېرى ئايالنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، ئۇ ئىپادىلىمەكچى بولغان مەنىلەرنى ئاستا - ئاستا چۈشەنگەندەك قىلىۋاتاتتى.

— سىز ھەقىقەتەن ئەقىللىق دېدى ھىرى ئايالغا قايىل بولغان ھالدا، — ئېھتىمال سىزنىڭ دېگەنلىرىڭىز توغرىدۇر. شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككىيلەن كىچىك مەسىلىلەردىن ئۆپ-لاپ يەتكىلى بولمايدىغان مۆجىزە يۈز بېرىشىنى تىلەشنى قارار قىلىشتى. ئايالى تولۇپ - تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئاكتىپ پوزىتسىيىدە، ئېرى سەل مۇجمەل پوزىتسىيىدە تەڭرىدىن مۆجىزە تىلەشتى.

ئىشەنچ ۋە ئاكتىپ تەپەككۈر بىلەن زور كۈچ - قۇدرەتنى ھازىرلىغىلى بولىدۇ. ساماۋى كىتابلاردا مۇنداق دېيىلىدۇ: «سىزدە پەقەت تېرىقچىلىك ئېتىقاد بولسلا، ئالەمدە سىز ۋۇجۇدقا چىقىرالمىدىغان ئىش بولمايدۇ.»

شۇنىڭدىن كېيىن، ھىرى بىلەن خايران زادىلا ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان سەرگۈزەشتلەرنى باشتىن كەچۈرۈپ، ئىدى-تايىن خۇشال بولۇپ كېتىشتى. ئۇلار ئىككىسى سىناق قىلغان «مۆجىزىنى قوغلىشىش، مۆجىزە چوقۇم يۈز بېرىدۇ» نىڭ نەتىجىسى نامايان بولۇشقا باشلىدى.

گەرچە ئۇلار ئۈمىد قىلغان، زۆرۈر دەپ قارىغان ئاشۇ خىل نەتىجىگە ئېرىشەلمىگەن بولسىمۇ، ئەمما بۇلار ئۇلارنىڭ مەسىلىلىرىنى ھەقىقەتەن ھەل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ھىرىمۇ مۆجىزىگە ئىشىنىشكە باشلىدى.

ئۇ ئىككىسىنىڭ ھاياتىدا مۇنداق مۆجىزە يۈز بېرىشى مۇمكىن، چۈنكى ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە خايران مۇمكىن ئەمەس دېگەن ئىدىيىنى چۆرۈپ تاشلاپ، مۆجىزىنىڭ يۈز بېرىشىگە قەتئىي ئىشەنگەن ئىدى.

كېيىن، ھىندىمۇ تەبىئىي ھالدا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇ-چىغا ئايلانغان. ئۇنىڭغا نىسبەتەن بۇنداق ئۆزگىرىش ھەرگىز ئاسان ئەمەس ئىدى. ئەمما ئۇ ئادەملەرنىڭ ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇردىدىكى ئاشۇ خىل ئادەمگە ئۆزگىرىشىگە، ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكى ئاشۇ ئىشنىڭ يۈز بېرىشىگە چەكسىز ئىشەنگەچكە، ئايالى بىلەن ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش لەززىتىدىن تەڭ بەھرە ئالدى. بۇ ئىككىيلەن «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان» ئەر - خوتۇنغا ئايلىنىپ، ئۆزلىرى ئۈمىد قىلغان مۇۋەپپەقىيەتكە مۇيەسسەر بولدى.

قانداق قىلغاندا ئۆزىڭىزنىڭ بەش يىلدىن كېيىنكى ئەھۋالىڭىزنى بىلەلەيسىز

بەقەت ئاكتىپ تەبەككۇرغا ئىگە كىشىلەرلا ھاياتتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدۇ. چۈنكى ئۇلار ۋاسىتى تاللاشنى بىلىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىدىن ئىنكار خاراكتېرىدىكى پەرەزلىرىنى، ئىشلارنىڭ دائىم ناچار تەرىپىنىلا كۆرىدىغان جانغا زامىن خاھىشلارنى سۈپۈرۈپ چىقىرىۋېتىدۇ.

كەسپىي ئىشلاردا ئانچە - مۇنچە ئىش قىلىمەن دېگەن ئادەمگە، ئاكتىپ پوزىتسىيە ئەڭ قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئاتا قىلىدۇ. ھالبۇكى ھەر قانداق ئادەم، ئۆزى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر ئۈچۈن ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى قوغلىشىدۇ. سىزمۇ شۇ ئېسىل نەرسىلەرنى قوغلىشىۋاتامسىز - يوق؟ ناۋادا شۇ ئېسىل نەرسە بولمىسا، سىز راستتىنلا رازى بولامسىز؟ ئەلۋەتتە، سىز ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى ئىزدىشىڭىز مۇمكىن.

ئۇنداقتا، قانداق قىلغاندا ئەڭ ياخشى نەرسىلەرگە ئېرىشەلىكى بولىدۇ؟ بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر دائىم كۆڭلىمىزدە ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى خىيال قىلىشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندا ئۆزىمىز ئويلىغان نەرسىلەرگە مۇيەسسەر بولالايمىز.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ بەش يىل، ئون يىلدىن كېيىنكى ئەھۋالىمىزنى بىلمەكچى بولساق، ئالدى بىلەن ھازىر ئۆزىمىزنىڭ نېمىلەرنى ئويلاۋاتقانلىقىمىزنى دەڭسەپ باقساقلا كۇپايە قىلىدۇ. ئادەتتىكى ئويلارنىڭ جۇغلانمىسى ئۆزىمىزنىڭ كۈچىنى كۆر-

ستىپ، ئۆزىڭىزنىڭ ئاساسىي ئىدىيىسى بىلەن بىردەك ئەھۋال-
لارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرىدۇ، سىز ئويلىغان ئىشلار سىزنىڭ كە-
گۈسىڭىزنى يارىتىدۇ، سىز ئويلىغان ئىشلار كونكرېت پاكىتقا
ئايلىنىپ قالىدۇ. كالىدا ئويلىغان ئىشلارنى گەرچە كۆز بىلەن
كۆرگىلى بولمىسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ تەسىرىنى ھېس قىلغىلى
بولىدۇ. سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىڭىزدىكى بارلىق ئىشلار، پاكىت سۈ-
پىتىدە مەيدانغا چىقىدۇ. يېقىن كەلگۈسىدە سىز تەسەۋۋۇرىڭىزد-
كى ئاشۇ ئادەمگە ئايلىنىسىز.

پەقەت ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئىگە كىشىلەرلا ھاياتتا مۇۋەپ-
پەقىيەت قازىنىدۇ. چۈنكى ئۇ ۋاستە تاللاشنى بىلىدۇ ۋە ئۆز-
نىڭ تۇرمۇشىدىن ئىنكار خاراكتېرىدىكى پەرەزلەرنى، ئىشلارنىڭ
دائىم ناچار تەرىپىنىلا كۆرىدىغان جانغا زامان خاھىشلارنى
سۈپۈرۈپ چىقىرىۋېتىدۇ.
ئىنكار خاراكتېرىدىكى پەرەزلەر دائىم تۆۋەندىكى ئىبارىلەر-
دە بىلەن نامايان بولىدۇ:

«ئىشلار ھامان ماڭا پايدىسىز»، «مەن ئۇ ئىشنى قىلالمايم-
دىغانلىقىمنى بىلىمەن»، «بۈگۈن تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمى-
دى» .

يەنە بەزىلەر ئۆزلىرىنى تۇغۇلۇشىدىنلا بىر مەغلۇبىيەتچى
دەپ قارايدۇ. پاسسىپ قاراشقا ئىگە ئاتا - ئانىلارنىڭ گەرچە
يامان نىيىتى بولمىسىمۇ، ئەمما پەرزەنتلىرىنىڭ قەلبىگە مەغلۇب-
پەتچىلەر دەسلەپكى ئوي - پىكىرىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك دېگەن
بالىلارنى زەھەرلەيدىغان ناچار قاراشنىڭ ئۇرۇقىنى تېرىپ قوي-
دۇ.

بارلىق «پاسسىپ پەرەزلەر» نى يۇلۇپ تاشلاڭ

پاسسىپ تەبەككۈرنىڭ تۈپ يىلتىزىنى ئۇزۇپ تاشلاپ، كەل-
كۈسىگە يۈزلىنىڭ، شۇندىلا روھىڭىزدىكى توسالغۇلارنى يې-
ڭىپ، گۈزەل ئارزۇيىڭىزغا يېتەلەيسىز.

بىر كۈنى، مەن نۇتۇقنى تۈگىتىپ، دەرسخانىدىن چىقىد-
شىمغا بىر قىز چاقىردى. ئۇ ئۇزۇن مەزگىل تۇرغۇنلۇق قارىش-
نىڭ ئىسكەنجىسىدە قاپتۇ ھەم بۇنىڭدىن قۇتۇلۇشنى تولىمۇ
ئارزۇ قىلىدىكەن. ئۇ ئۈمىدىسىزلەنگەن ھالدا:

— مەن كىچىكىمدىنلا مەغلۇپ بولۇپ كېلىۋاتىمەن، يې-
ڭى ئوقۇش مەۋسۈمى باشلانغاندا تازا بىر تىرىشىپ ئۆگىنەي
دېدىم، ئەمما بىرنەچچە ھەپتە ئۆتمەيلا يەنە كەينىمگە ياندىم.
شۇ چاغدىن باشلاپ تاكى ھازىرغا كەلگىچە، خىزمەتتىمۇ دائىم
ئوڭۇشىسىزلىقلارغا ئۇچراپ كەلدىم. مەن ھەمىشە ئۆزۈمنى بىر
مەغلۇبىيەتچى دەپ قارايمەن، دېدى.

ئۇ بىر يىل سىنىپ قالدۇرۇپ، ئوقۇش پۈتتۈرۈپ خىزمەتكە
قاتنىشىپتۇ. ئۇ تولىمۇ چىرايلىق بولغاچقا، تۇنجى كۆرۈشكەن
ھەر قانداق كىشىدە چوڭقۇر تەسىر قالدۇراتتى. ئەمما ئۇزۇن
ئۆتمەي ئۇنىڭ مەغلۇپ بولۇش كېسىلى يەنە قوزغىلىپتۇ.
مەن ئۇنىڭدىن:

— سىزنىڭ ئىشلىرىڭىزغا توسقۇن بولۇۋاتقان بۇ مەغلۇ-
بىيەتلىك كېسەلنىڭ تۈپ سەۋەبى نەدە؟ دەپ سورىدىم.

ئۇ ئىككىلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى:

— مەن بۇنى باشقىلاردىن كۆرۈشنى خالىمايمەن، ئادىل بولمىدى دەپمۇ ئەزۋەيلەپ يۈرمەيمەن. ئەمما راستنى ئېيتسام، مەن ئانام بىلەن ئوتتۇرىمىزدىكى مۇناسىۋەتتە دەپ ئويلايمەن. ئانام ھەقىقەتەن ئېسىل ئايال، ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرىمەن. شوڭا بۇنداق دېيىشنى تازا راۋا كۆرمەيمەن. مەن كىچىك چاغلىرىمدا ئانام دائىم ئادەمنى مەيۈسلەندۈرىدىغان ئىشلارنى دەپتتى. ئۇ ئەڭ پاسسىپ پوزىتسىيىدىكى كىشى ئىدى. ئانامغا نىسبەتەن، ھەممە ئىش ئوڭۇشسىزدەك، ھەممە ئىش يۈرۈشمەيدۇ. ۋاتقاندەك كۆرۈنەتتى.

ئانام دائىم ماڭا:

«سەندىن ناچارلارمۇ بارغۇ»، «قوشنىمىزنىڭ قىزى سەن-دىن سەتقۇ»، «سەن نېمە ئۈچۈن ئۆزۈڭگە چۈشلۈك ئىش قىلمايسەن» دېگەندەك سۆزلەرنى قىلاتتى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۆزۈمنى ئۆزۈمدىن تۆۋەن كىشىلەرگە سېلىشتۇرىدىغان ناچار ئادەمنى يېتىلدۈرۈۋالدىم. ئەمدى مەن قانداق قىلسام بولار؟ مەن كاللىسى قېيىپ كەتكەن بىلەن خاراكىتىرى ئوچۇق — يورۇق، جان — جەھلى بىلەن ئۆزىنى ئىزدەۋاتقان بەختسىز قىزچاقنىڭ ھېكايىسىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئاجايىپ كۆزىتىش ئىق-تىدارغا قايىل بولدۇم. ئۇ، ئۆزىنىڭ ئېڭىدا بىخ سۈرگەن، ئادەمنى ۋەيران قىلىش خاراكىتىرىدىكى تۇرغۇن قاراشنىڭ ئۆزى-نىڭ پۇت — قولىنى چۈشەپ قويغانلىقىنى ئوبدان چۈشىنىدۇ-كەن.

مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ پاسسىپ تەپەككۈرنىڭ تۈپ يىلتىزىنى ئۈزۈپ تاشلاپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىش، شۇندىلا رو-ھىڭىزدىكى توسالغۇلارنى يېڭىپ، گۈزەل ئارزۇيىڭىزغا يېتەلەيد-سىز، دېدىم.

«ئۆزىڭىزنى ئۆزگەرتىشنى باشلىغان كۈندە» قەتئىي نىيەتكە كېلىڭ

خاتا ئوي - خىيال دېگەن تۇغما بولمايدۇ، ئۇ كېيىن پەيدا بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىمكان بار ئۈنىشىدىن قۇتۇلۇپ سەمە - مەي ئارزۇ بىلەن ھەرىكەت قىلسىلا، يېڭى، ئاكتىپ تۇرمۇش شەكلىنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ. يارىتىلىۋاتقان ئاكتىپ ئۆمىدلەر ئىچىدە ئوخشىمىغان كۈچ - قۇدرەتلەر ھازىرلانغان بولىدۇ.

ھېلىقى ئەقىللىق قىز خۇددى ماڭا قالدۇرغان تەسىرىنى ئىسپاتلىماقچى بولغاندەك، مېنىڭ «پاسسىپ پەرەز» دېگەن گې - پىمگە دەرھال دىققەت قىلىپ ماڭا:

— ماڭا بىر رېتسىپ يېزىپ بەرگەن بولسىڭىز، مەن ئاشۇ خىل تۇرغۇن قاراشتىن بىر قۇتۇلۇپ چىققان بولسام، سىزدىن ئالەمچە خۇشال بولغان بولاتتىم، دېدى.

— خۇددى سىزگە ئوخشاش ئۆمىدىسىز كىشىلەرنىڭ ئۆزى ئۆمىدىسىز بولغان بىلەن سۆزلىرىدىن ئۆمىدۋارلىق، سەمىمىيلىك ھىدى كېلىدۇ، دېدىممەن كۈلۈپ تۇرۇپ. ئاندىن ئۇنىڭغا: تۆۋەندىكىلەرگە رىئايە قىلىشىڭىز، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان چوڭقۇر يىلتىز تارتقان ھەر قانداق ئادەتنى تۈگىتىپ، ساغلام قاراشقا ئىگە بولالايسىز:

1. جان - دىل بىلەن شۇنداق ئۆزگىرىشلەرنىڭ يۈز بېرىشىنى ئۆمىد قىلىڭ. بۇ بىرىنچى شەرت، ھەرگىز دەرگوماندا بولماسلىق.

2. ئۆزىڭنىڭ قانداق ئۆزگىرىلەيدىغانلىقىڭنى ئېنىق بىلىڭ. سىزنىڭ ھازىرقى ۋەزىپىڭىز ھازىرقى مەغلۇبىيەتلىك كېسەلنى يېڭىپ، مۇۋەپپەقىيەت نىشانىنى تىكلەش.

3. قاچاندىن باشلاپ مەغلۇبىيەتچىلىك كېسەلنى داۋالايدىغانلىقىڭىزنى، قاچاندىن ئىلگىرى مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئا-دەتتىنى يېتىلدۈرۈپ بولالايدىغانلىقىڭىزنى ئېنىق بەلگىلەڭ.

ئۇ:

— مەن چۈشەندىم، مەن ھازىردىنلا باشلاي، بۈگۈندىن ياكى ھازىردىنلا ئۆزۈمنى ئۆزگەرتىشى باشلاي، دېدى.

— توختاڭ، بۇ ھەرگىز ئاسانلا ئەمەلگە ئاشىدىغان ئىش ئەمەس. چۈنكى خيالغا ئوخشاش بۇ ئادەت ئۇزۇن ۋاقىتتا، مۇرەككەپ، چىڭىش ئاڭدا تەدرىجىي يېتىلىدۇ. ئۇنى يېشىش ئۈچۈن خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتىدۇ، دېدىمەن.

ئۇ ماڭا رەددىيە بېرىپ مۇنداق دېدى:

— مەن كىتابتىن پېير ئەپەندىنىڭ ئۆزىنى كەمسىتىش تۇيغۇسىدىن قاتتىق قايغۇرغانلىقىنى ئوقۇغان. پېير ئەپەندى ئىلاھقا تىلاۋەت قىلىپ، ئىلاھتىن ئۆزىنى سەمىمىي ئادەمگە، ئىخلاسمەن مۇخلىسقا ئايلاندۇرۇپ قويۇشنى تىلگەن، شۇنداق ئەمەسمۇ؟

مەن بېشىمنى لىڭشىتىپ:

— شۇنداق، مەن ئىلاھنىڭ شۇنداق قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. ئەمما ئىلاھ مېنى دەرھال ئۆزگەرتىدى. مەن بۇنىڭ ئۈچۈن نۇرغۇن ۋاقىت سەرپ قىلدىم. مېنىڭ باش قېتىنچىلىقىم تولىمۇ ئېغىر ئىدى. ئەمما ئىلاھ مېنى ئۆزگەرتتى، شۇڭا ئىلاھ سىزنىمۇ چوقۇم ئۆزگەرتەلەيدۇ.

مەن ئۇنىڭغا يېزىپ بەرگەن رېتسېپقا تۆۋەندىكىلەرنىمۇ

قېتىپ قويدۇم:

4. ئۆزىڭىز ئۆزگىرىشى ئۈمىد قىلغان ئوبرازنى دەرھال كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئادىتىنى ھايالتى كۈچكە تولغان ھالدا يېتىلدۈرۈڭ.

5. «خۇددى» دېگەن قائىدىنى دەرھال يولغا قويۇڭ. ئاۋالقى ئۆزىڭىزگە تامامەن ئوخشىمايدىغان ئادەم بولۇش ئۈچۈن، خۇددى ئۆزىڭىز ئۈمىد قىلغان ئاشۇ خىل سىياقتىكى نامايان قىلىڭ. سەۋرچانلىق بىلەن شۇنداق قىلىسىز، كۆڭلۈڭىزدە ئاشۇ خىل ئادەمگە ئۆزگىرەلەيسىز. سىزنىڭ ۋەزىپىڭىز مۇۋەپپەقىيەتنى مەقسەت قىلغان ھەرىكەتنى ئورۇنلاش. ئاشۇ خىل ھەرىكەت بولسلا ئارزۇمۇ رېئاللىققا ئايلىنالايدۇ.

6. يۇقىرىقى تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتكەندىن كېيىن، سىز ئېتىقاد بىلەن كىشىلىك ھاياتىنى ئۆزگەرتەلەيدىغان ئاكتىپ ھەرىكەتنى ئەمەلگە ئاشۇرالايسىز.

شەرق پەيلاسوپلىرىنىڭ «ئىشەنچ دېمەك بەخت دېمەك» دەپ ئېيتقىنىدەك چوقۇم ئۆزگەرتەلەيمەن دېگەن ئىشەنچ بولسۇنلا، مۇقەررەر ھالدا ئۆزىنى ئۆزگەرتكىلى ۋە بەختكە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

بۇ ھەرگىز چۈش ياكى قۇرۇق گەپ ئەمەس، بۇ ئىشلار قەدىمدىن ھازىرغا كەلگۈچە نۇرغۇن كىشىلەردە يۈز بەرگەن. ھازىرقى جەمئىيەتتەمۇ شۇنداق. ئەگەر بۇلار بىدئەت ۋە قۇرۇق گەپ بولغان بولسا، ئاللىبۇرۇن چۆرۈپ تاشلانغان بولاتتى. بۇ يەردە تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن قىزچاقنىڭ ھېكايىسى، پەقەت نېمىنى ئويلاشنى تاللاش، نېمىنى ئويلاشنى توختىتىش ئارقىلىق كىشىلىك ھاياتىنى تامامەن ئۆزگەرتىشكى بىر ئەمەلىي مىسال. قىزچاق مۇشۇ ئۇسۇلنى قوللانسا، گەرچە قىسقا ۋاقىت

ئىچىدە ئىشقا ئاشۇرالمىسىمۇ، ئەمما قەدەممۇ قەدەم ئىلگىرىلەپ،
 ئەڭ ئاخىرى چوقۇم كۆزلىگەن مەنزىلىگە يېتەلەيدۇ.
 ئۇ قىز خىزمەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، ئەڭ مۇھىمى ئۇ
 بىر ئادەم سۈپىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.
 خاتا ئوي - خىيال دېگەن تۇغما بولمايدۇ، ئۇ كېيىن پەيدا
 بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىمكان بار ئۇنىڭدىن قۇتۇلۇپ سەمى-
 مى ئارزۇ بىلەن ھەرىكەت قىلسىلا، يېڭى، ئاكتىپ تۇرمۇش
 شەكلىنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ. يارىتىلىۋاتقان ئاكتىپ ئۆمىدلەر
 ئىچىدە، ئوخشىمىغان تۇيغۇدىكى كۈچ - قۇدرەتلەر ھازىرلانغان
 بولىدۇ.

ساختا «راھەتپەرەسلىك» نى قەتئىي ئىككىلەنمەي تاشلىۋېتىش

ئىنسان ئۈچۈن ئەڭ خەتەرلىكى، بۇرمىلانغان ئوي - خىياللار بىلەن كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتىنى چۈشىنەلمەي ئۆتۈپ كېتىش.

كىشىلىك ھايات ئاجايىپ گۈزەل تۈسكە كىرسە، ئادەم ئۇنىڭدىن قانائەت تاپىدۇ. گەرچە كىشىلىك ھايات خىلمۇ خىل جاپا - مۇشەققەت ۋە تاپا - تەنلەر بىلەن تولغان بولسىمۇ، ئەمما ئۇ يەنىلا گۈزەل! ھاياتنىڭ تەڭداشسىز گۈزەللىكىگە، ئۇنىڭ چەكسىز قىممەتكە ئىگە ئىكەنلىكىگە قەتئىي ئىشىنىش، ئاخىرقى خۇشاللىققا، راھەت - پاراغەتكە ۋە مۇۋەپپەقىيەتكە مۇپەسسەز بولالايسىز.

ئەڭ خەتەرلىكى، بۇرمىلانغان ئوي - خىياللار بىلەن كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتىنى چۈشىنەلمەي ئۆتۈپ كېتىش بۇ كىشىنى تولىمۇ ئەپسۇسلاندۇرىدۇ.

مەن، ئىشەنچكە ئىگە بولۇش، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش، بارلىق مەغلۇبىيەت ۋە جاپا - مۇشەققەتلەرنى يېڭىش كېرەك دېگەننى تەشەببۇس قىلىمەن، چۈنكى مەن ھاياتقا ئىشىنىمەن، كىشىلىك ھاياتنى قىزغىن سۆيىمەن.

«بۈگۈنكى ئامېرىكا» ژۇرنىلىدا ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغان ئون نەچچە ياشلىق بىر قىزچاق توغرىسىدا مەخسۇس خەۋەر بېرىلگەن. خەۋەردە مۇنۇلار يېزىلغان:

«دەۋرىمىزدىكى خېلى كۆپ كىشىلەردە ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋې-
لىش مۇددىئاسى پەيدا بولۇپ قالدى، سەۋەبى، جەمئىيەتتە
زەھەرلىك بۇيۇم، ھاراق، جىنسىي ئاشقۇنلۇق، ئىشىزلىق، بالد-
لارنى خورلاش، نىكاھتىن ئايرىلىش، ئېتىقادتىن چەتنەش،
ئوقۇش نەتىجىسى تۆۋەنلەش، ئاتا - بالا ئۆتتۈرىشىدىكى مېھىر-
سىزلىك، ۋەھىملىك يادرو ئورۇشى، تېلېۋىزور مەستانىلىقى،
قورال - ياراقلارغا ئىگە بولۇش، نورمال ساغلاملىقنى يوقىتىش
قاتارلىق ئىشلار ئەۋج ئېلىپ كەتتى. ئەمما بۇنى قانداق ھەل
قىلىشنى ھېچكىم بىلمەيدۇ.»

مەخسۇس سان ژۇرنالدا يەنە دوئان ۋىدىمىن ئىمزا سىدا
مۇنداق بىر پارچە ماقالە ئېلان قىلىنغان بولۇپ، تۆۋەندىكى
ساغلام ئىدىيە تەشەببۇس قىلىنغان:

«نېمە ئۈچۈن بۇنداق تراگېدىيە يۈز بېرىدۇ؟ بىزنىڭ
جەمئىيىتىمىزدە ئۆتكەن 20 يىلدا خۇشاللىققا ئىنتىلىش، ماددىي
ۋە شەخسىي مەنپەئەتنى ھەممىدىن يۈكسەك ئورۇنغا قويۇش
تەكىتلىنىپ، مەنىۋى تۇرمۇشقا سەل قارالدى. تارقىتىش ۋاسىتى-
لىرى، بولۇپمۇ تېلېۋىزور بالىلارنى چوڭلار دۇنياسىغا ئەكىرىپ
قويدى. بىز بالىلارنىڭ ئالاھىدە ھوقۇقىنى تارتىۋالدۇق. بالىلار
ماددىي نەرسىلەر بەخت ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنداق بەخت كىشىلىك
ھاياتتىكى ئەڭ چوڭ نشان دېگەننى تەكرار - تەكرار ئاڭلىدى.
چوڭلار بالىلارنىڭ ئىچكى دۇنياسىنى يالغان - ياۋداق گەپلەر
بىلەن توشقۇزۇۋەتتى.»

كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ ئالىي مەقسەت. خۇشاللىق ئىز-
دەپ، راھەت - پاراغەتكە بېرىلىش، دەپ قاراش ئۇچىغا چىققان
شەرمەندىلىكتۇر.

ئەقىللىق، ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشىلەر ئەنە شۇند-

داق سەپسەتلەرنى ئېچىپ تاشلاپ، تىلنى سوغۇققانلىق، ئەپ-
چىللىك بىلەن تاللاپ ئىشلىتىشنى بىلىدۇ. ئۇلار راھەتپەرەست-
لىكنى چۆرۈپ تاشلاپ، كىشىلىك ھاياتتىن سەممىيلىك بىلەن
چەكسىز قانائەت تېپىپ، بەختىيار تۇرمۇش كەچۈرىدۇ. پەقەت
ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەرلا ھاياتنى سۆيىدۇ، ھاياتتىكى
ھەر بىر كۈننى مەنلىك ئۆتكۈزىدۇ.

ئارزۇلارنى ناھايىتى كىچىك كۆرسىتىش — «مەغلۇبىيەتچىلەرنىڭ پىسخىكىسى» دۇر

ئادەمگە بېلىق بەرگىنىڭ — بىر كۈنلۈك ئوزۇق بەرگىنىڭ،
ئادەمگە بېلىقچىلىك ھۈنرىنى بەرگىنىڭ — ئومۇرلۇك ئوزۇق
بەرگىنىڭ.

مەن مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا، مەلۇم بىر يىغىلىشقا بېرىپ
ئىككى قېتىم نۇتۇق سۆزلىدىم. ئۇ قېتىمقى يىغىلىشتا يىغىن
زالى ھەر قايسى جايلاردىن كەلگەن نەچچە يۈز ئادەم بىلەن
توشۇپ كەتكەنىدى. بۇ كىشىلەر ئۆتكەن بىر يىلدا مىليون
دوللارلىق قىممەت ياراتقاچقا، شىركەت ئالاھىدە يىغىلىش ئۆت-
كۈزۈپ ئۇلارنى مۇكاپاتلىماقچى بولغانىدى.

بۇ مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار پاسسىپ پوزىتسىيە ۋە تە-
سەۋۋۇرنى چۆرۈپ تاشلاپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئوتتەك قىزغىن-
لىق بىلەن بۈگۈنكىدەك شانلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن.
ئۇلار مەغلۇبىيەتچىلىكتىن مانا مۇشۇنداق قۇتۇلغان.

ئۇلار ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە بولغاندىن كېيىن، ئاكتىپ
تەپەككۈرنىڭ كۈچ — قۇدرىتىگە تەلتۈكۈس ئىشىنىپ، مۇۋەپپە-
قىيەتنى تەسەۋۋۇر قىلىپ، تىرىشىپ خىزمەت قىلىپ، غالبىيەت-
چىگە ۋە مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلىنغان. ئۇلارنىڭ ئائىلە-
سىدىكىلەرمۇ ئاشۇ جەرياندا ناھايىتى زور بەختتىن بەھرىمەن
بولغان.

يىغىلىشقا قاتناشقانلار ئىچىدە بىرەيلەن كەسكىنلىك بە-

لەن:

— مەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتا تامامەن ئايالىمنىڭ ياردىمىگە تاياندىم. ئۇ مېنى مەغلۇبىيەتچىلىك پىسخىكىسىدىن تارتىپ چىقاردى، دېدى.

ئۇنىڭ يېنىدا تۇرغان ئايالى:

— مېنىڭ يولدىشىم ئەزەلدىنلا بىر مۇنەۋۋەر شەخس بولۇپ چىقىشى ئويلايتتى. مېنىڭ قىلغان ئىشىم ئۇنىڭغا ئۆزدىكى ھەقىقىي ئىقتىدارى ۋە ئوبرازىنى ھېس قىلدۇرۇش بولدى، دېدى.

ئۇنىڭ يولدىشى ئىلگىرى ئۆزىگە، ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىغا، ئۆزىنىڭ كۈچى - قۇدرىتىگە ئىشەنچ قىلالمايتتى، ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىنى بەك تۆۋەن مۆلچەرلەيتتى.

ئۇنىڭ ئادەتتىكى سۆزلىرىدە، ئۈمىدسىزلىك ۋە ئىنكار قىلىش خاراكتېرىدىكى ئىبارىلەر كۆپىنچە كۆپىيىپ كەتكەندى.

مەسىلەن: ئۇ «ئوڭۇشلۇق بولمايدىغاندەك قىلىدۇ»، «ئۇ قىلالىغان بىلەن، مەن ئۇنداق قىلالمايمەن»، «مەن بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلىيەلمەيمەن» دېگەندەك ئىبارىلەرنى كۆپ تەكرارلايتتى.

كەسپىي نەتىجىلىرى ئەلا كىشىلەر مۇكاپات تاپشۇرۇپ ئالغاندا: «مېنىڭ مۇكاپات ئېلىشىم مۇمكىن ئەمەس ئىدى» دېگەنگە ئوخشاش تىپىك پاسسىپ پوزىتسىيىنى ئىپادىلەيدۇ. بۇ يەردىكى تىپىك دېگەنلىك، ئۇنىڭ ئەزەلدىن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىنى تەسەۋۋۇر قىلىپ باقمىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

بىر كۈنى، ئۇ ئەتىگەنلىك ناشتىدا ئىلگىرىكىگە ئوخشاش ئۈمىدسىزلىك بىلەن غۇدۇرغىلى تۇردى، ئايالى ئۇنىڭغا ئەستايىدىل رەددىيە بېرىپ:

— گېيىمنى ئاڭلاڭ، ھەر كۈنى سىزنىڭ غۇدۇراشلىرىڭىز -

نى تولا ئاڭلاپ چارچاپ كەتتىم. مەن سىزنى چۈشىنىمەن، سىز بىر تالانتلىق شەخس، بىراق ھەر قېتىم ئۆزىڭىزنى ئۆزىڭىز ئالدايسىز. مەن سىزنىڭ بۇنداق ئۈمىدسىزلىكىڭىزدىن تويۇپ كەتتىم. ئەگەر بۇ رېئاللىق بولسا سەۋر قىلاي، ئەمما سىز يارامسىزلاردىن ئەمەس، ئەمدى سۆزلىمەڭ، دېدى.

يولدىشى ئايالنىڭ ئاغزىنى باسماقچى بولدى، بىراق ئايالى يەنە سۆزىنى داۋام قىلىۋەردى:

— مېنىڭ سۆزۈم تېخى تۈگىمىدى. مەن سىزنى ياخشى كۆرىمەن، سىزنى چۈشىنىمەن ھەم سىزگە ئىشىنىمەن. شۇڭا مەن سىزنىڭ ئۇ خىل ئۆز – ئۆزىڭىزنى پەس كۆرۈش خاھىشىدە – كىزغا چىداپ تۇرالمايمەن. ئەركەكتەك ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلىڭ! يەنە شۇنداق پاسسىپ سۆزلەرنى قىلىشىڭىز، قەتئىي ئاڭلىمايمەن.

ئۇ يۇقىرىقى سۆزلەرنى دەپ بولۇپ توختاپ قالدى. ئۇنىڭ سۆزى يولدىشىنى تەسىرلەندۈردى. ئۇ ئايالنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. ئۇ يەنە پاسسىپ سۆزلەرنى قىلىپ قالماي دەپ گەپ – سۆزلەرگىمۇ ناھايىتى دىققەت قىلىدىغان بولدى. ئۇ بارا – بارا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان، ئاكتىپ ھەرىكەت قىلىدىغان بولدى.

قايتا – قايتا تىرىشىش نەتىجىسىدە ئۇ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەت يەت قازاندى.

شۇڭا، ئۇ بۇ قېتىمقى يىغىلىشقا ئالاھىدە تەكلىپ بىلەن قاتناشقاندى. بىز شۇ يەردە ئۇچراشتۇق. ئۇ ئايالنىڭ دولىسىغا ئۇرۇپ قويۇپ، تولىمۇ مەنۇنىيەت بىلەن:

— مەن مېنى چۈشىنىدىغان، مېنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدا – رىمنى ئويغىتالايدىغان مۇشۇنداق ئايالنىڭ بولغانلىقىدىن تو – لىمۇ سۆيۈنمەن، دېدى.

ئۈچۈن ئوقۇيۇڭ

توققۇزىنچى باب تەپەككۈر ۋە ساغلاملىق

— «ساغلام تەپەككۈر» ھاياتتا مۆجىزە يارىتىدۇ.

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرۈڭ

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈر-
گەندە، جانلىق داۋالاش ئۇسۇللىرىغا ئېرىشكىلى ۋە ئەڭ ياخشى
داۋالاش ئۇنۈمى ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

سىز ساغلام، كۈچلۈك بەدەنگە ئىگىمۇ؟ ياكى سالامەتلىك-
ئىز تازا دېگەندەك ئەمەس، كۈچ - قۇۋۋىتىڭىز كەمچىلىك
بولۇپ، ئاسانلا ھېرىپ - چارچامسىز؟ ئەگەر مۇشۇنداق بولسى-
ئىز، بۇ بايىتىن ئوبدان ئوقۇپ پايدىلىنىڭ. بۇ يەردە دېيىلگەن-
لەر يېمەكلىك بىلەن كېسەل داۋالاش ياكى ھەرىكەت بىلەن
كېسەل داۋالاش ئەمەس، مەن دوختۇر ئەمەس. شۇڭا مېنىڭ
تونۇشتۇردىغانلىرىم تېببىي ساۋاتلارمۇ ئەمەس. مېنىڭ دېمەكچى
بولغانلىرىم ھەر كۈنى ساغلام، ھاياتى كۈچكە تولغان ھالدا
ياشاشتىكى تۇرمۇش شەكلى!

بۇ ئۇسۇللار پەقەت قەغەز يۈزىدىلا دېيىلگەن گەپلەر
بولماي، بەلكى ئۆز بېشىمدىن ئۆتكۈزگەن تەجرىبىلىرىم.
مەن تەنھەرىكەتچى ئەمەس، تېنىم ئۈنچىلىك بەك قاۋۇلمۇ
ئەمەس، ئەمما سالامەتلىك ئەھۋالىم ئىزچىل ياخشى بولۇپ
كەلدى. كۈچ - قۇۋۋىتىم ئۇرغۇپ تۇرىدۇ. مۇشۇ كەمگىچە
جىسمانىي كۈچۈمدىن قالدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلمىدى.
مېنىڭ بۇنداق ساغلام، ئۇرغۇپ تۇرغان كۈچ - قۇۋۋەتكە
ئىگە بولۇشۇم تۇرمۇشتىكى «روھىي قائىدە» ۋە دىنىي دەستۇر-

لاردا ئېيتىلغان «مەڭگۈ ئۆزگەرمەس قانۇنىيەت» كە ئەھمىيەت بەرگەنلىكىمدە! بۇ قانۇنىيەتلەر ماڭا ياردەم بەردى، مەن ئوقۇر-مەنلەرنىڭمۇ بۇنىڭدىن پايدىلىنالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

مەن دائىم ياخشى، ساغلام تۇرمۇشقا ئىگە بولۇش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىمى ئېتىقادقا ئىگە بولۇش كېرەكلىكىنى تەشەببۇس قىلىمەن. بۈگۈنكى كۈندە ئالدىنقى قاتاردىكى دوختۇرلارمۇ ئې-ئىتىقاد ئاساسىي مۇھىم ئامىل دەپ قارىماقتا.

تۆۋەندە تونۇشتۇرۇلدىغىنى دوكتور خېربېرت. مىنسوننىڭ ماقالىسى:

«مەن دىن ياكى پەلسەپەنى يۈكسەلدۈرۈشكە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ كەتمەيمەن. مېنىڭ كۆڭۈل بۆلۈدىغىنىم ئىلىم - پەن ئارقىلىق كۆزىتىپ ئېرىشكەن، ئېتىقاد شەكىللەندۈرگەن ئۈنۈم ۋە ھادىسە. ئۆزۈمنىڭ ۋە باشقىلارنىڭ تەكشۈرۈشىگە ئاساسلانغاندا، ئېتىقادقا پۈتۈن نىيىتى بىلەن ئىخلاس قىلغانلار تۆۋەندىكى ئۈنۈملەرگە ئېرىشەلەيدۇ:

- △ باش ئاغرىيدىغان ئەھۋال تۈگەيدۇ.
- △ يۈرەك كېسىلىنىڭ ئازابى يېنىكلەيدۇ (ئادەتتە، كۈچ-كۈيەك بولسا يۈرەك كېسىلىنىڭ ئازابىنى %80 يېنىكلەتكىلى بولىدۇ دەپ قارىلىدۇ)
- △ ئىجادچانلىقنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ. بولۇپمۇ بەزى «روھىي توسالغۇغا ئۇچراش» ئەھۋاللىرىدا تېخىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بولىدۇ.
- △ ئۇيقۇسىزلىق كېسىلىنى داۋالغىلى بولىدۇ.
- △ نەپەس ئېلىش قىيىن بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

△ تۆۋەن قان بېسىمى ۋە يۇقىرى قان بېسىمى كېسىلىنى

داۋالىغىلى بولىدۇ.

- △ راک كېسىلىنى داۋالىغىلى بولىدۇ.
- △ قورقۇش روھىي ھالىتىنى تۈگەتكىلى بولىدۇ.
- △ خولېستېرىننى تۆۋەنلەتكىلى بولىدۇ.
- △ كۆڭلى ئاينىش، قۇسۇش، ئىچى سۈرۈش، قەۋزىيەت، قىزىققانلىق قاتارلىق كېسەللەرنى ۋە جەمئىيەتكە ماسلىشالماسلىق كېسىلىنى ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولىدۇ.
- △ روھىي بېسىمنى ئازايتىپ، نېرۋىنى تىنچلاندۇرغىلى بولىدۇ.

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تىببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈر-
گەندە، چوقۇم شانلىق داۋالاش ئۈنۈمىنى ئېرىشكىلى بولىدۇ.
ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تىببىي ئىلمى بىلەن ئۆزئارا ماسلاش-
تۇرغاندا، ئەڭ ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

«تەڭرى مېنىڭ ساغلام بولۇشۇمنى ئۈمىد قىلىدۇ»

تەبىئەت دۇنياسىنىڭ ھاياتلىق كۈچى مېنى ئويغاتتى. زور ھاياتى كۈچكە ئىگە بۇ كۈچلۈك ئېقىم مېخەمگە، يۈرىكىمگە، تومۇر - تومۇرلىرىم ۋە پۈتۈن بەدىنىمگە ئېقىپ كىردى. ساغلام - لىق بىلەن زېھنى كۈچ خۇددى دەل - دەرەخ، گۈل - گىياھلارغا ئوخشاش مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئويغىنىۋاتىدۇ.

بىز بىر ماددىي دۇنيادا ياشاۋاتىمىز. شۇڭا ماددىي دۇنيا ئەلۋەتتە ئىنتايىن مۇھىم. ئادەم ماددىي ھاياتلىققا ئىگە بولمىسا ياشىيالمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرگە بىز ھېسسىي ۋە مەنىۋى دۇنيادىمۇ ياشاۋاتىمىز، بۇ ماددىي دۇنيادىنمۇ بەك مۇھىم. بىر پسخولوگ: «تەپەككۈر شەكلى ھەرىكەت شەكلىدىن مۇھىم» دېگەنىدى. دېمەك، مەنىۋى دۇنيا بىلەن ماددىي دۇنيا ئوخشاشلا ناھايىتى مۇھىم.

بىر ئۆلۈش يوشۇرۇن كۈچ ماددىي، ھېسسىي، ۋە مەنىۋى دۇنياغا تۇتاشقان بولىدۇ. بۇ بىر پاكىت. بۇ كۈچنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى بىلىش، بىلمەسلىك، ئادەمنىڭ ساغلاملىقى ۋە ئۆ - مۈرلۈك ھاياتى كۈچى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدا ناھايىتى زور ئۆزگىرىش يۈز بەرگەن بىر ئايال بولۇپ، ئۇ بۇ يىل 34 ياشقا كىرگەن، دېمەك ئۇ ھاياتىنىڭ تازا ئۇرغۇپ تۇرغان مەزگىلىگە قەدەم قويغان. ئەمما ئۇ كېسەل سەۋەبى بىلەن ئۆيىنىڭ ئىش - كۈشلىرىنى قىلالايدىكەن، دوختۇرغا كۆرۈنسە تۇغماس دەپ دىئاگنوز قو -

يۇپتۇ. ئۇ ئەتىدىن كەچكىچە دوختۇرخانىنىڭ بوسۇغىسىدىن
نېرى كەتمەي، ئايلاپ - ئايلاپ كېسەل كارىۋىتىدىن چۈشمەيد-
دىكەن.

بۇ خىل تۇرمۇش ئۇنىڭدا ئۈمىدىسىز، پاسسىپ، تەپەككۈر-
نى يېتىلدۈرگەن. ئۇ ھايات خۇشاللىقلىرىدىن مەھرۇم قىلىپ،
سالامەتلىكى تېخىمۇ ئاجىزلاپ كېتىپتۇ.

ئۇ كىچىكىدىن دىنىي تەربىيە ئېلىپ چوڭ بولغاچقا،
تىلاۋەتنىڭ چەكسىز كۈچ - قۇدرىتىگە، تەڭرىگە سېغىنىش ۋە
تەڭرىگە ئىبادەت قىلىش ئارقىلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش
ئۇسۇللىرىنى تېپىپ چىقالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىكەن. شۇنىڭ
بىلەن ئۇ ئۆزىنىڭ سالامەتلىكى ئۈچۈن تىلاۋەت قىلغاندا، بەل-
گىلىك جاۋابقا ئېرىشەلەيدىغانلىقىغا تەدرىجىي ئىشىنىشكە باش-
لاپتۇ.

بىر كۈنى، ئۇنىڭ كاللىسىدىن چاقماق تېزلىكىدە بىر ئوي
كېچىپتۇ - دە، ئۆزۈمچە كىسىز ھەيران بولۇپ داڭقىتىپ قاپتۇ.
بۇ گەرچە بۈگۈن ئاددىي ساۋاتقا ئايلىنىپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما
ئۆز ۋاقتىدىكى ئىنقىلاب خاراكتېرلىك بۇ ئوي يەنى ھەر خىل
روھىي ھالەت كىشىلەرنىڭ ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش ياكى ئاجىز-
لىتىۋېتىش، ھەتتا كېسەلنىڭ مەنبەسى بولۇپ قېلىشتەك روللارنى
ئوينىغان.

ئەينى ۋاقىتتا ئۇ تۇيۇقسىز، ئادەم دائىم ئۆزىنىڭ ئېڭىدا
تەسەۋۋۇر قىلغان سىياققا ئوخشاپ قالىدىكەن دېگەننى ھېس
قىپتۇ. بۇ خىل تۇيغۇ ئۇنىڭ پىسخىكىسىدا كىشىلىك ھاياتنى
ئۆزگەرتىدىغان روھىي ئېنېرگىيىنى پەيدا قىلغان.

باھارنىڭ بىر كۈنى، ئۇ يولدىشى بىلەن تېرەكلىك يولدا
كېتىۋېتىپ، تېرەكلەرنىڭ يېڭىدىن ئوتا چىقىرىپ، تەبىئەتتىكى

پۈتۈن جانلىقلارنىڭ ئويغانغانلىقىنى ھېس قىلدى.
ئۇ تۇيۇقسىز چېپىدە توختاپ، يۇقىرى ئاۋازدا:
— مەن چۈشەندىم، بۇ ھاياتلىقنىڭ كۈچى، ئاجايىپ
قۇدرەتكە ئىگە ھاياتىي كۈچ! دەپ ۋارقىردى.
يولدىشى غەمكىن ھالدا:

— نېمە ئۇ ھاياتىي كۈچ دېگەن؟ دەپ سورىدى.
ئايالى دەرەختكى يېشىللىقلارنى، ئوت — چۆپلەرنىڭ
يېشىل رەڭگە كىرگەنلىكىنى، تۇپراقنى يېرىپ چىققان سېرىق
نەرگىس گۈلى، كانايچە نەرگىس گۈل ۋە ھەمەل گۈللىرىنى
كۆرسىتىپ:

— ھاياتلىق دېگەن ئەنە شۇ، ئادەم بەدىنىدىمۇ خۇددى
تەبىئەت دۇنياسىغا ئوخشاش يېڭى ھاياتىي كۈچنى ئويغىتىدىغان
ئاجايىپ كۈچ — قۇدرەت بار، ئادەم دېگەن ئەڭ ئالىي دەرىجىدە
كىي ماددىي نەرسىلەرنى ياراتقۇچى، خۇددى ئاشۇ جانلىقلاردەك
يېڭى ھاياتلىق مۆجىزىسى بىلەن دۇنياغا يېڭىۋاشتىن تۇغۇلۇشى
كېرەك، دېدى.

ئۇ شۇ گەپلەرنى دېگەندە باشقىلا بىر ئادەمگە ئايلىنىپ
قالغاندەك بولۇپ قالغانىدى. چىرايىغا قان يۈگۈرۈپ، كۆزلىرى
چاقناپ، قەلبىدە پۈتمەس — تۈگىمەس ھاياتىي كۈچ تولۇپ
— تاشقان ئىدى. ئۇ تۇيۇقسىز كەسكىن ھالدا:

— تەبىئەت دۇنياسىنىڭ ھاياتلىق كۈچى مېنى ئويغاتتى.
زور ھاياتىي كۈچكە ئىگە بۇ كۈچلۈك ئېقىم مېڭەمگە، يۈرىكىمە-
گە، تومۇر — تومۇرلىرىم ۋە پۈتۈن بەدىنىمگە ئېقىپ كىردى.
ساغلاملىق بىلەن زېھنىي كۈچ خۇددى دەل — دەرەخ، گۈل —
گىياھلارغا ئوخشاش مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئويغىنىۋاتىدۇ، دېدى.
ئۇ ئەنە شۇلارنى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئويلاپ، ئىشەنچ

ۋە جاسارەت بىلەن تىرىشىش ئارقىلىق، كېسەللىك ھالىتىدىن قۇتۇلۇشقا باشلىدى. ساغلام ۋە جۇشقۇن ھاياتى كۈچكە ئېرىد- شىپ، ئوتتەك قىزغىنلىققا، چېكىنمەس مەيدانغا ئىگە كىشىگە ئايلىنىپ 96 ياشقىچە ئۆمۈر كۆردى.

ئادەم كۈچلۈك كۆزىتىش كۈچى، ئىشەنچ ۋە چوڭقۇر ئېتىقاد بىلەن ھازىرلانغاندىلا، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ساغلاملىققا ئېرىشكىلى بولىدۇ.

بۇ خىل چەكسىز ھاياتى كۈچكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، ھەر كۈنى تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئۈنلۈك ئوقۇشىمىز كېرەك. بولسا ئوقۇشتىن بۇرۇن چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، ئاندىن ئوقۇشنى باشلىساق ئۈنۈمى تېخىمۇ ياخشى بولىدۇ:

△ مەندە قىلچە مەسىلە يوق.

△ مەن ھاياتى كۈچكە تولۇپ تاشتىم.

△ مەن توسالغۇسىز ھاياتى كۈچكە ئېرىشتىم.

△ مەن ناھايىتى ساغلام تەنگە ئىگە.

△ مەن تولىمۇ خۇشال.

△ مېنىڭ غەيرىتىم ئۇرغۇپ تۇرىدۇ.

△ مەن ھاياتىمنىڭ كائىنات ئىچىدە ئىكەنلىكىنى بىلە.

مەن. ئالەمنىڭ ھاياتى كۈچى مېنىڭ تېنىمدە رول ئوينايدۇ. تەڭرى ماڭا ساغلاملىق، ھاياتى كۈچ ۋە كۈچ - قۇدرەت ئاتا قىلغىن!

ئەگەر سىز بۇلارنى ئۈنلۈك ئوقۇشنى سەمىمىي ساداقەت بىلەن داۋاملاشتۇرالىسىڭىز، ئىجادىي خاراكتېرلىك مەنىۋى پائال- لىيەتلەرگە كىرىشكەن بولىسىز، مەنىۋى دۇنيادىكى كۈچ - قۇد- رەتنىڭ كۈچلۈك ئېقىمى سىزگە قاراپ ئاققان بولىدۇ. سىز بىر ئۆمۈر ساغلام، ھاياتى كۈچكە تولغان ھالدا ياشىيالايدىغان.

لىقىڭىزغا ئىشىنىڭ. ھەر كۈنى بۇ ئىشلار ئۈچۈن كۆڭلىڭىزدە
ھەشقاللا ئېيتىڭ.

«تەڭرى ماڭا ساغلاملىق ۋە خاتىرجەملىك ئاتا قىلغىن!
» دەپ ئىلتىجا قىلىڭ.

تەڭرى ئادەملەرنى بىنا قىلغاندا، ئەڭ مۇرەككەپ، ئەڭ
سىرلىق «تەن» نى يارىتىپ، بۇنىڭغا ئۇزۇن يىل ئىشلىتەلەيدىغان
ئىقتىدارنى، ئومۇميۈزلۈك تەكشۈپلەيدىغان مۇكەممەل، مۇرەك-
كەپ ئەزالارنى ئورۇنلاشتۇرغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە، تەڭرى بىزگە
ئىدراك، تەپەككۈر، خاتىرە ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرايدىغان
ئاجايىپ قۇرۇلمىلىق مېڭە ئاتا قىلغان. تېخىمۇ مۇھىمى ھەر بىر
ئادەمنىڭ خاراكتېر - مەجەزىنىڭ مەركىزىگە روھنى جايلاشتۇر-
غان. بۇ كىشىنى تولىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.

تەن، مەنئۇپىيەت ۋە روھنىڭ ماسلىشىشىنى قوغلىشىڭ

ئادەمنىڭ ساغلاملىق ئەھۋالى شۇ كىشىنىڭ ئوي - خىياللىرى -
رىنىڭ ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكى، ئەخلاقىنىڭ ساپ ياكى
ساپ ئەمەسلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ساپ قەلب ھەقىقەتەن
كىشىگە ساغلام تەن ئاتا قىلىدۇ.

ھازىر بىز سەللا دىققەت قىلماساق روھتىكى كېسەلنىڭ
تەندىكى كېسەل مەنبەسىگە ئايلىنىپ قالىدىغانلىقىنى بايقايمىز.
بىزدىن ئىلگىرىكى بىر، ئىككى ئەۋلاد كىشىلەر بۇنى تولۇق
چۈشەنمىگەن، تۇنجى قېتىم روھ بىلەن تەننىڭ مۇناسىۋىتىنى
ئېنىق ھېس قىلغاندىكى ئەھۋاللار تاكى بۈگۈنگە قەدەر ئېنىق
يادىدا.

مەن ياش ۋاقتىدا نيۇ يوركتىكى بروكسىن دىنىي جەمئىيەتتە
ۋەزىپە ئۆتىگەن. بىر قېتىم تەكلىپ بىلەن دوختۇرخانىغا
بىر ئېغىر كېسەلنى كۆرگىلى باردىم، كېسەل بولغۇچى نيۇ
يوركتىكى بىر مەشھۇر سىياسىيون ئىدى. مەسئۇل دوختۇرخانىنىڭ
ئېيتىشىچە، ئۇ كىشى ئائىلىسىدىكىلەرگە ناھايىتى كۆيۈنىدىكەن،
شۇنداقلا دىنىي جەمئىيەتتىكى ئاساسلىق شەخسلەردىن ئىكەن.
دوختۇر داۋالاش ئۈنۈمىنىڭ تازا كۆڭۈلىدىكىدەك بولمى -
غانلىقىدىن ناھايىتى غەلىتىلىك ھېس قىپتۇ. دوختۇر:
— داۋالاشقا خۇددى نېمىدۇر بىر نەرسە كاشلا بولغاندەك
بولۇپ قالدى، دېدى.

مەن كېسەلنىڭ بىر چۈپ نۇرسىز كۆزلىرىدىن، ئۇ ئىچىدە

بىر نىمىگە قاتتىق قايغۇرۇۋاتقان بولسا كېرەك، بۇ چوقۇم ئۇنىڭ كېسەل تارتىپ كېتىشىدىكى سەۋەب دەپ ئويلىدىم. ئۇ چاغدا مەن ياش بولغانلىقتىن، سەل ئارسالدى بولغان ھالدا ئۇنىڭغا: — مەن سىزنىڭ ناھايىتى داڭلىق كىشى ئىكەنلىكىڭىزنى بىلىمەن، ماڭا ئېيتىڭ، سىزنىڭ قانداق باش قېتىنچىلىقىڭىز بار؟ دېدىم.

ئۇ ئۇزۇنغىچە ماڭا تىكىلىپ تۇرۇپ كېتىپ، تىترەڭگۈ ئاۋازدا:

— شۇنداق، كۆپچىلىك مېنىڭ ئائىلەمدىكىلەرگە ناھايىتى كۆيۈنىدىغانلىقىمنى بىلىدۇ، دىنىي جەمئىيەتتە ۋە ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىدا مۇھىم ۋەزىپىدە بولدۇم. ئەمما كىشىلەرگە يۈز كېلەلمەيدىغان ئىشلارنى قىلىپ قويدۇم. راستىنى ئېيتسام، مەن جىنايەت ئۆتكۈزۈپ قويغان ئاقكۆڭۈل بەندە. ئەگەر ھەقىقىي ئىشلارنى بىلسە، ھېچكىم مېنىڭ ھۆرمىتىمنى قىلمايدۇ، دېدى. مەن ئۇنىڭغا تۆۋە قىلىش، پۇشايمان قىلىش، كەم يەرلەر-نى تولۇقلاش توغرىسىدا تەكىلىپ بەردىم. مۇشۇنداق قىلغاندا ئۇنى بىر ئاز كەڭچىلىككە ۋە خاتىرجەملىككە ئېرىشتۈرۈپ، ئۇنىڭ كېسىلىنى داۋالىغىلى بولاتتى.

ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈش جەريانىنى سۆزلەپ بەردى، كەمتەرلىك بىلەن مەندىن ئۆزى ئۈچۈن دۇئا - تىلاۋەت قىلىپ قويۇشۇمنى سوردى. مەن ئۇنىڭغا تەڭرىنىڭ رەھىمىتى چەكسىز، سىزنىڭ گۇناھلىرىڭىزنى مەغپىرەت قىلىدۇ ۋە سىزگە خۇشاللىق ئاتا قىلىدۇ، دېدىم. ئۇ چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، پەس ئاۋازدا:

— مەن ئەمدى ناھايىتى راھەت ھېس قىلىۋاتىمەن، مۇشۇنداق بولسا چوقۇم ئۇخلىلايدىغان ئوخشاشمەن، دېدى. شۇنىڭدىن باشلاپ، ئۇنىڭ كېسىلى تەدرىجىي ھالدا ياخ-

شېلىنىشقا قاراپ ماڭدى. ئاخىرى سالامەتلىكى ئەسلىگە كېلىپ، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشالايدىغان شەخسلەردىن بولۇش ئۈچۈن تۇرمۇشنى يېڭىۋاشتىن باشلىدى. ئۇ جىسمانىي، پىسخىك ۋە روھىي جەھەتتىن پۈتۈنلەي ئەسلىگە كەلدى. دېمەك، ئۇ ئۈچ جەھەتتىن ساغلاملىققا مۇيەسسەر بولغانىدى.

ئادەمنىڭ ساغلاملىق ئەھۋالى شۇ كىشىنىڭ ئوي - خىيال - نىڭ ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكى، ئەخلاقىنىڭ ساپ ياكى ساپ ئەمەسلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ساپ قەلب ھەقىقەتەن كىشىگە ساغلام تەن ئاتا قىلىدۇ.

500 نەپەر كېسەل ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلغان كىلىنىكىلىق داۋالاشتىكى تەجرىبە نەتىجىسى شۇنى ئېنىق كۆرسەتتىكى، بۇنىڭ ئىچىدە 383 نەپەر كېسەل كۈتۈلمىگەن ۋەقە ياكى ئەزالارنىڭ ئۆزگىرىشىدىن بولغان ئەمەس. بىر دوختۇر مۇنداق دەيدۇ: «كېسەل كىشى كاللىسىدىكى كېسەل ھالىتىدىكى خىيال - دىن ئىبارەت يىرىڭنى بەدىنىگە تارقىتىدۇ.»

زورۇن ئاستىر:

«روھنى داۋالماي تۇرۇپ، تەننى داۋالماستىن كېرەك» دېگەن.

ھازىرقى زاماندىكى مۇتەپەككۈرلەر قەدىمكى بۇ دانىشمەن - نىڭ ئۇلۇغ ئىدىيىسىنى ئەمدى ھېس قىلىۋاتىدۇ. داۋاملىق يۇقىرىقى ئۈچ جەھەتتىكى ساملاملىقنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. تەن، قەلب ۋە روھتىن ئىبارەت ئۈچ ئاساسىي ئامىلنى تەڭشەش ۋە ماسلاشتۇرۇش كېرەك. بۇ ئۈچ جەھەتتىكى زىددىيەتسىز ماسلاشتۇرۇشنىڭ رولىنى ئۇنتۇپ قال - مىغاندىلا، ساغلاملىقنى ئۇزۇن مەزگىل ساقلىغىلى بولىدۇ.

پەقەت تاللاشلا غالبىيەتچى بىلەن مەغلۇبىيەتچىنى ئايرىدۇ

ئۆز تەبىئىتىنى چۈشىنىدىغان ئەقىللىق ئىنسان، مۇقەررەر
ھالدا پايدىلىق ئامىللاردىن جانلىق پايدىلىنىپ، پايدىسىز ئامىل-
سىلارنى توختىتىپ، ئۆزىنىڭ ساغلام تېنىنى قوغدىيالايدۇ.

كىشىلىك ھاياتتا بەخت ۋە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىش —
ئېرىشەلمەسلىك، پۈتۈنلەي توغرا تاللاشنى ئىشقا ئاشۇرغان —
ئاشۇرمىغانلىققا باغلىق. ھاياتتا ئۆزىمىزگە پايدىلىق ئامىللارمۇ
ۋە پايدىسىز ئامىللارمۇ تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. ساغلام
ھاياتى كۈچكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم قايسىلارنىڭ
پايدىلىق ئامىل، قايسىلارنىڭ پايدىسىز ئامىل ئىكەنلىكىنى تو-
نۇپ، ئاندىن توغرا تاللاشنى ئوتتۇرىغا قويۇش كېرەك.
ھەر كۈنى سەھەر ئورنىمىزدىن تۇرۇپلا تاللىشىمىز كېرەك.
يەنى ئاكتىپ پوزىتسىيە (ئىجادچانلىق، قىزغىنلىق، مۇھەببەت،
ئىشەنچ، ئۈمىد) نى ياكى پاسسىپ پوزىتسىيە (نەپەت، قورقۇش،
خاتىرجەمسىزلىك، ئاچچىقلىنىش، قايغۇرۇش) نى تاللاش ئۆز-
مىزگە باغلىق.

ئازراقلا بوشاڭلىق قىلىشىڭىز، پاسسىپ پوزىتسىيە سىزگە
رودىپايدەك يېپىشىۋېلىپ، سىزگە پاسسىپ نەتىجە ئېلىپ كېلىدۇ،
غەيرەت — شىجائىتىڭىزنى، ئىجادىي كۈچىڭىز ۋە ئارزۇيىڭىزنى
خورىتىپ، ئاخىرى قىممەتلىك ساغلاملىقىڭىزنى ئېلىپ كېتىدۇ.
ئۆز تەبىئىتىنى چۈشىنىدىغان ئەقىللىق ئىنسان، مۇقەررەر

ھالدا پايدىلىق ئامىللاردىن جانلىق پايدىلىنالايدۇ، بارلىق پايدى-
 سىز ئامىللارنى تۈگىتىپ، ئۆزىنىڭ ساغلام تېنىنى قوغدىيالايدۇ.
 مانا بۇ كىشىلەرگە پايدا ئېلىپ كېلەلەيدىغان ئەڭ ياخشى
 تاللاش.

مۇشۇنداق تاللاشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئىجادىي
 تەپەككۈر ۋە تەۋرەنمەس ئىشەنچنى ھازىرلاش كېرەك. ئىشەنچ
 ئاجىز كەلسە، ئۇنىڭ ئورنىنى ئىككىلىنىش ئىگىلىۋالىدۇ. ئىككى-
 لىنىش ئاخىرى بارلىق كىشىنى كېرەكتىن چىقىرىدۇ.
 دوكتور چارلىس. مايو:

— مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر بىرەرسىنىڭ خىزمەتنىڭ
 ئېغىرلىقىدىن ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىدىم. ئەمما گۇمان بى-
 لەن ئۆلۈپ كەتكەنلەر ناھايىتى كۆپ، دەيدۇ.
 بىر قىزنىڭ 87 ياشلىق دادىسى يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ
 ماشىنا ھادىسىسى بىلەن ئۆلۈپ كەتكەن. جەسەتنى يېرىپ
 تەكشۈرگەندە، دادىسىنىڭ تېنىدە ئېغىر كېسەلگە قاراپ تەرەققىي
 قىلىپ ماڭغان يوشۇرۇن كېسەل مەنبەسى بايقالغان. ئەمما ئۇ
 ھايات ۋاقتىدا، ئۇنىڭدا ئۇنداق كېسەل كۆرۈلمىگەن. دوختۇر
 ئۆلگۈچىنىڭ قىزىغا مۇنداق دېگەن:

— دادىڭىزنىڭ تېنىدە ھەر خىل يامان كېسەللەرنى كە-
 تۈرۈپ چىقىرىدىغان كېسەللىك ئالامەتلىرى يوشۇرۇنغان. ئەمە-
 لىيەتتە، 20 يىل بۇرۇن ئۆلۈپ كەتكەن بولسىمۇ ھېچقانداق
 ئەجەبلىنەرلىك ئىش ئەمەس ئىدى. ئەمما سىزنىڭ گېپىڭىزگە
 قارىغاندا، ئۇ 90 ياشقا كىرىپ قالاي دېگەندىمۇ ناھايىتى تېتىك،
 روھلۇق ياشىغانىكەن. بۇ كىشىنى تولىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.
 قىزى مۇنداق جاۋاب بېرىپتۇ:

— دادام ھەر كۈنى سەھەر ئورنىدىن تۇرغاندا: «بۈگۈن

تولمۇ گۈزەل بىر كۈن بولىدۇ» دېيىشكە ئادەتلەنگەن. ئەگەر كىشى تازا خەيرلىك بولمىغان بىرەر ئىشنى دەپ قالسا، دادام: «مېنىڭ ئىشەنچىم بار» دەيتتى.

ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئاتا ئۆزىنىڭ تېنىدە جانلىق ھايال- تىي كۈچنى ساقلاپ كەلگەن. گەرچە تېنىدە كېسەل بولسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭغا بويسۇنمىغان. ئۇ ئىشەنچكە، كۈچ - قۇۋۋەتكە، ئارزۇغا ۋە كىشىلىك ھاياتنى قىزغىن سۆيىدىغان قەلبكە ئىگە بولغاچقا، تېنىدىكى كېسەلنىڭ قىمىر قىلىشىغا يول قويمىغان. مەن سىزگە تەكلىپ بېرەي: ھەر كۈنى سەھەر ئورنىڭىز- دىن تۇرغاندا دېرىزىنى يوغان ئېچىۋېتىپ چوڭقۇر نەپەس ئېلىڭ، ئۆيىڭىزنىڭ دېرىزىسىدىن كۆككە نەزەر سېلىڭ، ئاندىن: ئى! پەرۋەردىگار، ماڭا ھاياتلىق ئاتا قىلغانلىقىڭغا رەھمەت! ماڭا ئائىلەمدىكى كىشىلەرنى ۋە دوستلارنى ئاتا قىلغانلىقىڭغا رەھمەت!

بۈگۈن چوقۇم ئاجايىپ بىر گۈزەل كۈن بولىدۇ. بۈگۈن تېخىمۇ ياخشى نەرسىلەرنى ئاتا قىلىدىغانلىقىڭغا ئىشىنىمەن.

مەن ھەر بىر مىنۇتنى مەنىلىك ئۆتكۈزۈشكە تەييار. مەن بۈگۈندىن خۇشاللىق بىلەن بەھىر ئالىمەن. دەپ تىلاۋەت قىلىڭ.

ھەر كۈنى سەھەر ئورنىڭىزدىن تۇرغاندا يۇقىرىدىكى بۇ گەپلەرنى ئۆزىڭىزگە ئىلھامچى قىلىۋېلىڭ. سەھەردىكى ئىلھامغا باي بۇ سۆزلەر، بۈگۈننى ئاجايىپ گۈزەل بىر كۈنگە ئايلاندۇرۇ- شىڭىزدا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

ئالدى بىلەن كىشىلىك ھاياتتىكى جىنايەت تۇيغۇسىنى چۆرۈپ تاشلاڭ

جىنايەت تۇيغۇسى ھەقىقەتەن قەلبكە كېسەلنىڭ ئۇرۇقىنى تېپىدۇ، ئۇنداق ئۇرۇق بىخ سۈرسە قەلبىنى زەخمىلەندۈرۈپ، تەننى چىرىتىدۇ. ناۋادا بىرەر كىشى يوشۇرۇن ئاڭدىكى جىنايى قىلمىشلارنى ئەمەلىيەتتە سادىر قىلسا، دەرھال ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش كېرەك.

كىشىلىك ھاياتتىكى شەيئىلەرنى ئىنچىكە كۆزىتىشكە ما- ھىر كىشىلەرلا، كىشىلىك ھاياتتا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش ئۈ- چۈنلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان، ئەڭ تۆۋەن قاتلامدىكى ۋە مەنئى خۇشاللىققا تولغان ئەڭ يۇقىرى قاتلامدىكى ھادىسىلەرنى چۈشىنىدۇ.

مەن كىشىلىك ھاياتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە يەتكەن بىر قانچە كىشىنى تونۇيمەن. دوكتور جون. رايىرى شۇلارنىڭ ئىچى- دىكى بىرسى.

ئۇ ئىناۋىتى ناھايىتى يۇقىرى بىر داڭلىق دوختۇر. ئىلگىرى زۇڭتۇڭنىڭ مەسئۇل دوختۇرى بولغان.

دوكتور جون. رايىرنىڭ ھەر كۈنى سەھەر ئورنىدىن تۇرۇپ تەكرارلايدىغان ئەڭ مۇھىم دەرسى — تەڭرىنىڭ ئۆزىگە ساغلام تەن ئاتا قىلغانلىقىغا تەشەككۈر ئېيتىش! تېنىدىكى ئەزالىرىنىڭ ئۆز ئىقتىدارىنى تامامەن جارى قىلدۇرالايدىغانلىقى

توغرىسىدا تىلاۋەت قىلىش. ئۇنىڭ سالامەتلىكىنى ئاسراشتەك بۇ خىل ئۇسۇلنى تەقلىد قىلىپ باقسىڭىز ھەرگىز زىيان تارتماي-سىز. دوكتور جون. رايرى مۇنداق تىلاۋەت قىلىدۇ:

ئى! پەرۋەردىگار ماڭا سەگەك كاللا، كۈچلۈك يۈرەك، ساغلام ئۆپكە، ئاجايىپ چىرايلىق قان تومۇر ۋە توقۇلما، ئى-شەنچىلىك ھەزىم قىلىش ئەزالىرىنى ئاتا قىلغانلىقىڭغا مىڭ مەرتىۋە شۈكرى:

ماڭا ئۆتكۈر كۆز ۋە سەزگۈر قۇلاق ئاتا قىلغانلىقىڭغا ھەشقاللا!

ئاجايىپ مۇكەممەل تېخنىكىلىق ئەزالارنى ھەدىيە قىلغان-لىقىڭ ئۈچۈن ساڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن!

دوكتور جون بىر ئۆمۈر ساغلام ۋە چېچەن، تېتىك ۋە جۇشقۇن ياشاپ، 95 ياشقا كىرگەن يىلىنىڭ بىر كۈنى چۈشتە ئۇخلاۋېتىپ ئۇدۇنياغا سەپەر قىلغان.

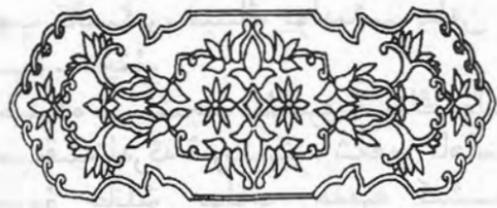
ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىۋاتقان سىستېرانىڭ كېيىن ماڭا دېيىشىچە، ئۇ شۇ كۈنى ئۇخلاشتىن بۇرۇن: «پېير ئەپەندىگە ئېيتىپ قويۇڭ، مەن ئۇنىڭدىن مەڭگۈ خۇرسەن» دېگەن.

مەن دوكتور جون. رايرىغا مۇشۇنچىلىك تەسىر قالدۇرالى-غانلىقىمدىن ئىنتايىن پەخىرلىك ھېس قىلىمەن. ئۇ روھىي جەھەتتە ناھايىتى غالىب بىر شەخس، مۇنەۋۋەر دوختۇر، تەڭرى ئۇنىڭغا شاپائەت قىلغاي!

دوكتور جون دائىم ماڭا، ساغلاملىقىنى ئادەتتىكى خىيال بەلگىلەيدۇ دەيدۇ. ئۇ يەنە، ساغلاملىقىنى ئاسراشتىكى ئالدىنقى شەرت پۇشايمان قىلىدىغان ھەر قانداق ئىشنى ياكى جىنايەت تۇيغۇسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتنى

قىلماسلىق كېرەك، دەيدۇ.

جىنايەت تۇيغۇسى ھەقىقەتەن قەلبكە كېسەلنىڭ ئۇرۇقىنى تېرىيدۇ، ئۇنداق ئۇرۇق بىخ سۈرسە قەلبنى زەخمىلەندۈرۈپ، تەننى چىرىتىدۇ. ناۋادا بىرەر كىشى يوشۇرۇن ئاڭدىكى جىنايى قىلمىشلارنى ئەمەلىيەتتە سادىر قىلسا، دەرھال ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش كېرەك.

«ئېتىقاد» نىڭ كۈچى بىلەن كېسەل داۋالىغىلى بولىدۇ

ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، تەبىئەت سىزنى يارىتىپلا قالماستىن، بەلكى سىزنى يېڭىۋاشتىن ئۈزلۈكسىز ئۆزگەرتىپ تۇرىدۇ. سىز- نىڭ ۋۇجۇدىڭىزدىكى زاپاس ئېنېرگىيە داۋاملىق يېڭى ھاياتى كۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ. تېنىڭىزدىكى ھەرقايسى ئەزالار تەبىئىي قانۇنىيەتنى ۋە مۇكەممەل تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاپ، ئۆز رولىنى جا- رى قىلدۇرۇپ ماقىدۇ.

بىر كۈنى بىر ئايال ماڭا خەت يېزىپ: «ئەگەر بىزنىڭ بۇياقلارغا ئۆتۈپ قالسىڭىز، مېنىڭ يولدېشىم بىلەن بىر كۆرۈ- شۈپ كېتەرسىز». دەپتۇ.

ئۇنىڭ خېتىدە ئېيتىشىچە، ئىلگىرى ئۇنىڭ يولدېشى خىز- مەتتە زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشىپتۇ، شەھەر ئاھالىلىرى كولا- لېكتىپىدە تولىمۇ جانلىق بولۇپ، ھەممە كىشىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىپ، ئىجتىمائىي ئالاقىچى بولۇپ قالغان. بىر كۈنى، ئۇ تۇيۇقسىز ئولتۇرغان ئورنىدىلا خۇددى يوقىتىپ قويۇپتۇ.

دوختۇرلار ئۇنىڭغا روھىي كېسەل بولۇپ قاپتۇ دەپ دىئاگ- نوز قويۇپتۇ. بىراق ھېچكىم ئۇنىڭ سەۋەبىنى بىلمەيدىكەن. كۆزىتىش كۈچى ناھايىتى ئۆتكۈر بىر دوختۇر، ئۇنىڭ قانداقتۇر بىرەر ئىشقا باش قېتىنچىلىقى بولۇشى مۇمكىن، ئەگەر ئۇ كۆڭلىدىكى گەپلىرىنىڭ ھەممىنى ئېيتسا، ئېھتىمال داۋالاپ سا- قايتىش مۇمكىن، دەپتۇ.

كېيىن مەن بىمار بىلەن كۆرۈشتۈم. ئۇ تولىمۇ روھسىز بولۇپ، چىرايىدا قان دىدارى يوق ئىدى. ئۇ ھە دېگەندىلا: — تازا مەجەزىم يوق، دېدى.

ئاخىرى مەن ئۇنىڭغا:

— قارىغاندا بىرەرسىگە دېيەلمەيۋاتقان مۇھىم يۈرەك سۆزلىرىڭىز بارمۇ نېمە؟ مەن بىر پسخولوگ، قانداق سۆزىڭىز بولسا ئېيتىۋېرىڭ، ھەرگىز ئەجەبلەنمەيمەن، قېنى، خاتىرجەم سۆزلەڭ، دېدىم.

مەن ئۇنىڭغا، ئادەم روھىي جەھەتتە ساغلام بولمىسا، سالامەتلىكىگە يامان تەسىر يەتكۈزىدىغانلىقىنى ئېيتتىم.

ئۇزۇن ئۆتمەي، ئۇ ئاستا - ئاستا ئۆزى ھېس قىلغان جىنايەتلىك قىلمىشىنى، كۆڭۈلدىكى مەخپىي تۈگۈنلەرنى يې- شىپ سۆزلەپ بېرىپ، چارچىغان ھالدا ئورۇندۇققا كېلىپ ئولتۇردى.

مەن خۇددى بىر نەرسىنى بىر يەرگە دۆۋىلەۋاتقان قىياپەتتە تۇردۇم، ئۇ ئەجەبلىنىپ مەندىن:

— سىز نېمە قىلىۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى.

— مەن سىزنىڭ يۈرىكىڭىزنى مۇجۇپ، يەلكىڭىزنى بې- سىپ تۇرغان يۈكلىرىنى بىر يەرگە دۆۋىلەۋاتىمەن، بۇلار سىزگە يۈك بولۇپ، قەلبىڭىز ۋە روھىڭىزنى بېسىۋالغاچقا، روھىي ھال- تىڭىز ياخشى بولمىغان، دېدىم.

مەن يەنە ئۇنىڭغا جايىڭىزدا تىنچ ئولتۇرۇپ چوڭقۇر تەپەككۈر ۋە سەمىمىي تىلاۋەتتە بولۇڭ، مۇشۇنداق قىلىشىڭىز سالامەتلىكىڭىز تېز ئەسلىگە كېلىدۇ، دەپ تەكلىپ بەردىم. ئۇ مەن دېگەندەك قىلدى. تىلاۋەتتىن كېيىن بىز ئون - تىنسىز ھالدا بىر - بىرىمىزگە قاراپ بىر ھازا ئولتۇردۇق. تۇيۇقسىز ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، پۇتىنىڭ ئۇچىدا دەسسەپ، ئىككى قولىنى

ئېگىز كۆتۈرۈپ، چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، يۇقىرى ئاۋازدا:
— پاھ، نېمىدېگەن راھەت — ھە! ئەپەندى، رەھمەت
سىزگە، دېدى.

شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ سالامەتلىكىمۇ ئەسلىگە كېلىشكە
باشلىدى.

شۇنسى ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، تەبىئەت سىزنى يارىتىپلا
قالماستىن، بەلكى سىزنى يېڭىۋاشتىن ئۈزلۈكسىز ئۆزگەرتىپ
تۇرىدۇ. سىزنىڭ ۋۇجۇدىڭىزدىكى زاپاس ئېنېرگىيە داۋاملىق يېڭى
ھاياتىي كۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ. تېنىڭىزدىكى ھەر قايسى ئەزالار
تەبىئىي قانۇنىيەتنى ۋە مۇكەممەل تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاپ، ئۆز
رولىنى جارى قىلدۇرۇپ ماڭىدۇ.

بۇ خىل ئىقتىدارنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش
ئۈچۈن، تۆۋەندىكىلەرنى كۈندە بىر قېتىمدىن ئۈنلۈك ئوقۇشنى
ئادەت قىلىڭ:

تەبىئەتتىكى ھاياتىي كۈچ مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا جەۋلان قىل-
ماقتا.

مېنىڭ تېنىم ناھايىتى ساغلام.
تەبىئەتتىن ئىبارەت بۇ بۈيۈك دوختۇرنىڭ داۋالاش كۈچى
ماڭا رىغبەت بەرمەكتە.

مېنىڭ ھاياتىم تەبىئەت قوينىدا، تەبىئەت مېنىڭ ۋۇجۇ-
دۇمدا.

مەن ساغلام ھەم كۈچلۈك، تەبىئەت شەنىگە مەدھىيە
ئوقۇيلى!

قەتئىي تەۋرەنمەس ئىشەنچ سىزنىڭ كېسىلىڭىزنى داۋالىي-
لايدۇ. ناۋادا تېنىڭىز، قەلبىڭىز ۋە روھىڭىز بىر - بىرى بىلەن
تازا ماسلىشالمىسا، ئېتىقادنىڭ قۇدرىتى ئۇنى تەڭشەپ تۇرىدۇ.

خۇشاللىق قەلبىنىڭ زەھەر قايتۇرۇش دورىسى

ئەگەر سىز كۈنلەرنى خۇشال - خۇرام ئۆتكۈزسىڭىز، خا-
تىرجەملىككە ئېرىشىسىز. خاتىرجەم بولغان ئىكەنسىز، بەخت
دېگەننىڭ ئۆزى شۇ. سىزنىڭ پىسخىكا ھالىتىڭىز، تەن ساغلام-
لىقىڭىزنىڭ ئەڭ مۇھىم ئامىلى.

داۋاملىق ساغلام بولۇشنى، ساغلام ئادەتنى ساقلىماقچى
بولغانلارغا، دوكتور پېير. تانىيە مۇنداق دەيدۇ:
— كۆپىنچە كېسەللەر بىز تەسەۋۋۇر قىلغاندەك ئۇنداق
ئوچۇق ھاۋادا چاقماق چاققاندا تۇيۇقسىز يۈز بەرمەيدۇ. بەلكى
يېمەك - ئىچمەك، ھاراق - شارابلارنى خاتا ئىستېمال قىلىشتىن،
ھەددىدىن ئارتۇق ھېرىپ - چارچاشتىن ۋە روھنى چىرىتىدىغان
غەم - قايغۇنىڭ تەدرىجىي داۋام ئېتىشىدىن كېلىپ چىقىدۇ.
بەختىمىزگە يارىشا بىز تەڭرى ئاتا قىلغان زەھەر قايتۇرۇش
دورسىغا ئىگىمىز. يەنى ئۆزىمىزنى خۇشاللىق ئارقىلىق داۋالىي-
لايمىز.

ساماۋى كىتابلاردىمۇ: «خۇشاللىق ئەڭ ياخشى دورا» دې-
يىلگەن.

دوكتور جون. A. سىندرا ۋىسكونسىن شتاتىدىكى ئۇزۇن
يىللىق مەشھۇر دوختۇر بولۇپ، ئۇ ئىنتايىن بازارلىق «بىر
يىلدىكى 365 كۈننى قانداق ئۆتكۈزۈش كېرەك» دېگەن كىتابنى
يېزىپ چىققان.

ئۇ ھەر قېتىم بىمارلاردىن: «تۇرمۇشىڭىز خۇشال - خۇ-

رام، خاتىرجەم ئۆتۈۋاتامدۇ؟» دەپ سوراپتتى. ئۇ، كېسەل كىشى ھەر كۈنى ئون مىنۇت خۇشال بولالسا، ئۇلارنىڭ كېسىلىنى داۋالىغىلى بولىدۇ، سالامەتلىكىنى قوغداپ، ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈشكە ئېرىشتۈرگىلى بولىدۇ، دەپ قارايدۇ.

سېتو ئىسىملىك بىر ئوتتۇرا ياش ئەرنىڭ ئىككى قېتىم يۈرەك كېسىلى قوزغىلىپ كەتكەن، ھەر قېتىم دوختۇرلار ئۇنىڭ ھالىدىن ياخشى خەۋەر ئالغان، ئەمما ئۇ كىشى يەنە قوزغىلىپ قالارمۇ دەپ دەككە - دۈككىدە يۈرگەن؛ ئۇ، ئىلگىرى ئىككى قېتىم قوزغالغاندا بەختىمگە يارىشا ھاياتىمنى ساقلاپ قالغان بولساممۇ، ئەمما ئۈچىنچى قېتىم قوزغىلىپ قالسا چوقۇم ئۆلۈپ كېتىمەن دەپ قارايدىكەن. مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— سېتو، سىز بۇنداق قورقسىڭىز، خۇددى ئۈچىنچى قېتىم قوزغىلىشقا تەييارلىق قىلىپ قويغاندەك بولۇپ قالماسىز، سىزدە خۇشاللىق دېگەندىن ئەسەرمۇ يوق ئىكەن، سىز شۇنداق غەمكىن، ئۈمىدىسىز كۆرۈنسىز. مەن سىزگە بىر دوختۇر ئاغنەمە. نىڭ مۇنۇ گېپىنى ھەدىيە قىلاي. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر سىز كۈنلەرنى خۇشال - خۇرام ئۆتكۈزسىڭىز، خاتىرجەملىككە ئېرىشىسىز. خاتىرجەم بولغان ئىكەنسىز، بەخت دېگەننىڭ ئۆزى شۇ»، سىز مۇشۇنداقلا ئۆتۈپ كەتمەيسىز، سىز يېڭىۋاشتىن ساغلاملىققا ئېرىشىسىز.

مۇشۇ باينىڭ بېشىدا تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن دوكتور خېوت. مېنىسۇن مۇنداق دەيدۇ: «ئاكتىپ پوزىتسىيە داۋالاش ئىشلىرىغا ناھايىتى چوڭ مۇمكىنچىلىكلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ.» ئۇ شەرق دانىشمەنلىرىنىڭ پارسەتلىك سۆزلىرىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دەيدۇ: «سىزنىڭ پىسخىكا ھالىتىڭىز، تەن ساغلاملىقىڭىز - نىڭ ئەڭ مۇھىم ئامىلى.»

ئۈمىدىنى ھەمىشە ئۆزىڭىزگە يار قىلىڭ

كۆڭلىڭىزدە ئۆزىڭىزنىڭ سەمىمىي سىياقىڭىزنى سۈرەتلەپ چىقىڭ، شۇنداق قىلىشىڭىز، سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىڭىز ئاستا - ئاستا سىزنى قەلبىڭىزدىكى ئۆزىڭىزگە ئايلاندۇرىدۇ.

ياشنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىدىن ۋە شەرت - شارائىتلار - نىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئادەملەر بىر - بىرى بىلەن ئۆزئارا مۇڭدېشىش ئارقىلىق ھاردۇقنى چىقىرىدۇ، راھەت ھېس قىلىدۇ. ئەڭ ئىشەنچلىكى، «شاد - خورام كىشىلەر» شاد - خورام ئۆتكەنلىكى ئۈچۈن، تېنىگە دورىدىنمۇ ئۈنۈملۈك ئوزۇق بېرەلەيدۇ.

ئۈمىدىمۇ قەلبىنىڭ شىپالىق رېتسىپى.
شېكىسپېر: «ئۈمىد — بەختسىزلىكنى داۋالاشنىڭ ئەڭ ياخشى دورىسى» دېگەن. ئۈمىد ئەڭ ئېسىل دورىغا ئوخشاش ئۈنۈم بېرەلەيدۇ.

ئۈمىدكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم قەدىمىزنى تىك تۇتۇپ، يېڭى ھاۋادىن قانغۇدەك چوڭقۇر نەپەس ئالساق، قەلبىمىز مۇ ساغلام ئىدىيە بىلەن يورۇپ كېتىدۇ. ئاپتوموبىل رېمونت - چىسى ماشىنامنى رېمونت قىلمىسام بولمايدۇ، «ياخشى ماتور ماشىنىنى ياخشى ھەرىكەتلەندۈرۈپ ماڭىدۇ.» كىشىلىك ھاياتمۇ دەل مۇشۇنداق، دەيدۇ.

ھەر ۋاقىت ئۈمىد بىلەن ھازىرلانساق، يۈرەكنىڭ ھەرىكەت - تىمۇ كۈچلىنىپ كېتىدۇ. ئۈمىد ئىنسانغا ھاياتى كۈچ، مۇددىئا،

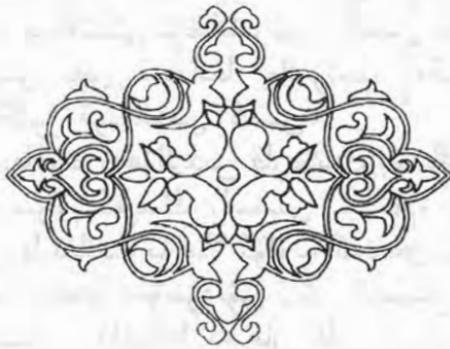
مۇستەھكەم ھاياتلىق بېغىشلايدۇ. يار بوتىو. خىت ماڭا چەكسىز
ئۈمىدكە تولغان مۇنداق قىممەتلىك سۆزنى قالدۇرغان:
«بېلىڭىزنى رۇسلاپ، قەددىڭىزنى تىك تۇتۇپ، يېڭى ھا-
ۋادىن نەپەس، قۇياش نۇرىدىن ھارارەت ئېلىڭ. دوستلىرىڭىزغا
خۇش تەبەسسۇم بىلەن باش لىڭشىتىپ سالام بېرىڭ. باشقىلار
بىلەن سەمىمىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈڭ، ئۇلارنىڭ خاتا چۈ-
شىنىپ قېلىشىدىن ھەرگىز قورقماڭ. دۈشمەنلىرىڭىزنى ئويلاشقا
بىكاردىن ۋاقىت ئىسراپ قىلماڭ. كۆڭلىڭىزدە ئۆز مۇددىئايىڭىز-
نى ئېنىق تەسەۋۋۇر قىلىڭ. شۇنداق قىلىشىڭىز نىشاندىن ئادد-
شىپ قالماي، مەزمۇت قەدەملەر بىلەن ئالغا قاراپ ئىلگىرىلىيە-
لەيسىز.»

پۈتۈن نىيىتىڭىزنى، پۈتۈن دىققىتىڭىزنى ئەڭ چوڭ، ئەڭ
ياخشى نىشانغا مەركەزلەشتۈرۈڭ، شۇنداق قىلىشىڭىز بىر مەزگىل
ئۆتكەندىن كېيىن، سىز ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان ئارزۇنىڭ
پۇرسىتىنى قاچان ئىگىلىۋالغانلىقىڭىزنى سەزمەيلا قالسىز.
كۆڭلىڭىزدە ئۆزىڭىزنىڭ سەمىمىي سىياقىڭىزنى سۈرەتلەپ
چىقىڭ، شۇنداق قىلىشىڭىز، سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىڭىز ئاستا -
ئاستا سىزنى كۆڭلىڭىزدىكى ئۆزىڭىزگە ئايلاندۇرىدۇ.
نىيەت ھەر قانداق ئىشتىن غالىب كېلىدۇ. غەيرەت -
جاسارتىنى يوقىتىپ قويماسلىق، توغرا، ياخشى روھىي ھالەتنى
ساقلاش كېرەك. بارلىق ئىشلار ئارزۇدىن يېتىلىدۇ، سەمىمىي
نىيەتتە قىلغان تىلاۋەت ئادەمنى مۇرات تاپقۇزىدۇ. بىز چوقۇم
ئۆزىمىز تەلپۈنگەن، ئۆز تەسەۋۋۇرىمىزدىكى كىشىگە ئايلىنىشىمىز
كېرەك.

ئۆزىمىزنى ھەرگىز «قېرىندىم»، «چارچىدىم» ياكى «ئۈمىد-
دىمىنى ئۈزدۈم» دېمەسلىكىمىز، ئۆزىمىزنى ھەرگىز مەغلۇبىيەت-

چى دەپ قارىماسلىقىمىز كېرەك.
ئۈمىد ئادەتتە تەسەۋۋۇر سىياقىدا نامايان بولىدۇ. ھەر
ۋاقىت ئۈمىد بىلەن قوراللىنىپ، ئۈمىدسىز پاسسىپ خىياللارنى
ئاكتىپ ئىدىيىگە ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. تولۇپ - تاشقان
ئۈمىدكە ئىگە بولغاندىلا، تەن ۋە قەلبنى روھلاندۇرغىلى بولىدۇ.
«تەڭرىگە ئۈمىد باغلاش، تەڭرىگە مەدھىيە ئوقۇش، تەڭ-
رىنىڭ ئۆزىگە كۈچ - قۇدرەت ئاتا قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىش»

ئۈمىدلىك كىشىنىڭ چېھرىدىن ھەر دائىم تەبەسسۇم ئۆچ-
مەيدۇ، ئۇنداق كىشى ساغلام تەن ۋە گۈزەل قەلبكە ئىگە
كېلىدۇ.

«ساغلام تەپەككۈر» بىلەن قۇتقۇزۇۋېلىنغان ئۆسمۈر

سىز مەخكۇم ياش پېتى تۇرۇشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ سىز ئوت-
تۇرا ياش مەزگىلىدىن ئۆتكەندىن كېيىنمۇ ياشلىق خوشاللىقلار-
رىدىن بەھرە ئېلىشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ ئۇنداق بولسا، سىز
چوقۇم مەنئىي تۇرمۇشىڭىزغا دىققەت قىلىڭ.

بىر دوختۇر داۋالاۋاتقان كېسەللەر ئىچىدە، ھوشىدىن كې-
تىپ ئېسىگە كېلەلمىگەن 17 ياشلىق بىر قىزچاق بار ئىدى.
قىزچاقنىڭ ئاتا - ئانىسى ئاجرىشىپ كەتكەن بولۇپ، ئۇ مۇشۇ
باش قېتىنچىلىقتىن يېقىلىپ چۈشكەنىدى. دوختۇر بۇ قىزچاق-
نىڭ يېقىن - يىراقتىكى تۇغقانلىرىنى، ياخشى ئۆتىدىغان قولۇم
- قوشنىلىرىنى نەق مەيدانغا چاقىرتىپ ئەكېلىدۇ. دوختۇر
قىزچاققا دىئاگنوز قويغاندىن كېيىن:

— كېسەللىك ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ بالا ئەتە ئەتگەن-
گە بارمايدۇ. بىراق گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام، بىر دوختۇرنىڭ
نەزەرى بىلەن قارىغاندا، بۇ بالا ئۆلۈپ كەتمەي ياششى كېرەك.
ھازىر بۇ بالدا پەقەتلا مەۋجۇدلۇق ئېڭى كەمچىل. بىزنىڭ ھازىر
قىلىدىغان ئىشىمىز ئۇنىڭغا دەرھال قان بېرىش، دېدى.
ئۇنىڭ بېشىدا قاراپ تۇرغانلارنىڭ ھەممىسى قان تەقدىم
قىلىشقا رازى بولۇشتى. بىراق دوختۇرنىڭ قان بېرىش دېگىنى
تومۇردىكى قاننى ئەمەس، «ساغلام تەپەككۈر» تەقدىم قىلىشنى
كۆرسىتەتتى.

«ناۋدا مۇشۇ بالانىڭ كاللىسىغا ساغلام ئىدىيە ۋە ئېتىقادنى

قۇيۇۋەتسەم، چوقۇم مۆجىزە يۈز بېرىشى مۇمكىن» دەپ ئويلايتەنمەن. بۇ قىزچاقنىڭ قوشنىسى دېھقان بولۇپ، بىر ئىخلاسەن دىن مۇرتى ئىدى. ئۇ قولدا قېلىن بىر پارچە «دىنىي دەستۇر» نى كۆتۈرۈۋالغانىدى. مۇنداق قارىماققا ئۇ «دەستۇر» نى دەستۇر» دىكى سۈرلەرنى پۈتۈنلەي يادقا ئېلىۋالغاندەك كۆرۈنەتتى. ئۇ، قىزچاقنىڭ بېشىغا كېلىپ، كىتابنى ئېچىپ، ئۇنىڭغا ھايات، ئېتىقاد، سۆيگۈ، ئۈمىد ۋە مېھرىبانلىق، مەيۈس-لىك توغرىسىدا خېلى ئۇزۇن يېزىلغان بىر بايىنى ئوقۇپ بەردى. قىزچاقنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر مۇ كارتۇتنىڭ ئەتراپىدا تەلمۈرۈپ ئولتۇراتتى. شۇ تاپتا ھەممەيلەن ناھايىتى روھلىنىپ كەتكەندە، ئۇ سۆيگۈ ۋە ئىشەنچنى قىزچاقنىڭ كاللىسىغا قۇيۇۋەتكەندى.

ئەتىسى تاڭ سۈزۈلەي دېگەندە، قىزچاق كۆزىنى ئېچىپ ئەتراپقا قاراپ بىر كۈلۈپ قويۇپ، خاتىرجەم ھالدا ئۇيقۇغا تەگدى.

دوختۇر:

— ئۇ خەتەردىن ئۆتۈپ كەتتى، «قان بېرىش» مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، بۇ بالا قۇتقۇزۇۋېلىندى، دېدى. قەتئىي ئىشەنچ ئىنتايىن زور داۋالاش كۈچىگە ئىگە. بىزنىڭ ئىدىيىمىزنىڭ قانداقلىقى ۋە بىزنىڭ ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈش - كۆرەلمەسلىكىمىزنى بەلگىلەيدۇ.

«بەخت سىزنىڭ نىيىتىڭىزگە باغلىق» دېگەن بازارلىق كىتابنىڭ ئاپتورى لارى. ۋورد. تورايىن مۇنداق دەپ يازىدۇ: «سىز مەڭگۈ ياش پېتى تۇرۇشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ سىز ئوتتۇرا ياش مەزگىلىدىن ئۆتكەندىن كېيىنمۇ ياشلىق خۇشاللىق-لىرىدىن بەھرە ئېلىشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ ئۇنداق بولسا، سىز چوقۇم مەنەۋى تۇرمۇشىڭىزغا دىققەت قىلىڭ.»

پۈتۈنسىيە تەسۋىرى بەلگىسى

ئۈچىنچى باب ئۆز - ئۆزىنى ئۆزگەرتىش

— قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان
كىشىگە ئايلانغىلى بولىدۇ.

مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا يۈز بەرگەن مۆجىزە

ئادەملەر ئادەتنى يېتىلدۈرىدىغان ئىقتىدارغا ئىگە بولۇپلا قالماي، يەنە ئادەتنى بۇزىدىغان ئىقتىدارغىمۇ ئىگە.

بەزىلەر ئۆزىنى تۇغما «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى» دەپ قارىسا، ئەمما مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەر جاپالىق كۈچ سەرپ قىلىش ئارقىلىق «ئاكتىپ تەپەككۈر» قىلىدىغان ئىقتىدارنى ھازىرلايدۇ.

ئەمەلىيەتتە، ئادەم تۇغۇلۇشى بىلەنلا ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولىدىغانلىقىنى نۇرغۇن تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدى. مەن ئەزەلدىن پاسسىپ بوۋاقلارنى كۆرۈپ باقمىدىم، ئەمما نۇرغۇن بوۋاقلار پاسسىپ ئائىلىدە تۇغۇلغان.

بوۋاقلار ئەتراپتىكى مۇھىتقا ئىنتايىن سەزگۈر كېلىدۇ. ئۇلار ناھايىتى تېزلا بۇ ئائىلىنىڭ ئوي - خىيال ۋە ھېس - تۇيغۇلىرىنى قوبۇل قىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئائىلە كەيپىياتىغا پاسسىپ تەپەككۈر يېتەكچى رول ئوينىسا، بوۋاقلاردا ئاكتىپ پوزىتسىيەدە پاسسىپ تەپەككۈر شەكىللىنىپ قالىدۇ. ئۇلار كىچىك - دىنلا پاسسىپ تەپەككۈر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈۋالسا، كېيىن چوڭ بولۇپ 20 - 30 ياشلاردىن ئاشقاندىن كېيىن، «ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان» كىشىگە ئايلىنىمەن دېسە، ئۇزۇن يىللار - دىن بېرى يېتىلدۈرگەن پاسسىپ تەپەككۈر ئادىتىنى ئۆزگەرتىش بىر مەسىلە بولۇپ قالىدۇ. ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن، ناھايىتى زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە

توغرا كېلىدۇ.

بەختكە يارىشا، ئادەملەر ئادەتنى يېتىلدۈرەلەيدىغان نۇقتىدە-
دارغا ئىگە بولۇپلا قالماي، يەنە ئادەتنى بۇزىدىغان نۇقتىدا رىغىمۇ
ئىگە كېلىدۇ. شۇڭا ھەر قانداق ئادەتنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ.
ھەر قېتىم ئوخشاش تەپەككۈر جەرياننى باشتىن كەچۈرگەندە،
ھەمىشە ئۇنى چوڭ مېڭىدە چوڭقۇر سىزىپ چىقىپ، سەمىمىي
ئۈمىد، كۈچلۈك ئىرادە ۋە ئۆتكۈر تەسەۋۋۇر كۈچىنىڭ ياردىمى
بىلەن سىزىپ چىققان ئاشۇ سىمانى تولدۇرۇش كېرەك.
تاشقى قىياپەت بىلەن ئۆزىگە خاس خاراكتېرگە ئىگە
ئىنسانلار، ياراتقۇچى تەڭرىگە ئوخشاش، ئەزەلدىن ئاكتىپ تە-
پەككۈرغا ئىگە كېلىدۇ. ياراتقۇچى خۇدا ئۆزى ياراتقان ئىنسان-
لاردىن غايەت زور ئىشەنچ كۈتكەن ھەم ئۇلارغا تاللاش ھوقۇقى
ئاتا قىلغان.

ئادەملەرمۇ ھەقىقەت ئىچىدىن خاتالىقنى، ياخشىلىق ئىچىدە-
دىن قەبىھلىكنى ۋە ئادىللىق ئىچىدىن ئادەلەتسىزلىكنى تاللاش
ھوقۇقىغا ئىگە، شۇنداقلا ئاكتىپ تەپەككۈر ئۇسۇلنى تاللىماي،
پاسسىپ تەپەككۈر ئۇسۇلنى تاللاشقىمۇ رۇخسەت قىلىنىدۇ.
مەلۇم خىل قىممەت قاراش بىلەن ئۇزۇن يىل تۇرمۇش كەچۈ-
رۈپ، ئۆزىنىڭ تاللاش ھوقۇقى بويىچە، تامامەن ئۇنىڭ ئەكسىدە-
چە قىممەت قاراشنى يېڭىۋاشتىن تاللىسا ياكى خالىغان چاغدا
تاللىسا بولۇۋېرىدۇ.

غەرب پەلسەپىسىدە بۇ خىل ئەھۋال «نىيىتىدىن يېنىش»
دەپ ئاتىلىدۇ. ئاتالمىش «نىيىتىدىن يېنىش» ئۆزىنى تۈپتىن
ئۆزگەرتىش دېگەنلىكتۇر.

شۇڭا مەن ئالاھىدە تەكىتلەيمەنكى، پەقەت پاسسىپ تە-
پەككۈرنى ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئايلاندۇرغاندىلا، ھەر قانداق ئادەم

بەختتىن بەھرىمەن بولالايدۇ. مەيلى سىز ئىلگىرى قانچىلىك ئۇزۇن ۋاقىت پاسسىپ تەپەككۈر بىلەن ياشىغان بولۇڭ، بۇنى چوقۇم ئۆزگەرتەلەيسىز.

بۇ يەردە كىشىلەرگە قۇرۇق نەزەرىيە ساتقاندىن كۆرە، ئۇلارنى ئۆزىمىزنىڭ بېشىدىن ئۆتكەن ئەمەلىي تەجرىبىلەر ئار-قىلىق قايىل قىلغانغا يەتمەيدۇ. ئەمدى مەن بېشىمدىن ئۆتكەن كەچۈرمىشلىرىمنى سۆزلەپ بېرەي:

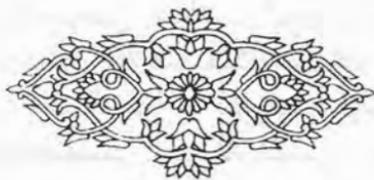
ئۆسمۈرلۈك دەۋرىمدە، ئىشەنچىمنىڭ تولىمۇ كەملىكىدىن ۋە ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇمنىڭ كۈچلۈكلۈكىدىن بېشىم قاتاتتى. باشقا بالىلارغا ئوخشاش مېنىڭمۇ ئارزۇ ۋە نىشانلىرىم بار ئىدى، ئەمما بۇلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش - ئاشۇرالماسلىق توغرىسىدا قەتئىي ئىشەنچىم يوق ئىدى ھەم بۇ ئىش ئۈچۈن تولىمۇ ئازابلىناتتىم.

مەن مەنىۋى تۇرمۇشى بىر قەدەر جانلىق كىشىلەر توپىدا چوڭ بولغان ياكى كىشىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان مۇھىتتا چوڭ بولغان دېسەممۇ بولىدۇ. ئائىلىمىزنىڭ ئىقتىسادى ئەھۋالى سەل ناچارراق ئىدى. بۇ خىل ئائىلە مۇھىتى مېنىڭ كەيپىياتىمغا تەبىئىي ھالدا تەسىر كۆرسەتتى. ھەممىدىن خاتىرجەم بولالماس-لىق، ۋەھىمە، خۇدۇكسىرەش، شەك - شۈبھە، مېنىڭ ئۆسمۈر-لۈك دەۋرىمدىكى مەنىۋى ئالاھىدىلىكلىرىمنىڭ بىرى ئىدى.

ئېمىلا دېمەي، مېنىڭ ئۆز - ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇم ۋە ئىشەنچىمنىڭ كەمچىللىكى، مېنىڭ پاسسىپ پوزىتسىيەم بىلەن مۇناسىۋەتلىك. گەرچە كەلگۈسىگە نىسبەتەن ناھايىتى زور ئارزۇ - ئارمانلاردا بولغان بولساممۇ، ئەمما بىر پاسسىپ تەپەك-كۈردىكى ئادەم ئىدىم. بۇ خىل بەختسىز روھىي ھالەت، تاكى ئالىي مەكتەپنىڭ ئىككىنچى يىللىقىغىچە داۋاملاشتى.

20 ياشقا توشقان يىلىم، مەن مۆجىزە خاراكتېرلىك ئۇسۇل بىلەن پاسسىپ دۇنيا قارىشىمنى پۈتۈنلەي ئۆزگەرتتىم. ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىشنىڭ بىرىدە چى شەرتى كۈچلۈك ئارزۇغا ئىگە بولۇش، سىز قىزغىنلىققا، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان ئارزۇغا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ ئۆزىڭىزنى ئۆزگەرتىشىنى باشلاڭ. سىزدە پاسسىپ تەپەككۈرنى ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئايلاندۇرىدىغان كۈچلۈك ئىشەنچلا بولىدىكەن، مۇقەررەر ھالدا مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايسىز.

ناۋادا سىز ھازىر ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشى بولسىڭىز، ئېھتىمال ئۆزىڭىزنىڭ قاچاندىن تارتىپ بۇنداق كىشىگە ئايلىنىپ قالغانلىقىڭىزنى بىلەلمەسلىكىڭىز مۇمكىن. ئەمەلىيەتتە، بۇ خىل ئىقتىدارغا پەقەت بوشاشماي تىرىشىش جەريانىدا ئىگە بولغان. سىز داۋاملىق تىرىشىشىڭىزلا يېڭى، كۈچلۈك ئاكتىپ تەپەككۈرگە ئىگە بولالايسىز.

«ھەققانىيەتكە نىسبەتەن ئىچىرقاپ كەتكەن تۇيغۇدا» بولۇڭ

ئۆلۈم دۈشمەن ئەمەس، ئۆلۈمدىن ھە دەپ قورقۇۋېرىشلا تۈر -
مۇشتىكى ھەقىقىي دۈشمەن.

قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىگە
ئايلانغىلى بولىدۇ؟ ھەم بۇنى مەڭگۈ داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ؟
بىز دەل يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكەندەك، بۇ يەردىكى
ئالدىنقى شەرت كۈچلۈك ئارزۇغا ئىگە بولۇش. بىراق مۇشۇنىڭ
ئۆزىلا كۇپايە قىلمايدۇ. ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەر -
دىن بولۇش ئۈچۈن، بولسىمۇ بولىدىغان، بولمىسىمۇ بولىدىغان
ئارزۇ - ئىستەكلەرنى ھازىرلاش ناھايىتى قىيىن. شۇڭا ئۇنى
چوقۇم بارلىق قىزغىنلىقىمىز بىلەن ئۈمىد قىلىشىمىز كېرەك،
بولمىسا مۇۋەپپەقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ. ئەگەر داۋاملىق مۇ -
شۇنداق روھىي ھالەتنى ساقلىيالىسىڭىز، سىز ئاكتىپ تەپەككۈر
قىلغۇچىلاردا بولۇشقا تېگىشلىك ئاساسىي شەرتنى ھازىرلىغان
بولسىز.

مەن بۇ يەردە يەنە بىر قېتىم تەكىتلەپ قويماي، بەزىلەر
تۇغۇلۇپلا ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئىقتىدارىنى ھازىرلىغان
بولىدۇ، ئۇلار تولىمۇ تەلەپلىك، چۈنكى ئۇلار ئۆسمۈرلۈك دەۋر -
رىنى ھەرگىز پاسسىپ مۇھىت ئىچىدە ئۆتكۈزۈمگەن. ئېھتىمال
ئىرسىي ئامىل ياكى ئائىلە تەسىرىدىن بولسا كېرەك، ئۇلار

جەمئىيەتكە يامراپ كەتكەن پاسسىپ ئاڭنىڭ زەھەرلىشىگە ئۈچ-
رىمىغان .

بەزىلەر توغما ئاكتىپ تەپەككۈر ئىقتىدارغا ئىگە كېلىدۇ،
ئەمما ئۇلارنى پاسسىپ ئىدىيىدىكى كىشىلەرگە سېلىشتۇرغاندا،
ئىنتايىن ئازلىق قىلىدۇ. بىراق، 1930 - يىللىرى چوڭ كىرىزىس
كۆرۈلگەندىن بۇيان، بۇ خىل ئاكتىپ تەپەككۈرغا ئىگە ئىدىيە
ۋە ھەرىكەت توغرىسىدىكى ئوقۇمغا، كىشىلەر ناھايىتى ئەھمىيەت
بېرىدىغان بولدى. مۇشۇ سەۋەبلىك ئاكتىپ كىشىلىك پوزىتسىيە-
يىسىنى ھازىرلىغان كىشىلەرمۇ كۈندىن كۈنگە كۆپەيدى.
بىر كۈنى كەچتە، مەن ئاتلانتادا ئۆتكۈزۈلگەن مال ساتقۇ-
چىلار يىغىلىشىدىكى نوتۇقىمنى تۈگىتىپ تۇرۇشۇمغا، بىر ياش
مەندىن:

— مەن بۇنىڭدىن كېيىن يەنىلا ئۆزۈمنىڭ ئاكتىپ تە-
پەككۈرۈمنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمەن، دېدى.
بۇنىڭدىن ئۇنىڭ بۇ گەپنى ناھايىتى سەمىمىي پوزىتسىيە-
دە ئېيتقانلىقىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ. مەن ئۇنىڭدىن:
— قانداق تەجرىبىلىرىڭىز بار، دەپ سورىدىم.
ئۇ، ئۆزىنىڭ ئىنتايىن نامرات بىر دېھقان ئائىلىدە تۇغۇل-
غانلىقىنى، دادىسىنىڭ شۇنچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىپمۇ كىچىك
دېھقانچىلىق مەيدانىنى روناق تاپقۇزالمىغانلىقىنى، دېھقانچىلىق
سايماڭلىرىنىڭ كونىراپ، بۇزۇلۇپ ئىشلەتكىلى بولماي قالغانلىقى-
نى، قولىدا پۇل بولمىغاچقا، ئۆزى رېمونت قىلىپ ياسماقتىن
باشقا ئامال قالمىغانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇ يەنە مونۇلارنى
دەپ بەردى:

— بىزنىڭ ئۆيىمىزدىكىلەرنىڭ قولىدىن تازا ئىش كەلمەيدۇ،
ئۇ يىلدىن بۇ يىلغا قولىمىز پۇل كۆرمەيدۇ. ئۆيىمىزدىكىلەر

ئەتىدىن كەچكىچە «پايدىسى يوق، ئازراق ئامالمۇ يوق»، «ئەم-
 دى ئۈمىد قالمىدى» دېگەنگە ئوخشاش پاسسىپ گەپلەرنىلا
 قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى غۇۋا، مەن ئەزەل-
 دىن ئۈمىدۋارلىققا تولغان پاراڭلارنى ئاڭلاپ باقمىدىم. بىر
 كۈنى، مەكتەپتە بىر مەيدان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈل-
 دى، مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر ھېلىقى لېكتورنىڭ ئىسمىنى
 بىلمەيمەن. كېيىن ئاڭلىسام ئۇ كىشى دېدۇن خەلقئارا ماشىنى-
 سازلىق شىركىتىدە ئىشلەيدىكەن. ئۇ چاغدا بىز ئۇھىئۇ شىتات-
 نىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىكى رايوندا تۇراتتۇق. ھېلىقى
 نۇتۇق سۆزلىگۈچى لېكتور ئاكتىپ تەپەككۈر توغرىسىدا توختى-
 لىپ، پەقەت ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرگەندە-
 لا، ئەڭ پاسسىپ شارائىتلاردىمۇ، ئىجادىي ئىقتىدارنى جارى
 قىلدۇرۇپ، ھەر قانداق پاسسىپ ھەرىكەتلەرنى تۈگەتكىلى بول-
 دۇ، دەپ سۆزلىدى. ئۇ ئىنتايىن ئەمەلىي سۆزلىدى، سۆزلىرى
 ناھايىتى يۇمۇرلۇق بولۇپ، قايىل قىلىش كۈچىگە ئىگە ئىدى.
 ئۇ ماڭا ئېسىنىڭ ئوچۇق - يورۇق كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى
 ئىكەنلىكىنى دەپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئىلگىرىكى پاس-
 سىپ خىياللارنى ۋە گەپ قىلىش ئۇسۇلۇمنى ئۆزگەرتىپ، بۇ-
 رۇنقىغا ئوخشىمايدىغان بىر ئادەمگە ئايلانماقچى بولدۇم. بۇلارنى
 يا ھېچكىم ماڭا ئۆگەتمىدى، قانداق قىلىپ ئۆزۈمدە ئۇنداق
 خىياللارنىڭ پەيدا بولۇپ قالغانلىقىنىمۇ بىلمەيمەن. ئەمما مەن
 باشتا ئۆزىمنىڭ ئىقتىدارغا ئىشىنىش كېرەك، دەپ قارىدىم. ئەينى
 ۋاقىتتا مەن شەھەردىكى كىچىك كۈتۈپخانىدىن ئۆزۈمگە پايدى-
 لىق كىتابلارنى ئىزدىدىم. ئاخىرى سىزنىڭ: «قىلالايمەن دېسە-
 گىز قىلالايسىز» دېگەن كىتابىڭىزنى تاپتىم. مۇشۇنداق قىلىپ
 مەن، پەقەت داۋاملىق بوشاشماي تىرىشقاندىلا، نىشاندىن ئىبا-

رەت بۇ ھەقىقەتكە ھامنى بىر كۈنى يەتكىلى بولىدىغانلىقىنى،
ئىلگىرلەيمەنلا دېسەم، ئىلاھنىڭ ماڭا كۈچ - قۇۋۋەت ئاتا
قىلىدىغانلىقىنى سەزدىم. شۇڭا، نۇتۇق ئاڭلىغۇچىلارنىڭ ئىچىدە،
دە، چوقۇم ماڭا ئوخشاش بۇنداق كىشىلەرنىڭ بارلىقىنىمۇ
ھەرگىز ئىسىڭىزدىن چىقارماڭ.

ئۇ، دېگەن ھەققانىيەت «توغرا نىيەت» نى كۆرسىتەتتى.
بۇ ئەستايىدىل ياش، روھىي دۇنياسىنى پۈتۈنلەي يېڭىلاپ،
ئاخىرى ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇردى.

كۆڭلىڭىزدە ئۆزىڭىزنى مۇئەييەنلەشتۈرۈڭ

پاسسىپ تەپەككۈردىكى كىشى ئۈمىدىسىز بولغاچقا، ئىجادىي كۈچىڭىزنىڭ جارى بولۇشىنى توسۇپ قويدۇ؛ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلد-
مۇچى كىشى ئۆزىگە ئىشەنگەچكە، گۈزەل كەلگۈسىنى ۋە ئىجادىي
كۈچكە تولغان كەڭ زېمىننى يارىتالايدۇ.

ھازىر ئاكتىپ پوزىتسىيەگە ئىگە كىشىلەرگە تەبىر بەرمەك-
چى بولساق، ئۇ كۈچلۈك روھقا، ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارغا
يۈزلىنىشكە جۈرئەت قىلالايدىغان كىشىلەرنى كۆرسىتىدۇ.
ئۇلار ھەر قانداق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۇسۇلىنى
تاپالايدۇ، قىيىنچىلىقلارنى تەلتۈكۈس تەپەككۈر ئارقىلىق يې-
گىشىنى بىلىدۇ. ھەر قانداق ئوڭۇشسۇزلىق، بەختسىزلىك ۋە
باشقا قىيىنچىلىقلارغا يولۇقسىمۇ ئۆزىنى تاشلىۋەتمەيدۇ.
ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئىقتىدارغا ئىگە كىشىلەرگە
نەسبەتەن، مەيلى ئۇلار ھەر قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشتىن
قەتئىينەزەر ھاياتتا چىقىش يولىنى تاپالايدۇ. ئۇلار قىيىنچىلىقلا-
رغا يولۇققاندا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ:

«قىيىنچىلىق ھەقىقەتەن مەۋجۇت، ئەمما ئادەم قىلالمايدى-
غان ئىش يوق» دەيدۇ.
مانا بۇ ئاكتىپ ھايات، ئۇلار ئالغا مۇشۇنداق ئىلگىرلەيدۇ.
نشانىنى مۇشۇنداق ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

بىز شۇنداق دەپ ئېيتالايمىزكى، ئاكتىپ تەپەككۈر بىلەن
مەلۇم خىل پاسسىپ ئىدىيە، خۇددى، قىزچاقنىڭ ھېكايىسىدىكى

ئايال باش قەھرىمان بورئاننانىڭ سۇس ئۈمىدۋارلىقى بىلەن ئوخشاشمايدۇ، ئۇ ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدىغان ئۈمىدۋارلىقىمۇ ئەمەس. ئەكسىچە، ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەر كۈچ-كۈچكە كېلىدۇ، يەنى ئۇلار كۈچلۈك ئېتىقاد، كۈچلۈك ئىدىيە ۋە كۈچلۈك خاراكتېرگە ئىگە كېلىدۇ.

ئاجىز ئادەملەرمۇ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىش ئۇسۇلىنى ئۈگەنسە، ئاخىرى كۈچلۈك كىشىلەرگە ئايلىنالايدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۈرنىڭ ئەكسى پاسسىپ تەپەككۈر. ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىلەر ئېتىقادقا ئىگە كېلىدۇ، پاسسىپ تەپەككۈردىكى كىشىلەردە ئېتىقاد بولمايدۇ. ئالدىنقىلار تولۇپ تاشقان ئىشەنچكە ئىگە كېلىدۇ، كېيىنكىلەردە ئىشەنچ كەمچىل بولىدۇ؛ ئالدىنقىلار قىيىنچىلىققا يۈزلىنەلەيدۇ، كېيىنكىلەر قىيىنچىلىقتىن ۋاز كېچىدۇ.

پاسسىپ تەپەككۈردىكى كىشى ئۈمىدىسىز بولغاچقا، ئىجادىيەت كۈچىنىڭ جارى بولۇشىنى توسۇپ قويدۇ؛ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلغۇچى كىشى ئۆزىگە ئىشەنگەچكە، گۈزەل كەلگۈسىنى ۋە ئىجادىيە كۈچكە تولغان كەڭ زېمىننى يارىتالايدۇ.

ئاددىي قىلىپ ئېيتساق، ئوخشاش ئەھۋالغا قارىتا، پاسسىپ تەپەككۈر قىلغۇچى ئۈمىدىسىزلىك سەۋەبىدىن مەغلۇپ بولىدۇ؛ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلالايدىغان كىشى ھەر خىل مۇمكىنچىلىك-ئىمكانلىقلارغا ئىشەنچ بىلەن قاراپ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايدۇ.

پاسسىپ كىشى ئاكتىپ بولمىغان دەيدىكەن، ئالدى بىلەن چوقۇم ھەر قانداق كىچىك ئىشلارنى ئاكتىپ يۈزلىشىدىغان تەپەككۈر قىلىش كېرەك. «مەن قىلالايمەن»، «چوقۇم قىلالايمەن»، «ئىشلار ياخشى تەرەپكە قاراپ ماڭماقتا» دېگەن مۇئەييەن

يەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى تىللار بىلەن ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان يېتىشتۈرگەن پاسسىپ ھالەتكە زەربە بېرىش كېرەك. پەقەت كۆڭلىمىزدە بۇ خىل ئاكتىپ ئىدىيە مەۋجۇتلا بولىدىكەن، كۆڭلىمىزدە چوقۇم بۇنىڭغا يول ئاچالايمىز، ھەر كۈنى بوشاشماي تىرىشىپ، تېخىمۇ كۈچلۈك تەپەككۈر قىلىش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا، كۆڭلىمىزدە ئېچىلغان يول تېخىمۇ كېڭىدۇ — دە، ئەڭ ئاخىرى پاسسىپ تەپەككۈر قەيىزنى بۇزۇپ تاشلىغىلى بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئاكتىپ تەپەككۈر سىزنىڭ قەلبىڭىزدە ئۈستۈنلۈك ئورۇنىنى ئىگىلىسۇن.

«ئىنسان تەبىئىتى» مانا مۇشۇنداق يارىتىلىدۇ

ئادەتتە پاسسىپ تىللارنى كۆپرەك ئىشلىتىش، شۇ كىشىنىڭ پاسسىپ ئىدىيىسىنى ئىپادىلەيدۇ. ئاكتىپ تىللار كۆپەيگەن ئىدەك، ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم، پاسسىپ كىشىدىن ئاكتىپ كىشىگە ئايلىنىشنى ئويلاپ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشتەك روھىي دۈندە ياسىنى سىناق قىلىۋاتقان بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىش ئۈچۈن، يەنە يېڭى تىل ئىشلىتىشنى ئۆگىنىۋېلىش كېرەك. كالىڭزدا شەكىللەنگەن ئىدىيىنى، قۇلقىڭىز بىلەن ئاڭلىيالايدىغان تىلغا ئايلاندۇرۇڭ. مۇشۇنداق تەكرار ئېيتىلغان سۆزلەرنى تەپەككۈر تېخىمۇ چوڭقۇر قاتلامدىكى يوشۇرۇن ئاڭغا يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئاخىرى ئۇنى مەڭگۈلۈك تەپەككۈر قىلىش ئادىتىگە ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ.

بۇ يەردىكى ئاتالمىش ئادەت دېگىنىمىز، مەلۇم ھەرىكەتنى ئاكتىپلىق بىلەن تەبىئىي، بىۋاسىتە، ئاڭلىق ھالدا قايتا - قايتا تەكرارلاش دېگەنلىكتۇر. تەپەككۈر، تىل ئىشلىتىش، ھەرىكەت، پوزىتسىيىنىڭ يىغىندىسى ئادەت خاراكتېرلىك تەكرارلاش بولمايچاقا، ئۇ يوشۇرۇن ئاڭدا يىلتىز تارتىپ، بۇ ئادەمنىڭ قىممەت قارىشىنى ۋە شەيئىلەرگە بولغان قارىشىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئاخرى بۇ ئادەمنىڭ خاسلىقى ۋە تەقدىرىنى بەلگىلەيدۇ.

بۇ جەريان، ھەم كىشىنى پاسسىپ تەپەككۈر قىلغۇچىغا، ھەم ئاكتىپ پوزىتسىيىدىكى كىشىگە ئايلاندۇرىدۇ. روھىي ھالەت

دېگەن مانا مۇشۇنداق تەدرىجىي شەكىللەندۈ.
روھنى ئۆزگەرتىش جەريانىدا، ئېغىزىمىزدا دائىم دەيدىغان
گەپلەر روھىي ھالىتىمىزگە بىزنىڭ مۆلچەرىمىزدىكىدىنمۇ بەك
چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئادەتتە پاسسىپ تىللارنى كۆپرەك ئىشلىتىش، شۇ كىشى-
نىڭ پاسسىپ ئىدىيىسىنى ئىپادىلەيدۇ. ئاكتىپ تىللار كۆپەيگەن
ئىكەن، ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم، پاسسىپ كىشىدىن ئاكتىپ
كىشىگە ئايلىنىشنى ئويلاپ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشتەك روھىي دۇنيا-
سىنى سىناق قىلىۋاتقان بولىدۇ.

مۇئەييەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى تىللارنى كۆڭلىدە دا-
ئىم ئويلىسا، دائىم ئاڭلاپ، دائىم دەپ تۇرسا، يۈرەك، قۇلاق،
ئېغىز بىرلەشسە، بۇ خىل بىرىكمە كۈچ بۇ پاسسىپ تەبەككۈر
قىلغۇچىنى ئاكتىپ تەبەككۈر قىلغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ.

بىر قېتىم، مەن كانزاس شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن مەملى-
كەتلىك كەسپىي خادىملارنىڭ يىغىلىشىدا، يۈرەك، قۇلاق، ئې-
غىزنىڭ ئورتاق تىرىشىش پىرىنسىپىنى سۆزلەپ ئۆتتۈم.

بىر نەچچە ئايدىن كېيىن، مەن يەنە مۇشۇ شەھەرنىڭ
غەربىي قىسمى ۋە غەربىي قىسمىدىكى ھەر قايسى شىتاتتىكى
گرافوت شىركىتىنىڭ كەسپىي خادىملىرىغا نۇتۇق سۆزلىگەندە
بۇ پىرىنسىپنى تىلغا ئالدىم.

نۇتۇق سۆزلەش مەيدانىنىڭ مۇزىكا مەركىزىدىن چىقىۋات-
سام بىر ئادەم چاقىردى:

— مەن گرافوت شىركىتىدىن ئەمەس، ئەمما سىزنى
نۇتۇق سۆزلەيدىكەن دەپ ئاڭلاپ، كۆپچىلىككە قېتىلىپ نۇتۇ-
قىڭىزنى ئاڭلىدىم. ئالدىنقى قېتىم يۈرەك، قۇلاق، ئېغىزنىڭ
ئورتاق تىرىشىش پىرىنسىپىنى ئاڭلىغان ئىدىم، بۈگۈنمۇ يەنە

ئاڭلايمەنمىكىن دېسەم...

بۇ كىشى پاسسىپ تەپەككۈردىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن يۈرەك،
قۇلاق ۋە ئېغىزنىڭ ئورتاق تىرىشىشىنى سىناق قىلىۋاتقانمىكىن،
ئۇ:

— مەن بۇلارنىڭ ئورتاق تىرىشىش پىرىنسىپىنى تېخىمۇ
مۇكەممەللەشتۈردۈم. يۈرەك، قۇلاق، ئېغىز دېگەنگە كۆزنىمۇ
قوشتۇم. شۇنداق قىلىپ مەنمۇ پاسسىپ مەزمۇندىكى ئاخبارات،
ژۇرنال، كىتابلارنى پۈتۈنلەي چۆرۈۋەتتىم. مېنىڭچە كۆزۈم ئاك-
تىپ ئىدىيىنى قوبۇل قىلالايدىكەن، شۇڭا ئىزدەپ تاپالغانلىقى
كىتابلارنىڭ ھەممىسىنى تېپىپ ئوقۇدۇم. شۇنداق قىلىپ ئاك-
تىپ ئىدىيىگە ئىگە بولدۇم، ئاكتىپ تىللارنى ئىشلىتىدىغان،
ئاكتىپ مەزمۇندىكى خەۋەرلەرنى ئاڭلايدىغان، ئاكتىپ ئەسەر-
لەرنى ئوقۇيدىغان بولدۇم، دېدى.

— نەتىجىسى قانداق بولدى، دەپ سورىدىم مەن.

— ئەلۋەتتە روھىي دۇنيارىم ئاكتىپ ئىدىيە بىلەن تولۇپ
تاشتى. ئۇ بىر ئازدىن كېيىن سەل شۈبھىلەنگەن ھالدا مەندىن
ئۆتۈنۈپ، — بەزى چاغلاردا مەن ئۈچۈن تىلاۋەت قىلىپ
قويايلاسز؟

ئۇنىڭ مېڭىسى تېخىچىلا ئىشلەۋاتقاندىكە قىلاتتى. بۇ چاغ-
دا ئۇ باشقا ئىشلارنى ئېسىگە ئالغاندىكە قىلاتتى.

— يۈرەك، قۇلاق، ئېغىز ۋە كۆزدىن باشقا روھنىمۇ
قوشۇپ قويايمىكىن، شۇنداقمۇ؟ ئىلاھ مەدەت بەرمىسە، بۇ
نىشانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدۇ. ھازىر باشقىلار بىلەن
پاراڭلىشىدىغان ئازراق ئىشىم بار، مۇشۇ يەردە خوشلىشايلى،
خەيرى!

ئۇ قولۇمنى تۇتۇپ مەن بىلەن خۇشلىشىپ، چەبەدىمى

قەدەم ئېلىپ كېتىپ قالدى.
ئۇزۇن يىل پاسسىپ، ئۈمىدسىز قاراشتا ياشاپ كەلگەنلەر،
ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولمەن دەيدىكەن، ئاكتىپ تەپەككۈر
قىلىشتىن ئىبارەت قايتا تەربىيە ئېلىش ھەرىكىتىنى ئېلىپ بې-
رىش كېرەك. مۇشۇنداق قايتا تەربىيە ئېلىش جەريانىدا تەپەك-
كۈر، ئاڭلاش، سۆزلەش، يېتىلىش (بولۇپمۇ روھ) ناھايىتى
مۇھىم ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالىدۇ.
ئۆزىمىزنىڭ قانداق ئادەمگە ئايلىنىدىغانلىقىمىزنى بىلىش
ئۈچۈن ئۆزىمىز ھازىرلىغان بىلىم ۋە روھنى جانلىق ئىشلىتىپ،
ئۆزىمىز ئۆزگەرمەكچى بولغان ئاشۇ خىل ئادەمگە ئايلىنىشىمىز
كېرەك.

«نېرۋىسى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن» كىشى ئۈچۈن تىلاۋەت قىلىڭ

ھەقىقەت كۆپ ساندىكى كىشىلەرنىڭ ئېتىقاد قىلغان ياكى
قىلمىغانلىقىغا قاراپ ئۆزگىرىپ كەتمەيدۇ.

مەن قاتتىق سوغۇق بولغان بىر كۈنى چۈشتىن كېيىن
نيۇيوركتىكى ئىشخانىمدا مەن بىلەن كۆرۈشۈشنى تەلەپ قىلىپ
تۇرۇۋالغان ھېلىقى ئاچچىقى يامان كىشىنى ئۆمۈر بويى ئۇنتۇپ
كېتەلمەسلىكىم مۇمكىن.

— سىز ئالدىن كېلىشىپ قويغانمۇ؟ دەپ سورىدى كاتىپىم
ئۇنىڭدىن ناھايىتى ئەدەپ بىلەن.

— ياق، كېلىشىپ قويغان، ئەمما مەن دەرھال دوكتور
پېيىر بىلەن كۆرۈشۈشۈم كېرەك. مەيلى قانداقلا بولمىسۇن
كۆرۈشمە بولمايدۇ.

— تۇرۇپ تۇرۇڭ، دېدى كاتىپ. كاتىپ دەرھال يېنىمغا
كىرىپ، — غەرەز ئوقمايدىغان بىر غەلتە كىشى سىز بىلەن
چوقۇم كۆرۈشمە بولمايدۇ دېدى، دېدى.
— بولىدۇ، ئۇ كىرسۇن، دېدىم.

بۇ كىشىنىڭ غەزەپلىك پوزىتسىيىسى، ئۇنىڭ نېرۋىسىنىڭ
تازا قالايمىقانلىشىپ كەتكەنلىكىدىن دېرەك بېرەتتى. مەن نۇر-
غۇن غەلتە ئىشلارنى ئاڭلىغان، بىراق بۇ ئادەم دېگەن ئۇنداق
غەلتە گەپلەرنى ئاڭلاپ باقمايتكەنمەن.

ئۇ كىشى قارىماققا خېلى تەربىيە كۆرگەندەك، ناھايىتى زېرەك كۆرۈنەتتى. يېشىمۇ 30دىن ئاشقاندى. ئۇ:

— مېنىڭ ئەھۋالىم ئۈنچە ئېغىر بولمىسا، بۇ يەرگە سىزنى ئالاھىدە ئىزدەپ كەلمەيتتىم. مەن چوقۇم ھالىمغا يېتىدىغان، دەردىمنى ئاڭلايدىغان بىرەر كىشىنى تاپمىسام بولمايدۇ، سىز مېنى تونۇمايسىز. مەن كۆچمەس مۈلۈك كەسپىدىكىلەر يىغىلىد. شىدا بىر قېتىم سىزنىڭ نۇتۇقىڭىزنى ئاڭلىغان، مېنىڭ دەرد — ھەسرەتتىمى ئاڭلاشقا ۋاقتىڭىز چىقارمۇ؟ دېدى.

— ئەسلىدە باشقىلار بىلەن كېلىشىپ قويغاندىم، سىز دەپ قالدىڭىز، بىر سائەت ۋاقتىمنى بېرى، ئەگەر ھالقىلىق مۇھىم يەرنى تۇتۇپ پاراڭلاشساق، بۇ بىر سائەتمۇ يېتىپ ئاشىدۇ، قېنى، سۆزلەڭ! دېدىم، مەن.

ئۇ دەرھال ئۆزىدىن ئىنتايىن نەپرەتلىنىدىغانلىقىنى سۆز- لەپ كەتتى.

ئۇ قارىماققا ئۆزىدىن ئىنتايىن بىزاردەك كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ دېيىشىچە، ئۇ قورقۇنچاق ۋە ئىشەنچسى كەمچىل بولغاچقا، ناھايىتى كۆپ زىيان تارتقان، ھەممە نەرسە كۆڭۈلسىز تۇيۇلۇپ، كاللىسىغا مەن تۇغما مەغلۇبىيەتچى دېگەن خىيال ئورناپ كەتكەن. ئەگەر ئاز — تولا مىراسقا ئىگە بولمىغان بولسا، قىيالىڭىز قالاتتىكەن.

ئۇ ئەلۋەتتە تېگى — تەكتىدىن بىر پاسسىپ مەغلۇبىيەتچى، ئۇ ئۆزىنىڭ ئىسپىرت بىلەن زەھەرلەنگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى. ئەمما ئۇنىڭدا يەنە ئاز — تولا يېڭىۋاشتىن ساغلام بىر ئادەم بولسام دەيدىغان ئۈمىدىمۇ بار ئىكەن.

— مەن سىزنىڭ ئاكتىپ تەپەككۈرنى تەشەببۇس قىلىدۇ. غالىقىڭىزنى بىلىمەن. قېنى دەپ بېقىڭا، مېنىڭ نەرمى بولماي-

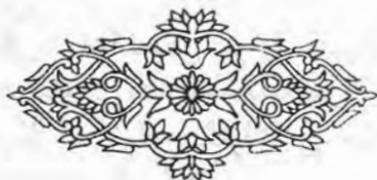
دۇ؟ مەندە نېمە كەمچىل؟ دەپ سورىدى.

مەن:

— ناھايىتى روشەنكى، سىز ئەمدى كۆپرەك تىلاۋەت قىلىشىڭىز بولىدۇ. پەقەت تىلاۋەتلا سىزنىڭ مۇرەككەپ، قالايمى- قانلىشىپ كەتكەن روھىي ھالىتىڭىزنى ئوڭشىيالايدۇ، دەپ جا- ۋاب بەردىم.

ئۇ مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلاپ شەلپەردەك قىزىرىپ كەتتى. — شۇمىدى؟ مەن تېخى تەربىيە كۆرگەن ئەپەندى بول- غاندىكىن، ماڭا تېخىمۇ ياخشى ئۇسۇللارنى ئېيتىپ بېرىدىغان چېغى دەپتىمەن. سىزمۇ باشقىلارغا ئوخشاش كونا مۇقامغا توۋ- لىغلى تۇردىڭىزغۇ؟ ھەممىلا ئادەم مۇشۇنداق دەپلا ئويلايدۇ، بۇنداق گەپلەرنى تولا ئاڭلاپ كەتتىم.

ئۇ غاچچىدە ئورنىدىن تۇرۇپ، غەزەپ بىلەن گۈلدۈر - غالاپ قىلىپ چىقىپ كەتتى. ئۇ ھەتتا مېنىڭ ۋاقتىمنى ئالغانلى- قى ئۈچۈن بىر ئېغىز رەھمەت ئېيتىمۇ دېمىدى. شۇنداق بولسىمۇ مەن تەڭرىدىن نېرۋىسى چېچىلىپ كەتكەن بۇ كىشى- نىڭ مەلۇم خىل ئۇسۇللار بىلەن خاتىرجەملىككە ئېرىشىشىنى تىلىدىم.

بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ» ئاجايىپ ئۆزگىرىشى

ياراتقۇچىنىڭ قولىدىن چىققان بارلىق شەيىسى مۇكەممەلدۇر، ئەمما ئىنسانلارنىڭ قولىغا ئۆتۈشى بىلەن ھەممە نەرسە بۇزۇلۇپ كېتىدۇ.

30 مىنۇتتىن كېيىن، كاتىپ ماڭا سىمىز تېلېفون ئارقىلىق:

— ھېلىقى ئادەم يەنە قايتىپ كەپتۇ، مېنىڭچە ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ قويسىڭىز بىر ئاز ياخشى بولارمىكىن، ئۇ ئىنتايىن قايغۇرۇۋاتقان دەك قىلىدۇ، دېدى. ھېلىقى كىشى ئىشىكىدىن كىرىپلا ئۆيىنىڭ ئىچىنى ئۇياقتىن - بۇياققا چامداپ، ئېغىزى بېسىقماي:

— مەن زادى نېمە بولدۇم؟ دەيتتى.
— قېنى ئولتۇرۇڭ، ئېيتىڭ، نېمە ئىش بولدى؟ دەپ

سورىدىم.

ئەسلىدە ئۇ مېنىڭ يېنىمدىن كېتىپ كۆچمە چىقىپ: «تلاۋەت، مەن راستىنلا تلاۋەت قىلامدەن! ئۇنداق بولسا قېنى بىر سىناپ باقاي» دەپ سۆزلەپ ماڭغان. ئۇ تلاۋەتتىن باشلاپ، ئۆزىنىڭ ئادەتتىكى سۆز - ھەرىكىتىگە پۇشايماي قىلغان، بۇ چاغدا ئۇنىڭغا ھەممە يەردە نۇر چاقناۋاتقان دەك، گۈگۈم پەردىسى تەبىئەتكە قارا لىباسنى ئارتقان بولسىمۇ، ئەمما ھەممە نېمە يورۇپ كەتكەندەك بىلىنگەن، ئۇنىڭغا كىشىلەر

تولمۇ ئوچۇق - يورۇق بولۇپ كەتكەندەك، ئىمارەتلەر ۋالدىلاپ چاقناۋاتقاندەك، ئادەتتىكى مەينەت مانخاتون كوچىسىمۇ ئىنتايىن پاكىز، گۈزەل بولۇپ كەتكەندەك تۇيغۇ بەرگەن.

يولدىن ئۆتكەن - كەچكەنلەرمۇ ئۇنىڭغا شۇنچە يېقىملىق تۇيۇلۇپ كەتكەن. ئۇ كوچىدىكى نۇرغۇن ئادەملەرگە دىققەت قىلغان بولسىمۇ، ئەمما ھېچكىم ئۇنىڭغا دىققەت قىلمىغان.

— پىيادىلەر يولمۇ نۇر چاقناپ كېتىپ بارىدىغۇ، مېنىڭ چوقۇم كالامدا مەسلە بار، مەن ساراڭ بولۇپ قالاي دېدىم، دەپ ۋارقىراپ كەتكەن.

ئۇ ئۆزى قىلالايدىغان بىردىنبىر ئىشنى قىلغان، يەنى ئۇدۇل مېنىڭ قېشىمغا كەلگەن.

ئۇ ئىنتايىن ئازابلانغان ھالدا:

— مېنىڭدە نېمە ئىشلار يۈز بېرىۋاتىدۇ؟ مەن ساراڭ بولۇپ قالمىغاندىمەن؟ دەپ سورىدى.

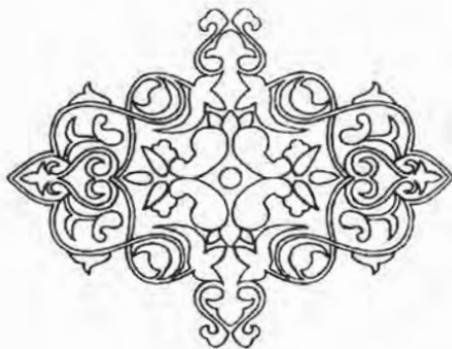
— ياق، ھېچقىسى يوق، سىز ناھايىتى سەگەك، ئېھتىمال سىز ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان روھىي ھالەتتە تۇرۇۋاتقان بولۇشىڭىز مۇمكىن ياكى سىرلىق كەچۈرمىشلەرنى ئۆز تەسىرا-تىڭىزدىن ئۆتكۈزۈۋاتقان بولۇشىڭىز مۇمكىن.

تىلاۋەت سىزنىڭ ۋۇجۇدىڭىزغا تىنىپ كەتكەن كۈچ - قۇدرەتنى ئويغاتتى. سىز ساقايدىڭىز، سىز يېڭىۋاشتىن دۇنياغا كەلدىڭىز. بەزى ئىشلارنى سىزمۇ سورىماڭ، مەنمۇ ئېنىق چۈ-شەندۈرەلمەيمەن. مەن دۇنيادا سىز قىلىشنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان يەنە نۇرغۇن ئالاھىدە ئىشلار بار دەپ ئويلايمەن.

شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ تامامەن باشقىچە بىر، مۇلايىم، بەختىيار، نورمال، ئوچۇق - يورۇق ۋە ئاكتىپ كىشىگە ئايلاندى. كېيىن ئۇ ھەر خىل ئۇسۇللار بىلەن نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ

ئۆز - ئۆزىنى بايقىشىغا ياردەم بەردى.
ئۇزۇن يىللاردىن بېرى، ماڭا دەرد ئېيتىپ كەلگەنلەر
ناھايىتى كۆپ بولسىمۇ، ئەمما ھېچكىم ئۇنىڭغا ئوخشىمايتتى.
ھايات پاسسىپ تەپەككۈرنى ئاكتىپ تەپەككۈرغا، ناچار ئادەملەر-
نى ياخشى ئادەملەرگە ئايلاندۇرۇشتا «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ ئۆ-
سۈپ يېتىلىشى» دىن ئىبارەت تەبىئىي قانۇنىيەتنى قوللانغان.
ھەققانىيەتكە خۇددى بېچىرقاپ كەتكەندەك ئىنتىلەيلى!
چۈنكى، بۇ قىممەتكە ئىگە تۇرمۇش كەچۈرۈشنىڭ ئاسا-

سى.

ئۆزىڭىزنىڭ ھاياتىڭىزنى بەلگىلەيدۇ!

ئون بىرىنچى باب ئۆزلۈكنى ئىشقا ئاشۇرۇش

— مۇۋەپپەقىيەت ۋە بەخت يارىتىدىغان
كىشىلىك ھايات

40 مىڭ دوللارلىق ئوقۇش پۇلى

ھەرقانداق ئەقىللىق ئادەممۇ بەزىدە ھاماقەتلەرچە ئىش قىلىپ قويدۇ، مۇھىمى ئۆزىنىڭ خانالىقىنى تونۇپ يېتىش ۋە قايتا سادىر قىلماسلىق.

تازا قاراڭغۇ زۇلمەت باسقان 2-ئاينىڭ بىر ئەتىگەنلىكى، كىن. باداقدى كۆچىدا ھارغىن قەدەملىرىنى سۆرەپ كېتىپ باراتتى. ئۇ ھەممىدىن ئۈمىد ئۈزۈپ، قاتتىق چۈشكۈنلىشىپ كەتكەندى، شۇ تاپتا دۇنيادا ئۇنىڭدىنمۇ ئارتۇق چۈشكۈنلىشىپ كەتكەن ئادەم يوق دېسەكمۇ بولاتتى.

ئۇ بايا بىر دوكانغا كىرىپ قەھۋە بىلەن ئاددىيلا ناشتا قىلىۋالغان بولۇپ، يانچۇقىدا كىرلىشىپ كەتكەن بىر يۈەنلىك پۇلدىن يەتتىسى قالغانىدى. ئۇ تۈنۈگۈن كېچىنى سەرگەردانلار-نى يېغىۋېلىش ئورنىدا ئۆتكۈزدى.

ئەمما ئۇنىڭدا مۇنداق بىر ئىش زور رول ئوينىدى، ئىقتىد-سادىي ئەھۋالى خېلى ياخشى چاغدا سېتىۋالغان بىر يۈرۈش كاستوم - بۇرۇلكىسى شۇ تاپتا ئۇنى خېلىلا رەتلىك كۆرسىتىپ تۇراتتى.

ئۇ ناھايىتى تېز چۈشكۈنلىشىپ كەتتى. دادىسى ئۇنىڭغا 40 مىڭ دوللارلىق مىراس قالدۇرۇپ قويغان ئىدى. ئۇ ئۆمرىدە بۇنداق غايەت زور پۇلغا ئېرىشىپ باقمىغاچقا، كۈندە دېگۈدەك ھەشەمەتلىك ئىشرەتخانىلارغا قاتراپ، پۇلنىڭ ھەممىسىنى سورۇ-ۋەتتى.

— مەن ھەممىدىن ئۈمىد ئۈزدۈم، دەيتتى ئۇ كىشىلەرگە.

— سز رومان W. پېير بىلەن كۆرۈشۈڭ، دەپ تەكلىپ بەردى بىرەيلەن.

— ئۇ نېمە قىلىدىغان ئادەم؟ ئۇ ئادەم ماڭا نېمە قىلىپ بېرىدۇ؟

— ئۇ كىشى سىزدە بۇرۇنقىغا ئوخشىمايدىغان ئويلارنى پەيدا قىلىدۇ، ئىشقىلىپ، ئەڭ ياخشىسى سىز شۇ كىشى بىلەن بىر كۆرۈشۈڭ.

شۇنداق قىلىپ، ئۇ ھېلىقى قارا قىشنىڭ بىر ئەتىگەنلىكى ئىشخانامدا پەيدا بولدى.

— ھېچنېمىنى يوشۇرماي ھەممىنى ئېيتىڭ، دېدىم مەن. ئۇ ئۆزىنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى قىسقىلا بايان قىلىپ ئاخىرىدا: — مەن بىر سەپتىن چۈشۈپ قالغان يارىماس، پۈتۈنلەي مەغلۇپ بولغان مەغلۇبىيەتچى دېدى. ئۇ ئۆزىنى ئەنە شۇنداق پەس كۆرەتتى.

ئۇ گەرچە ئۆزىنى ھېچنېمىگە كېرەك كەلمەس دېسىمۇ، ئەمما گەپ قىلغاندا سۈكۈتكە چۈممەيتتى ياكى ئالدىدا قىلغان گېپىنى تەكرارلىمايتتى.

گەپنى ناھايىتى ئىخچام، مېغىزلىق سۆزلەيتتى. بۇ ئۇنىڭ سىستېمىلىق تەپەككۈر قىلالايدىغانلىقىنى ھەم ئويلىغانلىرىنى مۇۋاپىق يوسۇندا ئىپادىلەيدىغانلىقىنى چۈشەندۈرەتتى.

— سىز ناھايىتى ئەقىللىق، دېدىم مەن گەپ قىستۇرۇپ. — مېنى ئەقىللىق دېگىنىڭىز نېمىسى؟

مەن ئۇنىڭغا، ئۇنىڭ تولىمۇ سىستېمىلىق پاراڭ قىلىش ئۇسۇلىغا زوقلىنىدىغانلىقىمنى چۈشەندۈردۈم.

— سىز ھەقىقەتەن ئەقىللىق، ئەقىللىق ئادەملەر مۈشكۈل-چىلىك ئىچىدىن قۇتۇلۇپ چىقاي دەپ ئويلىسا، كەمتەرلىك

بىلەن باشقىلارنىڭ تەكلىپىنى قوبۇل قىلسا، چوقۇم ھەر قانداق قىيىن شارائىتلار ئىچىدىن قۇتۇلۇپ چىقالايدۇ.

— مېنى بىرەرسىمۇ ئەقىللىق دەپ باقمىغان، دېدى ئۇ.

— مانا مەن سىزنى ئەقىللىق دېدىمغۇ؟

ئۇ يانچۇقىدىن كىرلىشىپ كەتكەن بىر دوللارلىق تەڭگە-
لەردىن يەتتىنى ئېلىپ شرەگە قويۇپ، سالماقلىق بىلەن:

— بۇ مېنىڭ بارلىق مال مۈلكىم، دېدى.

— سىز مېنى يىغلىۋېتىدۇ، دەپ ئويلاپ قاپسىز- دە؟ مەن

بۇنىڭدىن ھەرگىز ھەيران قالمايمەن. سىز بۇ يەتتە دوللاردىنمۇ

كۆپ بايلىقلارغا ئىگىسىز. مەسىلەن: مەن بىلەن بىمالال پاراڭ-

لىشىۋاتقان كالىڭىزمۇ شۇنىڭ ئىچىدىكى بايلىق. ئۇنىڭ ئۈس-

تىگە سىز تېخى ياش. سىز قەددىڭىزنى تىك تۇتۇپ يۈرسىڭىز

تولىمۇ سالاپەتلىك بولۇپ كېتىدىكەنسىز. ئاڭلىسام سىز ئالىي

مەكتەپنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپسىز، قانداق بولۇپ بۇ

يەتتە دوللار سىزنىڭ بارلىق مال مۈلكىڭىز بولۇپ قالدى؟

بىزنىڭ پارىڭمىزنىڭ تېمىسى ئۇنىڭ بولمىغۇر، ئاجىز

تەرەپلىرىگىلا مەركەزلىشىپ قالغاچقا، مەن دەرھال گەپنى باشقا

ياققا بۇراپ:

— ئەمدى سىزنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىڭىز ئۈستىدە توختى-

لايلى، دېدىم. ئۇزۇن ئۆتمەي، ئۇنىڭدا ئۆز - ئۆزىگە نىسبەتەن

ياخشى تەسىرات پەيدا بولدى. چۈنكى ئۇ بۇرۇنقى كەچۈرمىش-

لەرنى سۆزلەشكە چۈشۈپ كەتكەنىدى.

ئۇ تېخى ھازىرغا كەلگىچە توي قىلمىغانىدى. ئۇ ھاراق-

كەش بولۇپ كېتىشتىن ئىلگىرى مەلۇم بىر شىركەتنىڭ مۇئاۋىن

دىرېكتورلۇق ۋەزىپىسىنى ئۆتەيتتى. ھاراققا بېرىلىپلا ئىستىقبال-

لىق خىزمەتتىنمۇ ئايرىلدى، شۇنىڭ بىلەن ناھايىتى تېزلا

چۈشكۈنلىشىپ كەتتى. ئەمدى ئۇ ھەر خىل ئاماللار بىلەن ئۆزىنىڭ بۇرۇنقى ھالىتىدىن يېنىش نىيىتىنىڭ بارلىقىنى ھەقىقىي ھېس قىلدى.

ئۇ ئالدى بىلەن پاسسىپ ئىدىيىدىن ۋاز كەچكەندىلا، ئۈمىدىسىز پوزىتسىيىدىن قۇتۇلالايدىغانلىقىنى، بولمىسا بۇ خىل پوزىتسىيىنىڭ ئۆزىنى نابۇت قىلىۋېتىدىغانلىقىنى، ئەمدى ئۆزىگە پايدىلىق ئامىلدىن ئىش باشلاش كېرەكلىكىنى تونۇپ يەتتى. — مەن نېمە ئۈچۈن ھاماقەتلىك قىلىپ دادام مىڭبىر جاپادا تېجەپ قالدۇرۇپ قويغان 40 مىڭ دوللارنى بۇزۇپ چېچىۋەتتىم، دېدى ئۇ.

— ھەر قانداق ئەقىللىق ئادەملەرمۇ بەزىدە ھاماقەتلىك ئىشلارنى قىلىپ قويدۇ. سىزنىڭ بىر ئارتۇقچىلىقىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ بۇرۇنقى دۆتلۈكىڭىزنى زېرەكلىك بىلەن ھېس قىلالغانلىقىڭىزدا. سىز قىممەتلىك ئوقۇش پۇلىنى بۇزۇپ-چېچىۋەتكەن بىلەن ئەمما پۇل ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىۋالدىڭىز. كەلگۈسىدە سىز بۇنىڭدىنمۇ قىممەتلىك، بۇنىڭدىنمۇ كۆپ بايلىقلارغا ئېرىشكەندە، چوقۇم ناھايىتى زېرەكلىك بىلەن، ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىدىغان بولىسىز. سىزبۇنى ئىنتايىن ياخشى بىر ئۆگىنىش پۇرسىتى دەپ بىلىڭ، دېدىم.

— شۇنداق، مەنمۇ شۇنداق ئويلاۋاتىمەن، ئەمما يەنىلا ئۇنداق ھاماقەتلىك ئىشلارنى قىلمىسام بوپتىكەن دەپ پۇشايمان قىلىۋاتىمەن، دېدى ئۇ.

ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا يۈز بەرگەن مۆجىزە خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش

ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ھەركۈنى تەكرارلايدىغان مونۇستوردىن كەلگەن:
مەن ئەمدى ھاياتقا يېڭىۋالدىم كۆز ئاچمەن.
مەن ھەر كۈنى يۇقىرى ئۆرلەيمەن.
مەن ھەقىقەتەن مۇۋەپپەقىيەت يولىغا قاراپ ماڭدىم.
مەن ھازىر ئۆزۈم ئېرىشكەن بولغان نەرسىلەرگە ئېرىشەن.
تەڭرى ھەر كۈنى مېنى يېتەكلىپ ماڭماقتا ۋە ماڭما مەدەت بەرمەكتە.

مېنىڭچە دۇنيا بويىچە ئەڭ تايىنى يوق گەپ «قانداق قىلىش كېرەك». مەن دوكتور سىمەيرى. بوراندىنىڭ ماڭا ئېيتىپ بەرگەن ھېكايىسىنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەردىم.
دوكتور بوران نۇرغۇن بىمارلارنىڭ تېنىدە ناھايىتى نۇرغۇن كېسەللىكلەر بولىدۇ. چۈنكى ئۇلار دائىم دېگۈدەك: «ئەگەر ئۇ ئىشنى قىلمىغان بولسام» ياكى «ئەگەر ئۇنداق قىلغان بولسام» دېگەن پۇشايىمان قىلىدىغان گەپلەرنى قىلىدۇ، دەيدۇ. ناۋادا بىمارلار پۇشايىمان قىلماي «شۇنداق بولغان بولسا»، «كېيىنكى قېتىم شۇنداق قىلىش كېرەك» دېگەن ئويىلاردا بولغان بولسا ئىدى سالامەتلىكى تېزلا ئەسلىگە كەلگەن بولاتتى.

ئۇنىڭدا گەرچە پاسسىپ ئوي بولسىمۇ، ئەمما ئۇ ئەڭ ئاخىرقى ئۈمىدىنى ئاكتىپ تەپەككۈرغا باغلىغان ئىدى. ئۇنىڭدىكى تۇغما ئوچۇق-يورۇق خاراكتېر ئۇنى «مۇۋەپپەقىيەتلىك

تۇرمۇش شەكلىنى، ھازىردىن تارتىپ باشلىسىمۇ كېچىكمەيدۇ» دېگەن تەكلىپنى ئاڭلاش ئىمكانىيەتكە ئېرىشتۈرۈپ، ھېلىقى كىرىلىشىپ كەتكەن، ھېچنېمىگە ئەرزىمەيدىغان بىر دوللارلىق يارماققا دىققەت قىلمايدىغان قىلغان.

مەن ناھايىتى نۇرغۇن ئاق كۆڭۈل ئادەملەرنىڭ ماڭا بىر مۇنچە پۇل بېرىپ، نامراتلارنى يۆلەپ قويساڭ، دېگىنىنى تاكى ھازىرغا كەلگىچە ئۈنتۈپ قالمىدىم.

مەن ئۇنىڭغا:

— كىن، ئەمدى بۇنىڭدىن كېيىن مەغلۇبىيەتلىك ئىشلار-نى ئويلىماڭ، دەرھال ئۆزىڭزنى ئوڭشاپ رۇسلىنىۋېلىڭ. ئالدى بىلەن ھەر كۈنى تۆۋەندىكى بەش تۈرلۈك مۇئەييەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى سۆزلەرنى كەم دېگەندە 30 قېتىمدىن ئوقۇپ، ھاياتقا يېڭىۋاشتىن قەدەم ئېلىڭ. ھازىر سىزگە ئەڭ كېرىكى «ئاكتىپ تەپەككۈر» نى كۈچەيتىش. ئۈنۈم كۆرۈلگەندىن كېيىن ئوقۇش قېتىم سانىنى ئازايتىڭ. ھازىر ئالدى بىلەن ھەر كۈنى بۇ بەش سۆزنى 30 قېتىمدىن ئوقۇڭ:

مەن ئەمدى ھاياتقا يېڭىۋاشتىن كۆز ئاچمەن.

مەن ھەر كۈنى يۇقىرى ئۆرلەيمەن.

مەن ھەقىقەتەن مۇۋەپپەقىيەت يولغا قاراپ ماڭدىم.

مەن ھازىر ئۆزۈم ئىكە بولماقچى بولغان نەرسىلەرگە

ئېرىشىۋاتمەن.

تەڭرى ھەر كۈنى مېنى يېتەكلەپ ماڭماقتا ۋە ماڭا مەدەت

بەرمەكتە.

كىن، مەن سىزگە ئازراق مەبلەغ سېلىپ بېرەي دەيمەن، سىز YMCA دىن بىر ئېغىز ئۆي ئارىيەت ئېلىڭ. ئىشنى بۈگۈن مۇشۇ يەردىن باشلاڭ، ماڭغاچ ئۆز-ئۆزىڭىزگە مەن بۇ شەھەر-نىڭ مەلۇم جايىدا خىزمەت قىلىمەن، دەڭ. ئادەمدە مانا مۇشۇند-

داق ئىشەنچ بولۇش كېرەك. ئاشۇ مەنزىرىلەرنى ئېنىق كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، ئاندىن ئاشۇ خىزمەتكە ئېرىشىپ قالسىڭىز ھەر قانداق چاغدا، ھەر قانداق ئادەمنى بېسىپ چۈشىسىز، دېدىم. ئۇ دېگەندەك، ناھايىتى تېزلا شەھەرنىڭ غەربىدىكى بىر كىچىك تېز تاماقخانىدىن پوكەيدە تۇرۇپ مۇلازىمەت قىلىدىغان خىزمەتنى تاپتى. ئۇ بۇ خىزمەتنى جان - دىل بىلەن ناھايىتى ئەستايىدىل ئىشلىدى .

ھېلىقى چاغدا ئۇ مېنىڭ يېنىمغا كەلگەندە ھەممىدىن قەتئىي ئۈمىد ئۈزگەن بولۇپ، روھىي ھالىتى تولىمۇ ئوسال ئىدى. ئەمما ئۇ كېيىن ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۆزىنى رۇسلاپ، كۈنسېرى يۇقىرى ئۆزلەشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئۇ ھەتتا 180 گرادۇس ئۆزگەردى. ئېغىزىدىن ھەرگىز ئۈمىدسىز، چۈشكۈن سۆزلەرنى چىقارمىدى. ئۈمىدۋار، كۈچلۈك ئېتىقادقا ئىگە، ئاكتىپ تەپەككۈردىكى گەپلەرنى قىلدى.

نەتىجىدە ئۇ ئىسپىرتتىن زەھەرلىنىش كېسىلىنى يېڭىپ، پوكەيدىكى ئادەتتىكى مۇلازىمەت ئورنىدىن تەدرىجىي دىرېكتور - لۇققا كۆتۈرۈلۈپ، بەختلىك بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئاي - لاندى.

ئۇ، كىشىگە قىلچە مەنپەئەت بەرمەيدىغان «ئەگەر ئۇنداق بولغان بولسا» دەيدىغان پاسسىپ گەپلەردىن قەتئىي ۋاز كې - چىپ، «كېيىنكى قېتىمدا شۇنداق قىلىمەن» دېگەنگە ئوخشاش ئاكتىپ تىللارنى ئىشلىتىدىغان بولدى.

ياخشى ئوي، ياخشى نىيەت ھەرقانداق ئادەمنى كىن - بادافىدا ئوخشاش بەختلىك قىلالايدۇ. ئەلۋەتتە، كىن بوپىندى - كى قەرزلىرنى ناھايىتى تېزلا قايتۇرۇۋەتتى. ھېلىقى يەتتە دانە بىر دوللارلىق پۇللارنىڭ بىرىنى ئەينەك رامكىغا ئېلىپ، ئىشخانى - سىنىڭ تېمىغا بېسىپ قويدى.

سىزنى ئالغا باستۇردىغان ئىككى مۇھىم قانۇن

كىشىلىك ھاياتىنى مەغلۇبىيەت بىلەن ئۆتكۈزۈۋاتقان ياكى ئۆزىنىڭ نىشانىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولالمىغان كىشى، قانداق قىلغاندا تېخىمۇ زېرەك، ئۆتكۈر بولالايدۇ؟

ئالغا باسماقچى ۋە يۇقىرى ئۆرلىمەكچى بولسىڭىز، مۇنداق مۇھىم ئىككى قانۇنغا دىققەت قىلىڭ.

ئۇنىڭ ئىچىدىكى بىر تۈرنى دوستۇم جېموس R ناپ بىر كۈنى كەچتە بىر يەردە تاماق يەۋېتىپ دەپ بەرگەن . ئۇ چاغدا بىز قانداق قىلغاندا خىزمەتلەرنى ئادەتتىكىدىن ياخشى ئىشلىگەنلىكىمىز، قانداق قىلغاندا ئادەم ئۆزىدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلىلەر ئۈستىدە پاراڭلاشتۇق.

جېم :

– ئىشلار ئوڭۇشلۇق بولمىغاندا، ئالدى بىلەن ئۆزىمىزنىڭ ھەرىكىتىنى ئۆزگەرتىشىمىز كېرەك، دېدى.

بۇ گەپ ناھايىتى توغرا ئېيتىلغان ئىدى. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئۆزىمىزنىڭ قىلىۋاتقان خاتا ھەرىكىتىمىزنى توختىتىپ، دەرھال تۈزىتىشىمىز كېرەك. مۇشۇنداق قىلساق، تېخىمۇ يۇقىرى ئۆلچەمدىكى خىزمەتلەرنى ئىشلىيەلەيمىز

ئۇ ئارقىدىنلا مېنىڭ يېقىن دوستۇم مەشھۇر ساخاۋەتچى، قوشۇمچە نەشرىيات سودىگىرى W كرىمىندىن شىدۇننىڭ دائىم ئېغىزىدىن چۈشۈرمەيدىغان «دەرھال ھەرىكەتكە كېلىش» دې-

گەننى ئوتتۇرىغا قويدى.

ناۋادا بۇ ئىككى تۈرلۈك قائىدىنى بىرلا ۋاقىتتا يولغا قويغاندا، ئۆزىمىزنى تېخىمۇ ياخشى ئۆزگەرتەلەيمىز.

مەن ھەمىشە پۇرسەتنى تەكىتلەيمەن. پۇرسەت - بارلىق شەرت - شارائىتلار ئۇيغۇن كەلگەن ياكى تۇيۇقسىز «ھەرىكەت» نى تۈزىتىش» كېرەك ئىكەنلىكىنى ھېس قىلغان ھېلىقى سىر-لىق پەيتىنى كۆرسىتىدۇ.

بىراق كىشىلىك ھاياتنى مەغلۇبىيەت بىلەن ئۆتكۈزۈۋاتقان ياكى ئۆزىنىڭ نىشانىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولالمىغان كىشى، قانداق قىلغاندا تېخىمۇ زېرەك، ئۆتكۈر بولالايدۇ، قانداق قىلغاندا تۇيۇقسىز «تۈزىتىش ھەرىكىتى» نى قوللىنىش پەيتىنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى ھېس قىلالايدۇ؟

زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۆزىمىزمۇ توغرا پەيتلەرنى تېپىپ چىقا-لايمىز، ئەگەر ئۆزىمىزنى دەيدىكەنمىز، چوقۇم مۇمكىنچىلىك دائىرىسىدە توغرا تەپەككۈر قىلىشىمىز كېرەك. بۇنى پەقەت تەپەككۈر قىلىش، تەسەۋۋۇر قىلىش، تىلاۋەت قىلىش دېگەن تەرتىپلەر بىلەنلا ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. پەقەت ھەممە شەرت-لەر ئۇيغۇن كېلىپ، ئۆزىمىز ئاساسىي يېتەكچى ھوقۇقىنى ئىگىلىگەندىلا، كۆز ئالدىمىزدىكى دەقىقىلەرنى ئەڭ ئېسىل پۇر-سەت دەپ بىلەلەيمىز.

ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتىش

مۇكەممەل كىشىلىك ھايات دېمەكلىك - كۆڭلىمىزنىڭ قەد-ئىدى زەررىچە پۇشايمان قالمىغان كىشىلىك ھايات دېگەنلىكتۇر. سىز چوقۇم قەلبىڭىزدە ۋۇجۇدقا كەلگەن ئەنە شۇنداق ئارزۇلارنى قەدىرلىك!

نۇرغۇن ئادەملەر ناھايىتى ياخشى خىزمەتلەرگە ئىگە بولغان تۇرۇقلۇق كۆڭلىدە يەنە باشقا ئىشلارنى قىلىپ دەپ ئويلايدۇ. ئەمما مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بەزى زاتلار كىشىلىك ھاياتتىكى يېرىم يولدا تۇيۇقسىز كەسپىنى ئۆزگەرتىپ، يەنىلا ئىلگىرىكىدەك نەتىجە قازىنالايدۇ، بۇنداق ئىشلار ئادەمنى تولىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.

ۋىليام. خۇد بۇنىڭ ئەڭ ياخشى مىسالى. بىز بۇ يەردە ئۇنىڭ يالغان ئىسمىنى ئىشلەتتۇق. چۈنكى ئۇ ناھايىتى مەشھۇر شەخس. مەن ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنى خەلققە جاكارلاپ سالماھىيىتىنى ئاشكارىلاي دېسەم، شارائىت بۇنىڭغا يول قويمىيادۇ.

ئۇ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدە ئوتتۇرا غەربىي قىسىمدىكى كىچىك شەھەردە تۇرغان. ئۇ كىچىكىدە باسما زاۋۇتى بىلەن گېزىتنى تولىمۇ ياخشى كۆرەتتى. مەكتەپتىن يېنىپلا باسما زاۋۇتىغا ئىشچىلارنىڭ گېزىت باسقىنىنى كۆرۈشكە باراتتى. ئۇ قوشۇمچە گېزىت توشۇش خىزمىتىنى ئىشلىدى. ھەر كۈنى ئەمدىلا باسمىدىن چىققان كەچلىك گېزىتنى كۆتۈرۈپ زاۋۇتتىن

چىققاندا، يۈرەكلىرى خۇشاللىقتىن تېپىچەكلەپ كېتەتتى. ئۇ ئۆزىگە پىششىق ھەرىكەتلەر بىلەن كەچلىك گېزىتنى مۇشتەرد- لەرنىڭ ئىشىكىدىن كىرگۈزۈۋېتىپ، كۆڭلىدە كەلگۈسىدە چوڭ گېزىتلەرنىڭ مۇخبىرى ياكى يەرلىك گېزىتنىڭ باش مۇھەررىرى بولسام دېگەن تاتلىق خىياللار بىلەن قايتىپ كېلەتتى. ئۇ قولغا يۇقۇپ قالغان گېزىتنىڭ باسمىدىكى مېيىنى ھەر قانچە قىلىپمۇ چىقىرىۋېتەلمىدى.

ئۇنىڭ دادىسى ئۇنىڭدىن تولىمۇ چوڭ ئارزۇلارنى كۈتەت- تى، ئۇنىڭ باشقا كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىنى ئۈمىد قىلات- تى. گەرچە دادىسى ئۇنى زورلىمىسىمۇ، ئەمما ئۇ دادىسىنىڭ ئۆزىدىن نېمىلەرنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى. شۇڭا ئۇ ئۆزىنى گېزىت چىقىرىش بىلەن تامامەن ئوخشىمايدىغان باشقا ساھەگە ئاتتى.

ۋىليام. خۇادنىڭ خىزمەتتە ئىپادىسى ئىنتايىن ياخشى بولۇپ، ئۇ ئاشۇ ساھەدە مەشھۇر زاتقا ئايلىنىپ، ئاتا - ئانىسى- نىڭ ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇردى. كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى شۇ ساھەنىڭ ئەھلى ئىكەن دەپ قارايتتى، كۆپ يىللاردىن بېرى ئۇ ئاشۇ ساھەدە ئالدىنقى ئورۇننى بەرمەي كەلدى.

ئۇ يېشىنىڭ ئۇلغىيىشىغا ئەگىشىپ، گەرچە زور شان - شەرەپلەرگە ئېرىشكەن بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا گېزىتتىن ئىبارەت شېرىن ئارزۇسىدىن ۋاز كېچەلمىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ قەلبىدە ھەر نېمە قىلىپمۇ ئۆچۈرۈۋەتكىلى بولمايدىغان قىپقىزىل چوغنىڭ يوشۇرۇنۇپ ياتقانلىقىنى ئۇيدان بىلەتتى.

دېمەك، ئۇنىڭ قەلبىدە نەشرىياتچىلىق ئىشلىرىغا نىسبەتەن توسۇۋالغىلى بولمايدىغان بىر مۇھەببەت يالقۇنچايتتى. ئارىدىن خېلى يىللار ئۆتكەن بولسىمۇ، باسمىدىكى ھېلىقى گېزىتنىڭ

دېغى ئۇنىڭ ئالدىنقىدىن تېخىچىلا ئۆچمىگەندى.

ئارىدىن ئۇزۇن يىللار ئۆتۈپ كەتتى. ئۇ ئۆزى داۋاملىق ئويلاپ كېلىۋاتقان ئىشلىرىدا يەنە نېمە ئەھمىيەت بولسۇن؟ ئۆزى تىرىشىپ بەرپا قىلغان، پارلاق نەتىجىلەرنى ياراتقان سا- ھەدىن ۋاز كېچىپ، ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى شېرىن ئارزۇ قوينىغا قايتىپ ئۇنى ئىشقا ئاشۇرسۇنمۇ؟

ئۇ قولىدىكى داغدىن كۆزنى ئۈزمەيتتى، قوللىرىمۇ ئۆس- مۈرلۈك دەۋرىدىكى قوللارغا ئوخشىمايتتى، قولىنىڭ بوغۇملىرى- مۇ ئاز - تولا كۆپۈشۈپ قالغاندەك بىلىنەتتى. ئەمما باسمىدىكى ھېلىقى گېزىت دېغى يوقالمىغانىدى. دېمەك، ئۇنىڭغا دەسلەپتە تۇتاشقان ئوت تاكى بۈگۈنگە قەدەر ئۇنىڭ يۈرىكىدىن ئۆچمى- گەندى.

ئۇ مۇشۇ ئىش ئۈچۈن بىرنەچچە ئاي ئارىسالدى بولۇپ يۈردى.

ئۇ ئاتا - ئانىسىنىڭ ئارزۇسىنى قانائەت تاپقۇزغانىدى. ئاتا - ئانىسىنىڭ ئالەمدىن ئۆتكىنىگىمۇ خېلى يىللار بولۇپ كەتكە- ندى. يەنە نېمە ئارىسالدى بولۇپ يۈرسۇن؟ بىر كۈنى كەچتە، ئۇ ئۆزىنىڭ دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى قەدىمكى دەرەخلىكتە كېتىۋېتىپ، ئەڭ ئاخىرقى قارارنى چىقاردى.

ئۇ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتتى. ئۇ كەسپىنى ئۆزگەرتتى. غايىبانە ئاۋاز ئۇنىڭغا ئاستا پىچىرلاپ: «دەرھال ھەرىكەت قىل!» دەپ، ئۇنى ھازىرقى كەسپىنى تاشلاپ، يېڭى نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلەشكە دەۋەت قىلدى.

ۋىليام. خىۋاد گېزىتچىلىك ساھەسىگە قەدەم بېسىپ بەخت- كە مۇيەسسەر بولدى. بۇ ئۇنىڭ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىلا ئارزۇ قىلغان بەختى ئىدى.

ئادەملەر بۇ دۇنيادا ھەقىقىي ئۆزىنى بايقاش ھوقۇقىنى
ھازىرلىشى كېرەك.

مەسىلەن: سىز كۆپ يىللاردىن بېرى مىلچىمال دۈكىنىدا
تىجارەت قىلىۋاتسىز، ئەمما سىزنىڭ ھەقىقىي شۇغۇللانماقچى
بولغان كەسپىڭىز مۇزىكا. نىشانى ئۆزگەرتىشنى سىناق قىلىپ
باقسىڭىز قانداق بولار؟

ياكى سىز ھازىر مۇزىكا كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىۋېتىپمۇ
كۆڭلىڭىزدە مىلچىمال دۈكىنىدا تىجارەت قىلغان بولسام دەپ
ئويلايسىز. ئېسىڭىزدە بولسۇن، سىز ئارزۇيىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇ-
رۇش ۋە ئۆزىڭىزنى بايقاش ھوقۇقىغا ئىگىسىز!

مۇكەممەل كىشىلىك ھايات دېگەنلىك - كۆڭلىمىزنىڭ
قېتىدا. زەررىچە پۇشايمان قالمىغان كىشىلىك ھايات دېگەنلىك.
تۇر. سىز چوقۇم قەلبىڭىزدە ۋۇجۇدقا كەلگەن ئەنە شۇنداق
ئارزۇلارنى قەدىرلەڭ! ھەم ئەنە شۇنداق ئارزۇلارغا مەسئۇل
بولۇڭ!

باشقىلارنى سۆيۈش — ناتىقلارنىڭ مەخپىيىتى

ئەڭ مۇھىمى ئۆزىنى بايقاش، ئۆزىنى چۈشىنىش، ئۆزىگە ئىشىنىش، خىزمەتكە پۈتۈن نىيەت، پۈتۈن مەقسەت بىلەن كىرىشىشى. شۇندىلا كىشىلىك ھايات خۇددى سىز ئويلىغاندەك پارلاق نۇر چاچىدۇ.

مېنىڭ بىر نەۋرە ئىنىم فىلىپ. ھىنداسىن بىر مائارىپچى بولۇش سۈپىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئۇ مونتى. خىرىوكدا ئۇزۇن يىل مۇئاۋىن مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەپ، بۇ يەردىن ئوھىئو شتاتىدىكى غەربىي قىسىم قىزلار ئۇنىۋېرسىتېتىدا مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەشكە ئالماشتى.

ئۇنىڭ دادىسى خىشىر. ھىنداسىن مېنىڭ چوڭ دادام بولىدۇ، ئۇ بىناكارلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپلا قالماي، پۇل مۇئامىلە كەسپى بىلەنمۇ شۇغۇللىنىدۇ ھەم بانكىر، ھەم دېھقان-چىلىق مەيدانىنىڭ خوجاىنى، ئۇ ئىنتايىن باي بولۇپ، ئوھىئو شتاتىدا رەھبەرلىك ئورنىغا ئىگە كارخانىچى، ئۇ چوڭ ئوغلى فىلىپنىڭ ئۆزىنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلىشىنى ناھايىتى ئۈمىد قىلاتتى. ئەمما فىلىپ دادىسىغا ئوخشىمايدىغان باشقىلا بىر ئادەم بولۇپ چىقتى.

ئۇ ئالىم، مۇتەپەككۈر، قوشۇمچە ئوقۇتقۇچى، ئۇ مۇشۇ خىزمەتتىن خاتىرجەملىككە ۋە بەختكە، شۇنداقلا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. ئۇنىڭ ئىنىسى خىۋاد دادىسىنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلىپ ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇ ئاكا - ئىنىنىڭ بىرى

مائارىپ جەھەتتە، يەنە بىر سودا ئىشلىرىدا، ئوخشىمىغان ساھە-
دە ئۆزىنى بايقىدى.

بىر كۈنى كەچتە، فىلىپ مېنىڭ شىشىنات زالىدا ئۆتكۈ-
زۈلگەن نۇتۇقۇمنى ئاڭلاشقا كەلدى. نۇتۇق تۈگىگەندىن كېيىن
بىز بىر تېز تاماقخانىغا كىرىپ، بىردەم گوگۇر - موگۇر پاراڭلاش-
تۇق. مەن تاكى ھازىرغا كەلگىچە ئەينى ۋاقىتتىكى ئاشۇ پاراڭ-
لارنى ئۇنتۇمىدىم.
فىلىپ:

— رومان، سىز چوقۇم ناھايىتى مەمنۇن بولىدىڭىز، چۈن-
كى سىز نۇتۇق سۆزلەشنىڭ ئالدى - كەينىدە بەك كۆپ
كىشىلەر چاۋاك چېلىپ سىزنى قىزغىن ئالقىشلىدى. ھەممە
كىشى سىزنى ناھايىتى ياخشى كۆرىدۇ. سىزنى قالتىس ئادەم
دەپ قارايدۇ. ئەمما سىز تۇغۇلۇپلا تونۇشقان مېنى بىلىشنى
خالامسىز؟ مېنىڭ سىزنىڭ بۈگۈن كەچتىكى نۇتۇقىڭىزغا قانداق
قارايدىغانلىقىمنى بىلىڭىز بارمۇ؟ دېدى.

ئۇ تۈز، سەمىمىي ئىدى. مەن چوقۇم ئېغىر تەنقىد ئاڭلاي-
دىغانلىقىمنى بىلەتتىم.

— مېنىڭچە سىز بۈگۈنكى نۇتۇقىڭىزدا ئۆزىڭىزنىڭ ھەم-
مە تەرەپلىرىنى ئىپادىيەلىمىدىڭىز. سىز ئادەملەردىكى ھۇرۇنلۇقنى
سۆزلىگەندەك قىلدىڭىز - يۇ، ئەمما ئەمەلىيەتتە نۇتۇقىڭىزنى
تۈگىتىشكە ئالدىراپ كەتتىڭىز. سىز راستىنلا نۇتۇق سۆزلەشنى
ياخشى كۆرەمسىز؟ مەن سىزنىڭ نۇتۇقىنى چىن دىلىڭىز بىلەن
سۆزلىگەنلىكىڭىزنى بىلىمەن ھەم سىزنىڭ گېپىڭىزگە ئىشىنىد-
مەن. ئەمما سەمىمىي، چىن، ئادەمنىڭ يۈرىكىنى تىرتىتىدىغان
گەپلەر ئىچ - ئىچىڭىزدىن ئۇرغۇپ چىقىمسا، قىزغىنلىقنى ئىپا-
دىلەشكە ئامالسىز قالسىز.

ئۇ ناھايىتى توغرا كۆزەتكەندى. مەن ھەر قېتىم ئۆزۈمدىكى كۈچلۈك ئىشەنچ، ئاكتىپ تەپەككۈرنى كىشىلەرگە تولۇق بىر يەتكۈزەي دەپ، ئوتۇق سۆزلىگەندە شۇنچىلىك كۈچەپ قىيىنلىق كېتىمەن. ماقالە يازغان بولساممۇ بۇنچىلىك كۆپ كۈچ سەرپ قىلماي، بۇنىڭدىن ئېسىلراق يېزىۋەتكەن بولاتتىم. مېنىڭچە، ئوتۇق سۆزلەشكە ھەقىقەتەن ناھايىتى كۆپ كۈچ سەرپ قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇنى قىلىپ سەزگەن. مەن مېنى مۇشۇنداق ھەقىقىي ياخشى كۆرىدىغان، مېنى ياخشى بولسۇن دەپ ماڭا شۇنچىلىك قاتتىق تەلەپ قويدىغان تۇغقىنىمنىڭ بارلىقىدىن تولمۇ خۇشال. مەن قېرىنداش بىر نەۋرە ئىنىمنىڭ شۇ چاغدا دېگەن گېپىنى ئۆمۈر بويى ئۇنتالمايمەن.

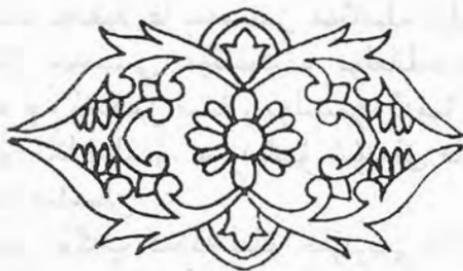
ئۇ ماڭا، بىر مۇنەۋۋەر ناتىق بولۇش ئۈچۈن چوقۇم باشقىلارنى سۆيۈك، چوقۇم ئوتۇق سۆزلەشنى ئانچە قىزغىن سۆيىمەيدىغان روھىي ھالىتىڭىزنى داۋالاڭ، دېدى. شۇنىڭدىن كېيىن مەن ئوتۇق سۆزلەشتە تېخىمۇ ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللاندىم، مەن شۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ بەختلىك بولۇپ كەتتىم. سىز ھازىر شۇغۇللىنىۋاتقان خىزمىتىڭىزنى ئىنتايىن مۇھىم دەپ سۆيەمسىز. خىزمەتكە نىسبەتەن مۇھەببەت بولسلا قىزغىنلىقىڭىز ئاشىدۇ، بۇلارنى ئىشقا ئاشۇرالىسىڭىز، چوقۇم ياخشى جاۋابقا ئېرىشەلەيسىز.

«ھاياتنى سۆيۈك، ئۈمىد سىزنى قۇرۇق قايتۇرمايدۇ» دېگەن گەپ بار ئەمەسمۇ.

مەن سىزنىڭ دوستىڭىز بولۇش سۈپىتىم بىلەن، سىزگە مۇنداق بىر مەسلىھەت بېرەي: ئەگەر سىزنىڭ خىزمەتكە قىزغىنلىقىڭىز بولمىسا، دەرھال پۈتۈن كۈچىڭىز بىلەن خىزمەتكە

ئاتلىنىڭ. خىزمەتنى قانچە بېرىلىپ ئىشلىسىڭىز، ۋۇجۇدىڭىزدا يوشۇرۇنۇپ ياتقان بەخت تۇيغۇسى قېنىڭىزدىن كەلكۈندەك شۇنچە تېشىپ تۇرىدۇ.

يىغىپ ئېيتقاندا، ئەڭ مۇھىمى ئۆزىنى بايقاش، ئۆزىنى چۈشىنىش، ئۆزىگە ئىشىنىش، خىزمەتكە پۈتۈن نىيەت، پۈتۈن مەقسەت بىلەن كىرىشىش. شۇنداق قىلىشىڭىزلا كىشىلىك ھايات خۇددى سىز ئويلىغاندەك پارلاق نۇر چاچىدۇ.

ھاياتتا بەختنى ئەڭ كۈچلۈك ھېس قىلغان ۋاقتلار

ئۇ دەل ئاغىنىلىرىمگە جان - دىل بىلەن كۆيەتتى، باشقا ئاغدە -
نىلەرمۇ ئۇنى ئارىسىزدىكى ئەڭ سەمىمىي كىشى دەپ قارايتتى.
ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما مەن ئۇنى ھەرگىز ئۇنۇتمايمەن.

مەن بەختنى ئەڭ كۈچلۈك ھېس قىلغان ۋاقتلىرىمنى
ئەسلەپ باقسام، باشقىلار ماڭا سەمىمىي مۇئامىلىدە بولغان ۋە
ئۆزۈمنىڭمۇ باشقىلارغا يېقىملىق مۇئامىلە قىلغان ۋاقتلىرىم ئىدە -
كەن. بۇ مېنىڭ ھاياتتىن يەكۈنلەپ چىققان خۇلاسەم.
ئۆزۈمنىڭ باشقىلارغا سەمىمىي مۇئامىلە قىلغان ۋە باشقىدە -
لارنىڭمۇ ماڭا سەمىمىي مۇئامىلىدە بولغانلىقىدەك ئىشلارنى
ئەسلەسەم، گەرچە ئۆتكەن ئىشلار بولسىمۇ، ئەمما كىشىگە چەك -
سىز ئىللىقلىق ئاتا قىلىدۇ. سىزنىڭمۇ شۇنداق قاراشتا بولۇش -
كىزنى ئۈمىد قىلىمەن .

مەن ئاپام تۈگەپ كەتكەنلىك خەۋىرىنى ئاڭلىغان چاغدە -
كى ئاشۇ ئىشلارنى مەڭگۈ ئۇنتۇپ كېتەلمەيمەن. بۇ خەۋەرنى
ئاڭلاپلا روھىم سۇلۇپ، دېمىم ئىچىمگە چۈشۈپ كەتتى. ئاشۇ
كۈنى كەچتە يېڭى دېڭىز ياقىسىدىكى بىر شەھەردە ئۆتكۈزۈل -
دىغان نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتىمنى بىكار قىلماقچىمۇ بولدۇم.
بىراق ئاپامنىڭ بىزگە تەربىيە بېرىپ ھەرقانداق ۋاقىتتا چوقۇم
ئۆز مەجبۇرىيىتىڭنى ئادا قىل، دېگەن جاراڭلىق خىتابىنى يادىم -
غا ئېلىپ، ئۇن - تىنىسىز پويىزغا چىقىپ، شۇ شەھەرگە يۈرۈپ

كەتتىم . مەن پوپىز دېرىزىسىدىن سىرتتىكى مەنزىرىلەرگە ئۈز-
 مەي قارايتتىم، ئىچىمدە ئاپام بىلەن بىرگە تۇرمۇش كەچۈرگەن
 چاغلارنى بىرمۇبىر كۆز ئالدىمغا كەلتۈرەتتىم. تۇيۇقسىز بىرەيلەن
 دولامغا ئۇردى، ئۇ كونا ئاغىنەم مەيرۇن. روبسون پولكاۋنىڭ
 ئىكەن.

— نەگە ماڭدىڭىز؟ دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن.
 — دوستلار بىلەن ئۆتكۈزۈلىدىغان كاۋاپ پېيش يىغىلى-
 شغا، دەپ جاۋاب بەردى ئۇ يېنىمغا كېلىپ ئولتۇرۇپ. ئۇ چاغدا
 ئۇ شىتات باشلىقىنىڭ يېنىدا خىزمەت قىلىۋاتاتتى.
 ئۇ مېنىڭ روھىي ھالىتىمنىڭ تازا جايىدا ئەمەسلىكىنى
 سېزىپ، ماڭا كۆڭۈل بۆلۈپ:

— نېمە بولدىڭىز؟ مەجەزىڭىز يوقمۇ؟ دەپ سورىدى.
 مەن ئاپامنىڭ تۈگەپ كەتكەنلىكىنى چۈشەندۈردۈم. ئۇ
 قولىنى تىزىمغا قويۇپ، بىر ھازا شۈككىدە ئولتۇرۇپ كەتتى.
 پوپىز مەن بارماقچى بولغان شەھەرگە يېتىپ كەلگەندە ئۇمۇ
 مەن بىلەن بىرگە چۈشۈپ قالدى. بۇنىڭدىن مەن ناھايىتى
 ئەجەبلەندىم .

— راست گەپنى قىلسام مەن كاۋاپنى تازا ياخشى كۆرمەي-
 مەن. مۇمكىن بولسا سىزنىڭ نۇتۇقىڭىزنى ئاڭلاي دەپ چۈشەن-
 دۈردى ئۇ.

مەيرۇن ماڭا بىر كۈن ھەمراھ بولدى.
 بىز نيۇيوركقا قايتىدىغان بوئىن ماشىنا بېكىتىگە كەلگەندە
 ئۇ:

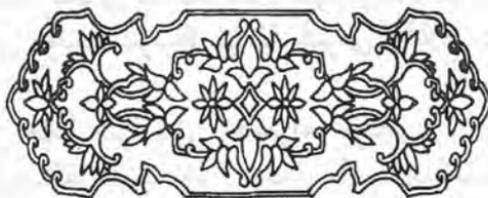
— مەن سىزگە مۇشۇ يەردە خوش دەي، ئىلگىرى مەن
 كۆپ قېتىم باش قېتىنچىلىقىغا ئۇچرىغاندا جىق ياردەم قىلغان
 ئىدىڭىز. مەن سىزنى ناھايىتى ياخشى كۆرمەن. مەن سىزنىڭ

ھازىرقى ھالىتىڭىزنىمۇ چۈشىنىمەن، - دېدى ئۇ ئاستا دولامغا ئۇرۇپ قويۇپ. ئۇ كەتتى، بۇ چاغدا مەن ئۇنىڭ كۆزىگە لىققىدە ياش ئالغانلىقىنى سەزدىم .

يەنە بىرنەچچە يىل ئۆتكەندىن كېيىن ، مەيرون روبرسون :
— گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام، ھەر قېتىم سىز بىلەن بىرگە ئۆتكۈزگەن ئاشۇ كۈنلەرنى ئويلىسام ئۆزۈمنى تولىمۇ بەختلىك ھېس قىلىمەن، دېدى.

ئۇ ئەل - ئاغىنىلىرىگە جان - دىل بىلەن كۆيەتتى. باشقا ئاغىنىلەرمۇ ئۇنى ئارىمىزدىكى ئەڭ سەمىمىي كىشى دەپ قارايتتى. بۇنىڭدىن ئۇ تولىمۇ خۇشاللىق ھېس قىلاتتى.
ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما مەن ئۇنى ھەرگىز ئۇنتۇمايمەن. ئۇ غەمخورلۇق ھېسابىغا دوستلارغا خاتىرجەملىك ۋە تەسەللى ئاتا قىلغان ئىدى.

قايغۇ ئىچىدىمۇ ئەلۋەتتە بەختنىڭ تەمىنى تېتىغىلى بولىدۇ.

ئېرىق ئىچىدىن تېرىۋالغان بەخت

ناۋادا باشقىلارغا ياردەم بېرىش بەخت ئېلىپ كېلىدۇ دېيىل-
سە، ئۇنداقتا باشقىلارغا قىلىنغان سەمىمىي مۇئامىلە سىزنى
تېخىمۇ زور بەختكە ئائىل قىلىدۇ. ھەر ۋاقىت سەمىمىي مۇئامى-
لىدە بولۇش، بەختنى تۇتۇپ تۇرالايدۇ، بۇ نۇقتىنى سەزگەن
كىشى تولىمۇ تەلەپلىك كىشىدۇر.

مەن مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا، ئايالىم لوس بىلەن شاڭ-
گاڭغا كەلگەن ئىدىم. بىرنەچچە كۈننىڭ ئالدىدا، بىز قىستاڭ
تىك، تار يولدا كېتىۋېتىپ، تۇيۇقسىز مۇدۇرۇپ كەتتۇق. مەن
مېنىڭ بىلەن مۇدىرىشىپ كېتىپ بارغان لوسنىمۇ تارتىپ يېقى-
تىۋەتتىم، كىشىلەر يۈگۈرۈپ كېلىپ بىزنى ئورنىۋېلىشتى. ئەمما
بىرەرسىمۇ قولىنى سۇنۇپ يۆلەپ قوياي دېمىدى.
بۇ چاغدا مەن بىر جۇڭگولۇق قىزچاقنىڭ ئىنتايىن راۋان
ئىنگىلىز تىلىدا:

— مەن ياردەملىشىەي دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم. ئۇ ئورۇق،
ۋىجىك كەلگەن بولۇپ، يېقىملىق سۆزلەيتتى. ئۇ بىزنى يۆلەپ
تۇرغۇزۇپ، تىك پەلەمپەيدىن چۈشۈرۈپ قوياي، دېدى.
بىز ئۇنىڭغا، بولدى ئۆزىمىز چۈشىمىز، رەھمەت، دېدۇق.
ئۇنىڭ كۆڭلى ئەمىن تاپقاندىن كېيىنلا بوپتۇ ئەمىسە، دېدى.
مەن:

— كۆڭلىڭىزگە رەھمەت، دەپ ھەشقاللا ئېيتتىم. ئۇ:
— ياردەم قىلغان بولسام ياخشى بولاتتى، دېدى. ئۇنىڭ

شۇ تاپتا گەپ قىلىۋاتقاندىكى چىراي ئىپادىسىدىن راستىنلا بەخت تۇيغۇسىغا چۆمگەنلىكى چىقىپ تۇراتتى.

ناۋادا باشقىلارغا ياردەم بېرىش بەخت ئېلىپ كېلىدۇ دېيىلسە، ئۇنداقتا باشقىلارغا قىلىنغان سەمىمىي مۇئامىلە سىزنى تېخىمۇ زور بەختكە ئائىل قىلىدۇ. ھەممە ۋاقىت سەمىمىي مۇئامىلىدە بولۇش، بەختنى تۇتۇپ تۇرالايدۇ، بۇ نۇقتىنى سەزگەن كىشى تولىمۇ تەلەپلىك.

ناھايىتى قىزىق، مەن بىر ناتونۇش كىشىگە كىشىلىك ھاياتنىڭ بەخت يولىنى ئېچىپ بېرىپ، ئاز بولسىمۇ بىر ساۋاپقا ئېرىشتىم. بۇ قېتىم نيۇيورك كوچىسىدا كېتىۋېتىپمۇ يىقىلىپ چۈشتۈم. ئۇدا بىرنەچچە كۈندىكى سوغۇقنىڭ تەسىرىدىن، يوللار بىر قەۋەت قېلىن ئەينەكتەك مۇز تۇتۇپ كەتكەن ئىدى. مەن ھەر كۈنى 4، 5 كىلومېتىر پىيادە يول ماڭمەن، بۈگۈن بەشىنچى كوچىدىكى ئىشخانىمغا كېتىۋېتىپ، ئەينەكتەك مۇز تۇتۇپ كەتكەن تۆت كوچا ئېغىزىدىن تېز ئۆتمەن دەپ، ئېرىققا چۈشۈپ كېتىپ ھاۋا تاپان بولۇپ قالدىم. بۇ چاغدىكى ھالىم تولىمۇ ئېچىنشىلىق ئىدى.

بۇ چاغدا، بېشىغا مويۇق قۇلاقچا، ئۇچسىغا خۇرۇم پەلتو كىيگەن بىر ياش قولۇمدىن تارتىپ، مېنى پىيادىلەر يولىغا چىقىرىپ قويدى. ئۇ ئەنسىرىگەن ھالدا مەندىن، بىر يېرىڭىز قايرىلىپ كەتمىگەندۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ مېنىڭ ھېچنېمە بولمىغانلىقىمنى بىلىپ، ئاندىن مەن بىلەن بىرگە ماڭدى.

يەنە بىر تۆت كوچا ئېغىزىغا كەلسەك، ئۇ يەرمۇ قېلىن مۇز تۇتۇپ پاقىراپ كېتىپتۇ، ھېلىقى ياش مېنىڭ بىلىكىمدىن تۇتۇپ تىنىچ - ئامان ئۆتكۈزۈپ قويدى.

ئۇ ماڭا:

— سز بەك تونۇشلىغۇ، ئىسمىڭىزنى سورىسام بولامدۇ؟
، دېدى.

مەن ئىسمىمنى دەپ بەرسەم، ئۇ كۈلۈپ كېتىپ :
— مەن ئەل — ئاغىنىلىرىمگە ئىرىق ئىچىدىن رومان.
پېيرنى تېپىۋالدىم، دەپ بېرىمەن، دېدى.
كېيىن بۇ ئىشلار ماڭا نىسبەتەن ئۇنتۇلماس ئەسلىمە
بولۇپ قالدى.

«بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر»

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تىرىناق ئاستىدىن كىرىشىمىزگە، كەلسە - كەلمەس ئاچچىقلىنىشىغا يول قويساق، ئاق كۆڭۈللۈك ۋە كەڭ قورساقلىققا پەرۋازى مۇئامىلىدە بولساق، بەختسىز بولۇپ قالدۇمىز.

مەشھۇر ئىنگلىز تىلى ئالىمى، يالىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى ۋىليام. رەن. فرېوس دائىم مۇنداق دەيدۇ: «بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر.» ئادەمنىڭ بەختلىك ياكى بەختسىز بولۇپ قېلىشى شۇ كىشىنىڭ نىيىتىگە باغلىق. بۇ بىر پاكىت. بىز ئۆزىمىزنىڭ تەپەككۈر شەكلى بويىچە تەپەككۈر قىلىمىز، شۇنداقلا ئۆزىمىز. نىڭ تەپەككۈر دۇنياسىدا ياشايمىز. شۇنىڭ ئۈچۈن، مەڭگۈ بەختكە ئېرىشمەن دەيدىكەنمىز، چوقۇم تىرىشىپ بەختلىك تەپەككۈرنى ساقلاپ قېلىشىمىز كېرەك.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تىرىناق ئاستىدىن كىرىشىمىزگە، كەلسە - كەلمەس ئاچچىقلىنىشىغا يول قويساق، ئاق كۆڭۈللۈك ۋە كەڭ قورساقلىققا پەرۋاسىز مۇئامىلىدە بولساق، بەختسىز بولۇپ قالىمىز.

بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا، شاڭگاڭ مېھمانخانىسىدىكى لېفتە بىرمەيلەن مېنى چاقىرىپ:

— سىز رومان. پېيىر ئەپەندى بولامسىز؟ دېدى. مەن

ھەنە، دەپ جاۋاب بېرىشىمگە، ئۇ ئۆزىنىڭ شەخسى مەسىلىلىرى توغرىسىدا مەسلىھەت سورىماقچى ئىكەنلىكىنى، مەلۇم بىر ۋاقىتتا نى كېلىشىپ مەن بىلەن كۆرۈشۈشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئىككى كۈندىن كېيىن كۆرۈشكەندە، ئۇ ئۆزىنىڭ ئامېرىكا باش شىركىتىنىڭ يىراق شەرق شۆبە شىركىتىگە ئەۋەتكەن دېرىكتورى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. ئۇنىڭ كەسپىي ئورنى ئىنتايىن ياخشى بولغاچقا، بەختلىك بولۇشى كېرەك ئىدى. ئەمەلىيەتتە بەختسىز ئىكەن، ئۇ ئۆزىنى ئىنتايىن بىتەلەي دەپ قارايدىكەن، شۇڭا مەندىن ئۆزىگە ئاز - تولا ياردەم بېرىشىمنى ئۈتۈندى. ئۇ ئاكتىپ تەپەككۈر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىپ، بەختلىك ياشاشنى ئويلايدىكەن.

مەن ئۇنىڭ نېمىلەرنى ئويلايدىغانلىقىنى بىلمەكچى بوپ، ئۇنى كۆپرەك پاراڭ قىلغۇزماقچى بولدۇم. مەن بەخت بىلەن بەختسىزلىكنى شۇ كىشىنىڭ نىيەت ئىقبالى بەلگىلەيدىغانلىقىنى ئوبدان بىلەتتىم. سۆھبەت جەريانىدا، مەن ئۇنىڭ نۇرغۇن ئادەملەردىن بىزار ئىكەنلىكىنى، گۇرۇھ ۋە شىركەتتىنمۇ بىزار ئىكەنلىكىنى سەزدىم. ئەمما ئۇنىڭ بىزار بولغان ئادەملەر بىلەن ھېچقانداق شەخسىي ئالاقىسى يوق ئىكەن، ئۇ بىزار بولغان شىركەت بىلەنمۇ باردى - كەلدى قىلمايدىكەن، بۇ ئاساسلىقى ئۇنىڭ شەخسىي تۇيغۇسى ئىكەن.

مەسىلەن: ئۇ بىرنەچچە دوكاننىڭ خوجايىنىنى «كېرى بار ئادەم» دەپ ئىنتايىن ئۆچلۈك قىلىدىكەن. مەن ئۇنىڭدىن ئە ئادەملەرنى تونۇيدىغان - تونۇمايدىغانلىقىنى سورىسام، ئۇ نىڭ ھەتتا ئىسمىنىمۇ بىلمەيدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇ يەنە «نيۇيورك ۋاقىت گېزىتى» نى قەتئىي كۆرمەيدى.

غانلىقنى، بۇ گېزىتتە دائىم ئۆز قاراشلىرىنى ئېلان قىلىپ تۇرىدىغان كىشىلەرنىمۇ ناھايىتى يامان كۆرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئەپسۇسكى ئۇ ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنى تونۇمايدىكەن. ئۇ مانا مۇشۇنداق تەپىرەتلىنىش، بىزار بولۇش تۇيغۇسى بىلەنلا بەخت-سىز بولۇپ قاپتۇ. مەيلى نېمىلا دېمەيلى، بۇلارنىڭ ھەممىسى نامۇۋاپىق ھېسسىياتلار.

ئادەم ئۆزىنى بەختلىك قىلىشى كېرەك

ئىلاھنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىنسانىيەت بەختكە ئېھتىياجلىق بولۇپلا قالماي، بەلكى ئۆزىنى ئۆزى بەختلىك قىلىشى كېرەك. بۇمۇ ئوخشاشلا ئىلاھنىڭ ئىرادىسى.

ئۇ ئاشۇ خىل پاسسىپ پوزىتسىيىنى ئىپادىلىگەندە، قارىد- ماققا ئۆزىدىنمۇ بىزار بولغاندەك كۆرۈنەتتى. مەن شۇنى سەز- دىمكى، ئۇ ئاشۇ خاراكتېرى بىلەن باشقىلار بىلەن ئۆز باش قېتىنچىلىقى توغرىسىدا پاراڭلاشقاندا ئۇلارغا ھەتتا مېنىڭمۇ يامان گېپىمنى قىلىپ بېرىشتىن يانمايدىكەن.

ئۇنىڭ ھېسسىياتى قالايمىقانلىشىپ، ئىنتايىن ھەسەتخور، تىرىناق ئاستىدىن كىر ئىزدەيدىغان بولۇپ كېتىپتۇ. ئۇنىڭدا كىشىلەرنى چۈشەنەي، ئۇلارغا كۆيۈنەي ۋە ئۇلارنى ئىززەت قىلاي دېگەن نىيەت يوق ئىكەن. مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ، ئۆزىنىڭ يامان ئويلىرىدىن ۋاز كېچىپ، باشقىلارنى مۇئەييەن- لەشتۈرۈشنى ۋە باشقىلارنى ھۆرمەت قىلىشنى، دائىم باشقىلار- نىڭ ئارتۇقچىلىقىنى كۆرۈشنى، ئۆزىنى تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بېرىشنى، كىشىلىك مۇناسىۋەتتىكى پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىشىنى ئېيتتىم. شۇنداق قىلغاندىلا، باشقىلارغا ھۆرمەت قىلىشقا ئەلبەتتە بەخت تۇيغۇسىنى ئويغاتقىلى بولاتتى.

ئۇ ئۆزىنىڭ ھەقىقەتەن ناھايىتە سەزدى، شۇنداق بولغاچقا ئۇنىڭ بىلەن تەكلىپ بەرسەك، ئۇ ئۇنىڭغا، تۆۋەندىكى شەكىللەر

ئىككىنچى خىل ئۇسۇللار ئىچىدۇ. مەن قارىشىنى

ئۆزگەرتىشىڭىز، ھەقىقەتەن ئۈنۈمنى كۆرسىز، دەپ تەكلىپ بەردىم:

1. كىچىك دوكاننىڭ خوجايىنىنىڭ ۋە «نيۇيورك ۋاقىت گېزىتى» نىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى تېپىپ چىقىڭ. ئەڭ بىزار بولغان شىركەتتىكىمۇ ئارتۇقچىلىقنى تېپىپ چىقىڭ، ئارتۇقچىلىقلىرىدىن باشقا ھېچنەنى تىلغا ئالماڭ.

2. بەزى كىشىلەردىن سەۋەبسىزلا بىزار بولۇپ قالغاندا، ئاشۇ كىشىلەرنىڭ ئارتۇقچىلىقنى كۆرۈڭ، چۈنكى ھەرقانداق ئادەمنىڭ ئارتۇقچىلىقى بولىدۇ.

3. خەيرلىك ئىشلارنى ئىمكان بار كۆپرەك تەپەككۈر قىلىڭ، بۇرۇنقىدەك ھە دېگەندىلا ئېغىزدىن نەپىرەتلىك گەپلەرنى چىقىرىدىغان ئادەتنى تۈگىتىڭ.

4. كۆڭلىڭىزدە ھەرقانداق ئادەمنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىنى قىلىڭ، ئۇلارغا كۆيۈنۈڭ ۋە خەيرخاھلىق قىلىڭ.

5. ئۆزىڭىزنىڭ تەپەككۈر شەكلىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق روھىڭىزنى داۋالىيالايدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىڭ، كۆكسى - قارنى كەڭ، مۇلايم، كىشىلەرگە كۆيۈنىدىغان بولۇڭ.

كېيىنكى بىرنەچچە يىل ئىچىدە، ئۇ ماڭا ئۆزى ئېيتقان «خاراكتېرنى ئۆزگەرتىش» نىڭ ئېلىپ بېرىلىش ئەھۋالىنى ئۆزۈڭىزگە زۆلدۈرمەي دوكلات قىلىپ تۇردى. ئۇ ئۆزىنى ئۆزگەرتىشنى ناھايىتى سەمىمىي ساداقەت بىلەن ئېلىپ بېرىۋاتتى.

ئۇ ماڭا يېقىندا يازغان بىر پارچە خېتىدە مۇنداق دەپتۇ: «مەن ھازىر شياڭگاڭدا، سىز بىلەن كۆرۈشكەن چاغدىكىدەك گە تامامەن ئوخشىمايمەن. مەن ئاخىرى ھەقىقىي بەختنى باي-قاشقا باشلىدىم.»

مېنىڭچە، ئۇنىڭ ئاخىرقى بىر ئېغىز گېپى ھەقىقەتەن كىشىنى خۇشال قىلىدىغان خۇشخەۋەر ئىدى!

بۇ كىتابنىڭ خاتىمىسى سۈپىتىدە سىلەرگە گېرمانىيە پەي-
لاسوپى كانتىنىڭ مۇنداق بىر ئېغىز مەشھۇر سۆزىنى ھەدىيە
قىلايلى:

«ئىلاھنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىنسانىيەت بەختكە ئېھتى-
ياجلىق بولۇپلا قالماي، بەلكى ئۆزىنى ئۆزى بەختلىك قىلىشنى
بىلىشى كېرەك. بۇمۇ ئوخشاشلا ئىلاھنىڭ ئىرادىسىدۇر.»

بۇ كىتابتىكى يادرولۇق ئىدىيەلەر

- △ مۇۋەپپەقىيەت ئاكتىپ تەپپەككۈردىن ۋۇجۇدقا كېلىدۇ.
- △ ئىشەنچىگە ئىگە بولۇش ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم.
- △ پۇرسەت ھامان «قىيىنچىلىق» قىياپىتىگە كىرىۋالىدۇ.
- △ «مەن قىلالايمەن!» دېگەن سۆز مۇۋەپپەقىيەتنىڭ ئەڭ چوڭ ئالتۇن كېنى.
- △ «قىياس قانۇنىيىتى» ئاددىي كىشىلەرنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى-
غا ئايلاندۇرىدۇ.
- △ ئۆزىڭىزنى قانداق باھالىسىڭىز باشقىلارمۇ سىزنى شۇنداق باھالايدۇ.
- △ خەيىرلىك بولمىغان گەپلەر شۇنچە تېز رېئاللىققا ئايلىنىپ قالىدۇ.
- △ «تەقدىم قىلىپ ئېرىشكەن قانۇنىيەت» - مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش-
تىكى ئەڭ چوڭ سىر.
- △ سىزگە ھەقىقىي مەنسۇپ بولىدىغىنى پەقەت «بۈگۈن» بىر سې-
كۈنتىنىڭ ئالدىدىكى ئۆزىڭىزگە يەتمەيسىز.
- △ ساغلاملىق بىر خىل پوزىتسىيە، خۇشاللىق قەلبىنىڭ زەھەر قايتۇ-
رۇش دورىسى.
- △ ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇش سىزنىڭ بىر خىل كىشىلىك
ھوقۇقىڭىز.
- △ ئەڭ بەختلىك ئىشلارنى ئويلايدىغان كىشى ئەڭ بەختلىكتۇر .

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابلىكىم نۇرمۇھەممەت ھاجى
ئابلىز مامۇت
مەسئۇل كوررېكتورى: رەيھان نۇر

پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!
ئاپتورى: رومان. W. پېيىر (ئامېرىكا)
تەرجىمە قىلغۇچى: شۆھرەت مۇھەممىدى

*

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى بۇلاق بېشى كوچىسى 66 - قورۇ، پوچتا نومۇرى 830001)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقىتىدۇ
ئۈرۈمچى رېنشىياڭ باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
1168×850 مىللىمېتىر، 32 فورمات، 10 باسما تاۋاق

2004 - يىل 11 - ئاي 1 - نەشرى
2004 - يىل 11 - ئاي 1 - بېسىلدى
تىراژى: 3000 - 1

*

ISBN 7-5372-3872-3

باھاسى: 14.80 يۈەن